

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 03199

KARAHOD

Fishl Sheneurson

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

פישל שנייאורסאן
Fischel Sniawerson

קָאָרָהָאָד

Karath Ad

(די בלאנדושענישן פון אברום איזיע דער קירזונר)

וילנער פארלאג פון ב. קלעツקיין

וילנער - 1928

וילנער פארלאג פון ב. קלעツקיין

PRINTED IN POLAND

F. Szniurson — „K a t h o d“
Drukarnia „Wyd. Wileńskie“ B. Kleckina, Wilno

Yi 441, c. 1

אָן שטעת און שטעטלעך דערציילט מען נאך עדיזיות די
מעשה פון דעם קאראהאָד. און לאָטש אַפִּילו זי מעשה
האָט געטראָפַן מיט אַ פרָּאַסְטָן יַיְדָן, אַיְזָה דֵי מעשה אלְיַיְן אַבעָּר
מאָדְגָּע אָוֹן אָוְמְגָּעוּוִינְגֶּעֶץ. וואָלְטָן מען געקָאנְטָן מַיְנָעָן, אָוֹן אַיְזָה
דָּעָר מעשה אלְיַיְן קְרָמָט עֲרָגָעָץ פָּאָרָסְטָן אַ קָּאַרָּאַהָאָד —
הוַיְבָּט זַיְךְ גָּאָר נִישְׁתָּאָן. פָּאָרוּאָס זַשְׁעָ רָוֶפֶט מען פָּאָרָט זַיְךְ
מעשה "קָאַרָּאַהָאָד" — דָּאַס קָאָן מען זַיְךְ דָּעְרוֹוִיסָן גָּאָר פָּוּן דָּעָר
מעשה אלְיַיְן.

או ניט קיין גומא צו זאגן, או אברהאם-אייציע דער קירוש-גער, אפִילו אַ בלינדער אויף איין אויג, או ניט דער פרידי-עלטען מענטש ניט נאָר אָן שטעטל, נאָר אויך אָן דער גאנצעער געגנט. אַ הוילעֶר, אַ ברײַטפֿלייכֿיקֿעֶר, מיט אַ געדילט-שׂוֹאַרְצּעֶר באָרד. דאס פֿינְקָע, בלינדער אויג, האָלֶב צו געמאָכֶט אָן גערויטלְט, גיט נאָך צו אַ פֿאָונְדָעֶר שאָרְפִּקְיָיט דעם לעַז בעדיין, רירעוודיקָן פֿנִים.

אַ גאנצָן טָאג זִיצְתָּ ער עַל-פֿירְבוֹ אֵין זִין גְּעוּוּלָבּ, ווֹאָס גיט אַרוֹיס מיט אַלְעָ קְרָאָמָעָן אוּפְּן מַארְק אָון ווֹ ער מאָכֶט אָן פֿאָרְקוּיפֿט זִינְגַּה הִיטְלָעָן. — אַין גְּעוּוּיְנְלָעָכּ טָאג, ווֹעֵן קְרָעָמְעָרָס האָבָּן ניט ווֹאָס צוֹוּן, קְלוֹיבָן זִיךְ פֿסְדָּר גָּאנְצעָ דְּעַלְעָן אַרְוּם אַברָהָם-איַצְּעָן, ווּלְכָעָר שִׁיט ווֹי פֿוֹן אַרְבָּל מִיט ווּרְטָלָעָך אָן מַעֲשָׂות. סְמָאָכָּת זִיךְ בַּי אִים דָּאס מַוְיל ניט צוֹן. נאָר אַלְעָ מַאֲנְטִיק אַיְזָה אַמַּארְק אָן שְׁטָעָטָל, אָן אַ שְׁיוּר גּוֹיִם פָּאָרָן זִיךְ צוֹנוֹיָף פֿוֹן אַרְוָמִיקָּעָ דְּעַרְפָּעָר. מְשָׁפָגָט אוֹיס דִּי ווֹאָגָּנוּס אוּפְּן מַארְק אָון סְהִוִּיבָט זִיךְ אַקְאָרְשָׁט אָן אַ גְּעוּדוּר אָן אַ שְׁטוֹפָעָנִישׁ. דָּאס הִירְזָעָן פֿוֹן דִּי פֿערְד גִּיסְט זִיךְ צוֹן-נוֹיִף מִיט דֻּעָם טוֹמָל פֿוֹן פֿוּיעָרְשָׁע קְוָלוֹת, קְלָאָפְּעָרְיָעָן אָן צִי-גִּינְעָרְשָׁע גְּעוּוֹאָגְדָּן. אָוּן אָט אַיְן דֻּעָם טוֹמָל קָאָן מעַן דָּאָךְ דָּערְהָעָרָן דִּי הִילְכִּיקָּע אַוְיסְגַּעַשְׁרִיעָן פֿוֹן אַברָהָם-איַצְּעָן, ווּלְ-

כער שטייט פֿי זיין געועעלֵב צוישן אַ הויפָן פּויערִים, מעסט
און היטלען אויף פֿאָרְשְׁדָעַן קעפֶ, שרייט אָון טאָראָרטַט. אָט
מעסט ער אָן איינעם אַ באַיָּרַטָּן פּויעַר אַ היטַּה, אָון קָלָאנְדִּיק
איים פְּרִינְטְּאָץ אַין פְּלִיזְצָע, ווערטשלט ער זיך: «אָט אִיצֶ
זעסטו טאָקָע אֹויסֶ, ווי אַ טָּאטָע אַין הוּוֹן». אָון אָט מעסט ער
אַ יונְגָן שְׂיִיגַען אַ היטַּל מִיט אַ גְּזַנְצִיקָן דָּשָׂיקָן, פֿאָרְלָעָגָט אִים
דאָס הַיְתָל עַטוֹּאָס שְׂקָאָצִיש אֹויפֶ אַ זָּוִיטֶ, אָון האַלְטָנְדִּיק אִים
פְּאָר דָּעֶר נָאָז אַ קְלִינְגָּם שְׁפִיגָּגָן, ווַיְזַטֵּעַ ער מִיט דַּי פְּינְגָּעָר:
זעטַוּ, שׂוֹין איינְמָאָל אַ יונְגָטְשָׁ — כָּאַטָּשָׁ נָעַם אִים גְּלִיךְ
אויף דָּעֶר תַּלְיהָ». יָדָעַן קְלוֹיבַּטָּר ער צַו אַוְיפָּן אוֹיג אַ הַיְתָל
אָון פְּאָר יָדָעַן האָט ער אַ בָּצְוָנְדָעָר וּוּרְטָלָן, ווֹאָס ער שְׁרִיְיט
אוֹוִיס מִיט זִין בְּרִיְיטָר זַאֲפְטִיקָעָר שְׁטִימָע. וועָר סְקוּיפָּט אָוֹן
וועָר סְקוּיפָּט נִיט — אַין גָּעֻוְעָבָל אַיְזָן אַ שְׁטוֹפְעָנִיש אָוֹן אַ טָּמָל.
איינְיקָע שְׁטִיעָן אָוֹן קוֹזָן בְּלוֹיָן אוֹיפֶ אַ טְשִׁיקָאּוּס, אַנְדְּרָע
שְׁאַקְלָעַן לְאַנְדִּיק מִיט דַּי קְעָפָּה: «אָקְדוֹ, אַפְּרָאַטָּע! אַדָּעָר
«אָקְדוֹ, אַיְנוֹאַיְיקָעָר טִיוֹולִוּ!»

איינְגְּנְטָלָעַךְ אַיְזָן ער גָּעֻוְעָן נִיט. נָאָר אַ קִּירְוּשָׁנָעָר. שׂוֹין
נִיט גַּעֲרָעָנְטָ אַנְזָעָרָעָ מִלְּאָכוֹתָהָ, אַיְזָן לְאַגָּג גָּעֻוְעָן אַ שְׁעָעָ
רעָר אַין שְׁטָעַטָּל. ער פְּלָעָגָט דָּאָס מְאָכָּן אַלְעָ דָּאַגְּנָרְשָׁטִיק אָוֹן
פֿרִיְיטִיק, ווי אוֹיךְ ערְבָּ יְוָם-טוּבָּ. אַגְּנָדָעְפָּרִי שְׁטָעָלָט ער בְּיַיִּם
זִין אַיְן שְׁטוֹב אַ בְּרִיְיטָן שְׁטָלָן אַנְטָקָעָן פֿעַנְסָטָרָ, נָעַט אַרְוִיסָּ
שָׁעָר אָוֹן קֻעְמָלָ, אַפְּאָר בְּעַרְשְׁטָלָעָן, עַפְעָס אַפְּלָעָשָׁל מִיט אַ
שְׁפִּרְיִץ — אָוֹן הַוִּיבְּטָ אַן מִיט חַשְׁקָ זִין אַרְבָּעָט. ער האָט לְיַיִּבָּ
גַּעֲהָאָט אַט דַּי מִלְּוָהָ. אַלְעָ גִּיְעָן דָּאָן דָּוָרָק זִיןְגָּעָן הַעַנְטָ —
פָּוֹן דָּעַם רָב בֵּין בְּעַדְעָרָ, אָרְעַט אָוֹן רִיךְ. יָדָעַן פֿאָרְשְׁטִיטִיט
ער ווי צַו שְׁעָרָן, מִיט יָדָעַן פֿאָרְפִּירְטָ ער אַ שְׁמוּסָ. אַפְּטָ
קְלוֹיבַּטָּזִיךְ צְוָנוֹיִף עַטְלָעָכָעָ מְעַנְטָשָׁן מִיט אַמְּאָלָ, אָוֹן קָלָאנְדִּיק
מִיט דָּעֶר שָׁעָר אַיְן דָּעֶר לְוֹפֶטָ, הַעֲרָטָ ער זַר נִיט אוֹיפֶ צַו
וועָרְטָלָעַן אָוֹן זַיךְ קָאָכוֹן אַיְן אַלְעָרְלִיְיָ קְהַלְשָׁע זַאְכָן. אַלְעָ אַרטָּ
איִים אָוֹן אַלְעָגָט גִּיְיטָ אִים אָן. נָאָר עַלְטָעָרָעָ יְיָדָן אָוֹן חַטִּידִים
הַאֲגָן נִיט שְׁטָעָנְדִּיק לְיַיִּט גַּעֲהָאָט זִיןְגָּעָן צַו שְׁאַרְפָּעָ וּוּרְטָלָעָן,
ווֹאָס שְׁטָעָלָן זַיךְ נִיט אַפְּאָר אַגְּרָאַר אַגְּרָאַר אַגְּרָאַר וּוּרְטָלָעָן

אויפן רבין, אויף די "לאסקאדריגעט", באנקוקוועטשערס קאָטש
 מ'וויסט, אֶז דאָס אלִיך קומט נאָר פון פרילעַעכְקִיט וועגן.
 איינמאָל האָט אַפְּילו געטראָפְּן אַטשְׁיקָאָוּז זיך מיט ייחיאל דעם
 שוחט, וואָס אֵיז געקומען דו אַים זיך שעָרָן, ווי ס'פִּירֶט זיך,
 האָט ער אַרְמוֹנָגְעַזְיְּקָלְט ייחיאָלן מיט אַ לִילְעַד ביז אָונְטָעַר דער
 באָרד, האָט אַרְאָפְּגָעָנוּמָעַן דאָס הִיטְל מיט דער יַאֲרָמְלָקָע אָוּן
 זיך אַ נָּעַם גַּעֲטָוּן מיט דעם קַעַמְל פָּאָר די צַעֲרוּבָּרָטָה האָר
 אָוּן גַּעַשְׂוֹאַלְעַנְעַז לְאַנְגָּע פִּיאָוֹת. שְׁמוּזָנְדִּיק דָּעָרוּוֹיִיך מיט ייחיאָלן
 דעררוֹזֶט זיך אַברָהָם-איְצִיעַ, אֶז די בִּידְעַ שְׁוֹחָטִים אַין שְׁטָעַל
 האָבָּן ניט צומ לעַבְּן — די קַעַבִּים נאָרָן זיך אַפְּ אָוּן צָאָלָן ניט.
 ווערט ער, אַברָהָם-איְצִיעַ צַעַקָּלְט אָוּן קַלְאָפְּנְדִּיק מיט דער שעָר
 אַין דער לוֹפְּט, שְׁרִיְּט ער: "אַיְן טָטָן זַיִּ אַרְיִין, די קַעַבִּים,
 די בְּלוּט-צַעְפָּעָרָס! זַיִּ נַעַמְעַן דָּאַלְד פָּאָר יַעֲדָן בִּיסְטְּ פְּלִישָׁ, אָוּן
 אַז סְקָומְט צו די שְׁוֹחָטִים — זַעַגְעַן זַיִּ נִיטְאָן אַין דער היִם!
 מִיר וּוּלְעַן..." אָוּן אַזְוִי קַאֲכְנְדִּיק זיך, נַעַמְט עָר זיך מיט דעם
 שְׁעָרְלָ פָּאָר דער אַרְבָּעָט. נאָר באָלְד האָט יַיְהָאָל אַ גַּעַשְׂרִיָּ גַּע-
 טָוֹן, אַגְּכָאַפְּנְדִּיק אַברָהָם-איְצִיעַן פָּאָר דער האָנט: דאָס שְׁעָרְלָ
 האָט ניט מַעַר אָוּן ניט וּוּינְיִקְעָר ווי אַ לְּאָפְּ גַּעַטְוּן פָּוּן דער
 רְעַטְעָר זַיִּט אַ גַּאנְצָע האַלְבָּעָר פָּאָה. אַ צִּיטְט לְאַנְגָּג אַין יַיְהָאָל
 אַרְמוֹנָגְעַגְעַגְעַן מיט אַיִּין אַוְגָּטְרָגְעַשְׁאַרְעַנְעָר פָּאָה. דאָס גַּאנְצָע
 שְׁטָעַל האָט גַּעַלְאָכְט אָוּן אַברָהָם-איְצִיעַ האָט זיך גַּעַחְכְּמָעַס:
 פָּוּן דער האַלְבָּעָר גַּעַשְׂוֹאַלְעַנְעָר פָּאָה, זַאֲגָּט ער, קָאָן מַעַן נַאָּך
 מַאָּכְן פָּאוֹת אוִיפְּ אַ גַּאנְצָע שְׁטָעַטְלָ. וּוּעָר וּוּיסְטָ, צִי האָט ער
 נִיט גַּעַטְוּן אַוְמִישְׁנָעָ פָּוּן פרִילְעַכְקִיט וועגן. כָּאָטָש אַיִּן פָּוֹךְ
 אַיִּין ער, דָאַכְּט זיך, פָּאָרְט גַּעַוּן אַ שְׁטָאָרְקָעָר עַרְלָעְבָּעָר יִידָּ.
 אַברָהָם-איְצִיעַ האָט נִישְׁתְּ לִיב נַאָר זיך זַו רְעָדָן. אוִיפְּ סָוֹן
 אַ טּוּבָה דָאָרְךָ מַעַן אַים נִישְׁתְּ בְּעָטָן. מַאָכְט זיך אַין שְׁטָעַל אַ
 שְׁרָפָה — וּוּקְרָפָט ער זיך דער עַרְשָׁטָעָר אַיִּן פִּיעָר אַיִּן רָאָ-
 טְעוּוּט. מיט דעם פְּרִיסְטָאוֹו, ווי מיט אַלְעָטָ פְּרִיזְטִים אַיִּן דער
 סְבִּיבָה, אַיִּין ער אַוִּיסְגָּזְבָּונְדָן. זַיִּי האָבָּן אוִיך שְׁטָאָרָק לִיב גַּע-
 האָט זַיִּינָע וּוּיזְנָע אָוּן זַיִּינָע מַאָדָנָע שְׁטִיקְלָעָן. אָוּן טָאָמְעָר אַיִּין
 עַפְּעָט אַ גַּוְרָה אוִיפְּ אַ יִידָּן — לְוִיְּפָט אַברָהָם-איְצִיעַ שְׁתְּדִילְעַנְעָן,

טַאָרָאָרָאָמֶט אָזְוִי לְאָנֵג, בֵּין עֲרָ פִּירֶת אַיִס.
אַנוּמָעַלְטָן הָאָט עֲרָ גַּעֲמָאָכֶט אֹגְוָאָלֶט אַיִן שָׁוֹת, לְמַאי
צָאָלֶט מַעַן נִישְׁתָּה דַּעַט רְבָּ קִיְּן שְׁלִירָות. אָוֹן אַיִן דַּעֲמֹעַלְבָּן,
טָאָג אַיִן עֲרָ מִיט אֹגְבָּאָי אַרְוָמְגָעָנְגָעָן אַיְבָּרָן גַּאֲנָצָן שְׁטָעָטָל,
פָּוֹן שְׁטוֹבֶּז שְׁטוֹבֶּז אַיִן גַּעֲמָאָכֶט דַּעַט רְבָּ אֹמֶד. אָוֹן טָאָ
מַעַר הָאָט וִזְקָרְאָיְנָעָר אַפְּגָעָזָאָגָט, הָאָט עֲרָ אָזְוִי לְאָנֵג גַּעַבָּן.
גַּוּאָלְדָעָוּעָט אַיִן גַּעֲקָלְאָגָט אַיִן טִיש, בֵּין מַהָּאָט אַיִם גַּעַגָּבָן.
אַיִן שְׁטָעָטָל הָאָט אַמְּמָאָל אָט וּוָאָס גַּעַטְרָאָפָן. חַנְגָּיאָ דַּעַר קִצְבָּן
הָאָט וּזְקָרְאָיְנָעָר אַרְוִיסְגָּוּוֹיָן פָּאָר אַמְּסָוָר, טָאָקָעַ צּוֹם דְּרִיטָן מַאָל
הָאָט עֲרָ גַּעֲמָרָט דַּאָּס שְׁטָעָטָל. אַבְּרָהָם-אִיצְיָעָ פְּרָעָגָט נִישְׁתָּה
בֵּין קִיְּנָעָם, גִּיְתָּ צּוֹ חַנְגָּיאָן אַהֲיָם אַיִן רַוְּפָט אַיִם אַרְוִיסָּן אַיִן
דְּרוֹיְסָן, בְּלוֹמְרָשָׁט אַוִּיפָּ אַסְוָד. וּוּנְאָרָ מַיְאָז אַבְּעָרָ אַרְוִיסָּן
שְׁטוֹבֶּז, הָאָט אַבְּרָהָם-אִיצְיָע אַגְּגָהוּיָּבָן קַאְשָׁעָוּוּעָן אַוּן בְּרָעָנָן
דֵּי בִּינְעָר. יַעֲנָעָר הָאָט קוּיִם אַפְּגָעָאָטָעָט. אַוּן אַבְּרָהָם-אִיצְיָע
הָאָט גַּעֲפְּנִיקָּלֶט מִיט דַּעַט רְעָלָטָן אוּגָּיָן "טָאָמָעָר וּוּלְסָטָוּ נַאֲךָ
אַיְינָמָאָל מַסְרָן, זָאָלָסָטָוּ פְּרִיעָר אַפְּזָאָגָן וּוִידָּוִי, אַיךָ וּוּלְ דִּיךָ,
הַוּנָּט אַיְינָעָר, אַלְעָבָדְרִיקָּן אַיִן דַּעַר עֲרָד בָּאָגָּרָאָבָן, אַיִן טָאָטָן
דִּיר אַרְיִין!" מִיט אַבְּרָהָם-אִיצְיָעָן קָאָן טָעָן וִזְקָרְאָרָן שְׁנַטָּה לְאָנֵג
אַמְּפָעָרָן. עֲרָ אַיִן אַיִד אַגְּבָּר אַוּן אַתְּ תְּקִיף בִּיִּים פְּרִיסְטָאָוָן.
יַעֲנָעָר הָאָט פָּאָרְבִּיסָּן דֵּי לִפְנֵן אַוּן גַּעֲמָאָלֶט אַשְׁוִיָּג. מַיהָאָט
פָּוֹן דַּעַט מַסְוָר טָאָקָעַ מַעַר קִיְּן פָּאָרָעָ נִישְׁתָּה גַּעַהָעָרט.

אָבִי נְאָר אַרְבָּעָט — אַיִן עֲרָ, אַבְּרָהָם-אִיצְיָע, תָּמִיד גְּרִיְיט.
אַתְּ יִד אַבְּרָעָן: עֲרָ אַיִן, לְמַשְּׁל, וּוּי אַסְמָךְ אַנְדָּעָר אַשְׁמָשָׁ אַיִן
חַבְרָה קְדוּשָׁא, נְאָר אֹז סְמָאָכֶט זִיךְ אַשְׁוּעָרָר מַתְ-מַזְוָה,
לְוִיְּפָט עֲרָ תָּמִיד דַּעַר עַרְשָׁטָעָר זִיךְ מַתְעָסָק זִיכְן. אַיְינָמָאָל, דַּאָּס
אַיִן גַּעַוּעָן אַוְיִנְטָעָר פָּאָרְנָאָלֶט, הָאָט זִיךְ גַּעֲמָאָכֶט אַתְּ מַתְ-מַזְוָה
פָּוֹן יַעֲנָעָר זִיכְן שְׁטָעָטָל. סְאָזְנִי פְּינְסָטָעָר אַוּן אוּפְּנָן גָּאָס
אַיִן אַשְׁנִי — אַזְוּעָרְוָאָע. אַבְּרָהָם-אִיצְיָע מַאֲלָט נִישְׁתָּה קִיְּן
טָעָנוֹת, טָוָת אַזְיִינָע גְּרוּסָע וּזְאָלִינְקָעָס. פִּילְדָעָרָט אַוִּיפָּ אַגָּ-
דַּעָרָע שְׁמָשִׁים אַוּן לְאָזָט זִיךְ אַיִן וּוּגָג. בֵּין נְאָךְ הַאֲלָבָעָר נְגָטָט
אַיִן עֲרָ אַרְוָמְגָעָנְגָעָן מִיט אַלְמָטָעָן בֵּין דֵי קְנִי אַיִן שְׁנִי,
עֲרָ הָאָט אַלְיִין מִיט אַפְּאָר שְׁמָשִׁים גַּעַרְאָבָן אַקְבָּר. אַוּן עַרְשָׁת

נָאֵךְ דער קברותה איז מען אַריין צו יאָסִי דעם קברות-מאן אַין
הייל און אַקָּארשט גענומען אַפִּיסֶּל בְּרָאנְפַּן. אַברָהָם-אַיצְיָע
רייבֶּט זִינְעַר פָּאָרְפְּרוּידָרְעַנְעַר רְוִיטָע הַעֲנֵט אַון טְרִינְקֶט אַיִן גַּלְעֹול
בָּאָכְן צַנְדָּעָרָן. «לְחִים, יָאָסִי, זָאֵל דער נְפָטָר הַאָפָּן אַ לְּיכִטְמַקְן
גַּעַזְדָּן. מִיר וּוּלְּן אַוְיךְ שְׁטָאָרְבָּן — וּוּרְדָּרְיָע אַון וּוּרְ
שְׁפָעַטְרָד. דָּרְוּוּיְיל אַבְּעָרְמָוֹן מַעַן גַּעַמְעַן אַפִּיסֶּל בְּרָאנְפַּן». דָּאָס
דָּעַלְתָּע אָוִיגְ פִּינְקֶטְ בְּיִ אִים, אַון דָּאָס לִינְקָעְ בְּלִינְדָּע אָוִיגְ
וּוּרְטָאַלְזָן מַעַר גַּעַרְוִיטְלָטְ. דָּעַר גִּיטְ זִיךְ עַרְשָׁתְ פּוֹנָאנְדָּעָר.
«יָאָסִי, אַין טָאָטָן דִּיר אַרְיָין, גִּיטְ אַן נָאֵךְ אַ גַּלְעֹזְלִי!». שְׁפָעַט
פָּאָרְטָאָג אַיְן עַר גַּעַקְמָעַן אַחִים.

אַברָהָם-אַיצְיָע הַאָט תְּמִיד פִּיבְ גַּעַהְאָט וַיְיךְ צוֹ רְוִידָעָן
אוּף אַ שְׁמָחָה אַון פָּאָרְהָוְלִיעַן זִיךְ בְּיוֹ אַין רְעַלְטָן טָאָג אַרְיָין.
עַר הַאָט אַבְּעָר אַלְעַמְּאָל דָּעַרְנָאָכְדָּעָם גַּעַהְאָט וּוּאָס אַוִּיסְצּוּשְׁתִּין
פָּוֹן דָּעַם וּוּיְבָ זִינְעַם גַּעַנְסִיעַן. דָּאָס אַיְן גַּעַוְוָן אַ דִּיקְעַ יִידְעַ-
גַּעַמְיָט רְוִיטָע אַנְגְּבָלְאַפְּעָנָע אָוִיגְן. זַי הַאָט גַּעַהְאָט מִיט
אַברָהָם-אַיצְיָע זִיבְן קִינְדָּעָר, פִּיר וּגְעַנְעַן גַּעַשְׁטָאָרְבָּן. דָּאָס הַאָט
זַי שְׁנוּעָר גַּעַקְאָגָט אַיבְּרָעְטְּרָאָגָן אַון אַיְן גַּעַבְלִיבְן אַ פָּאָרְבִּיטְעָדָ-
טָע אַיְפְּן גַּזְגָּזָן לְעָפָן. זַי הַאָט שְׁטָאָרְקָן גַּעַלְטָן אוּףְ דִּי לְוָנִיְּ-
גַּעַן. דָּעַר דָּאָקְסָאָר אַין שְׁטָעַטְלָהָט גַּעַזְגָּט, אַזְוֹ בְּיִ אִיר אַיְן
אַ שְׁעוּרָעַ «אַסְטְּמָעַ». אַ נְפָקָא מִינָּה, וּוּמִרְוּפָט דִּי קְרָאָנְקָהִיטָּ.
דִּי מְעֻשָּׂה אַיְן, וּוּאָס זַי הַאָט שְׁטָעַנְדִּיק אַ קְוָרְצָן אַטְעָם, כְּרִיפְטָס
אַון הוֹסְטָ, אַטְסָ בְּאַקְוּמָט זַי אַן אַנְפָאָל, וּוּן זַי קָאָן לְחַלְוִיטָן
נִישְׁתָּכְאָפָּן דָּעַם אַטְעָם—טְאָקָעְ דָּעַרְשְׁטִיקָט זַי וּוּרְן. אַ בְּרוֹגְ�וּעַ,
אַ פָּאָרְבִּיטְעָרְטָעָה זַי נִישְׁתָּכְאָפָּן גַּעַקְאָגָט אַרְיָעְטְּרָאָגָן דִּי בְּרוֹזְגָּן-
דִּיקְעַ לְעַבְעַדְקִיְּתָה פָּוֹן אַטְסָ דָּעַם אַיְזְעַרְנָעָם קִירְזָנָעָר, וּוּאָס
גַּעַמְטָ זַיְרָ קִיְּין זַאְךְ נִישְׁתָּכְאָגָטָן. שְׁטָעַנְדִּיק הַאָט זַי צַוְּ
אִים טָעַנְתָּ, אַזְוֹ עַר וּוְילְ פָּוֹן אִיר פְּטוֹר וּוּרְן אַון חַתְּנוֹה הַאָפָּן
אוּףְ אַ יְוָגָּעָר. אַון אַזְוֹ עַר קְוּמָט שְׁפָעַט בְּיִינְאָכָט, מְבוֹסְמָדִיק
אַון פְּרִילְעָךְ, גִּיסְטָ זַי אוּףְ אִים אוּסָ דִּי גַּאֲלָיָה, הַעֲרַת נִישְׁתָּ
אוּףְ זַי שְׁרִיְּעַן אַון שְׁלָטָן. פָּאָרְשְׁטִיטִיט זַיְרָ, אַזְוֹ אַברָהָם-אַיצְיָע
וּוּאָלָט אִיר אוּףְ אִין וּוּאָלָט עַנְטְּפָעָרָן דָּרְיָי. בְּאַקְוּמָט זַי אַבְּעָר
פְּלוֹזִים אַן אַנְפָאָל, פָּאָרְגָּלָאָצָט דִּי אַוְיָגָן, אַ מִינְוָתְ צָוָם טְוִיט —

און גי' מאָך מיט אַיר עפֿעס. אַינְמַלְּ האָט אָזָא מעשה גע-
טראָפָן. זי האָט בִּינְאָכֶט באָקְומָעָן אַ שׁוֹעֲרָן אַנְפָאָל אָן אַין
טוֹרִיט-שְׁרָאָק האָט זי אַנְגָּעוּהוּבָן ווּעַקְּן אַברָהָם-אַיְצָיעַן.

— אַברָהָם-אַיְצָיעַן אַברָהָם-אַיְצָיעַן!...

— ווֹאָס אַיְזָן, ווֹאָס אַיְזָן — האָט עַר פָּונְ שְׁלָאָן דָּעָר-
שְׁרָאָקָן אוּיסְגָּעָשְׁרִיגָּן.

— אַוי, אַברָהָם-אַיְצָיעַן, אַיךְ קָאָן נִישְׁתָּאָטְעָמָעָן:
אַברָהָם-אַיְצָיעַן האָט פָּונְ שְׁלָאָף שְׁמִיכְלָעָנְדִיק גַּעֲזָגָטָן:

— אָנוּ מֵקָאָן נִישְׁתָּאָט — דָּאָרָף מַעַן נִישְׁטָן...
אַברָהָם-אַיְצָיעַן האָט זַיְךְ אַפְּבָעָר באָלָּד אַ רִיס גַּעַטְוּן פָּונְ
בעט אָון אוּיף זַיְן בְּרוּינְדִּיקָן שְׁטִיגְגָּר גַּעֲלִיגְגָּט דָּאָס לְעַבְנָן,
בֵּין עַר האָט זי אַפְּגָעָר אַטְעָמָעָט. נַאֲר אוּיף מַאֲרָגָן האָט דָּאָס
גַּאנְצָעָ שְׁטָעַטָּה (גַּאָט וּוֹיס וּוּ צְוַיִּ) גַּעֲוָוסָט אַברָהָם-אַיְצָיעַן
גַּלְיְיכְוּעָרְטָל מִיט דָעַם ווּיְבָ. מַהָּאָט עַס דַּעֲרַצְיִילָּט אַיְנָעָר דָעַם
אנְדָעָרָן אָוּן זַיְךְ גַּעַטְאָלָן פָּאָר ד זַיְינְן לְאַגְּדִיק.

אַברָהָם-אַיְצָיעַן האָט פָּונְ נַאֲטָוָר קִינְמַאָל נִיט גַּעַקְאָגָט זַיְצָן
לְיִידִיק. אָנוּ סְקוּמָט דָעַר ווּינְטָעָר מִיט דַי לְאַנְגָּעָ נַעַכְתָּ, גַּעַפְּיִינְטָ
עַר פָּאָר זַיְךְ אַלְעָ וּוּילָעָ נִיעָ אַרְבָּעָט, אַיְגָעָעָ אָוּן קַהְלָשָׁע.
אַ פָּאָר מַאָל אַיְן חֹודֶש, מִינְסְטָנָס אַיְן ווּינְטָעָר, דִּינְגָּט אַברָהָם-
אַיְצָיעַן אַ ווּאָגָן אַדְעָר אַ שְׁלִיטָן מִיט אַ פָּעָרָד (דָעַר אַנְטָרְלִילִי
אַיְן עַר אַפְּלִין), פָּאָקָט אִים אַיְן מִיט הַיְתָלָעָן אָוּן אַלְעַרְלִילִי אַנְ-
דָעַרְעָ סְחוּרוֹת אָוּן לְאָזָט זַיְךְ אוּיף גַּאנְצָעָ צְוַיִּ-דְּרִי טָעַג אַיְ-
בָּעָר דַי אַרְוּמִיקָעָ דַעְרָפָעָר. אַיְן יַעַדְן אַדְעָרָפָעָר עַר אַרְוָם
זַיְךְ גּוֹיִם אָוּן גּוֹיִסָּ, קַנְאָקָט אָוּן טַאָרָאָרָאָמָט, פָּאָרְקוּיפָט סְחוֹרָתָ
וּוּפְלָסְלָאָזָט זַיְךְ אָוּן גִּינְטָס דָעַרְגָּאָכְדָעָם מִיט דַי פּוּיְעָרִים אָוּן
שְׁעַנְקָ אַדְעָר עַרְגָּעָץ וּזְוּ אַנְדָעָרָשׁ נַעַמְעָן אַבְּיכָל בְּרָאָגָּפָן. עַר
פָּאָרְשָׁתִיָּט מִיט פּוּיְעָרִים וּזְוּ רָעָדָן, שִׁיט מִיט זַיְצָן אָוּן
וּוּעַרְטָלָעָן, אָוּן דַי פּוּיְעָרִים קַוְעָלָן. אַפְּטָט טַאָנָצָט עַר אָוּן הוּלְלִיעָט
מִיט דַי פּוּיְעָרִים. אַינְמַלְּ האָט זַיְךְ אַברָהָם-אַיְצָיעַן, פָּאָרְגְּנִידִיק
אַיבָּעָרָן יְשָׁוָב, אַפְּגָעָשְׁטָלָט בַּיִּ דָעַם גּוֹיְשָׁן קַלְוִיסְטָעָר (מַאָ-
גַּאֲסְטִיר) וּזְאָט גַּעַפְּיִינְט זַיְךְ עַטְלָעָכָעָ מִיְּלָ פָּונְ שְׁטָעַטָּה. עַר האָט
דָּאָט אוּיף זַיְן פְּרִילְלָעָן שְׁטִיגְגָּר אַנְגָּעוּבָאָטָן זַיְן סְחוֹרָה אָוּן

האָט טאָקע אַט געליגוּט. ער האָט דְּאָרט אָזֶוי שטָּאָרָק נושא חַן געווען, או מ'האָט ביַי אִים באַשְׁטָּאָט סְחָוָרָה אַרְוָף ווַיְתָעַר. ער האָט אַנְגָּעָהוִיבֵן אַהֲינְצֹו אָפֶט פָּאָרָן אָוָן אַיְזָן גַּעַוָּאָרָן דְּאָרט אַ גַּרְוִיסָּעָר תְּקִיף. אַיְן שְׁטָּעָטָל האָפָּן אַיְינְקָע אַנְגָּעָהוִיבֵן מְרוּמָּי לְעַן. וּוי קומָט דְּאָס אַיְדָּוָי אָפֶט אַיְן גַּוִּישׁ שְׁעַנְקָעָן, אַיְן אַמְּאָנָּאָסְטִיר? מִילָּא, דְּאָס אָוָן דְּאָן בְּלוּוּן פְּשָׁוּט מְשָׁחָרְזָאָקָן. סְחוּרָים האָפָּן תְּמִיד צָו טֻוּן מִיטָּנוּיִט. אַבְּיַי נָאָר מַאיַּוְן אַלְיַי אַנְגָּעָהוִיבֵר עַרְלָעָכָר יַיְד. אָוָן וּוי מַזְּאָל נִיטָּקָעָן, אָוָן אַברָהָם-אִיצְיָע פָּאָרָט אַן אוַיסְגָּעָקָאַכְטָעָר עַרְלָעָכָר יַיְד, אָוָן נָאָק אַוְאָסְעָרָר!

אַברָהָם-אִיצְיָע אַיְזָקָע נִישְׁתָּקִין לְמִדְן, נִיטָּקִין חַסִּיד. נָאָר אַפְּרָאַכְטָעָר יַיְד — קָאָן אַלְיַי אָפְּלִיּוּ קִין סְפָּר נִישְׁתָּעָפָעָן. נָאָר זּוּמָעָר אָוָן ווַיְנִטְעָר גִּימָט ער אַלְעָט טָאָג אַינְדָּעָרְפָּרִי אָוָן פָּאַרְנָאָכָט דְּאַוְוָעָנָן. צִיט זִיךְ צָוּם עַמּוֹד דְּאַוְוָעָנָן. אַינְדָּעָרְפָּרִי פְּרִי נָאָכָן דְּאַוְוָעָנָן הָעָרָט ער אַ פְּרָקְ מְשִׁנְוָוִת, וּוֹאָסְ שְׁעִיהָ דָעָרְ מְלַמְּד זָאָגָט פָּאָרָן עַולְמָה, אָוָן פָּאַרְנָאָכָט צְוִישָׁן מְנַחָּה אָוָן מְעִירָב — עַיְן יַעֲקֹב. ער לְאָזָט נִישְׁתָּדְרָקִין מְגִיד. ער האָט נָאָק לִיב שְׂטִיעָן בַּיְיַ דָעָר בִּימָה, וּוּעַן דָעָר מְגִיד זָאָגָט, אָוָן קוּקוּן אִם אָיַן מוֹיְלָ אַרְיִין. אַמְתָה, אַברָהָם-אִיצְיָע האָט אַן אָפָן מוֹיְלָ, שְׁטָלָט זִיךְ נִיט אָפָן נִיבָּוָל-פָּה אָוָן האָט לִיב חָוָק צָו מְאָכָן פָּוּן בְּתְלִיּוּם אָוָן לְאַסְקָאַדְרִיגָּעָס. ער האָט אַבְּעָרְ פְּרִיב צָו הָעָרָן פָּוּן זַיְיַ אַיְדִישׁ ווּאָרט, אָוָן ווּעַן מַדְאָרָךְ, אַיְזָן ער תְּמִיד גְּרִיטָט מִיט אִימְפָעָט פָּאָר זַיְיַ זִיךְ אַיְינְצָוּשְׁטָעָן. אַגְּנוּמָעָלָן האָפָּן דִי חַסְדִּים אַיְן טְשָׁרָנָאַגְּלִיכָּעָר קְלִיוּן בְּאַגְּשָׁלָאָסָן אַרְאָפְּצָוּרָעָנָגָעָן אַיְן שְׁטָּעָטָל אַ דְּרִיטָן שָׁוֹחֵט, אַ טְשָׁרָנָאַבְּגִילָעָר חַסִּיד. נִיט וּוֹאָס סְהָאָט גַּעֲפָעָלָט אַיְן שְׁטָּעָטָל אַ דְּרִיטָן שָׁוֹחֵט, אַ טְשָׁרָנָאַבְּגִילָעָר חַסִּיד. זִיךְ גַּעַוָּאָלָט האָפָּן אָוָן אַיְינְעָנָם שָׁוֹחֵט, אַ טְשָׁרָנָאַבְּגִילָעָר חַסִּיד. דִי בִּידָע שָׁוֹחָטִים אַיְן שְׁטָּעָטָל, גְּרוֹיסָע אַבְּיָוּנִים, האָפָּן אַוְיְפָגָעָי הוַיְבָן אַ גַּעַוָּאָלָט. האָט אַברָהָם-אִיצְיָע אַוְיַחַד זִיךְ זַיְיַ שְׁטִיגָּעָר זִיךְ אַגְּגָעָנוּמָעָן זַיְיַ עַרְקִיוּדוּ. וּוֹאָס הַיִּסְטָה, זַוְּלִיב חַסִּידִישׁ שְׁטִיקָה לעַק וּוּלְמַעַן אַפְּנוּמָעָן דָעַם לְעַזְטָן בִּיסְן בַּיִי אַרְעָמָע שְׁוֹחָטִים? אַיְן טָאָטן זַיְיַ אַרְיִין, בְּלוּט-צָאָפָעָרָט. ער האָט גַּשְׁאָטָן פְּעַק אָוָן

שווועפל אויפן רב און אויפן רבין אליין. האט צונזיגענומען אַ באנדרע קצבים און האט געטראמעט די טשערנאכילדער קלויין, "בײַ ער ווועט נאָך גײַן צום פריסטאוּ", האט ער געליאָרמעט, "וועט ער טילן פֿעַטְשׁ ווי האָלֶז, אָט די גראָבע פֿוֹפֿקָעַס, אַין טאָטַן זִי אַריַין". פֿון טשערנאכילדער קלויין אַיז אַרְיסְגָּעַלְאָפָּן מיט אַ פֿעַס בִּינְישׁ, דער גְּבָאי פֿון חֲבָרָה קְדִישָׁא, אַ גְּבִירִישׁ שְׂעָר יְהָדוֹת אַמְּכֹבֵד. אַבְּעָר ווי נאָר ער האט געעפְּנַט דָּאַס מּוֹיל — יְהָדוֹת זִיךְרָה אַבְּרָהָם-אִיצְחָע מִיט דָעַר נְגַנְצָעַר חֲבָרָה אוֹיף אַים האט זִיךְרָה אַבְּרָהָם-אִיצְחָע מִיט דָעַר נְגַנְצָעַר חֲבָרָה אוֹיף אַים אַ לְאָו גַעַטְוּן. בִּי בִּינְישׁ אַיז דָאַס הִיטְלָה בְּאַלְדָּג גַעְפְּלוֹגִין אַין דָעַר לְוֹפְט — ער אַין קוּס אַנטְלָאָפָּן אַ לְעַבְּדוּיְקָרָד. דָעַר גָּאנְצָעַר הַמּוֹן אַיז צוֹנְגַעַטְאָנְעַן צו אַבְּרָהָם-אִיצְחָע אַיז סְאַיְן גַעַט וּאָרָן אַ שְׁעוּרוֹרִיה אַין שְׁטָאַט. די חַסְדִּים הַאָפָּן וַיַּך אַפְּגַעַטְרִילְטַלְטַל מִיט הַעֲנֵט אַון פִּיס אַון מְהָאָט שְׂוִין, פָּאַרְשְׁטִיט וַיַּך, קִין דָרִיטַן שְׁוֹחֵט נִיט אַרְאָפְּגַעַטְרָאָכָּת. מִמּוֹן דָאָך אַבְּעָר מְוֹדָה זִיין, אַיז אַבְּרָהָם-אִיצְחָע מִיט זִיין גַּנְצָעַר שְׁקַצְשָׁר וּוְילְדְּקִיט אַיז דָאָך אַבְּעָר פָּאָרט נִאָר אַוִּיסְן גַּעַוּעַן די טּוֹבָה פֿון די אַרְעַמְּעַד שְׁוֹחָטִים.

מְזֻדְעַצְיִילְט אַפְּיגַו (וּזְעַר וּוּוִיסְט, צִי דָאַס אַיְוָתָה), אַיז אַבְּרָהָם-אִיצְחָע, אַיְידַעַר ער אַיז אַנְגַעַקְוּמָעַן אַין שְׁטָעַטְלָא, אַיז עַרְגַעַץ וּוּ גַעַוּעַן אַ פְּלִיזְמָר, אַון דָוּוקָא אַ גַוְטָעַר פְּלִיזְמָר. נִאָר אַוִיכְעַד אַיְינְעַר אַ גְּבִירִישׁ שְׂעָר חֲתֹונה בִּי דָעַר אַרְעַמְּעַר מְאַלְלַּץ צִיִּיט האָט אַבְּרָהָם-אִיצְחָע נִיט גַעְקָאָנְט פָּאַרְטָרָאָגָן — אַלְאַגְּזִיט גַיִיט אַים אָן — וַיַּך מְבָאָנָעָמָט וַיַּך מִיט די אַרְעַמְּעַד לִיְּט. אַבְּרָהָם-אִיצְחָע האָט זִיךְרָה אַט פֿעַס אַ וּוּאָרְפַּט גַעַטְוּן אוֹיף די מְחוֹתָנִים. אַ וּוּאָרְטַּפְּאָר אַ וּוּאָרְטַּפְּאָר, בֵּין ער האָט גַעַפְּאָטְשָׁט, בְּמַחְילָה, די מְחוֹתָנִים אַלְיַין. סְאַיְן גַעַוְאָרָן אַ גְּרוֹיסְטָר טָוֹמֵל אַון מְהָאָט גַעַמוֹס אַפְּלַעַן די חֲתֹונה. דָעַר רָב האָט אַיְסְטָגְּנָסְט, ער זָאָל וּוּרָעָן אוִיסְט פְּלִיזְמָר. שְׁנָאָאִים אַון בִּיּוֹעַ צִינְגָּר דָוּפְּן אַים אַין שְׁטָעַטְלָא : "גַעַשְׁמִיסְעַנְדָר פְּלִיזְמָר". דָעַר העַרְתָּר ער נִאָר, אַבְּרָהָם-אִיצְחָע, אַט דָעַם צוֹנָאָמָעָנִישׁ, וּוּרָעָט ער אַנְגַעַצְוָנָדָן אַון לִיְּקָנְט אַפְּ שְׁטִיְּין אַון בִּין. זָאָל זִיין אַפְּיגַו, אַיז די גַעַנְצָע מְעַשָּׂה אַיְוָתָה. מְקָאָן דָאָך אַבְּעָר נִיט האָפָּן קִין טְעָנוֹת צַו

א מענטשנ, למאי האט ער קאָטיק בלוט, און בפרט וווען ער שטעלט זיך אין פאר אַרצעמעלייט.

נאר דעם אמתן תורה פון אברהָם-איցִיעַן האט מען גען קאָנט דערפְּלִין אַין די יִמְתְּ-נוֹרָאִים. די מעשה איז אַזְוֵי. אַבְּרָהָם-איַצְּעַד דאס חיות לֵב געהאט דעם עמוד. ניט נאר שבת און יָסְמִיטּוּב, נאר אַפְּלִיּוּ יִמְמִינּוֹרָאִים דְּזָוֹונֶט ער אַין דער גְּרוּבִּיּוּסְעַד שׂוֹלְפָאָרָן עמוד. און כָּאַטְשַׁ אַפְּלִיּוּ ער אַיז אַ פְּרָאַסְטַּעַר יִד אַיז קוּיִם ווֹאָס ער ווֹיסְפַּרְשָׁוּסְמִילּוּתְהָ המילוּת, האַבְּן אַלְעָ אַין שטעלט, אַפְּלִיּוּ די חִסְדִּים, לֵיב געהאט זיין חוננות. פָּאַרְשְׁטִיטִים זִין, אַז דער צִיקְרָ אַיז ניט ווֹאָס אַבְּרָהָם-איַצְּעַד האט אַן אַומְּ זָוֹוְיִגְּלַעְּדָעַ גַּעֲמַבָּעַ אַון פָּאַרְשְׁטִיטִים נִגְּנִינהָ (פָּאַרְטָּא גַּעֲוּעוּנְגַּעַד כְּלִיזְמָר — זָאנָן אַנדְעָרָעַ פָּאַרְבִּיטָן). דערהָיִיט אַיז, ווֹאָס ער דְּזָוֹונֶט אַומְּגַעְוַיְגַּלְעַץ גַּעֲשַׁמְּקָאַק מִיט אַמְּדָנְגָעַר האַרְצִיקָעַר גְּבוּרָה. מְפַלְעַגְט זִיךְ ווֹנְגְּדָעָרָן, פָּוֹן ווֹאנָגָעָן גַּעֲמַט זִיךְ בֵּי אַ קִּירְזְּשָׁגָעָר אָזְמוֹת, אָזָא אוּפְּטָרָעָן, גְּלִיְיךְ וּוְיִ דָּס ווֹאָס גַּעֲוּעָן דָּעָר בעְרִידְשָׁעוּוֹר רְבָבָּאַפְּיִין, רָאַשְׁהָשָׁה אַון יָסְמִיפְּוֹרְפָּלְעַגְט אַבְּרָהָם-איַצְּעַד בַּיִם דְּזָוֹוְנְגָעַן אוּסְזָעָן, וּוּ ער ווֹאָלָט זִיךְ דָּס אַיְנְשְׁטָלָן פָּאַר יִדְן אַנְטְּקָעָן דָּעָם אַוְיְבָעָרְשָׁן. אַון אַז אַבְּרָהָם-איַצְּעַד גַּעֲמַט זִיךְ פָּאַר עַפְּסָם, שטעלט ער זִיךְ פָּאַר קִין זָאָךְ ניט אַפְּ. מִמְשָׁ ער לִיְגָט אַיִן די ווֹעֶלֶט פָּאָרָן עמוד. ער הוֹבִיטָן, לִמְשָׁל, אַן דָּעָם "גַּנְגָּהָה תּוֹקָנָה" אַון צַעְקָאַלְטָ זִיךְ שְׁוִין בֵּי דִי עַרְשְׁטָע ווּעַרְטָרָר. טָאַקָּע גָּאָר אַלְיִינִיקִיטִים! אוּפְּמָן הִימְלָ ווּעַרְטָ דָּס אַיצְטָ אַפְּגָעָפְּסָקָנָט, ווּער סְזָאָל? עַבְּן אַון ווּער סְזָאָל שְׁטָאָרָבָן, ווּער סְזָאָל לְאֹן אַ ווּיבָ מִיט יְתּוּמִים אַון ווּער... אַבְּרָהָם-איַצְּעַד טָוֹז זִיךְ אַ ווּאָרָף וּוְיִ אַן אַונְטָעָרְגָּשָׁסְעָנָעָחָה אַון זִיְין קוֹלְ צַעְבָּרָעָט זִיךְ אוּפְּחָ טְוִיזְנָטָעָר שְׁטִיקָעָר. אַון אַטְ הַוּבִּטָּ ער אוּפְּחָ זִיְעָנָט, גַּעֲוָאַלְדָּעָוָעָט, פָּאַדְעָרָט רְחָמִים. אַיְנִי מְאָל פָּאַר אַלְעָמָאָר, וּוְיִ קָּאָן מַעַן דָּס בְּלוּזָן לְאֹן אַ ווּעַלְט אַונְטָעָרְגָּיִין. ער טָעָנָהָט, מְאָנָט, בְּעַט. מִמְשָׁ ער שְׁטוּרָעָט דָּעָם הַיְמָה — דָעָר בֵּית-מְדָרֶשׁ לִיְגָט זִיךְ פָּוֹן זִיְינָעָ קְולָות. דָעָר הַיְמָל אַיז אַבְּעָרָ נִיט אַ טְשֻׁרְגָּנָאַבְּלִיעָר קְלִיּוֹן אַון לְאֹזֶט זִיךְ נִיט אַזְוֵי לִיְכָט שְׁטוּרָמָעָן. אַון טָאַקָּע אַין דָעָטָן מִיטָן גַּעֲוָאַלְדָּעָוָעָט פָּאַלְטָ

אַבְרָהָם־אִצְיָע מִתְּנֵן פְּנִים אֹוִיף דֵּי הַעֲנָט, אָוָן אָט דַּעַר אִיּוֹעֶר־
 גַּעַר קִירְזָנְגַעַר צְעוּוִינְגַט זַיְק וּוּי אַ קִינְד. זַיְינְע אַקְסָלְעַן צָוָקָן
 אָוָן עַד פָּאֶרֶלְלִינְגַט זַיְק. נִיט גַּאֲר אַין דַּעַר וּוּיְבָעֶרְשָׁעַר שָׁוָּל,
 נַּאֲר אַפְּילַו צְוִישַׂן דַּי מַעֲסָבִיל הַוִּיבַּט זַיְק אֹוִיף אַ גַּעַוְוַיַּן.
 יַיְדַּן מִיט בַּעַרְד לְלִיפְעַן אָוָן פָּאֶרֶצְיַע דַּעַמְּתִילַת אִיבְּעָרַן פְּנִים.
 אַיְזָן אַבְרָהָם־אִצְיָע אַפְּעַרְפָּאֶרֶט אַיְזָן מִיט בְּרִיטִיקִיט. עַר גַּעַמְּת
 שְׁוִין אָן מִיט בִּיְדַע הַעֲנָט דַּי פָּאֶדְעָרְשָׁטָע עַקְן טַלִּית, פָּאֶרֶט
 לִיגְעַט דַּעַמְּתִילַת אֹוִיף אַ וּיְט, אָוָן אַוְיְמָה־וּבְגַדְקָן מִיט גַּרוֹיסָט
 זַעַנְדִּיקָע אַוְגָג, הַוִּיבַּט עַר אָן צַו זַגְעַן טִיף גַּעַלְאָסָן מִיט גַּרוֹיסָט
 מַתִּיקָות. הַאַלְבָּדוּרְיוּעָרִיק, הַאַלְבָּדוּרְפְּרִילְיַעַן לְאַשְׁטָשָׁעַט עַר זַיְק צָוָם
 רְבוּנוּ שֵׁל עַולְם. נִישְׁקָה, דַּעַר אַוְיְבָעֶרְשָׁטָע וּוּעַט רְחָמוֹת הַאֲפָן,
 עַר וּוּעַט אָוָנוּ נִישְׁטָט פָּאֶרֶלְאָזָן. זַיְן קוֹל צָעֲגִיסָט זַיְק אִיצְט וּוּי
 אַ שְׁטָאַרְקָע כְּוֹאַלְיָע אָוָן וּוּעַרט מִיט יַעַדְעַר רְגָע אַלְצָן שְׁטָאַרְקָעַר
 אָוָן זַיְכָעַרְעַר. אָוָן טְקָעַ בַּאֲלָד נַאֲך דַּעַמְּתִילַת תּוֹקָף הַוִּיבַּט
 עַר אָן מִיט אַ בְּרוּיְגָנְדִיקָעַר שְׁמָחָה צַו זַאֲגָן „פְּתָרָה“. וּי בַּיְיַעַן
 זַאֲכָן, וּוֹאָס פָּאֶרֶלְאָפָן אַבְרָהָם־אִצְיָעַן, פָּלְעַט עַר אַין דַּי יִמְיָּמָן
 גַּוְרָאִים אַרְיִין מִיט דַּעַמְּתִילַת אַמְּפָעַט, מִיט לִיְיָב אָוָן לְעַבְנָן.
 עַרְבָּה יוֹם־פִּיפורָה, לְמַשְׁלָל, קָוְמָת עַר אַין שָׁוָּל אָוָן בְּלִיְבָט שְׁוִין
 גַּאנְצָן יִוְסְמִיפָּוֹר, אַ קִיְּלַעְכְּדִיקָן מַעַת־לְעַט, שְׁטִין אַין בִּיתְהַמְּדָרָשָׁה,
 עַר גִּיאַת כְּמַעַט נִיט אַוּוֹק פָּוָן דַּעַמְּתִילַת. דַּאֲלָט זַיְק, אַ פְּרָאַסְט
 טָעַר יִיד אָוָן אַזָּא אַיְמָפָעַט. עַר הַאֲט נַאֲר אֹוִיף זַיְן חֻנְיָשָׁן
 שְׁטִיְגָעַר אַפְּגָנְעַפְרָאַזְוּעַט כְּלִינְדָּרִי מִיט דֵּי יַעַלוֹת, זַאֲגַט עַר גַּלְיַיךְ
 נַאֲךְ מַעְרִיב בַּיִּים עַמְּדוֹד שִׁיר־הַחִיּוֹד. אָוָן נַאֲךְ שִׁיר הַחִיּוֹד זַאֲגַט
 עַר פָּאָרָן עַמְּדוֹד תְּהִלִּים. דַּאֲסָמְוִיל מַאֲלָט זַיְק אִים נִישְׁטָן.
 אָוָן אָזְזָע עַרְבָּה עַוְלָם קָוְמָת אַינְדָּרְפָּרִי נַאֲךְ בָּאַגְּבִּינְגָעַן אַין שָׁוָּל,
 טְרַעְפָּט מַעַן אַבְרָהָם־אִצְיָעַן נַאֲךְ שְׁטִיְין בַּיִּים עַמְּדוֹד. עַר מַאֲלָט
 דַּעַמְּאַלְט קָוְרָצָע הַהְנָּה אָוָן שְׁטָעַלְט זַיְק דְּצָוְעַנְגָּעַן פָּאֶרֶן עַמְּדוֹד.
 צַו מַסְכָּפָגִיָּט עַר זַיְק עַרְשָׁט פָּוָנְגָנְדָעָר, בָּאַגְּנְדָעָרָס צַו דַּעַר
 „עַבְודָה“. פָּוָן טְשֻׁעְרָנְגָּבְלָעָר קְלוֹזָן פָּלְעַן זַיְק אַפְּילַו צְנוֹנִיפָּה.
 לְוִוְּפָן אַין דַּעַר גַּרוֹיסָט שָׁוָּל הַעֲרָן אַבְרָהָם־אִצְיָעַס „עַבְודָה“.
 נַּאֲר דּוּוֹקָא בַּיִּ דַּעַר דָּזִיּוּקָר הַתְּלָהּבָות הַאֲט מַעַן עַרְשָׁט
 גַּעַקְאָנָט זַעַן, אָז אַבְרָהָם־אִצְיָע אַיְזָן נִיט קִינְיָן בָּאַלְעָבָאָס אֹוִיף

לאין אימפעט, וואָס קומט עפֿעס פֿון זיך אַלְיאַן אָונֵן טְרָאָגֶט אִים
איַן דער הוּא. חֲסִידִים תְּאַבֵּן זיך אַוִיכָּפָּר שְׂטִינְגֶּעֶר גַּעַד-
קוּוֹעַנְקֶלֶט; אַוְדוֹאי, זָאנַן זַיִ, אַיז אַבְרָהָם-אַיְצִיעַ אַ שְׁיַינְגֶּעֶר בָּעֵל-
תְּפִילָה, נַאֲר עַר הָאָט צוֹ זְוִיכָּק בְּלוֹט, אָונֵן בַּיִ זְוִיכָּק בְּלוֹט הָאָט
זַיך אַוִיכָּפָּר לְבָב צוֹ פְּאַרְעָן דַּעַר יְצָרָה-הָרָע. עַר ווֹאֶלֶט כָּאָטָש אַיִינַי-
מַאֲלַ אַין יָאָר גַּעַפְּאָרָן צוֹם רְבִינַן.
אַבְרָהָם-אַיְצִיעַ אַיז אַבְעָר אַ פְּרִיְיעַר פּוֹיגֶל אָונֵן קִיְינַי-
מַאֲלַ צוֹם רְבִינַן נִיט גַּעַפְּאָרָן.

לאס איז געווען אָ פַּרְאָסְטִיקָעֶר וּוַיְנְטָעֶר פַּאֲרָגָאנָכָת. אַבְרָהָם־אַיְצִיעַ אַיְזָנָר גַּעֲפָאָרָן פֹּוֹן אָ נְסִיעָה אַיְטָפָן דָּאָרָף צְוִירָק אַיְן שְׁטוּטָל. דָּעֵר גַּרוּסָעֶר שְׁלִיטָן אַיְזָנָר פַּמְעַט לִיְדִיק — דִּי גַּאנְצָעַ סְחוֹרָה, הַיִּסְטָה דָּאָס, אַוְיסְפַּאֲרָקְוִיסְטָה. עַר הָאָט נַאֲךָ דָּעָרָה צַו אַפְנִים עַרְגָּעָץ דָּאָרָט אַיְזָנָר גַּעַמּוֹת נַעֲמָעַן מִיטָּגָוָן אַיְן גַּוְתָּ בִּיסְלָל בְּרָאָגָּפָן, עַר אַיְזָנָר לַעֲבָדִיק. אַוְן זִיכְנָדִיק אַיְזָנָר שְׁלִיטָן אַוְיפָּ אַזְוִיתָ, טְרִיבְּבָט עַר לוֹסְטִיק דָּעַט פַּעַרְד אַוְן וּוְאַרְפָּט אַרְיִין אַלְעָ וּוְיִילָע אַיְן דָּעֵר פַּרְאָסְטִיקָעֶר לוֹפְטָ בְּרוּזָן. דִּיקָע אַוְיסְגַּעַשְׁרִיְעָן.

— וּוְיִאָ וּוְיִאָ, אַלְטָע פָּאַדְלָע...

דאָס פְּנִים אַיְזָנָר פֹּוֹן פַּרְאָסְטָה, דִּי גַּאנְצָע שְׂוֹאָרָצָע בָּאָרָד אַוְן וּוְאַנְצִיְּעָס זַעַגְעַן דַּרְכְּגַעַזְעַטָּט פֹּוֹן אַנְגַּעַפְרִירָעָנָע שְׁטִיקְלָעָךְ אַיְזָנָר, נַאֲרָ דָּאָס רַעֲכָטָע זַעַגְדִּיקָע אָוִיגָפִינְקָלָט. אַרְיִינְפַּאֲרָנְדִּיק אַיְן שְׁטוּטָל, הָאָט עַר פֹּוֹן וּוְיִטָּן בָּאָזָע מַעֲרָקָט, אָז אַרְוֹת זַיִן שְׁטוּבָה שְׁטִימִיט אָ גַּרוּסָעֶר עַולְמָה, וּוֹאָס טוֹת זַיִךְ עַס דָּאָרָט אַזְוִונָס? אַוְנְטָעַרְפַּאֲרָנְדִּיק נַעֲנְטָעָר, הָאָט עַר דָּעָרָזָעָן, אָז דִּי טִירָפָן זַיִן שְׁטוּבָה מַאֲכָת זַיִךְ נִיְשָׁת צָו, מַגִּינִּית אַרְיִין אַוְן אַרְוִים, עַפְעָס אַיְזָנָר דָּאָרָט אָ גַּרוּסָעֶר טָוָלָה. אַבְרָהָם־אַיְצִיעַ הָאָט דַּעֲרָשְׁרָאָקָן אַפְגַּעַשְׁטָעָלָט דָּאָס פַּעַרְד, אַיְזָנָר גַּעַשְׁפּוֹרְנוֹגָעָן פֹּוֹן שְׁלִיטָן אַזְוּגְעַלְאָפָן צָוָם שְׁטוּבָה מִישָּׁ אַגְּעָ...

שרידי און א געפֿילְדער:

וועָס טומ זיך עס דא.

וועָס טומ זיך עס דא.
וואָ נאָר אַבעָר מ'הָאָט אִים דערזען, האָבָן אֶלְעָ אָומְהִימָּד
לעָך שווינְגְּנְדִּיק אַפְּגַעֲקָרְט זיך אָן אַ זִּיט. פָּונְ דָּעָר הָאַלְבָּד
אַפְּגַעְדָּר טִיר האָט זיך גַּעַהְעָרְט אַ פִּינְסְטָעְרָעָר יַאֲמָעָר אָוֹן גַּעַד
וַיַּיְינְ, אֵין אָבְרָהָם אַיִצְעָד גַּלְיִיך אַרְיִינְגְּגָלְאָפָּן אֵין שְׁטוּב. דִּי
גַּאנְגָּע שְׁטוּב זִינְעָ אֵין באַשְׁטָאָגָעָן פָּונְ אַ גְּרוֹיסְן חָדָר, וּוּ
סְּאֵינוֹ גַּעַשְׁטָאָגָעָן דָּעָר גְּרוֹיסְעָר קִינְ-אוֹוִוָּן אָוֹן רַעֲכָטָה האָט
גַּעַפְּיִירָט אַ טִּיר אֵין אַ קְלִינְגָּעָם פִּינְסְטָעְרָן אַלְקָעָר. אָבְרָהָם
אַיִצְעָד אֵין אַ רְגָּע גַּעַבְּלִיבָּן שְׁטִיְין אַוִּיפָּן שְׁוּעָל וּוּ אַ צְּעַמְּישָׂ
טָעָר. אֵין דִּי וּוּינְקָלָעָן זַעַנְעָן גַּעַשְׁטָאָגָעָן פָּאָרְלָאָזְוּעָן דָּעָר שְׁרָאָד
קָעָנָע קִינְדָּעָר אָוֹן האָבָן אַוִּיפָּן אַ קּוֹל גַּעַוְוִינְט. וּוּיְבָעָר, אַיִּיד
גַּעַנְעָ אָוֹן פְּרָעָמְדָע, האָבָן גַּעַבְּרָאָכָן דִּי העָנְטָ אָוֹן גַּעַיְאָמְעָרָת.
אֵין שְׁטוּב אֵינוֹ בִּין-הַשְּׁמָוֹתָדִיק פִּינְסְטָעְרָלְעָן אָוֹן דָּעָר אַיִּזְד
פְּרָאָסְטִיקָעָר פָּאָרְנָאָכָט וּוּאָרְפָּט דָּוָרָךְ דִּי פְּעָנְסְטָעָר אַ בְּלוּיְלָעָך
טוֹנְקָעָלָן שִׁין. נָאָר פָּונְ דָּעָם אַלְקָעָר האָבָן זיך דָּרְכְּגָעָרִיסְן אַ
פָּאָר קָאָרְגָּע שְׁטָרָאָלָן פָּונְ אַ בְּרָעְנְגְּנְדִּיק לִיכְטָל. אָבְרָהָם אַיִצְעָד
הָאָט. אַפְּיָלוֹ נִישְׁט אַפְּגַעְשְׁפִּילְעָט דָּעָם פָּעָלָץ. וּוּי עָר שְׁטִיְיט אָוֹן
גַּיִיט אֵינוֹ עָר אַרְיִינְגְּגָלְאָפָּן אַין אַלְקָעָר. אֵין אִים גַּלְיִיך פִּינְסְ
טָעָר גַּעַוְאָרָן אֵין דִּי אָוִיגָּן. עָר האָט אַפְּיָלוֹ נִישְׁט בָּאַמְּעָרָקְט,
וּוּי פְּילָעָ וּוּיְבָעָרְשָׁע העָנְטָ האָבָן זיך צוֹ אִים אַוִּיסְגָּעַשְׁטָרָעָקְט
מִיט אַ גַּעַוְוִין אָוֹן אַ גַּעַבְּעָט. עָר האָט נִישְׁט וּוּי מִיט זִין קוֹל
אַ גַּעַשְׁרִי גַּעַטְוֹן.

— וּוּאָס אֵינוֹ דָא פָּאָר אָן אָמְגָלִיק גַּעַשְׁעָן? וּוּ אֵין
גַּעַטְיָע, גַּעַסְיָע....

זִין גַּעַשְׁרִי אֵינוֹ אַזְוִי גּוֹזְלִידִיק, אָזְ דִּי וּוּיְבָעָר האָבָן
זיך פָּונְ שְׁרָעָך אַ וּוּאָרְפָּ גַּעַטְוֹן אָן אַ זִּיט. מִפְּאָרְשָׁפָּאָרָט אִים
שְׁוִין אַבעָר צוֹ דָעַרְצִילָן. אַוִּיפָּן אַ בעְנָקָל בְּרָעְנְט אַ לִיכְטָ
פְּרוֹמָע העָנְטָ האָבָן אַנְגְּגַעְצְּוֹנְדָן פָּאָר יַצְּיָּאָת-נְשָׂמָה. אָוֹן אַוִּיפָּן
בָּעַט אֵינוֹ גַּעַלְעָגָן גַּעַסְיָע אַוְמְבָאָוּעָלָעָך, מִיט צַוְּגַעְמָאָכְטָע
אוִיגָּן, דָּעָר קָאָפָּט עַטְוֹאָס פָּאָרְלִיגָּט אָן אַ זִּיט. זִי אֵין אַפְּנִים
נִישְׁט לְאָנָג גַּעַשְׁטָאָרָבָן — מִהָּאָט נָאָר קִינְ צִיְיט נִישְׁט גַּעַחְאָט

ז' אַפְצָחוּיִבֶן. דאָס מויל איז בֵּי אַיד עַטוֹאָס אָפָן אָונָ פָּוּן
דָּאָרֶט שְׁמִיכָּלֶט אַרְוִיס פָּאַרְגְּלִיוּעָרֶט פָּאַרְפָּאַלְעָנֶעָ קְבָּרַ-שְׁטִילַ-
קִיטַּה. אָונָ אָט דָּעַר פָּאַרְגְּלִיוּעָרֶט שְׁמִיכָּל זָגָטָה:
— אַוּדָאי וּוֹאַלְט אַיךְ בֵּין אַיצְט אַ טּוֹיטָע אָונָ קָאנְסָט מִיט
אַבְרָהָם-אַיצְיעַ, נָאָר אַיךְ בֵּין אַיצְט אַ טּוֹיטָע אָונָ קָאנְסָט מִיט
מִיר טָוּן, וּוֹאָס דָו וּוֹילְסְטַט...
— אַיךְ בֵּין אַ טּוֹיטָע, אַבְרָהָם-אַיצְיעַ, אַיךְ דָּאָרֶף נָאָר אַ

קְבָּר אָונָ תְּכִרְכִּים...
אַ וּוֹיְלָע אַיז אַבְרָהָם-אַיצְיעַ גַּעַשְׁתָּאַנְגָּעָן פָּאַרְגְּלִיוּעָרֶט,
נָאָר אַלְץ פָּאַרְגְּלִיטָלֶט אַיִן וּוֹינְטָעָר פָּעַלְץ, דִּי שְׁוֹאַרְצָע בָּאָרֶד
פִּיכְכַּט פָּוּן דָּעַם צְעַגְּנָגְנָעָנָעָם שְׁנִיִּה. פְּלוֹזִים הָאָט עַר זִיךְ אַ
וּוֹאָרֶף גַּעַטָּוּן מִיטָּן קָאָפֶן אוּפָּן בְּעַט צּוֹם בְּרָמִינָן אָונָ הָאָט וּוֹיִ
אַוְנְטָעַרְגַּעַשְׁאָסְעָנָעָחָה אַגְּגָהָוִיבֶן מְשׂוֹנָה וּוֹילְד וּוֹיְנָעָן
אוּפְּחַ אַ קוּיָּל.

— גַּנְעָסִיעַ, גַּנְעָסִיעַ...

מַעַר וּוֹי צְוֹאָנָצִיךְ יָאָר הָאָט עַר גַּעַלְעָבֶט מִיט זִין וּוֹיְבַּ
אָונָ עַרְשָׁת אַיצְט הָאָט עַר דָּעַרְפִּילְט, אֹז דָּעַר בְּרָמִינָן שְׁלַעַפְּט
מִיט זִיךְ אַיִן קְבָּר אַשְׁטִיקַּפְּן זִין נְשָׁמָה. עַר עַפְנָט דָּאָס
מוֹיְל אָונָ וּוֹיְל עַפְעָס וּזְאָגָן, נָאָר עַר פָּאַרְכְּלִינְגָּעָט זִיךְ אַוְן שְׁטִיקַּט
זִיךְ פָּוּן טְרָעָרָן. סְהָאָט אַים פָּוּן אַיְנוּוּיְנִיק וּוֹי מִיט מַעֲסָרָט
גַּעַשְׁנִיטָן. עַר הָאָט זִיךְ קְרָאַמְּפָהָאָפֶט גַּעַוְאָרְפָּן אַין גַּעַשְׁלִידְעָרֶט
אָונָ אַט הָאָט עַר זִיךְ אַכְּאָפֶט גַּעַטָּוּן מִיט בִּידְעַע הָעָנָט אָונָ זִיךְ
אַגְּגָהָוִיבֶן רִיאִיסָן דִּי הָאָר פָּוּן קָאָפֶן. זָעָנָעָן וּוּבִעָר אַרוּסְגָּעָז
לְאָפָן אוּפָּן גָּאָס אָונָ גַּעַמְאָכָט אַגְּוֹוָאָלְד אַרְוּם טִירָה: וּוֹזָעָז
גַּעַן דָּאָס דִּי מַאְנְסְבִּילְעַן — אַבְרָהָם-אַיצְיעַ רִירֶשׁ זִיךְ פָּוּן זִינְעָן...
מְאַיִן זִיךְ טָאָקָע בָּאָלְד צְוֹנוּיְפָגָעַלְאָפָן, קְרוּבִּים אָונָ סְתָמָ אַיִּידָ
גַּעַבְּעַד יִידָּן. מִהָּאָט פְּרִיעָר גַּעַפְרוֹוֹט מִיט גּוֹטָן אַוּעַקְבָּרְעַנְגָּעָן
אַים פָּוּן דָּעַם בְּרָמִינָן. אָונָ אֹז סְהָאָט נִישָׁת גַּעַהְאָלְפָן, הָאָט
מַעַן מִיט גַּעַוְאָלְד אַים אַפְגָּעָרִיסָן פָּוּן בְּעַט אָונָ גַּעַפְרִיט אַים
אַוְנְטָעָר דִּי זָעָנָט פָּוּן אַלְקָעָר אַיִן צְוֹוִיטָן חָדָר. שְׁוִין אוּפָּן
שְׁוּעָל הָאָט עַר זִיךְ מִיט אַגְּוִילְדָן גַּעַשְׁרִי אַרְוִיְגָעָרִיסָן פָּוּן
דִּי הָעָנָט אָונָ זִיךְ וּוֹיְטָעָר אַגְּוִילְדָן גַּעַטָּוּן צּוֹם בְּרָמִינָן. אַוּדָאי

צען מאונסביבין האבן זיך מיט אים געראנגלט. מיט גראיס מוי האט מען אים ענדלאען אדריינגעבראכט אין צוויטין חדר. דארט האט ער זיך געשטעטלט מיטן פנים צו דער וואנט, און אַנְשָׁפֶאַרְגְּדִּיק דעם קאָפֶט אויף דער וואנט, האט ער קינדייש גע-זויינט אויף אַ קול.
פלוצ'ים האט ער זיך אומגעקערט מיטן פנים פון דער וואנט און אַ פרערוג געטונו:

— וו זענען די קינדרע?

מ'האָט אים גלייך באָרוֹיקט, אָז די קינדרע האָט מען אַוועַּקְּנַּעַפְּרַּט צו קרובים און מיזאָרגט שווין דארט גוט פאר זיַּי. ערשות איצט האָט אַברָהָם-איַצְּיעַ זיך אַפְּגַּעַ אַרְטָלָט, אַפְּגַּעַ שְׂפִילְעַט דעם פֿעַלְץ אָז אַג געטונו:
— אַיך וויל, מיזאָל לֵיבָן גַּנְעַסְיָעַן אויף דעם הייליקן אָרט אַרום דער אלטער רבִּיכְּן...
דאָס אִיז נַּאֲרַנְיִשְׁתָּ קִיְּין גַּרְיְּנְגָּעַ זָאָךְ נַּאֲרַמוּיל אִים אַיצְּט נִשְׁתָּ רַּעַדְן אַנְטְּקָעָן אָזְן מַעֲנְטְּפָעָרְט אִים:
— פַּאֲרוֹאָס נִשְׁתָּ, מַדְאָרָף נַּאֲרַרְעַד מִיט די גְּבָאִים פָּוּן חַבְּרַה-קְדִישָׁא. דַּעֲרָה-פְּטַח מִיט בִּינְיִשְׁן...
און בָּאָטָש בִּיְ אַבְּרָהָם-איַצְּיעַן זענען די טַרְעָן נַּאֲרַ נִשְׁתָּ פַּאֲרָטְרִיקָנָט, וּוּרְעַט ער אַונְטְּרָעְגְּצָוְנָדָן אָז טָוָט אַ גַּעַשְׁרִיָּה:

— אַיך לאָז פָּוּן זַיִן טָאָטָן. אַזְוִי פִּילְיאָרָן בֵּין אַיך אַ שְׁמָשׁ אִין חַבְּרָה קְדִישָׁא, וּוּ אַ צְרָה שִׁיקְטָ מַעַן מִיד. אָז עָלָה בִּינְיִשְׁלָ, אִיז אַ מִיּוּסָה, טוֹט זַיִן קִינְמָאָל נִשְׁתָּ קִיְּין יְרִידְ פָּוּן אָרט אָזְן אַנְאָךְ אַ בָּעֵל דָּעַת. זָאָל ער נַּאֲרַרְעַד פְּרוּוֹן, אָז טָאָט אִים אַרְדִּין. אַיך גַּיְ גַּלְיִיךְ צוֹ אִים אַרְיְבָּעָרְ...

בִּיְיִיךְ דַּי לְעַצְּטָע וּוּרְעַטָּר האָט זַיִן אַבְּרָהָם-איַצְּיעַ גַּעַלְאָזֶט גַּלְיִיךְ צוֹ דָּעַר סִיר אָזְן אַרוֹיסָה אַסְטִיקָפָן שְׁטוּב. אַ גַּאנְצָן אָוּוֹנט האָט ער זַיִךְ אוּיפֶט זַיִינְט אַשְׁטִיגָּעָר גַּעַמְפָעָרְט מִיט די גְּבָאִים, בֵּין עָר האָט זַיִינְט אַוְיְסְגְּעַפְּרַט. עַרְשָׁת אַ שְׁעָה פְּרוֹזָה האָלְבָעָר נַאֲכָת אִיז ער גַּעַקְמָעָן אַתְּהִים. אִין שְׁטוּב הָאָט מַעַן שְׁווֵין דָּעָרוּוּיָּל אַפְּגַּעַה-וּבָן דֻּעָם בְּרִידְמִינְגָן, באַדְעָקָט מִיט אַ

שוואָרץן געוֹאנט און געשטעלט ליכט צוקאָפַנס. ניט ווַיִּיט פָּן
 ברְ-מִינֵּן זענען געזען אַפָּר ווַיִּבְּעֶר, ווֹאָס האָפָּן אַלְעַ ווַיִּלְעַ
 שטיל געשלאָכָט און עפֿעַס געקלָאָגָט אוַיְף אַקְוָל. אַיִינִיקָע
 מאָסְבִּילְעַן האָפָּן זיך אַין אַוְינְקָל געטוּשָׁקָעַט. אַברָהָם-אִיצְיָע אַיז
 פָּאָרְטְּרוֹאָגָן אַרְיִינְגָּקָומָעַן, האָפָּן זיך אוַיְף קִינְגָּס נִיט אַומְגָעְקָוְט,
 זיך גַּלְיִיך געזעט אַין דָּעַט אַפְּגָעְשְׁפִּילְעַטָּן פָּעַלְעַן אוַיְף אַפָּר זיך.
 מִיטָּן פְּנִים צוֹ דָעַר טִיר אַונְ אַומְבָּאָוּגְלָעַךְ געקוּקָט פָּאָר זיך.
 אַומְקָאָרָע רְעִינוֹת האָפָּן זיך בַּיְ אַים גַּעֲפָלָאָטָעָרָט אַין כּוֹתָה,
 טִיפְּעַ גַּעֲשָׁרִיעַן האָפָּן זיך גַּעֲשְׁטִיקָט אַין דָעַר נִשְׁמָה, אַונְ דָּאָס
 הָאָרֶץ האָפָּט אוַיְף גַּעֲנִיגָּט, אֹז עַר האָפָּט מִיטָּן קִינְיָן אַבר נִיט גַּעַז
 קָאנְטָן רִירְן. סָאיְן דָּאָה, דָאָטָט זיך, אֹז גַּעֲוִוִּינְלָעַךְ זָאָר,
 סְקָומָט דָעַר טּוִיט אַין אַשְׁטוּב אַונְ מַאָכָט אַסְוִי מִיט אַקְרָבָק
 ווַיְיבָ. אַיְזָן אַבְּעָר אַברָהָם-אִיצְיָע אַמְדָנוּ-זְוִידִיקָעַר מַעֲנָשָׁה, אַונְ
 אַים דָאָכָט זיך אִיצְטָן, אֹז גַּעֲטִישׁ שְׁלָעַט מִיט זיך אַין קְבָּר דִּי
 אַלְעַ צְוָאָנְצִיךְ יָאָר, ווֹאָס עַר האָפָּט מִיט אַיר גַּעַלְעַטָּן, פְּמַעַט
 אַטְעַטָּם בַּיְ אַטְעַטָּם. דָעְרָהוּפְּט אַבְּעָר האָפָּט זיך אַים עַפְּעַט דָעַר
 טּוִיט גַּעַלְעַט אַוְיִף יְעַדְן אַבר אַונְ פָּאָרְקִילְיָבָן זיך אַין כּוֹרְדִּי
 אַין אֹזְטָן טִיף אַרְטָה אַין דָעַר נִשְׁמָה ווֹהָיָן אַברָהָם-אִיצְיָע קָאָן
 זיך מִיט זִין קִירְוּשְׁנָעָרָשָׁן מוֹחַ בְּשָׂומָ אָפָּן נִיט דָעְרָקְלִיָּבָן.
 פִּילְטָן עַר נָאָר, אֹז עַרְגָּעַן טִיף אַינְגְּוִיְּנִיקָעַר בְּרָעָנָט עַפְּעַט אֹזְטָן
 מַאָדָנוּדָר ווַיִּיטִיקָעַ, אֹז עַר אַיְזָן גְּרִיטָט אַטְדָּאָט אַוְאָרָף טָוָן זיך
 אוַיְף דָעַר עַרְדָּמִיט אַוְיִלְדָּן גַּעַשְׁרִי. האָפָּט זיך אַבְּעָר דָאָס
 הָאָרֶץ צְוָוִיְּגָעְקָוּעָטָשָׁט אַונְ נִיט גַּעַלְאָזָט אַים גַּעַלְאָזָט
 הָוִיָּה אַפְּאוֹנוּמָעָנָעָר אַיְזָן עַר טָאָקָעָ גַּעַזְעָסָן. עַרְשָׁת פָּאָרְטָאָגָּ
 ווֹעַן מַאיְזָן גַּעַקְמָעָן פָּוֹן חְבָרָה קְדִישָׁא אַונְ מַחְאָטָז זיך אַנְגָּעָ-
 הָוִיָּה פָּאָרְעָן פָּוֹן גְּרִיסָן חָדָר. עַר האָפָּט זיך גַּעַלְאָזָט אַוְגָעָאָפָּט,
 נָאָר קְוָמְעָנִיךְ צוֹ דָעַר טִיר, האָפָּט עַר זיך ווַיְיִ-וַיִּוְיִ-אַוְיִגְעָאָפָּט,
 זיך אַפְּגָעְשְׁטָעַלְט אַונְ אוַיְפָן סָאמָע שְׁוּעָל אַנְגָּעָהוּבָן אוַיְפָן קְוָלָ
 צוֹ ווַיִּגְעָן. אַלְעַ האָפָּן גַּעַשְׁטוּבָט, ווֹאָס אַברָהָם-אִיצְיָע האָפָּט אוַיְ
 מַאָדָנוּ דָעַט קָאָפָּט פָּאָרְלִיָּהָן. זיך גַּאנְצָן בְּאָנְעָמָעָן זיך אַין דָעַט
 טָאָגָ אַיְזָן גַּעַוְעָן אַומְגָעְלוּמְפָעָרָט, גַּלְיִיך ווַיְיִ-עַר ווֹאָלָט עַפְּעַט

בָּאָרֶן נִיטְגַּעֲוָעַן בֵּי דִי גַּזְדָּאָנְקָעָן. זַיְנַן גַּעֲוָיַן הָאָט אִיצְטָ אַין דָּרְיִיסְן אֹומְהַיְמַלְעַן אַפְּגַעַקְלַוְגְּגָעַן. מִיהָאָט אִים גַּאֲרְנִישֶׁת גַּעֲקָאנְט אַיְינְשְׁטִיבָן. נַאֲרַ יַאֲסִי דַעַר קְבָרוֹת-מַאֲן הָאָט אִים, וַיְיַאֲן אַלְטָעָר גַּוְשָׁעָר בְּרוֹדָעָר, אַ קְלָאָפֶגֶת גַּעֲטָוָן אַין פְּגַעַע.

— מַעֲגָסְט זַיְנַן שְׁעַמְעַן, אַבְרָהָם-אִיצְעָן, אַין דִּין טִיפְּן הַאָלְזָן! דַו בִּיסְט דָאָן אַזְוִי פִילַי יַאֲרַן אַ שְׁמַשׁ פָוָן חְבָרָה קְדָשָׁא-מְשֻׁתִינָס גַּעֲזָאָגָט. פְּרַעְמַדָּע מַתִּים פְּלַעְגָּסְטוּן קָאַלְטָ-בְּלוֹטִיק בָּאָ-גְּרָאָבָן אַין גַּעֲמָעַן גַּלְיִיךְ דָעְרָנְאַכְדָּעָט אַ פִּיסְלַ בְּרָאָגָפָן, אַין בֵּי דִין וַיְיַבֵּב קָעְרָסְטוּן צָוִי דִי וּוּלְטָ אָוָן...

אַט דִי רַיְיד הַאָבָן, אַפְנִים, גַּעֲטָרָפָן אַבְרָהָם-אִיצְעָן אַין פִּינְטָל אַרְיָין. עַד הָאָט אַ פָּאַרְקָאַלְטָעָר אַוְיְגַעְחוּבָן דַעַם קָאָפֶגֶת אַוְן אַ גַּעַשְׂרִי גַּעֲטָוָן:

— פָּאַרְמָאָךְ דַעַם פְּסִיק דִינְגָעַם, דַו...
עַד הָאָט טָאָקָעַ אַוְיְגַעְהָעָרָט זַו וּוּיְגָעַן אַין זַיְנַן גַּלְיִיךְ אַגְּגָעְחוּבָן קָאָבָן אַרְוּם דַעַר לְוִיה. דִי עַרְשָׁע וְזַאָן הָאָט עַד גַּעֲוֹאַלְטָן, מִזְאָלְטָן מִתְּגַעְמָעַן אַוְיִף דַעַר לְוִיה זַיְנַן עַלְטָעָר קִינְדָן, דַעַם אַכְטִיאָרִיקָן יַעֲקָעַלְעָן, וּוּלְכָעָר וְזַאָן קְדִישָׁן אַוְיִפְנִים בִּיתְעוֹלָם. צְוִוִּיתָנָס הָאָט עַד גַּעֲגָבָן אַוְיִף תַּלְמוֹד-תּוֹרָה אַ פִּינְעָדָה, דִי תַּלְמוֹד-תּוֹרָה-יַיְגַעְלָךְ וְזַאָן נַאֲכָגִינָן נַאֲרַן דַעַר לְוִיה אָוָן זַאָן תְּהִלִּים. עַד הָאָט זַיְנַן דַעַר מַאֲקָנָט, אַזְוָן עַד הָאָט בִּירְושָׁה פָוָן זַיְנַן שְׁוּעָר אַ בִּיסְלַ אַרְץ-יְשָׁרָאֵל-עָרָד. הָאָט עַד עַס הַאַסְטִיקָן אַגְּגָעְחוּבָן אַרְוִיְסָוּבָן פָּאָר גַּעַטְסִיעָס וּוּגָן. בַּיוֹנוֹ נַאֲרַן דַעַר לְוִיה הָאָט עַד נִיטְגַּעֲוָעַן אַוְיִף זַיְנַן כְּלָעָן וּוּיְלָעָן עַפְעָס אַוְיְגַעְנוּבָן. בַּגָּר בְּשַׁעַת דַעַר קְנוֹרָה הָאָט עַד וּוּיְטָעָר דַעַם קָאָפֶגֶת פָּאַרְלִוִּין. דַעְרוֹעָן, וּוּמַלְעָגַט אַרְיָין גַּגְעָסִיעָן אַין קְבָר, הָאָט עַד זַיְנַן מִיטָּאָמְדִיקָן גַּעַפְּלִידָעָר גַּעַוְאָרָפָן נַאֲרַ אַיר אַין קְבָר אַרְיָין; אַגְּמָאַיְמָדִיקָן שְׁרִיְעָנְדִיקָן גַּעַרְיָסִין אַוְיִף זַיְנַן דִי הָאָרָר. מִיטָּאָמְגַעְתוּרָעָר פּוֹחוֹת הָאָט מַעַן אִים קוֹים בַּעֲקָאנְט אַפְּרִיְיסָן פָוָן קְבָר. פָוָן אַלְעָזִיְטָן הָאָט מַעַן מִיטָּשְׁרָעָק אַן רְחָמָנוֹת גַּעֲקוֹקָט אַוְיִף דַעַם בְּרִיטִיט-פְּלִיְיכִין קִרְזָשָׁנָה, וּוּאָס וּוּאָרְפָט זַיְנַן וּוּיְיַאֲן קְרָאָמָה. וּוּאָס טָוָת זַיְנַן דָאָס מִיט אִים? וּוּאָס לְעָגָט עַד אַיְינַן צָוִי דִי צְוָעָלָט? טָאָקָעַ נִיט אַנְדָעָרֶשׁ. אַז אַט דַעַר זְוִיְקָעָר קִרְזָשָׁנָה

האט זיך, רחמנא לייצן, גערירט פון זינגען.

נאר האלבן תאָג איז מען געקומען פון דער לוייה. אברהאם-אייציע איז מיטאַמְאָל געווארן שטייל און רויק. ער האט אויסגע-זען שטאַרְק פֿאָרְטֿרְאָכְט און צעטראָגן. דאס אַיְינְצִיך ווענדיקע אויג האט אומַהַיְימַלְעַך גּוּבְּלָאנְדוּעַט מיט דעם שָׂאָרְפְּן בְּלִיך אַין דער לּוֹפְּט. ער איז געזעסן שבעה אַין גְּרוּיסְטְּן חֵדֶר אוּף דער ערְד אַין אַ ווַיְנְקָל. אַ גָּאנְצָן טָאג האט זיך די טִיר נִיט צוֹגְעַמְצָלְט — אַיְינְגְּנָע אָונְ פֿרְעָמְדָע וְעַנְגָּע אַיְינְגְּנָע אַיְם מְנַחַם אַבְּל זַיְן. סַיְאַז, פֿאָרְשְׁתִּיטְיַץ זַיְן, גּוּווֹעַן אַ גְּרוּיסְטְּרַע מְנִין צוֹ מְנַחַה אָונְ מְעָרֵב. אַברְהָם-איַיצְעָט האט עַפְּעַס וְקִינְגְּעַם נִיט גַּע-זַען אָונְ קִינְגְּעַם קִינְן וְאַרטְטְּן נִיט גּוֹזָאָגַט. זַיְן שָׂאָרְפְּעַר בְּלִיך האט נָאָר אַלְצ גּוּבְּלָאנְדוּעַט אַין דער לּוֹפְּט. ערְשַׁת נָאָר מְעָרֵב האט ער ווִי פֿלוֹזִים אוּפְּגַעְהוּיְבַּן דעם קָאָפְּ צוֹ יְשֻׁעָה דָעַמְלֵמְד אַין זַיְך צוֹ אַיְם אַ קָּעָר גַּעֲטָוֹן. יְשֻׁעָה אַיְן אַ מִיטְלְוּוֹק-סִיקָּר עַלְטְּעַדְרָעַר מְעַנְטָש מִיט אַ קְלִיְּנִין גְּרוּיְבָּעַדְלָה, אַ צִּילְטִי-קָעָר אַ דִּירְעַוְדִיקָעַר מִיט תְּמִיד לִיכְטַנְדִיקָע אַוְינָן. ער וְאַגְּט אַלְעַע פֿאָרְגָּאָכְט "עַיְן-יעַקְבָּ" אַין שָׁוֹל פֿאָרְן עַולְמָ, וְאַיְיך יְעַדְן שְׁבַת בִּיטָּאָג אַ שְׁטִיקָל מְדֻרְשָׁ אַדְעָר אַזְוִי אַ פֿרְשָׁה חַוְשָׁ. ער האט אַ שְׁיִינְגָּעַם חַתוֹךְ הַדְּבוּר, רַעַדְטַ קָלָאָר אַון שָׁאָרְפַּט, מִיט הַאֲרַצְיָקָעַר מְתִיקָות לְעַגְתָּ ער אַלְעַמְעָן דִּי וּוּרְטָעַר אַין מוֹלִי אַרְיִין, דּוּרְבִּי-הַאֲטָ ער תְּמִיד גְּרִיטִיט אוּף אַ טְשִׁיקָאָזְוּס אַ שְׁיִינְגָּעַם מְשָׁל, אַ מְעַשְּׁהַלְעַע, אַון האט בְּכָה מִיט אַ פָּאָר גּוּשְׁמָאָקָע וּוּרְטָעַר אַ גַּעַט טָוֹן דָעַמְלֵמְד פֿאָרְן הַאֲרַצָּן. ער המָן האט אַים טָאָקָע דָאָס-חַיוֹת לְיִבְּ גַעֲהָאָט. סָטָם יְדָן, קְלִיְּנָע קְרֻעְמָרָט, בָּעָז-מְלָאָהָת פְּלָעָן זַיְך אַפְּרִיסְטָן פָּוֹן דָעַר אַרְבָּעַט אַפְּרִיאַו אַין דִּי גְּרוּיסְטְּמָאָרָק-טָעַג אַדְעָר יְאַרְיִין אַון לְוִיְּפָן פֿאָרְגָּאָכְט מִיט אַ אַיְמָפְּעַט צוֹ יְשֻׁעָה דָעַמְלֵמְד "אַפְּרָוּעָן" בִּי זַיְן "עַיְן-יעַקְבָּ". אַברְהָם-איַיצְעָט אַיְן גַּע-זַען פָּוֹן זַיְגָע גַעְשּׁוֹרְיָרָעַנְעַ צְהָעָרָרָע, אַון הַאֲבָנְדִיק פָּאָר אַיְם-טִימָן אַפְּשָׁיְיָ, פְּלָעָגָט ער אַים תְּמִיד אוּף זַיְן קָאָכִיְּקָן שְׁטִיגְעָר לְיִבְּ הַאֲבָן, וְאַיְן אַגְּטָן קְלָגָן טָאָטָן. אַון אַיְצָט האט אַברְהָם-איַיצְעָט אוּפְּגַעְהוּיְבַּן צוֹ אַיְם זַיְן רַעַכְט וּוּעַנְדִיק אוּיגָא אַון עַט-

וילא אומישטרענדיק צו אים די הענט, האט ער קוים אַרוֹיסֶס-
ערעדט:

— ר' ישעה....

— ר' ישעה....

עפעם האט ער געוואָלט, אברהם-אייזע, זאגן. ער האט ער
אבער, אַפְנִים, ניט געקאנט אַרוּסְבְּרָעְנְגָעָן מיט ווערטער. דאס
מויל איז געפֿלְבִּין בי אים אָפֵן, אוון אויפֿן פְּנִים האט זיך בא-
ויזען אַ פֿאַרְלוּירְעָנְדָר בְּלְאַסְעָר שְׁמִיכָּל.

— ר' ישעה, ר' ישעה....

סְיַאֲזָן גְּעוּזָן פְּשָׁוֹת אַרְחַמְנוֹת צו קְוָקָן אַט אַוִּיף דֻּעַם
פֿאַרְלוּירְעָנְדָר מַעֲנְטָשָׁן. מַהְאָט בְּחוֹשָׁן גְּעוּזָן, אוֹ עַפְעַם שְׂטִיקָט
אַיִם אַינְגּוּזִינִיק אַין דָּעַר נְשָׁמָה, אוֹן ער קָאָן עַס בְּשָׁוֹם אַוְפָּן
נִיט אַרוּסְבְּרָעְנְגָעָן. אַוּדוֹאַי קָאָן יַעֲדָעַר מַעֲנְטָשׁ בַּי אַ גְּרוּסָן
אוּמְגָלִיק דֻּעַם קָאָפּ פֿאַרְלוּרְן, אוֹן בְּפְרָט נָאָך אַיִד אַ בְּרָעַן וּוֹי
אַברָהָם-אייזע. נָאָר אַ לְּבָעַדְיקָעַר מַעֲנְטָשׁ וּוֹעַט זִיךְרָיְעָר אַדְעָר
שְׁפַעְטָעָר אַרוּסְטְּשָׁוָלָעָן. מַהְאָט שְׁוִין גְּעוּזָן צְוִינְגָעָן זָאָכָן. מַידְאָרָף
סְיוּוּעַט זִיךְרָיְעָר אַיבְּרָקָאָכָן. אוֹן טָאָקָע בָּאָלָד נָאָך מַעֲרִיב וּזְעַנְעָן זִיךְרָיְעָר
אַלְעָעָצְגָּנְגָעָן. סְזַעְנָעָן נָאָר גַּעֲפְּלִיבָן נַעֲכְטִיקָן דָּעַר שְׁוֹאָגָעָר אוֹן
די שְׁוּעָגָעָרָן, וּוֹאָס הָאָבָן גַּעֲבָרָלְטָן צְוִירִיק אַהֲבָהָים אַברָהָם-אייזעָס
קִינְדָּעָר. דָּעַרְזָעְנְדִיק דַּי קִינְדָּעָר, אַיִן אַברָהָם-אייזע פְּלוֹזִים? עַ-
בְּעַדְיקָן אַיִן רִיעְוּזִיק גַּעַוּזָן. ער האט דָּוְרְכוֹסָים גַּעַוּזָלְט שְׁלָאָפָן
מִיט דַּי קִינְדָּעָר. דָּעַר שְׁוֹאָגָעָר מִיט דַּי שְׁוּעָגָעָרָן הָאָבָן זִיךְרָיְעָר גַּעַ-
לְעָנָט אַיִן אַלְקָעָר. אוֹן אַברָהָם-אייזע האט זִיךְרָיְעָר אַלְיִין אַוְיְסְגָּבָעָט
אַיִנְגָּיְנָעָם מִיט דַּי קִינְדָּעָר. דַּי הַרְוָבָע האט מעַן נָאָך פֿאַרְנוֹגָאָט
אוּיְסְגָּהְיִיצְט, אוֹן אַיִן שְׁטוּבָה אַיִן אַיְצָט שְׁפָאָרָק וּוֹאָרָעָם אוֹן מַאַ-
דְּנוּ שְׂטִילָן. נָאָר אַיִן דָּעַר וּוֹאָרָעָמָר שְׂטִיקִיָּת הָאָבָן נָאָך גַּעַ-
הַלְּלָט שְׁוֹעָרָעָ קָלְאָגָנְגָעָן פָּונְ גַּעַוְיָין אוֹן טְוִיטְ-גְּעַשְׁרִיָּי, אוֹן דָּוָרָךְ
די פְּעַנְטָעָר האט קוּיָם גַּעַשְׁמָעָרָט אַ קָּלְטָעָ פְּנַסְטָעָרָעָ וּוַיְנַטְּעָר-
נַעַכְתָּ, וּוֹאָס צִיט זִיךְרָיְעָר דָּעַר גַּעַנְצָעָר וּוֹעַלְתָּ אַן אַ סּוֹף אוֹן
אַן אַן אוּפְּהָעָר...

די קינדרער זענען באָלד אַינגעשלֶּאָפֶן. אין אַ ווַיְילָע אָרוֹם דְּאָט זיך דערהערט אַ כָּרָאָפָּעָן פֿון דָּעַם אַלְקָעָר. נָאָר אַבְּרָהָם-אי צִיע אַיּו גַּעֲלָעָגֵן לְעֵבֶן דִּי קִינְדָּעָר אַונְטָעָר דָּעָר קָאַלְדָּרָעָ אָוֹן גַּעֲקוֹקָט מִיט דָּעַם רַעֲכָתָן זַעֲנְדִּיקָן אַוְיכ אַיּוֹ דָּעָר לוֹפְּט אַרְיִין. עַרְשָׁת אַיצְטָהָבָן זיך בַּיִּ אַבְּרָהָם-אי צִיעַן אַנְגָּעוּהוּבָּפָּן פָּאַמְּעַלְעָר אַרוֹיסְוַיְקָלָעָן מַאֲדָנוּ אָמוֹגָלְוָמְפָּעָרָטָעָ רַעֲיוֹנוֹתָ, אָוֹן דָּאָס נָאָגָּדָיָ. קָעָהָרָצָן הָאָט זיך מִיט אֹזָא אַימְפָּעָט נָאָך זַיִּ גַּעֲצִינְגָּן, גַּלְיִיך וּוְאָט דִּי, אַיְגָנְמַלְעָדָ, נָאָרִישָׁע רַעֲיוֹנוֹתָ קָאנְעָן עַפְּסָהָהָלָפָּן.

אַ יַּיְד אַ קִּירְזְּשָׁבָעָר, וּוֹאָס הָאָט עַרְשָׁת הַיִּנְטָאָפָּהָן דָּאָס וּוּיְיָ, לִיגְט אַונְטָעָר דָּעָר קָאַלְדָּרָעָ, לְעֵבֶן שָׁלָאַפְּנָדִיקָעָ קִינְדָּעָר, אָוֹן סְהָעָרָט אִים נִיט אַרְוִיף צַו דָּאָרָן דָּעַם מוֹתָ, וּוּעָגָן וּוֹאָס אַקְּרָשָׁת? סְגִּיאִיט אִים אַיּוֹ לְעֵבֶן צַו וּוּיְסָן, לְמַאי מוֹו דָּאָס יַּעַ. דָּעָר הָבָּבָן אֹזָא מִיאָוָן סֻפָּה? קָוָמָה, ?מְשָׁה, אַ גַּאֲסָט אַיּוֹ שְׁטוּבָ, בָּאַגְּעָנָנָט מַעַן אִים מִיט גְּרוּסָ שְׁמָחָה, מִשְׁטָעָלָט אִים שִׁינְעָם פִּיבָּ�. נָאָר אָוֹ דָּעָר גַּאֲסָט הַוִּיבָּט זיך אָן גַּעֲזָעָנָעָן, בָּאַלְיִיטָן מַעַן אִים נִיט צַו דָּעָר טִיר, נָאָר מַרוֹפָּט נִיט דָּעַם גַּאֲסָט, אָוֹן צַו מַרוֹפָּט אִים שְׂוִין יָאָ, דָּאָרָיָ מַעַן אִים נִיט אַיְוִיסְשָׁלִּיְיָדָעָן וּוְאָגְבָּ�. אַיְינָס פֿון דִּי בִּידָע: אַדָּעָר מַרוֹפָּט נִיט צַו דָּעַם גַּאֲסָט, אָוֹן צַו מַרוֹפָּט אִים שְׂוִין יָאָ, דָּאָרָיָ מַעַן אִים נִיט צַו נְבִילָה. אַוְיב אָז אַגְּעָנָטשׁ מוֹז שְׂוִין יָאָ אַזְוָעָקָגָיָן פֿון דָּעָר וּוּלְטָ, פָּאָרוֹאָס מוֹז מַעַן דָּאָס אִים וּוּאָרָפָן, זָאָל גַּאֲטָ נִיט שְׁטָרָאָפָּן פָּאָר דִּי רְיִידָ, וּוְאָגְבָּ� אַיּוֹ דָּעָר פְּשָׁוֹטָעָר שָׁלָל, דָּעָר יְוָשָׁר? אַלְעָלָי אָרָן פֿון אַגְּעָנָטשׁן הָבָּבָן דָּאָר זַיְעָר אַיְגָנָעָם חָנָן. אַ קִּינְדָּעָר אַיּוֹ וּוּגָן אַיּוֹ מְלָא חָנָן, אָוֹן סְאִינָן אַגְּחִוָּת אַוְיכ אִים אַ קָּוָק צַו טָוָן, דָּעַרְנָאַלְדָּעָט אַחֲדָר-יִינְגָּל אַשְׁטִיפָּעָר, אַ גַּעֲבָּדִיקָעָר יְוָנְגָּאָטָשָׁ, דָּעַרְנָאַלְדָּעָט אַחֲתָן-בָּחוֹר, אַ שְׁעַמְּעוֹדוֹדִיקָעָר, אַ בְּלִיעָנְדִּיקָעָר, אַ רִירְעָוְדוֹדִיקָעָר, בְּלוֹט אָוֹן מִילְּךָ; דָּעַרְנָאַלְדָּעָט אַ יְוָנְגָּרָמָן — אַ טָּאָטָעָ, אַ רִירְעָוְדוֹדִיקָעָר, אַ בּוּיְעָר, אַ טּוּעָר; דָּעָר-נָאָכָּעָם אַ יַּיְד אַ בְּאַלְעָבָאָס אַ פָּעָסְטָהָר, אַן אַפְּגָעְקָלְלָעָרָטָר, אַ גַּעֲשָׁטָעָלָטָר, אַ שְׁטָאָטָ; דָּעַרְנָאַלְדָּעָט אַן עַלְטָעָרָר מַעֲנוֹטָשׁ מִיט אַשְׁיִינָעָר גְּרוּיָר בָּאָרָדָ, אַהֲדָרָת-פְּנִים. אַפְּלִיא אַ קָּרָאָנָק אַ צַּעַ. בָּרָאָכָן הָאָרָק, הָאָט זַיִּן חָנָן, בְּשָׁעָת מִירָאָגָּלָט זיך מִיט קָרָעָנָק אָוֹן יְסָוִרִים, וּוּרְעָט מַעַן וּוּיְיָ, הָאָרְצִיק. וּוֹאָס אַיּוֹ דָּאָ צַו רָעָדָן?

דער מענטש איז אויף דער וועטלט אַ חשובער גאַסְט, ווּאַס דער אויבערשטער איז צו יעדער צייט מכבד מיט פֿלעָרְלִי גוטס. נאָר בײַם רעכטן סוף גיט מען אַט דעם אוֹרֶה פֿשׂוֹת מיט אַ מסעֶר אין האָרֶצֶן. אָזָא נָמָסֶעֶר סָפָּקָא אַ ברְּדִימָנֶן, ווּאַס ווערִים עַסְנָא, ווערִים... ווּאַס? אַט לִיגַּט אַיצְט גַּנְעָסִיעַ באָ גראָפָּן אָוָן....

אַברָהָם-אַיצְט האָט זיך אויפֿגּוּזְעַצְט אָוָן אָיו גַּעוּזָן שטָאָרָק אויפֿגּוּרָעָגָט. זִינְעַן מַאֲדָנָעּ דָּעִינוֹתָה האָבָּן אַיִּס, ווי הַיִּסְעָד קְוִילָן, גַּעֲבָרִיט דָּעַם מוֹתָה. ווּאַס הַיִּסְטָה? אַיִּין שְׁמָעַטָּל אָיוּן מעַן זָאָךְ גַּעוּזָן בְּדִיעְבָּד צּוֹפְּרִידָן, אָזָעָר האָט אַנוּמָעָלָט אַוִּיס-געָפָּאַשְׁטָה דָּעַם מְסֻוָּרָה, ווּאַס האָט גַּעוּזָלָט אַיבּוּזְעָפָּן אַגְּנָץ שְׁמָעַטָּל אַיִּן גַּוִּישָׁעָה העַנְתָּה. פָּאָרוֹזָס זְשָׁע זָאָל מעַן שְׁוֵיְגָן דָּעַם אַוִּיבּוּרָשָׁתָן, ווּאַס ווּאָרְפָּט אַ ווּעָלָט מִיטָּעַנְשָׁן אָיִן קְבָּר צָוְדִי ווערִים. ווּאַס? אַברָהָם-אַיצְט האָט אַ צִּיטָּעָר גַּעַתָּוָן אָוָן אַיִּס אַ דָּעַרְשָׁאָקָעָנָעָר גַּעַפְּאָלָן מִיטָּן פְּנִים אַוִּיפָּן קִישָּׁן. פָּוּן דָּעַם אַלְקָעָר האָט זיך זָאָךְ אַלְץ גַּעֲטָרָגָן דָּאָס כְּרָאָפָּעָן, ווּאַס האָט מִשְׁגָּעָרִיסָן שְׁטִיקָעָר פָּוּן דָּעַר שְׁטִילְקִיטָה. האָסָטו גַּעַהְעָרָט אַזְוִינָס? אַ מעַנְטָש זָאָל אַזְוִי כְּרָאָפָּעָן! אַברָהָם-אַיצְט האָט זיך אַיִּיבּוּגְּעָקָעָרָט אוֹיף דָּעַר אַנְדָּעָרָר זִיְּט, אָוָן אוֹיף זִיְּן קִירְוָשָׁה-נְעָרָשָׁן מוֹחַ האָבָּן זִיְּן ווִיְּטָעָר אַ שָּׁאָט גַּעַתָּוָן בְּרִיעַנְדִּיקָּעָר דָּעִינוֹתָה.

לְמַאי זָאָל עַד לִיְּקָעָנָעָן? אַיִּם פְּלָעָגָט אַלְעָמָּאָל ווּי טָוָן דָּאָס האָרֶץ, להבְּדִיל, אוֹיף אַ הִיטָּל, ווּעַן עַס ווּעַרט אַלְט אָוָן אַפְּגָעָרִיבָּן, כָּאָטָש ווּאָרְפָּט עַס אַרְוִיסָּה. בְּשַׁעַת עַר מַאֲכָט אַ נְּנִי הַהִיטָּל, פְּרִיאִיט עַר זִיְּךְ תְּמִיד ווי אוֹיף אַ נְּנִי גַּעֲבָוִין בְּאַשְׁעָעָעָד נְיִש — סְאִיּוֹ שְׁפָאָגָל נְנִי, גַּלְאָנְצָט אָוָן בְּלִישְׁטָשָׁעָט. עַרְבָּ פְּתָחָה, לְמַשְׁלָח, קוֹיְפָּן בַּיִּ אִים אַ סְּךְ מַעַנְטָשָׁן אוֹיף יּוֹם-טָבוֹב נִיעַ הִיטָּה-לְעָן. אַיִּן דָּעַם עַרְשָׁתָן טָאָג יּוֹם-טָבוֹב אַיִּם בִּיתְהַמְּדָרָשָׁה האָט עַר אַזְוִי פִּילְגָּה צָוֹקוֹן, ווי סְקָוְמָעָן מַעַנְטָשָׁן מִיטָּנִיעַ הִיטָּה-לְעָן, ווּאַס זָעָן אוֹיסָט פְּרִישָׁה, יּוֹמָטוּבָדִיק. נָאָר אַ פָּאָר ווּאָכָּן זָאָךְ פְּסָח זָעָן דִּי זְעַלְפָּעָה הִיטָּה-לְעָן. שְׁוִין צַעְנִיְּטָשָׁט, שְׁטָאָרָק אַבְּגָעָלָעָבָט אָוָן אוֹיסָגְּעָרִיבָּן. אַנוּמָעָלָטָן בְּרִעְנְגָט אִים יְחִיאָל,

דער שוחט, פֿאַרְיכּוֹן אַ הִיטֵּל, וואָס אַיִן אַיְנְגָאנְצֵן אוַיסְגָּעַז
קרָאָכְן, טוַישָׁע פֿאַדְעָם טָארְטָשָׁע פֿוֹן דִּי זַיִיטָן. שׂוֹין נִישְׁתָּקִין
הִיטֵּל, נֶאָר אַ פֿאַדְלָע. פֿרְעָגָט עַר זַיִךְ פֿוֹנְגָאנְדָעָר אָוֹן דָּעָרְרוֹסְט
זַיִךְ, אָז דָאָס אַיִן דָאָס זַעֲלָע זַיְדָעָנָע הִיטֵּל, וואָס עַר האָט
צַוְּרִיק מִיט אַ הַאָלָב יָאָר גַּעֲמָאָכָט אַוִּיף אַ טַּשְׁקָאָוּס — אַ
הִיטֵּל אַ צַּאָצָקָע, אַ אַתְּרוֹגָל, אָוֹן אַיִצְט, מַשְׁתִּיבָּגָעָגָט, וּוֹי
דָאָס זַעַט אוּסָס. טוֹט עַר מִיט פֿעַס אַ גַּעַשְׁרִי אַוִּיף יַחְיָאלְן:
אַזְעָא חַנְיאָק וּוֹי אַיר מִיט אַזְוִינָע גַּעַשְׁוֹאַלְעָנָע פֿרְיוֹת דָּאָרָף
טְרָאָגָן אַ כָּאָמָעַט, נִישְׁתָּקִין הִיטֵּל. אַנְשָׁטָאָט צַו קְרָאָצָן דִּי
פֿרְיוֹת, קְרָאָצָט אַיר אַפְּנִים דָאָס הִיטֵּל, לְאַסְקָאָדְרִיגָע! סַאיַּז
אַבְּעָר קִין פֿעֻולָה נִישְׁתָּט — אַוִּיף יַעֲדָן הִיטֵּל מִוּן קְוֹמָעָן אַ
סּוֹף. אָוֹן אָז אַ קִּירְוּשָׁנָעָר וּוֹאָלָט מַאֲכָן אַ הִיטֵּל פֿוֹן אַיִזְעָן.
וּוֹאָלָט עַס אַוִּיךְ מִיט דָעַר צַיִיט פֿאַרְזָשָׁאָוּרָט וּוֹעָרָן. אַט אַזְוִי
קוּמוֹט אַוִּיךְ אַלְץ אַ נְמָאָסָעָר סּוֹף אָוֹן אָז...

אַברָהָם-אַיִצְעָאָט זַיִךְ וּוֹיְטָעָר אַוְיְפָגְעָזָעָם. עַפְעַס הָאָט
עַר זַיִךְ גַּאֲרָנִישָׁט גַּעַקְאָנְט אַרְוִיְסְפָּלָאַנְטָעָרָן. אַיִן דָעַן טָקָע
נִישְׁטָאָקִין חִילּוֹק צַוְּיָשָׁן אַ הִיטֵּל אָוֹן אַ מַעֲנְטָשָׁן, צַוְּיָשָׁן אַ
קִּירְוּשָׁנָעָר, וואָס מַאֲכָט הִיטְלָעָן אָוֹן אַ גָּאָט בְּרוֹךְ הוּא, וואָס
שָׁאָפָט מַעֲנְטָשָׁן? אַברָהָם-אַיִצְעָאָט מִיט שְׁרָעָק אַ קְלָעָר גַּעַטְוֹן:
טָאָר דָעַן אַ יִיד, וּבְפָרָט נֶאָר אַ פֿרְאָסְטָעָר יִיד, אַרְוִיְסְפָּלָאַזָּן
אַזְוִינָע רְעִינוֹת אַוִּיפָּן קָאָפְּ; פֿאַרְוֹוָאָס זָאָל מַעַן אַבְּעָר נִישְׁתָּט
טָאָרָן? אָוֹן וואָס טוֹט מַעַן, אָז דִּי רְעִינוֹת קוּמוֹעָן גַּאֲרָאַלְיָין
אוֹן רְיִיסָן אַוִּיךְ מִיט גַּעַוְאָלָד דָעַם מַוחַ? וּוֹאָזְזָעָשׁ קָאָן מַעַן
דָעַן... עַפְעַס קָאָן עַר זַיִךְ גַּאֲרָנִישָׁט אַרְוִיְסְדָּרִיעָן. סַהָאָט אִים
אַגְּגָעָהוּבָן שְׁוּוֹינְדָלָעָן אַיִן דִּי אַוִּיגָן. דִּי פֿאַרְיקָע נַאֲכָט הָאָט עַר
אַ אוּבָג נִישְׁתָּט צַוְּגָעָמָאָכָט, אָוֹן פֿוֹן נַעֲכָטָן אָז הָאָט עַר נֶאָר קִין
טְרוֹנָק וּוֹאָסָעָר אַיִן מַוְיל נִישְׁתָּט גַּעַנוּמָעָן. אַיִן עַר אַיִצְט מִיט
אַמְּאָל אַזְוִי שְׁוֹאָן אָוֹן שְׁלָאָבְּעָרִיק גַּעַוְאָרָן, אָז עַר אַיִן נִישְׁתָּט
וּוְילְנְדִיק וּוֹיְטָעָר גַּעַפְּאָלָן מִיטָן קָאָפְּ אַוִּיפָּן קִישְׁנָן.
אַיִן אַיִן רְגָע הָאָבָן זַיִךְ אַלְעָגָרָעָר וּוֹיְכָעָר גַּעַפְּלָהָט אַוְסְגָּעָמִישָׁט אָוֹן
פֿאַרְשָׁוּגָנָן. אַ גַּעַדְיכְּטָעָר וּוֹיְכָעָר גַּעַפְּלָהָט אַרְמָגָעָנוּמָעָן
דָעַם מַוחַ. דָעַר גַּאֲנָצָעָר גַּוְּפָּעָרָה הָאָט אַגְּגָעָהוּבָן צַו דָרָעָמָ-

לען. נאר אברהם-אייציע האט זיך מיט די לעצטט פוחות גע-
ראנגלאט און האט נאך אַגאנצע ווילע געהאלטן אָפָן דאס זע-
ענדיקע אויג. פלויזים האט ער דערזען אין דער לוופט די
זעלצע צוויי שערבעלעך, וועלכע מ'האט בייטאג אַרויפגעלייגט
אין קבר אויף גנעסיעס אויגן. פון וואגען קומען אהער אָט די
שעדבלעך? אין איין רגע זעגען זיין טאקע פֿאָרשוונזון אין
דער וואראמער שטילקיטט פון חדר. אויף אברהם-אייציעס פנימ
האט זיך באויזון אַקינדייש דראעלענדיקער שמיכיל...
נאָר אָט האט עפעס עמעצעער אַקְאָט געטן אין פֿענסטער
— איינמאָל און נאָר אַמְאָך. אַברהָם-איַצְיָע אִיז אַוְיפֿגַעַשְׁטָאנָגָן,
צּוֹגַעַנְגַעַן צּוֹם פֿצְנַסְטָעָר, אָן אַיְנַקְוַנְדִיך זיך האט ער דער-
זען אַבְאָקָאנְט פֿנִימ. אַהֲא! יָאָסִי דער קְבָרוֹת-מְאָן! אַברהָם-איַצְיָע
האט אויף זיך אַרוּפְגַעַוָּאָרְפָן אַפְּעַלְץ אָן אִיז גַעַנְגַעַן עַפְעַנְגַעַן
די טיר.

— ווי קומסטו, יָאָסִי, אהער נאָך האַלְבָּעָר נאָכָט?

— הער נאָר, אַברָהָם-איַצְיָע, אַמְדָנוּ זאָר. פון בייטאג אָן
שריט גנעסיע אַרוֹיס פֿונֶם קְבָר — דער גַאנְצָעָר בֵית-עוֹלָם גַיִיט
כָּאָדָרָאָם. זיין שריט אָן רופט דָר. צִי האַלְבָּעָר נאָכָט זעגען
אִירָע גַעַשְׁרִיְעָן גַעַוָּאָרָן אַוְיִי גַוְאָלְדִיך, אָן אַיך האָב מִיך גַע-
שָׂאָזֶט גַיִין דִיך רְוָפָן. מאָך טַאָקָע נְסִי קִין שְׁהִוָּת אָן קְוָם שְׁוִין
צּוֹ גַעַטְעַין אִיפָן קְבָר...

אַברָהָם-איַצְיָע האט זיך גַעַבְיוֹזָרט.

— וואָס-זְאַעַט האָסְטו גַעַוָּאָרָט אָן מִיך בֵיז אַהער נִיט גַע-
רְוָפָן? קְוָם צְאִין אויף אַגָּע, אַיך וועַל זיך נאָר אַבְטָוָן, וועַל
מִיר גַלְיִיך גַיִין...

אין אַווַיְלָע אַרוֹם זעגען זיין בִּידָע אַרוּפְגַעַנְגַעַן. סְאַיִן
געוּעַן אַפְּינְסְטָעָר פרָאָסְטִיקָע נאָכָט. אַגְעַדְלְטָעָר טּוֹנְקָעַלְעָר
שָׁאָטָן האט מַדְבָּנוּ דָרְכְגַעַדְרָוְנְגַעַן דָעַם ווַיִּסְן שְׁנִי אויף דער
ערְד אָן אויף דִי דָעַכָּר. הַיּוֹעָר אָן הַיּוֹלָעָן שְׁתִיְעָן אַוְמָאָ-
וּוְעַלְעַעַר אָן קוֹקָן זיין פֿאָרגְלִיוּוּרָט מִיט די בְּלִינְדָע שְׁוֹאָרְצָע
פֿעַנְסְטָעָר. אָן דער פֿוֹאָסְטִיקָעָר נַאֲכְטְשִׁיטְיִיקִיטָה הַלְּכָת אַוְיִ-
מָאָדָבָע דָס סְקִריְפָעָן פָון דָעַם שְׁנִי אַונְטָעָר די פִּיס.

— זאג מיר נאָר, אַברָהָם־אַיצְיָע, אִין זאָךְ. דוּ בִּיסְט
דָּאָךְ עַפְעַס אָן אַלְטָעָר שֶׁמֶשׁ פָּוֹן חֲבָרָה קְדִישָׁה אָוֹן וּוִיסְטָ זַיִּינְ.
ער גומ, אָנוֹ שְׁמָשִׁים מָוֹן נְעַמְעַן אֵבִיסְל בְּרָאנְפָּן נָאָךְ אֵקְבָּוֹרָה.
מִילָּא, דוּ האָסְטָה הַיִנְטָט גַּעֲמוֹתָא מַאֲכָן פְּלָעָרְלִי הַיִנְטִישׁ שְׂטִיךְ
פָּאָר אֵטְוִיט וּוִיבָּה. אַבְּעָרָפָאָרָאָס האָסְטוֹ אָונָג, שְׁמָשִׁים, נִישְׁטָ
געַגְעַבָּן אָפְּלִינוֹ קִין צְוִוִּיעָר אוּפְּרָ אֵבִיסְל בְּרָאנְפָּן? וּוּ אִין
דָּעָר יִשְׁרָאֵל, אֵץ?...

יאָסִי אִין אֵיד פָּוֹן אֵיךְ פּוֹצְץִיךְ, אֵחֲבָרָה, אֵשְׁטִיףָ
בְּיִינְיקָרָה מִיט אֵקלִין בְּעַרְדָּל אָוֹן קְלִינְיָעָ לְעַפְדְּיקָעָ אָוְיגָן,
וּוֹאָס בְּלִישְׁטָשָׁעָן שְׁטָעְנְדִּיקָה. ערְעָדָט אִיצְטָ שָׁאָרָף אָוֹן אַפְּגָעָ
שְׁנִינְתָּן, אָוֹן זִינְגָּעָ רִידָּ פָּאָלָן וּוּ שְׁאָרְפָּעָ נְאָדְלָעָן אִין דָּעָר
פְּרָאָסְטִיקָרָה לְופְּטָ אָרְיִין.

— דוּ בִּיסְטָ, יָאָסִי, אָפְּשָׁר גַּעֲרָעָכָט. נָאָר פְּאָרְדוֹאָס זָאָל
אָז אַלְטָעָר שִׁיפָּרָה, וּוּ דוּ, נִישְׁטָ קָאנְעָן דּוּרְכָּלָאָזָן אַיְינְמָאָל אֵ
מַת אָן אֵבִיסְל בְּרָאנְפָּן? דוּ בִּיסְטָ דָּאָךְ...
יאָסִי האָט אַוְפְּגָעָקָאָכָט אָוֹן אֵבִיסְטָשָׁע גַּעֲטָוָן מִיט דִּי
אוּגְעָלָעָן.

— נִישְׁטָ צְגָדָעָרָשָׁ, אַברָהָם־אַיצְיָע, אָנוֹ דוּ האָסְטָ זִיךְ גַּעַד
רִירָט פָּוֹן זִינְגָּעָן. אוּפְּנָאָר אֵיךְ פָּאָרָה, מִשְׁתִּינְס גַּעַזְגָּאָט. וּוּ
וּאָלָטָן דָּעָן מַעֲנְטָשָׁן בְּלוֹיזָ אַוִּיסְגָּעָזָעָן בִּים טְוִיטָ, וּוּעָן מִיר
וּוִיְינְיקָסְטָנָס, שְׁמָשִׁים, וּוּאָלָטָן נִישְׁטָ גַּעֲנוּמָעָן אֵבִיסְל בְּרָאנְפָּן.
דָּעַם טְוִיטָן אַלְיָין וּוְאָרְפָּטָמָעָן דָּאָךְ אַין קְבָּר צָוָּדָי וּוּעָרִים,
אָוֹן אָלָעָ מַעֲנְטָשָׁן אַרְוָם זַעַנְעָן פְּאָרְלוּרִין, צַעְטָוְמָלָט, רַחְמָנָא
לְצָלָן, וּוּ דְעַרְשָׁרְאָקָעָנָה הַיִנְכָּרָה. טְאָקָעָ נָאָר מִיר, שְׁמָשִׁים,
לְאָכְנָן פָּוֹן דָּעַם טְוִיטָ אָוֹן גַּעֲמָעָן אוּפְּנָאָר צָוָּה הַכְּעָיסָא אֵבִיסְל
בְּרָאנְפָּן. מִיר זַעַנְעָן דָּאָךְ דִּי אַיְינְצִיקָּעָ, פָּאָר וּוּמָעָן דָּעָר
מְלָאָךְ חֻמוֹת קָאָן נָאָךְ הַאָפָּן אֵבִיסְל דָּרָךְ אַרְצָ אָוֹן...

— זאג מִיר נָאָר, יָאָסִי, אָנוֹ טָאָטָן דִּיר אָרְיִין, וּוֹאָס
דְּרִיסְטָוָן מִרָּאֵסְפָּאָרִיךְ, הַעָרָ שְׁוִין אַוְיָפְּרָ אֵבִיסְל
חַקִּירָה. וּוִיסְטָוָן, אִיךְ הַאָפָּ פְּאָרְגָּעָסָן מִין טָאָבָאָק אִין דָּעָר
הַיִּים. מִרָּחַלְשָׁטָ זִיךְ רַוְּיכָעָן. אָפְּשָׁר האָסְטוֹ אֵבִיסְל טָאָבָאָק...
יאָסִי האָט עַפְעַס וּוּ נִישְׁטָ גַּעֲהָרָט דִּי לְעַצְטָ אַברָהָם

אַיצְיָעָס רִיד. קוֹקְנְדִּיק פָּאָרוֹיס, הָאָט עַר פְּלוֹצִים אֵלֹא
גַּעֲטָוָן.

— זָאָג, אַבְרָהָם־אַיצְיָע, וּוֹאָס דָו וּוַילְסֶט, נָאָר אַיך מִיט
דִּיר זַעֲגָעָן דִּי אִינְגְּצִיקָע מַעֲנְטָשָׁן: אַיך גַּיב אַוְיפָּן בֵּית־עוֹלָם
אַכְּטוֹנוֹג אַוִּיכָּפָּה דִּי טַוִּיטהָע, אָוָן דָו אִין שַׁטְּעָטָל — אַוִּיכָּפָּה דִּי לְעַז
בְּעַדְיוֹקָע. דִּי קְלִיגְסְּטָעָמָעָן מַעֲנְטָשָׁן דָּעַרְשָׁרָעָקָן זַיְךְ פָּאָרָן טַוִּיט אָוָן
הָאָבָּן מוֹרָא פָּאָר אֵ ברְדָמִינָן, נָאָר אַיךְ אַלְיָין לְעַב צּוֹוִישָׁן דִּי
טוֹרְטָע אָוָן חָאַלְטָט דָעַם בֵּית־עוֹלָם אֵין מִינְגָּע הַעֲנָט. אַט אַזְוִי
הָאָבָּן אַוִּיכָּפָּה אֵין שַׁטְּעָטָל דִּי גְּרָעָסְטָע שִׁיסְעָר מוֹרָא פָּאָר אֵ
מְסֻוּר, פָּאָר אֵ פְּרִיסְטָאוּוֹ, וּוּעָרָן בְּטַל פָּאָר גְּבִירִים אָוָן גְּרָאָבָע
פּוֹפְּקָעָס. נָאָר דָו, אַבְרָהָם־אַיצְיָע, קָאנְסָט פְּלָאַסְקָעָן אֵ מְסֻוּר,
דָּעַרְלָאָנְגָּעָן צָוָם פְּרִיסְטָאוֹו אָוָן אַנוּוֹאָרְפָּן אֵ אַיִּיחָה אַוִּיכָּפָּה דִּי גְּרָאָבָע
בְּעַפְּקָעָס. וּוֹאָס טַוִּיגָּן דִּי חַכְמָות, אַיךְ הָאָבָּן דִּי שְׁלִיחָה אַוִּיכָּפָּה
טוֹרְטָע, אָוָן דָו אַוִּיכָּפָּה דִּי לְעַבְעַדְיוֹקָע...

זַיְךְ זַעֲגָעָן דָּעַרְוַיְיל, גִּיעַנְדִּיק, אַרוֹיס פָּוָן שַׁטְּעָטָל אַוְיפָּן
שְׁלִיאָן, וּוֹאָס פִּירְטָט צָוָם בֵּית־עוֹלָם. דָאָהָאָט דִּי נָאָכָט נָאָר
פִּינְסְטָעָרָעָי אָוָן שְׁטִילְעָר אַוִּיסְגָּעָזָעָן.

— דָו חָעָרְסָט גָּאָרְנוֹשָׁת, יָאָסִי, וּוֹאָס דָו רַעְדָּסְט. אַט אַזְוִי
קְלָעָרָן דָאָר אַוִּיכָּפָּה פְּשָׁוֹטָע פָּעָרְדָּה: דִּי קְלִיגְסְּטָעָמָעָן זַעֲגָעָן, וּוֹאָס
זִיכְּאָן אֵין וּוְאָגָּן, זָאָגָּן דִּי פָּעָרְדָּה, קָאנְגָּעָן נִישְׁתָּאָרְרִיךְ טָוָן דָעַם
וּוְאָגָּן פָּוָן אַרְטָמָה, נָאָר זַיְךְ, דִּי פָּעָרְדָּה, פִּירְן דָעַם וּוְאָגָּן מִיטָּה
זַעֲגָעָן פָּאָרוֹיס. פָּוֹנְדָעְסְטָוּזְעָגָן זַעֲגָעָן זַיְךְ פָּאָרְטָט נָאָרְפָּשְׁוֹטָע
פָּעָרְדָּה. דָו פָּאָרְשְׁטִיסְט דָעַן נִישְׁתָּאָרְרִיךְ בִּידְעָז זַעֲגָעָן נִישְׁתָּאָרְרִיךְ
וּוּרְטָמָה, לִמְשָׁל דָעַם מִינְדָּסָטָן נָאָגָּל פָּוָן יְשָׁעָיה דָעַם מַלְמָד, וּוֹאָס
קָאָן אַפְּיָלוֹ קִיְּין פְּלִיגָּסָפָן וּוְאָגָּט נִישְׁתָּאָרְאָפְּטָרְיִיבָּן אָוָן... אַבְּעָרָר
יְאָמֵיר שְׁוִין אַוִּיכְּהָעָרָן מִיט אַט דִּי נָאָרְיָשׁ חֲקִירָות. טָו נָאָר
בְּעַסְעָר אֵ זַוְּק בִּיְּהָר אֵין קַעְשָׁעָנָע אֵ בִּיסְלָט טַאָבָאָק. מִיר
חַלְשָׁת זַיְךְ אֵ רְוִיְּכָעָר טָוָן...

יָאָסִי הָאָט קָאַלְטְּבָלְטִיק אֵ הוֹטָט גַּעֲטָוָן אָוָן אַגְּגָעָהָוִיבָּן
וּוְכָן אֵין דִּי קַעְשָׁעָנָעָס. עַר הָאָט דָעַרְבִּי מִיט פָּעָס אָוָן פָּאָרְ
אַכְּטוֹנוֹג אֵ קוֹק גַּעֲטָוָן אַוִּיכָּפָּה אַבְרָהָם־אַיצְיָעָן.

— נִשְׁתָּאָרְמִיט דִּיר וּוֹאָס צָו רַעְדָּן. דָו בִּיטָּט נָאָר אֵ

שיסער בי פרעמדע מותים, און בי דין אייגן וויבט האסטו פאָרלויין די בושה, האסט מורה פאָרן טויט און בישט מיט אַמְּאָל געווארן אַתֶּם, אַ גָּטָסְפָּאָרְכְּטִיקָר. אַ יַּד — אַ שְׁמָטָע. בְּקִיצוֹר, מֵיר ווועלן שפֿעטער אַקָּאָרְשֶׁט זען. נָא דִיר טַאָבָאָק,
נָא...

זַי זענען אַ ווילע אַנטְשְׁוִינְגָן געווארן, און האבן, גײַעַנְיַי
דיַק, געמאָכָט זייערע פָּאָפִירָאָס. דיַ הַלְּבָדְּ-פָּאָפִירְוִינְגָן פִּינְבָּ
געַר האָבָן שׂווערלעַך געוויקלט דעם פָּאָפִירָאָס. פְּלוֹצִים האָט
זַיְך דערהערט פָּוֹן בִּיתְ-עוֹלָם אַ הַאֲרַצְרִיסְנְדִיקָר ווַיְיַבְּרָשְׁעָר
געַשְׁרִי. ווֹאָס נְעַנְטָעָר זַיְך זענען צְוַעַקְוּמָעָן, אַלְץ קָלָאָרָעָר אָוָן
בוַיְטָעָר זענען געווארן דיַ גַּעַשְׁרִיּוּן. עַטְלָעַכְע שְׁפָאָן ווַיְטָעָר
פָּוֹן בִּיתְ-עוֹלָם האָט זַיְך יָאָסִי אַפְּגַעַשְׁטָלָט, אַרוּסְגַעַנוּמוּן פָּוֹן
קָעַשְׁעַנְע אַ רְוִיטָן שְׁנוֹר, אָוָן אַונְטָעַרְגִּינְדִּיק עַס אַונְטָעָר אַ
שְׁטִיבָדְל צְוִישָׁן צְוַיִּי פִּינְגָּעָר אַיִן דָּעָר לִינְקָעָר האָנְט, האָט
עַר אַנְגַעַהוּבִּין אַרוּסְקָלָאָפָן פִּינְגָּעָר, אָוָן אַט האָט זַיְך אַיִן דָּעָר
פִּינְסְטָעַנְגִּיש אַפְּוּוֹיְן אַ רְוִיטָעָר פָּוֹנָק. אַבְּרָהָם-אַיִצְיָע האָט זַיְך
אַנְגַעַבְוִיגָן מִיט דָעַס פָּאָפִירָאָס צָוָם פִּינְגָּעָר צָו פָּאָרְרוּכְּרָן.
פְּלוֹצִים אַיְזָה בִּי אִים דָעַר פָּאָפִירָאָס פָּוֹן דיַ העַנְט אַרוּסְגָּעָר
פָּאָלָן, עַר האָט זַיְך אַ ווַאֲקָל גַעַטָּוּן אָוָן אַיְזָה עַפְעָס ווַיְ פָּוֹן זַיְך
אַיִן רְגָעָעָר עַרְגָּעָעָר ווּוְהָנִין אַרְבִּעְגַעַשְׁפְּרָוְנְגָּעָן. עַר האָט זַיְך
אַרְמְגַעַקְוָט אָוָן דָעַרְזָעָן, אַז עַר שְׁטִיבָה אַוִיָּחָן אַן אַומְגַעַהְיָיר
גְּרוּיסְן פְּלָאָצָן, ווֹסְהַאָט פְּלוֹצִים אַנְגַעַהוּבִּין צָו טָאגָן. נָאָר דָא
הָאָט עַרְשָׁת רְעַכְת גְּרָעִיסְן דיַ אוּיְרָעָן דָעַרְ הַאֲרַצְרִיסְנְדִיקָר ווַיְיַיְּ
בְּעַרְשָׁעָר גְּעוּוֹיִן. פָּוֹן זְעַנְעַן גִּיט אֹזָא גַעַשְׁרִי? אַחָא! נִישְׁת ווַיְיַיְּ
שְׁטִיבָה גְּעוּוֹלָדִיק גְּרוּיסְעָט טְוִיעָרָן, פָּאָרְמָאָכָט אָוָן פָּאָרְשָׁלָאָסָן, ווַיְ
אַטְוַיְבָע ווַאֲנָטָן. אַבְּרָהָם-אַיִצְיָע אַיְזָה הָיָן צְוַגְעַלָּאָפָן אָוָן דָעַרְ
זַעַן גְּנַעַסְיָעָן! זַי אַיְזָה גַעַשְׁטָאָגָעָן אַן עַלְנָטוּ, אַ נְאַקְעָטָע אָוָן
הָאָט, אַוְמְעַנְטָשְׁלָעָך שְׁרִיְעַנְדִּיק, זַיְך מִיט אַלְעָבָהָוּת גַעַלְאָצָן
מְעֻרְט אַיִן דיַ אַוְמְבָרְחָמְנוֹתְדִּיקָע פָּאָרְמָאָכָטָע טְוִיעָרָן. דָעַרְזָעָן
אַבְּרָהָם-אַיִצְיָע, האָט זַי אַוְיְסְגַעַשְׁטָרָעָקָט צָו אִים דיַ העַנְט אָוָן
זַיְך מִיט אַמְּאָדָנָעָר יַלְלָה גַעַבְעָטָן:

— אַבְּרָהָם-אַיִצְיָע, אַבְּרָהָם-אַיִצְיָע! רָאַטְוּוּ מַיר. אַ

גאנצן טאג האבן מיך מלאכבי חבלת געלליידערט אין כף הקלוּז
זואס וויסטו, זואס מ'האט מיט מיר צו טונ! און איצט האבן
זוי מיך דא אן עלטטע פאראוארפן און לאון מיך נישט ארין,
ראטועוּ מיך, ראטועוּ...

אברהם-אייציע האט זיך אַנְגָעֶזְנֶדֶן פון בעס. האט ער א
לוייף געטונג זומ טויער און זיך אַנְגָעֶזְנֶדֶן אַוְאָרֶף געטונג אויף
די טויערן מיט אַזָּא אִמְפָעַט, אָז דֵי טויערן האבן פון זיך
אליאן אויגגעפראטלט. ער האט אַנְגָעֶזְנֶדֶן גַּנְעַסְיָעַן פָּאָר דָעַר
האנט און איז מיט אַיר גַּלְיִיך אָרִין אַין דִי גַּעֲפָנָט טויערן.
פָּוֹן יַעֲנֵד זִיְת טויער איז מַעַן גַּשְׁטָאָגָעַן קָאָפ אויף קָאָפ,
עַפְעַס אַוְמְגַעְוַיְנַלְעַכְע גַּשְׁטָאָגָלָטָן, זואס האבן זיך מיט גַּרְוִיס
כְּבוֹד אויגגעשטעלט פָּאָר אַבְרָהָם-אייציען. דערזען. אָז מ'האט
דא פָּאָר אִים גַּרְוִיס דָרָך אָרֶץ, האט אַבְרָהָם-אייציע נִשְׁטַ גַּעַז
מַאֲכַט קִין שְׁהִוָּת אָז אַגְּשָׂרִי גַּעַטְ�וּן:
— פִּירְט אַפ גַּלְיִיך מִין גַּנְעַסְיָעַן אָז גַּנְּעַדָּן. טַאַקָּע
שׁוֹן, די רַגְעַ!...

מ'האט אַפְּילָו קִין צוּוִי וווערטער נִשְׁט גַּרְעַדְט אָז
גַּלְיִיך גַּעַלְאָזֶט פִּירְן גַּנְעַסְיָעַן אָז גַּנְּעַדָּן. בֵּי גַּנְעַסְיָעַן האט
דאָס פְּנִים אַנְגָעֶזְנֶדֶן שְׁטָרָאָלָן פָּוֹן אַוְמְדָעָרוֹאָרְטָעָר שְׁמָהָה.
אַבְרָהָם-אייציע האט זיך אַזְוִי גַּעַוְונְדָעַרט, ער האט זיך נִשְׁט
גַּעַקְאָט אַיְנָהָאָלָטָן אָז אַפְּרָעָג גַּעַטְ�וּן:

— זואס וווערט אַיר דאָ אלָעָ פָּאָר מִיר אַזְוִי נִתְהַפְּעַל?
אלָעָ האבן מיט אַמְּאָל גַּעַנְטָפְעָרט. אָז אַמְּאָדָנָע זַעַךְ:
סְרָעָדָן טַוְינְטָעָר קְרֻלוֹת, זואס גִּינְן זיך אַבְּעָר צוֹנוֹנִיך אַינְגָאַיִיך
נָעַם אָז הָעָרָן זיך ווִי אַיְזָן קוֹל.

— מִיר האבן אַשְׁלִיטָה נָאָר אויף מענטשָׁן, זואס קְוָמָעָן
אַהֲעָר נָאָכָן טוֹיט. אַזְוִינְעַז מַעֲנְטָשָׁן זַעַגְעַן נִשְׁט אַחַיָּן, נִשְׁט
אַהֲעָר. דאָס עַרְדִּישׁע לְעַפְנָה האט בֵּי זַיְתָן צוֹגְעַנְמָעָן דִי הַיְמָלִיךְ
שְׁעַ דִּיְגְּקִיטָט פָּוֹן דָעַר נִשְׁמָתָן, אָז אַעֲלָה פְּלִיאָה גַּעַמְט אַפְּ דָעַעָ
אָזָה פָּוֹן דָעַע גַּזְאָ. זַעַגְעַן זַיְתָן צַשְׁט אַזְזָעָ אָזָן זַשְׁט אַהֲעָר —
כָּאָטָש ווֹאָרֶף זַיְתָן צַשְׁט אַין כֵּף הקלוּז. ווֹעֵן אַבְּעָר אַלְעַפְעַדְיָה
קָעָר מַעֲנְטָשָׁן קְוָמָט אַוְפָן הַיְמָלִיךְ, האט ער אויף אָוּנוֹ די גַּאֲנָצָע

שליטה. דערפֿאָר האָט אלְיהוּ הנְבִיא טַקְעַ אֹזֵי צוֹ שָׁפֵן אַיְדַּי
בער אונֶן.

אַברָהָם־אִיצְיָע האָט זִיךְ אֲבָעָר נִישְׁתְּ גָעוֹאָלָט אַרְיִינְגָּלָן
אין לאָנְגָעַ רַיְד אָוָן שָׁאָרָף אַזְגַּעַטְוּן:
— אַיְךְ, אַברָהָם־אִיצְיָע דַעַר קִירּוֹשָׁנָעַר, האָב ווֹאָס צוֹ
רַעַדְן מִיט דֻעַם רַבּוֹנוֹ שֶׁל עַולְמַן. זָאנְגַט מִיר שְׂוִין, ווֹ קָאָן אַיְךְ
אִים גַּעֲפִינְגָּעַן?

הָאָבָּן ווַיְיִטְעַר מַיְזָנְטָעַר קָלוֹת ווַיְיִזְרָגְּיָן
— גָּאָט אַיְזָן אָוּמְעָטוֹן, אַוְיָפְּן הַיְמָל אָוָן אַוְיָף דַעַר עַרְדָּן,
אָוּמְעָטוֹן אַיְזָן עַר. נַאֲרַ מַעֲנְטָשָׁן זַעֲנָעַן שָׁוֹאָן אָוָן בְּלִינְד אָוָן
קָאָנְגָעַן גָּאָר אַיְן אִינְגִּיצְיָע עַרְטָעַר דַעַרְזָעַן דֻעַם רַבּוֹנוֹ שֶׁל
עַולְמַן, ווֹאָס אַיְזָן בָּאָמָת לְחַלְוָתִין אָוּמְעָטוֹן.....
איְזָן אַברָהָם־אִיצְיָע גַּעֲוָאָרָן אָוּמְגַעְדוֹלְדִּיקָן.

— דָאָס ווַיְיִס אַיְךְ אָן אַיְיךְ אָוָן דַאָרָף נִישְׁתְּ אִיְיעָרָע
לְאָנְגָעַ דְּרוֹשָׁות. אַיְן זָאנְגַּאָר אַיְיךְ פַּרְאָסְטָעַר דִּיבּוֹוִים: פִּידְרַט מִין
אַהֲרֹן, ווֹ אַפְּרָאַסְטָעַר יְיָד, אַ Kiroshnur, קָאָן רַעַדְן מִיט דֻעַם
אוּבְּעַרְשָׁטָן...

מִהָּאָט אִים טַקְעַ גְּלִיכְן אָנְגָעָנוּמָעַן פָּאָר דַי הָעָנֶט אָוָן
זִיךְ גַּעֲלָאָזָט מִיט אִים לוַיְפֵן. אַברָהָם־אִיצְיָע האָט זִיךְ פָּאָר־
חִיזְוָשָׁט — ווַיְיִמְאַדְנָעַ מַלְוִיְּפָט אַוְיָף דֻעַם הַיְמָל. נִישְׁתְּ מַעַן
לוַיְפֵט, נַאֲרַ מַפְלִיט, אָוָן מִיט יַעֲדָן לְוִיָּף פְּלִיטָט מַעַן אַפְּ אַפְּ
וּזְעַלְתָּן. נִישְׁתְּ ווֹאָס מַיְוּעָרָט נִישְׁתְּ מִידָּן, נַאֲרַ מַיְוּעָרָט בִּים
לוַיְפֵן אַלְצָן דַוְיקָעָר אָוָן לִיְכְּטָעָר, מַפְאַרְלִירָט דַי לְעַצְטָעָר
שְׁוּעָרְקִיָּט פָּוֹן אַגְּוֹף. אָוָן אַט אַיְזָן פְּלִוצִים דָאָס גַּאנְגָעַזְעָזָן לוַיְפֵן
וַיְיִזְרָגְּיָן מִיט גְּרוּיסָט מַתְּקוֹת אַיְן זִיךְ אַוְיִסְגַּגְאָנְגָעָן. מִיט
דַעַר גַּאנְגָעָר נְשָׁמָה, מִיט לִיְיָבָן אָוָן לְעַפְּנָן האָט אַברָהָם־אִיצְיָע
דַעַרְזָעַן דֻעַם. אוּבְּעַרְשָׁטָן, הָאָבָן זִיךְ ווַיְיִטְאָמְלָאָן אִים
גַּעֲעָפָן אַלְעָ פַּרְמָאַכְטָעָר אַפְּגָרִינְטָן פָּוֹן צָעֵד אָוָן ווַיְיִטְאָקָה,
הָאָבָן דַי גַּאנְגָעַזְעָזָן צִיְּתָן אֹזֵי גַעְשְׁטִיקָט דַי נְשָׁמָה. עַר האָט אַוְיִסְגַּגְאָנְגָעָן
גַעְשְׁטְרָעָקָט דַי הָאָנְטָן אָוָן אָנְגָעָהָיוִבָן בִּיטָעָר צוֹ טַעַנְהָן:

— ווֹאָס האָסְטוֹ, רַבּוֹנוֹ. שֶׁל עַולְמַן, צוֹ אָוָן, צוֹ אַזְגַּעַטְוּן
מִיט מַעֲנְטָשָׁן. אַוְיָף ווֹאָס גִּיסְטוֹ אָוָן לְעַפְּנָן אַוְיִסְגַּגְאָנְגָעָן, זָאנְגַּעַטְוּן.

מצוות און שיינע ימיט-טובייט און צום רעכטן סוף ווארפסטו אונז
ווי נבלות אין קבר אריין? אלמעכטיקער גאנט! קאנטטו דען
ニישט ברענגןען דיין באשעפעניש צוריק אויפן הימל, ווי נאָר
דורך ווערים און פולעלנייש? דו ביסט דאָך אַ פְּלִיכְל, וואָס
ושע האָסְטו צו אונז?

אברהם-אייצ'ע איז פלויצ'יט פֿאָרגֿאָפֿט אַנטֿשׁוֹוָיגַן גַּעוּוֹאָרָן.
פֿון זִין אַיְגַּעֲנָדֶר נְשָׁמָה האָט אַהֲמִילְשׁ קְוֵל אִים גַּעַנְּדָה
טְפֻּעָרֶת:

— ווי קָאָן דָּאָס בְּלוֹיוֹן אַ מעַנְטַשׁ, אַ בְּשָׂר וְדָם, וְזָגָן צו
וועלן וויסן גָּאָטָס פּוֹנוֹת?

אברהם-אייצ'ע איז אַוְשׁ פֿאָרָקָאָכֶט גַּעוּוֹאָרָן, ער האָט זִיךְ
אַ וְאָרָף גַּעַטָּן אַן גַּעַשְׁרִינְגֶן:

— דָאָס חַאְבָּא אִיךְ שָׁוֵין טְוִיזְנַט מְאַל גַּעַהְעָרֶט. פֿרְעָג אִיךְ
טְאָקָעַ בַּיְּדָר. אַט אַיְן בַּיְּיָ אַונְזָ שְׁטַעַטְלָ יְשֻׁעָיהָ דָעָר
מלמד. אַ יַּיְד אַן אַרְעָמָן, וואָס האָרְעָוּעָט אַגְּאַנְצָן טָאגּ אַין
חַדְרָ. פֿוֹנְדְּעַסְטוֹוָעָגָן גַּעַפְּנִיטָן עַר צִיְּטָן אַן בּוֹחוֹת אַלְעָ פֿאָרָגָאָכֶט
אַנְיְּדָעָרְצָוּעָצָן זִיךְ אַין בִּיתְהַמְּדָרֶשָׁ פֿאָרָפְּרָאָסְטָעָ מְעַנְטַשָׁן אַן
גַּעַפְּנִין צו פֿאָרָשְׁטִיְּן פֿון דַי הַיְּלִיקָעָ טְפִּירִים, וואָס מִירָ
וּוִיסְנָן נִישְׁטָ אַפְּיָדוּ ווי צו עַפְּעַנְגָּן. אַונְזָ דוּ בִּיסְטָ דָאָךְ אַ
גָּאָטָס פֿון אַלְעָ וְוּלְטָן — דִּיְיָגָעָ חַסְדִּים וְעַגְעָן דָאָךְ אַזְּוִי גַּרְוִיסְטָ
פֿאָרוֹאָסְזָשָׁעָ זְאָלְסָטוּ נִישְׁטָ הַאָפָּן דַי גּוֹטְסִיקִיטָ פֿון אַ יְשֻׁעָהָ
דַעַם מִלְמָה, אַונְזָ נִישְׁטָ וְוּלְטָן גַּעַפְּנִין אַונְזָ, אַרְעָמָעָ מְעַנְטַשָׁן, צו
פֿאָרָשְׁטִיְּן אַונְגָּזָר גַּמְאָסָן סְוִוָּת, וואָס ברענגן אַונְזָ שְׁרוּעָק אַונְזָ
שָׁאוֹד, ווערים אַונְזָ פֿוֹלְעַנְיִישָׁ? פֿאָרוֹזָסָ לְאַזְּטוֹ אַונְזָ ווי בְּלִינְגְּדָעָ
פְּלִיגָּן פֿאָלָן פֿאָרָן טְוִיטָ? וואָס הַאָסְטוּ צו אַונְזָ, וואָס הַאָסְטוּ...

אברהם-אייצ'ע האָט אַיְגַּעֲנָצָן אַוְיְגַּעֲזָדָן. אַהֲלִישָׁעָר
פֿיעַד האָט אַיְן אִים גַּעַבְּרָעָנָט. אַונְזָ קְרִיצְנְדִיקָ מִיטָּ דַי צִיְּן
הַאָט עַר ווי נִישְׁטָ פֿון זִיךְ גַּעַשְׁרִינְגֶן.

— דו אַלְיָין לְעַבְּסַט טְאָקָעַ פֿון אַיְבִּיךְ בֵּין אַיְבִּיךְ אַונְזָ
נָאָר אַוְיָף מְעַנְטַשָׁן שִׁיקְסָטוּ דַעַם טְוִיטָ. אַט אַזְּוִי פְּלָעָגָ אִיךְ
קָאָלְטְּבָלְוִיטָק בְּאָגְרָאָבָן פֿרְעָמְדָע מְתִימָ, אַונְזָ וְוּעָן דָעָר טְוִיטָ
וְוָאָלָט נִשְׁטָ בְּאָרְדִּישָׁ מִין אַיְגָן וּוִיבָּ, וְוָאָלָט אִיךְ אַפְּשָׁר קִינְגָּ

מאָל נישט דערפֿילט דעם גרויסן אומגליק פון אַ מענטשן. און
 דו בערגאָבֶסֶט טאָקע נאָר ממענטשן, הארט דיַךְ טאָקע נישט,
 חילילה, אונזער אומגליק און טויט-שרעך. דו פִּילְסְטְּ דָּאָךְ אַבעָּר
 דעם צער פון יעדן באַשעפֿעניש. ווי קאנְסְטוֹ דָּאָס אוּפְּ אָנוּ
 זערע אַרעָּמָּע פְּלִיאַצְּעָס וּאַרְפְּן אַזְוִיפְּלִיל צער אָון צְרוֹת? אַלְיָין
 קִינְגְּסְטוֹ אֵין גַּעֲטָלְעָכְּן גַּלְאָצְּן פון אַיְבִּיךְ אָון
 אַרְעָּמָּע מַעֲנְטְּשָׁן וּאַרְפְּסָטוֹ וּוּבְלוֹת אֵין קָבָר. אַיְוָן נָאָךְ וּוּיְיָ
 נִיק דער טויט, האָסְטוֹ אָנוּ נָאָךְ גַּעֲגָבָן אַזְאָדָרְזִיכְּן שְׁרָעָק
 פָּאָרָן טויט. הִיְנִינְטְּ הָאָסְטוֹ, וּוּי אוּפְּ צָוּ לְהַכְּעִים, אֵין אָנוּ
 אַיְנְגָעָפְּלָאָגָנָצָט אַשְׁרָעָלְעָכְּן דּוֹרְשָׁתְּ צָוָם לְעָפָן, כְּדִי דָּעָר מָוָה
 זָאָל נָאָךְ מָעָר פְּלָאָצְּן פָּאָר דָּעָם שָׂוֹאָרָצְּן קָבָר. אַט אַזְוִי פְּלָעָגָן
 לְהַבְּדִיל, גּוֹיָעָס טָוָן מִיט יִדְיָיָעָ קִינְדָּעָרְ קָאנְטָאָנִיסְטוֹן: מַגִּיט
 דִּי קִינְדָּעָר עַסְן הָעָרִינְגָּן, פְּדִי אַרְוִיסְרוֹפְּן בֵּי זַיְּ אַשְׁטָאָרָקָן
 דּוֹרְשָׁתְּ, אָוָן דּוּרָנָאָכְדָּעָטְמָ גִּיטָּמָעָן זַיְּ נִישְׁתְּ קָיִין וּוּאָסָעָר. דִּי
 גּוֹיָעָס, לְהַבְּדִיל, הָאָבָּן גּוּוֹאָלָטָן, אָוָן דִּי קִינְדָּעָר זָאָלָן זַיְּ שָׁמָדָן.
 אַבעָּר וּוּאָס וּוּלְיסָטוֹ פון אָנוּ? צּוֹלָבָן וּוּאָס פִּינִיקְסָטוֹ אָנוּ?
 זֹו אַיְוָן יּוֹשָׁר? פְּרָעָג אַיְךְ בֵּי דִיר, וּוּ אַיְוָן דִּין...
 אַבְרָהָם-אִיצְיָעָהָאָט זַיְּ דּוּרָשָׁרָאָקָן פָּאָר זַיְּנָע אַיְגָעָנוּ
 דִּידָן. אַיְוָן עַר גַּעַפְּאָלָן אַוְיפְּן פְּנִים אָוָן הָאָט זַיְּ בִּיטָּעָר צָעָ
 וּוּיָינְטְּ אוּפְּ אַקְוָל. עַר הָאָט זַיְּ אַגְּגָהָוִיבָן בְּעָטָן:

— אַיְךְ בֵּין דָּאָךְ נִישְׁתְּ מָעָר, רְבוּנוֹ שְׁלַׁ עֲולָם, וּוּי אַ
 פְּרָאָסְטָעָר קִירְזָנָעָר. פָּאָר דִּין לִיבָּן נָאָמָעָן בֵּין אַיְךְ גְּרִיטָ
 לְעַבְּדִיקָעָרָהִיט אַרְיָין אֵין קָבָר. וּוּאָס הָאָסְטוֹ אַבעָּר צָו אַ
 וּוּלְטָמִיט מַעֲנְשָׁן? דּוּרָבָאָרָמְדִיקָעָר גָּאָטָן, דּוּרָבָאָרָמְדִיקָעָר!
 אַט אַיְזָן גַּעַטְיָע אַמָּאָמָעָ פון קִינְדָּעָר, אַפְּרָאָסְטָעָ קְרָאָגָעָ
 יִדְעָנָע, וּוּאָס...

אַבְרָהָם-אִיצְיָעָהָאָט נִישְׁתְּ גַּעַקְאָנְטָ רְעָדָן — דִּי טְרָעָרָן
 הָאָבָּן אִים גַּעַשְׁטִיקָט. עַר הָאָט גּוּוֹיִינְטָ וּוּי אַקְינְדָּ אַוּפְּ אַ
 קְוָלָן. פְּלוֹצִים הָאָט עַר דּוּרָפֿילָט וּוּי אַווִיכְּעָ צְאָרָטָעָ הָאָנְטָ בְּאַ
 דִּירָתָ אִים רְחָמָנוֹתְדִּיקָט דָּאָס פְּנִים אָוָן... עַר הָאָט זַיְּ אַיְפְּגָעָבָאָפָט
 פון שְׁלָאָפָט. סְאַיְוָן שְׁוֹן גּוּוֹעָן לְאָנְגָן נָאָךְ בְּאָגְגִינְעָן. אַבְרָהָם-אִיצְיָעָ
 הָאָט אַווִיכְּעָ גַּעַטְוָן דִּי אָוִיגָן אָוָן טְרוּוּיְעָרִיקָט פְּאָרָהָיְדוֹשָׁט דּוּרָ

זען, אז יונקעלע, דאס יונגעלע זיין, וואס איז געש לאפַן מיט אים אויף דער ערֶד, גלוּט אים מיטן הענטעלע דאס פנים, און מיט קינדרשן שרעק און רחמנות קוּקט אים דאס קינד אין די אויגן אָריַן. ער, אַברָהָם-אַיצְיָע, האָט אַפְנִים שטָארָק גע-וַיְינֵט פֿון שְׁלָאָךְ. דאס קינד האָט זיך דערשָׂאָקָן צו אַים גע-לאַשְׁטְשָׁעַט:

— טָאָטָע, טָאָטָע...

אַברָהָם-אַיטְשָׁע האָט אַרְומְגָעָנוּמָעָן יונקעלען אַן אַים שְׁוֹוִיְגָנְדִּיק צוֹגָעָקוּוּטָשָׁט צָוָם הָרֶצֶן. עֲפָעַם האָט ער געוֹאָלֶט זָאנֵן דָעַם קִינְד, נָאָר ער האָט נָאָר נִישְׁתְּגָעָאנְטָקִין וּוּאָרט אַרְוִיסְפְּרָעָנְגָעָן.

ס'אַין שְׁוַין גְּעוּעַן הָלְעָר טָאָג. טָאָקָע אַין אַ וּוְילְיאָע אַרְוָם האָט מָעַן גַּעֲלָאָפֶט אַין טִיר. דָעַר שְׁוֹאָגָעָר אַין אוּפְּ-גַעֲשְׁתָּאָגָעָן אַן גַעֲפָנָט דִי טִיר. דאס האָבָן זִיךְן גַעֲלָיְבָן מְעַנְשָׁן צָוָם מַגְּנִין. אַברָהָם-אַיצְיָע האָט זִיךְן פָּאָרְטְּרָאָכָל אַן טְרוֹיוּעָרִיךְ אַנְגָּעָטוֹן. דאס הָרֶצֶן האָט אַים נָאָר גַעֲגָגָט. נָאָר אַין דָעַם רָעְכָּתְן זְעַנְדִּיקָן אוּגָה האָט זִיךְן אַנְגָּעָצְוָנָדָן אַ פְּיִיעָרָל. עֲפָעַם אַ שְׁאָרְפָּעָר בִּיְזָעָר אָוּמָרוֹ אַין גַעֲוָאָקָסָן אַין זִיכְן נִשְׁמָה.

3

פָּאָר אַלְעָמָעָן אַין דאס גְּעוּעַן אַמְּגָעִירִיכְט. דִי גַּעֲנָצָע צִיְט פֿון שְׁבָעָה אַיְזָע גְּעוּעַן עֲפָעַם צָע-טְרָאָגָן אַן פָּאָרְטְּרָאָכָל אַן האָט זְעַלְטָן אַ וּוּאָרט אַרְוִיסְפְּרָעָדָט. אוּפְּ מַאְרָגָן נָאָר שְׁבָעָה האָט ער נָאָר אַן דָעַם זְעַלְפָן טָאָג אַינְדְּעָרְפִּי פָּאָרְקִיְּפָט זִיכְן הָאָב אַן גּוֹטָס אַיְינָעָם אַ קְרָעָמָעָר. פָּאָרְנָאָכָט האָט ער גַעֲרוֹפָן זִיכְן שְׁוֹאָגָעָר, אַיְם אַיְבָּעָרְגָּעָגָעָבָן אוּפְּ צְלָעָמָאָל זִיכְן שְׁטוּב אַן אַיְם גַעֲפָעָט אַיְבָּעָרְגָּעָמָעָן דִי הַשְּׁבָחָה אוּפְּ זִיכְן קִינְדָעָר. ער האָט דְעַרְגָּאָכָדָעָם גַעֲדוֹנָגָעָן אַ פָּוָר אַן אַיְזָע פָּאָרְטָאָג אַרְוִיסְגַעְפָּאָרָן פֿון שְׁטָעָטָה, נִישְׁתְּגָעָאנְטָקִין קִיְינָעָם וּוּהָנִין אַן אוּפְּ וְאַס ער פָּאָרט.

מִהָּאָט שְׁוַין, דָאָכְט זִיךְן, גַעֲנוֹג גַעֲקָעָנָט אַברָהָם-אַיצְיָע.

פונדעסטוועגן האט אט דער משונה-פֿאנַצְלִינְגְּדִיקָעֶר אוועקפֿאָר אַרוֹיסְגָּרְפּוֹן אֵין שטעהַל אַ טוּמֵל. ווי נעמֶט עַס טאָקָע אַ מעֲנַטְשׁ פֿון הַעלְעָר הוּאַט אָנוֹן לְאַזְטַּז דְּאָס הוּאַן קִינְדְּרָעַ? אַלְעַ הַאָבָּן קְלָאָר גַּעֲפִילַט, אָנוֹ אַט דֻּעַר וַיְלַדְעַר קִירְוָשְׁנָעַר האָט זִיךְעַ עַפְעַס גַּנוּמָעַן אֵין קָאָפֶן אָרָן וּוּטַע עַפְעַס אַ מעַשְׁה אַפְּטוּן. שׁוֹנָאִים, בִּיזְעַ צִינְגְּעָר, האָבָּן אַרוֹיסְגָּעַלְאַזְטַּז אַ קלָּאָנְגַּן, אָז אַברָהָם-אַיצְיָע אֵינוֹ אַנְטָלָאָפָּן מִיט אַ גּוֹיעַ. סְהָאָבָּן זִיךְעַ שְׁוִין אַפְּילַו גַּעֲפְּנוּעַן אַזְוִינְעַ, וּוּאָס האָבָּן נַאֲכְעַזְאָגַּט עַדְתַּז פֿון גּוֹיִים, וּוּלְפַעַע האָבָּן אֵין דֻּעַם נַאֲנָטַן דָּאָרְפַּט פֿלוֹמְרָשְׁט גַּעֲזָעַן אַברָהָם-אַיצְיָע דַּוְרְכְּפָאָרַן מִיט אַ שִּׁיקְסָעַ. סְהָאָבָּן זִיךְעַ אַפְּבָעַר גַּאֲרָנִישְׁט אָן, אַברָהָם-אַיצְיָע אֵינוֹ אַפְּילַו אֵין דֻּעַר לִינְקָעַר פָּאהַ נִשְׁטַע גַּעֲלָעַגְּן צַו אַנְטָלוּפְּטַן מִיט אַ גּוֹיעַ. זִיכְרַע אֵינוֹ נַאֲר אַט וּוּאָס גַּעֲוּעַן.

ニישט קִינְדִּיקָעַ דָּעָרְיוֹף אַדְעָר דָּוּקָא דָעָרְפָּאָר, וּוּאָס אַברָהָם-אַיצְיָע אֵיז גַּעֲוּעַן אַזְוִי אַוְמָגִיךְלְעַךְ פֿון גַּנְעַסְיָע טּוֹיטַן, הָאָט אִים שְׁוִין דַי עַרְשְׁטַע שְׁבָעָה-טָעַג אַנְגְּנוּהוּבִּין אַלְצַן מַעַר פֿאַרְשִׁיכְוָרַן דֻּעַר גַּעֲדָאָנְקַן, אָנוֹ עַר אֵיז אַיצְטַע לְחַלְוָתַן אַ פֿרִיעָר פּוֹיגָל. אַברָהָם-אַיצְיָע הָאָט טָאָקָע אַוִּיפַּט זִיךְעַ קִינְמָאָל קִיןְיָאָן יָאָר נִשְׁטַע גַּעֲחָאָטַע. עַר הָאָט נִשְׁטַע מַרְאָה נִשְׁטַע פָּאָרַן רַב אָוֹן נִשְׁטַע, לְהַבְּדִילַג, פָּאָרַן פֿרִיסְטָאָוַן. פָּאָרַן קִינְגַּעַם וּוּעְרַט עַר נִשְׁטַע נַחְפָּעַל. אָזָא זַוְּדִיקָעַר מַעֲנַטְשַׁ אָוֹן, דַעַם אַמְתַּה גַּעֲזָאָגַּט — וּוּעַר וּוּיסְטַן, וּוּאָס מִיט אִים וּוּאָלַט גַּעֲוּעַן. טָאָקָע נַאֲר גַּנְעַסְיָע הָאָט אִים חַמְיד גַּעֲקָאָנְטַן, וּוּפִילַט סְאַיְין, אַיְנָהָאַלְטַן — אֵין דַי עַר-שְׁטַע יָאָרַן, ווי אַ יְוָנְגַּשְׁיָין וּוּיְבָגַּן, אָנוֹן אַיצְטַע אֵיז פֿאַרְשָׁוּוֹנְדַן וּוּיְבָגַּן, אַ מַאְמָעַ פֿון קִינְדָּעַר, וּוּאָס הַעֲרַט כְּמַעַט נִשְׁטַע אַוִּיפַּט צַו שְׁרִיעַע אָוֹן וּוּיְגָעַן אַוִּיפַּט זִיךְעַן קָאָפֶן. אָנוֹן אַיצְטַע אֵיז פֿאַרְשָׁוּוֹנְדַן גַּנְעַסְיָע מִיט אַרְעַע קְלָהָוָת אָוֹן גַּעֲשְׁרִיעַע, וּוּאָס האָבָּן, ווי שְׁוּעַ-דַּעַקְיָוָן, גַּעֲפָעַנְטָעַט לִיבָּן אָוֹן לְעַבְנַן. אָנוֹן צַו מַוּעָרַט, נַאֲר צַעְנְדְּלִיקָעַר יָאָרַן, פֿלוֹצִים בְּאָפְרִיאִיט פֿון גַּעֲקָוּוּעַטָּע קִיטַּן, רַיִיסְן זִיךְעַ אַפְּט דָוְרְךָ דַי פֿרִיעָר גַּעֲפָעַנְטָעַט כּוֹחָות מִיט נַאֲר אַ אָוֹם-גַּעֲחוּעַרְעָר וּוּלְדְּקִיְּסַט פֿאַרְפְּלִיְּצַן אָנוֹן פֿאַרְשִׁיכְוָרַן. פֿון דַי בָּאָ-הַעֲלָטָעַנְדַּע וּוּינְקָעַלְעַךְ אֵין אַברָהָם-אַיצְיָע נִשְׁמָה זַעַגְעַן אַרוֹיְסַט-

געקראָבן ווילְדַע צ'יענישן, וואָס האָבן אַנגעההויבּן פֿראָנק אָון פרִי צ'ו רודערן, ס'הָאָט זיך אַינערלעָך אוֹיפֿגעָכְאָפּט דער ווילְדַע וואָרִיאָט, וואָס ווילְ וואַיעוּוֹן, וואַנדערן, שיכוֹן אָון פֿאָרִ שֵיפּוֹרֶן, די ווועלְט אַיבְּרָקְעָרֶן. עָפָעַס אַ שְׂוֹאַרְצָעַ בְּלִינְדְּרַע דָרְשָׁת הָאָט אַרְומְגָעָכְאָפּט אַברָהָם-איְצְיָעָן. נָאָר חָווִי גַּנְעָסְיָעָן, הָאָט אַבְּפּעַר אַברָהָם-איְצְיָעָן תְּמִיד נָאָך מַעַר אַוְיְגָעָהָאָלְטָן אָון נְשָׁמָה-דִיק גַּעֲצָוִיגָן צָום דְּרָק-הִשְׁרָזְוּן קָאָפְּיַקָּעָר עַרְלָעָך-יַיְדִּשְׁקִיטִי, וואָס הָאָט זיך אַבְּפּעַר אַיְצָט צָום גַּרְוִיטִין אַוְמְגָלִיק אַינְגָאַגְּזָנִין צָעִי-פְּלָאָגְנְטָעָרֶט אָון הָאָט אַיְצָט, פֿאָרָקְעָרֶט. נָאָך צְוָגָעָשָׁאָטָן נְיִיעָם מַאוּמְדִיקִין פִּיעָר אָן זִין צְעָרוֹדְעָרְטָעָר נְשָׁמָה. טָאָקָע פָּוּן דָאִי-בָּעַן הָאָט זיך הוֹיְפְּטוֹצָעָלְדָעַ אַנגעההויבּן זִין שְׂרָעְקְלָעְכָּעַ פֿאָרִ-בְּלָאָנוֹדוּנִישִׁ.

וּוְ אַפְּרָאָטָעָר עַרְלָעְכָּעָר יַיְד הָאָט אַברָהָם-איְצְיָע תְּמִיד גַּעֲגָלוּבִּט אָון גַּעֲפִילָט, אָנוּ דָעַר אַוְיְגָעָרְשָׁעָרֶט פֿירְט גַּעֲרָעָלֶט די-זְעוּלָט אָנוּ אָנוּ אַיְדָאָרָף אָן חִקְרָוֹת אָון חַשְׁבָּנוֹתָה דִינְעָן דָעַם אַוְיְבָּרְשָׁטָן מִיט אַלְעָ כּוֹחָותָה. מִמּוֹזָה זִין, אָנוּ אַברָהָם-איְ-צָיָע הָאָט אַלְעָ זִיְּנָעָ יָאָרָן מִיט לִיְבָּשָׁאָפּט גַּעֲטָרָאָגָן דָעַם יָאָך פָּנָן עַרְלָעָך-יַיְדִּשְׁקִיטִי. נָאָר בַּיִּים דָעַם טּוֹיטָפָן. גַּנְעָסְיָעָן הָאָט עַרְלָעְכָּעָרֶט בְּאַשְׁיַּינְפְּעָרְלָעָךְ דָעַרְזָעָן דָעַם נְמָאָסָן סּוֹףָ פָּוּן אַ-מְעֻנְתָּשָׁן, אָנוּ ס'הָאָט אִים אַגְּנָגְנָעָנוּמָעָן אַוְמְדָרְעָטְרָעְגְּלָעְכָּעָר פֿאָרִ-דָּרוֹס, פְּמָאִי זָאָל זִיךְ דָעַר הִימְלָאָגְּזִינִין מִיט אַמְעָנָשָׁן, וּוְמִיט אַצְּבָּרְאָכְּבָּעָנוּמָשָׁאָרְבָּן. דָאָכְטָ זִין, וּוְ קוּמָט אַפְּרָאָטָעָר יַיְדָ צָו שְׁטָעָלָן אַזְוִינָעָ קְשָׁוֹתָה — וּוְאָטָט עַרְלָעְכָּעָר אַפְּרָעְגָּגָעָיִ-טוֹן יְשֻׁעָה דָעַם מַלְמָד, וּוְלְכָעָר וּזְאָטָט אִים דָאָך גַּעֲקָאָנָט גַּעַבָּן אַלְעָ צָו פֿאָרְשָׁטִין. קְיַיְרָעָט אַבְּפּעַר אַברָהָם-איְצְיָע פֿאָרְבִּיסָן, אָנוּ וּוְ מַיְזָאָל נִישְׁתָּדְרִיְעָן, קָאָן מַעַן זָאָךְ נִישְׁתָּאַוְעָקָנָעָמָעָן, אָנוּ דָאָ אָוִיפָּ דָעַר עַרְדָּ בְּרָעְגָּטָמָעָן נָאָר דָעַם לְעַזְתָּן גַּנְבָּ צָו דָעַר תְּלִיהָ, אָנוּ קָאָן נָאָר דָעַר הִימְלָאָגְּזִינִין יָאָרָן פֿסְדָּר יְעָדָן מְעֻנְתָּשָׁן אִין קָבָר צָו די וּוּעָרִים. אִין אֲפִילָו בַּיִּ דָעַר תְּלִיהָ קָאָן דָעַר לְעַצְטָעָר גַּנְבָּ נָאָך אַוְיְסְבָּעָטָן נָאָר, בְּפָרָט וּוּעָן שִׁינְעָ מְעֻנְתָּשָׁן שְׁטָעָלָן זִיךְ אִין פֿאָר אִים, נָאָר אַוְטָקָעָן דָעַם הִימְלָאָגְּזִינִין נִישְׁתָּדְרִיְעָן קִין גַּעֲבָעָט.

וואס הייסט דאס? אברהם-אייזע אויז נישט קיין חקרן, און אויז
אימ וווערט ענג אין מוח, צינדט זיך בי אים אין זיין הײַס
בלוט, וואס הערט שווין נישט אויף צו קאָכָן און צו זידן. האָט
זיך דער ווילְדער וואָריאט, וואס האָט אין אים איצט איפגעַ
וואָלְט, געשטעלַט אַנטקעגן דעם אויבערשטיין. ס' איז אַ שרעַק
צו זאגן, וויהין אַ פֿראָסְטּוּר מענטש קאָן פֿאָרְקְּרִיכְן. אַברְהָם-
אייזע האָט געהויבּן די פֿוֹיסְטּוּן אַנטקעגן הימל און געקריצט
מייט די ציַין. ער, אַברְהָם-אייזע דער קִירְוְשָׁנֶר, ווועט דעם
הימל נישט שווייגן און ווועט זיך מייט אַפְּרַעַכְּבָּעָן.
שטָרְבָּן ווועט ער דאָךְ אַלְצָאַינִיס אַונְ פֿאָרְן בִּיתְ-דִּין של מעלה
וועט ער נישט אַנטְלִיכְּפּוֹן. אַדרְבָּה, זאָל מען אַים נַעֲמָעַן וואָס
פרְּיַעַר אַוִּיפּּן צִימְבָּל צָום בִּתְ-דִּין של מעלה — ער ווועט דאָרט
ערְשָׁט רַעַט אַגְּהֵיבּן גַּעוֹלְדַּעְוּוֹן. וואָס הייסט דאס? אַברְהָם-
אייזע האָט נישט געָקָאנְט אַיְנוֹצְן. ס' האָט אַים גַּעַזְגּוֹן, ווי
מייט אַ מַּאֲגָגָנָעַט אַין עַק ווועַלְט אַרְיַין. זודיק בלוט האָט אַים אַ
קְּלָאָפּ גַּעַטְוֹן אַין מוח, אַונְ ווַי אַפְּאָרְשִׁיפְּרוֹטָעַ היה האָט זיך
אַים מייט לַיְיבּ אַונְ פֿעַבְּן גַּעוֹאָט וואָקְיַעַוּן אַונְ די ווועַלְט אַיְדִּי
בעְרָקְעָן. פּוֹן די סָאמְעַט טִפְעָנִישָׂן האָט זיך אַין אַים עַפְעַט אַ
מַּאֲדָנָעַר טִיּוֹולָאָגְיִישָׂעַר דְּשָׁמָה-קִיצְל אַוְיפְּגַעַהוּבּן, וואָס האָט אַים
שיר פּוֹן זעַנְעַן נַיְשָׁט גַּעֲרִירַת.

פְּאָרְטָאָג אַין ער אַוְעַקְעַפְּאָרָן מִיש אַ פֿוֹיעַרְשָׁן שְׁלִיטַן,
און ערְשָׁט פְּאָרְנָאָכְט אַין ער אַנְגְּקָומָעַן אויף אַ פְּאָנִיסְטְּצִיעַ.
נאָך אַין דעם זעלְבָּן אַונְטָן אַין ער אַוְעַקְעַפְּאָרָן מייט דעם
ערְשָׁטָן צָוָג אַין אַיְנִינְעָר אַ קְרִיּוֹן שְׁטָאָט, ווּס' אַיְזָוּ אַיְצַט פְּאָרָ-
גַּעַקְעָמָעַן אַ גַּרְוִיסְעָר יָאָרִיךְ. דאס אַיְזָוּ גַּעַוְוָעַן אַ מִין זַעַלְטַעְנָעַר
וּוִינְטָעַר-יָאָרִיךְ אַין דער גַּעַגְנַט. פּוֹן נַאֲנָטָעַ אַונְ ווַיְיַעַט ערְ-
טָעַר זעַנְעַן זיך צְנוּיְפְּגַעַפְּאָרָן אַלְעָרְלִיִּי סְוּחָרִים, פֿוֹיעַן, בעְלִיִּי
מלְאָכוֹת, מַעְקָלָעָרָס, צִיגְיַנְעָר, בְּעַטְלָעָרָס, אַ. אַ. ווּ. נַאֲך פְּאָרָ-
בְּאָגִינְעַן האָט מעַן גַּעַפְּנָט די קְרָאָמָעָן, אַונְ דער מַאְרָק אויף
זַיִן גַּאנְצְעָר לְעַנְגָּו אַונְ בְּרִיטָס אַיְזָוּן גַּעַוְוָעַן גַּעַדְיכְּט בְּאַדְעָקָט מִיש
שְׁלִיטָנס אַונְ פּוֹרָן מִיש זַיִעַרְעַ אַוְיְסְגַעַשְׁפָּאָנָטָעַ פְּעָרָד, אויף אַלְעַ
זַיִיטָן זעַנְעַן גַּעַשְׁטָאָנָעַן גַּאנְצָעַ שְׁוֹרוֹתָן אַוְיְסְגַעַשְׁפָּאָנָטָעַ

צעלטן און טישלעך מיט אַלערליך סחרות. אויף די זייטן זיינטן ווען האט מען זיך מיט אָרעד געשטעט און געשטוייסן. ס'איין געווען אָשיין זוניקער ווינטער-מַאָרגן. אין דער קְאָרֶד פראסטייקער לּוֹפֶט האט געהילכת אָומגעהיעדרער יַאָרִיד-טוּמָל. אַברָהָם-אייצְיע אַיְזָמִיט דעם גָּאנְצָן אִימְפֵּעַט אַרְיָין אַט דעם טוּמָל, וואָס האט אִים גערײַצֶּט אָונְ געַזְוִיגָן. אָטּוֹשְׁקָוּוּזָאַת, ער האט אַפְּילּוֹ נִישְׁטָה גַּעֲקָעָרֶט וועגן קִירְזָוָנָרִי אָונְ האט זיך גְּלִיכִיך אָלְאָן גַּעַטְוָן צָוָם פַּעַרְדְּ-הַעֲנְדָלָעָר, שְׂטָעְנְדִּיק מִיט בְּחַרְוּיָין בַּי זַיְן טָاطָן, דעם פַּעַרְדְּ-הַעֲנְדָלָעָר, גְּרוּזִיסְׁשָׁק גַּעֲפִירְט אָונְ וואָס ער האט נָאָר נָאָר דער חַתּוֹנָה צוֹלִיב גַּנְעַסְיָעָן גַּעַמּוֹז אָפְּלוֹאָן אָונְ פַּאֲרָבִּיטָן אַוְּף אָטּוֹשְׁקָוּוּזָאַת עַלְמָה (דעם שׂוּעָר זַיְנָעָם, אָן אַרְעָמָעָן מְלָמָד, אָיְזָנִישְׁטָן אַנְּיָן גַּעַשְׁטָאנְגָּעָן צוֹ האָבָן אָפְּרַדְ-הַעֲנְדָלָעָר פָּאָר אָן אַיְדָעָם).

פָּוֹן יַעֲגַעַר זַיְיט מַאְרָק אוּפִיך אַבְּרִיטָן פְּלָאָזְזָן גַּעַנְעָן גַּעַנְעָן דַּי פַּעַרְדְּ-הַעֲנְדָלָעָר, צוֹוִישָׁן זַיְיָ אַפְּלִיכִיגְיָינָעָר, וואָס האָבָן דָּא אַקְאָרְשָׁט אוּפִיך זַיְיָעָר פַּעַרְדְּ-הַעֲנְדָלָעָרִישָׁן שְׂטִיגְיָעָר גַּעַנְעָן רַעַשְׁת אָונְ גַּעַלְאָרָעָמָט. דַּיּוֹ פַּרְאָסְטִיקָעָ לּוֹפֶט האָט זיך פָּוֹן דַּי קוֹלוֹת גַּעַבְּיָגָן אָונְ גַּעַבְּיָגָן. פַּאֲרָקְוּפָעָר, קָנוֹנִים אָונְ מַעַקְלָעָרָס האָבָן זיך גַּעַעַמְפָעָרט, גַּעַפְּרָזָוֹת דַּיּוֹ פַּעַרְדְּ, גַּעַקְוּקָט זַיְיָ אַיְן דַּי צַיְּין, גַּעַטְאָפָט אָונְ גַּעַקְלָאָפָט אָינְ די זַיְיטָן. דָּרְהַיוֹּפָט אַבְּעָרָעָט מַעַן פָּאָר דַּיּוֹ קָנוֹנִים גַּעַטְרִיבָּן אָונְ גַּעַלְאָזָט זַיְיָפָן דַּיּוֹ פַּעַרְדְּ, דָּרְבִּי הָאָט מַעַן גַּעַקְנָאָקָט מִיט דַּיּוֹ בִּיטָּשָׁן, גַּעַפְּיָוִיפָּט אָונְ גַּעַנְעָן הַוקָּעָט. ווּדר סַיְוִיכָה מִיט מְשׁוֹנְהַדְקָעָ קְלוֹלוֹת פַּאֲרְטִיוֹקָעָן אָונְ דָּרְשָׁרָעָקָן אָפְּרָעָםְדָּ פַּעַרְדְּ, אָונְ ווּדר סַיְוִיכָה, פַּאֲרָקְוּרָט, מִיט בָּאוֹנְדָעָרָעָ גַּעַשְׁרִיָּעָן אַרְיִינְטִרְיִיבָן דָּאָס אַיְגָעָנָעָ פַּעַרְדְּ אַיְמָדָ פָּעָט. בָּאוֹנְדָעָרָס האָט זיך גַּעַוְאָרְפָּן אָינְ די אַוִּיגָן אַיְגָעָר אָפְּרָטָעָר צִיגְיָינָעָר מִיט אָשְׁוֹאָרְצָעָר קְרוֹטְשָׁמָעָ אוּפִיך דַּי שַׁוְּאָרְץ-גַּעַקְרִיְּוָלְטָעָ הָאָרָ, מִיט צִיגְיָינָעָרָשָׁ בְּרֻעְנְדִּיקָעָ אַוִּיגָן. ער טְרִיבָּט אָן דָּאָס פַּעַרְדְּ, אָונְ פּוֹנְקָט ווען עַס לְאָוֹט זיך לִיְּפָן, כְּגַפְּטָעָ ער זיך קוֹנְצִיך אַוִּיפִּיך אִים אַרְוִיָּה, רִיטְנְדִּיך אָונְ קְלָפְּנוֹדָיק אָדָעָר קִיצְלָעְנְדִּיך מִיט די פִּיס אָינְ די זַיְיטָן, בְּרֻנְגָּט ער אַרְוִיָּס די גַּעַנְצָעָ גְּבוֹרָה פָּוֹן דעם פַּעַרְדְּ, אַבְּרָהָם-אייצְיע אַיְזָמִיט אַונְטְּרָעְגּוּקָומָעָן אוּפָּיָן פְּלָאָזְזָן, ווען ער צִיגְיָינָעָר

האָט אַנטְרִיבֶּנְדִּיק זַיִן פֿערְד, זַיִן גַּעֲלָאָט אֹוֵיף דַּעַם שָׁוֵין
לוֹוִינְדִּיקְן פֿערְד אַרוֹיְפֶּלְאָפְּן. אַין דַּעַר וּלְבָעֵר רְגָעַ האָט עַס
פְּלוֹצִים אַ אָמְגָעָוּיְגָלְעָכָע גַּעֲמֶבָּע אַ דּוֹנוּעַר גַּעֲטָוּן:

— וּוֹהַיְן שְׁפְּרִינְגְּסְטוּ, שְׁוֹאָרְצָעָר טִיעּוֹ!

פָּוֹן דַּעַם אַומְדָעָרוֹוָאָרְטָן דּוֹגָעָר-גַּעֲשָׂרִי האָט מַעַן נִישְׁט
זְוִילְנְדִּיק אַ צִּיטָּעָר גַּעֲטָוּן. דַּעַר גַּאנְגָּצָעָר פְּלָאָצָעָר האָט גַּעֲתִילְלָט.
דַּעַר צִּיגְּגִינְגָּעָר אַיְן גַּעֲפָאָלָן אוּפְּנָן שְׁנִיְּנָן פְּנִימָן אַרְאָט, אַיְן
דַּאָּס פֿערְד אַיְן אַ וּוֹיְלָעַ לְוִיְּנְדִּיק דּוֹרְשָׁרָאָקָן שְׁתִיְּנָן גַּעֲבְּלִיבָן.
אַלְיָעַ האָקְבָּן זַיִן לְאַכְּנְדִּיק אָוְמְגָעְקוּקָט אֹוֵיף דַּעַם בְּרִיטְפְּלִיְּצִיקָן
אַבְּרָהָם-אַיְצִיעָן, וּוֹאָס האָט שְׁפָאָטִישָׁ גַּעֲפִינְקָלָט מִיטָּ דַּעַם רַעֲכָטָן,
זְעַנְדִּיקְן אַוְיָגָן. מַהְאָט אַיְן אִים גַּלְיָיךְ דּוֹרְזָוּן אַ גַּרְיְּבָעָנָעָם
פֿערְד-הֻנְדְּלָעָר, אַ יְוָגָן מִיטָּ בִּינְגָרָר. עַרְשָׁת אַיצְחָק האָט אַבְּרָהָם-
אַיצְחָעָץ צְעַשְּׁפִּילִיעָט דַּעַם פְּעַיְיךְ אַיְן אַגְּנָעָהוּבָן צָוּ רַודְעָרָן. עַר
הָאָט גַּעֲקִוִּיפָּט, פְּאַרְקִוִּיפָּט אַיְן גַּעֲמְקָלְלָעָט. עַר הָאָט קָאָכִיק אַוְן
קָוְנְצִיק גַּעֲהָאָנְדָלָט, אַבְּעָרָר נִישְׁטָאָט אַפְּיָוָן אַ
פָּאָר מַאְלָגָּד דּוֹרְלָאָגָּט אַיְן בָּאָק אַיְינָעָם אַ פָּאָנִיעָן, אַ אַוְיְסָגָעָן
קָאָכְטָן פֿערְד-גָּגָבָן. דַּאָּס אַיְן גַּעֲוָעָן גַּאֲוְרִילְקָעָר דַּעַר הַוִּיכָּר
מִיטָּ אַ גַּעֲלָעָר בָּאָרְדָן; סְהָאָט זַיִן אַגְּנָעָהוּבָן אַ גַּעֲשְׁלָעָגָן, וּוֹאָס
מַהְאָט קוּוִּים פְּוֹגָאנְדָעָרְגָּנוּמוּןָן. אוּפְּנָן פְּלָאָצָעָר אַיְן גַּעֲוָעָן שְׁמָטָאָרָק
לְעַבְּדִיק, שְׁרִיְּעַנְדִּיק אַיְן קָנְפָאָנִיק מִיטָּ דִּי בִּיטְשָׁן, האָט מַעַן
אַלְיָעַ מַעְרָר צְהָאִיצְחָט דַּעַם פֿערְד-הֻנְדְּלָעָרִישָׁן אַיְמָפָעָט. האָט דָּא
אַזְּאָא מַעְשָׁה גַּעֲטְרָאָפְּן.

אַרְוֹם האָלְבָּן טָאָג אַיְן גַּעֲקְוּמָעָן אוּפְּנָן פְּלָאָצָעָר דַּעַר בָּאָ-
קָאָנְטָעָר פָּאָנִישָׁעָר סָוחָר, פְּוֹכְּתִּיקָאָוָה, וּוּלְכָעָר וּוֹיְגָט, אַיְיְגָנְטָלְעָךְ
עַרְגָּעָץ וּוֹ אַיְן טִיפָּרְסָאָנָד, וּנְאָרָאָלָעָ קָעְנָעָן אִים דָּא אַיְן
דַּעַר גַּעֲגָנָט, וּוֹהַיְן עַר קָוְמָט אַפְּט אֹוֵיף יָאָרִידָן אַיְן מַאְכָלָט
גַּרְוִיסָעָ קָנוּיָות. אַיְן אַמְתָּעָר פָּאָנִיעָן, אַיְן עַלְתָּעָרָרָר מַעְנָטָשָׁ, אַ דִּי-
קָעָר, אַ בְּרִיטְפְּלִיְּצִיקָעָר מִיטָּ צְ בְּרִיטָן גַּלְאָט-רְאָזִירָטָן, בְּלִוְטָ-
דוּרִיטָן פְּעַטְיְגָלְאָנְצִיקָן פְּנִים אַיְן גַּרְוִיעָ וּוּיְסָעָ וּוּאָנָטָסָס. אַ גַּעֲוָעָ-
זְעַנְעָר פֿיְיָרָ, אַיצְחָט אַזְּנָאָן אַוְיְגָעְקוּמָעָנָר, אַגְּגָעָשָׁטָאָפְּטָעָר גָּוָטָ-
בָּאָזִיכָּר, האָט עַר זַיִן בְּשָׁוָם אַוְפָן נִישְׁטָאָט גַּעֲקָאָנָט אַוְיְסָלְעָרָנוּן
קְיִיְּעָנוּן אַיְן שְׁרִיְּבָן, אַיְן גַּעֲוָעָן פְּוּיְעָרִישָׁ פְּגָעָט אַיְן שְׁוּועָר

פָּאוּעוּנְגָּעַן, קָאָרָה, אַנְגָּסְטָלְעָךְ אֹנוֹ פָּאָרוּזִיכְטִיק. בְּשֻׁעַת מִידְעָט
צַו אִים, פִּינְגְּלֶט עַר מִיט דֵי אָוִיגַן, שְׁעַפְטְּשָׁעַט צַו זִיךְ אַלְיִין
מִיט דֵי לִיפַן, אַפְטַמְאָכָט עַר זִיךְ דָּעָרְבִּי מִיט אַ בְּלִיְשְׁטִיפַט
אוֹרִף פָּאָפִיר פָּאָסְעָקְלָעַךְ אֹנוֹ רִינְגְּעַלְעָךְ, וּזְאָס זָאָלָן עַפְסַפַּר
אִים בְּאַצְּיִיכְעָנָעַן. גְּלוּיבַּט עַר זִיךְ אַפְּבָעַר אַיְזַן אֹן אַ מְעַטְּשָׁן,
קוּקָט עַר אִים אַיְזַן מוֹיִיךְ אָרִיַּין אֹנוֹ טָוָט זִיךְ נִישְׁתָּאָן אִים אַ
רִיר. פְּרִיעָר אַיְזַן בֵּי אִים גְּעוּוֹן אֹזְאָ בְּאַגְּלוּבִּיטְעָר אַ הִגְעָר
יִיךְ, אַ תְּבוֹאָה-הַעֲנוֹדְלָעַר, וּזְאָס הָאָט אִים מִמְשַׁ גַּעֲפִירַט פָּאָרָן נָאָז
אֹנוֹ וּזְאָס אַיְזַן נִישְׁתָּאָגַג לְאָנוֹ גַּעַשְׁטָאָרְבָּן. אַיְזַן עַר אַיְצַט גַּעַקְומָעַן
אָלִיַּין אוּפַּן פְּלַאַץ אֹנוֹ הָאָט מְשׁוֹנְחָדִיק פָּאָרוּזִיכְטִיק גַּעַקְלִיבַּן פָּאָר
זִיךְ פְּעָרָד. עַר הָאָט שָׂוִין פְּרוֹמוֹגְעָזָעַן אַוּדָאי אַ פְּעָרָד צָעָן, גַּעַ-
קְלִיעָרָט אֹנוֹ גַּעַקְלִיעָרָט אֹנוֹ זִיךְ בְּשָׁוָם אָוּפַּן נִישְׁתָּאָגַגְנָט אַנְטָ-
שְׁלִיסָן. אֹנוֹ אַט הָאָט אַבְרָהָם-אַיְצַע אַרְוִיסְגַּעַפְּרָט פָּאָר אִים
עַטְלָעָכָעַ פְּעָרָד, אַוְיסְגָּוּוֹיַּין אַלְעָזָעַ יְיִיעָרָעַ מְעֻלָּות, גַּעַטְעָנָהָת, גַּעַ-
דָּעָט אֹנוֹ גַּעַשְׁרִיגַן. נָאָר פּוֹכְטִיקָאָוּ מִיט דֵי אָוִיגַן אֹנוֹ שְׁעַפְטָשָׁעַן מִיט דֵי
לִפַּן. הָאָט אַבְרָהָם-אַיְצַע אַוְמְגַעְדוֹלְדִיק אַ שְׁפִּי גַּעַטְוָן אֹנוֹ אוֹרִיךְ
זִיךְן שְׁטִיגַעַר גַּעַלְיִאָרָעָט :

— וּוֹי קוּמְסָטוּ צַו קוּיְפַּן פְּעָרָד, אֹזוֹ דַו בִּיסְט, פְּרִיזַּן, אַלְיִין
אַ פְּעָרָד אַיְזַן הוֹיִין — צַן אַוְיסְגַּעַמְלָטָעָר פְּעָרָד מִיט וּוּיִסְעָ
וּוּאַנְסָעָס... אַיְן דַעַר מַקְמָעָן דֵיר אָרִיַּין... וּזְאָס דַרְיִיסְטוּ מִיר אַ
הִיטְלָעָן...

פּוֹלְטִיקָאָוּ הָאָט זִיךְ גּוֹטְמוֹטִיק צַעַלְאָכָט. אַבְרָהָם-אַיְצַע
אַיְזַן אַיְם שְׁטָאָרָק גַּעַפְעָלָן גַּעַוְאָרָן. עַר הָאָט מִיט זִיךְ פּוּיְעָרָשָׁן
חוֹשֶׁגְלִיְיךְ דָעָרְפִּילְטָן, אֹזוֹ דָאָס אַיְזַן אַ קְלָגְגָעָר יִיד מִיט אַיְזְוָעָר-
גַע פְּלִיְיצָעָס, אַפְּבָעַר לְחַלּוֹתִין נִישְׁתָּאָגַגְנָט. עַר אַיְזַן
שְׁמִיכְלָעָנְדִיק צַוְגָּעָלְאָפָן צַו אַבְרָהָם-אַיְצַע :

— נָוָן, זָאָגְמִיר, בְּרוֹדָעָרָל, דַעַם לְעַצְמָן מִקְחָה, כְּיוֹוִילְ
קוּיְפַּן...
אֹנוֹ דָאָס הָאָט טָאָקָע גַּעַטְרָאָפָן אֹן אַוְמְגַעְדוֹלְדִיק מְעֻשָּׁת.

אַבְרָהָם-אַיְצַע הָאָט אַגְּוָהָבִין זָאָגְמִיר זָאָגְמִיר זָאָגְמִיר
פּוֹכְטִיקָאָוּ אַפְּגַעַשְׁפִּילְיִעַט דַעַם פְּעַלְעָז אֹנוֹ דַעַם אַוְיְבָעָרָאָק, הָאָט

אַרְוִיסָגָעָנוּמָעָן פָּוֹן אֶ בְּרִיטָעָה, פּוֹלְ אַנְגָּלַשְׁטָאָפְּטָעָר וַיְיִתְנְקָעַשְׁעַנְעַ
 אֶ בְּלִיְישִׁיפְטַ מִיטַ פָּאָפֵיר אָן אַנְגָּהוּבִּין מַאֲכַן פָּאָסְעָקְלָעַךְ אָן
 רִינְגְּגָעְלָעַךְ. פְּלוֹצִים הָאָט זִיךְ אַרְיִינְגְּעַדְרִיטַ צְוִישַׁן זַיְ דָּעַר צִיְ
 גִּינְגָעַר מִיטַ דָּעַר שְׂוֹאוֹאָצְעַר קָוְטַשְׁמָעַ אָן אַנְגָּהוּבִּין, שְׁרִיעַנְדִּיקַ
 צְוָרְעָדָן פּוֹכְטִיקָאָוֹן קוֹיְפַן זַיְנָעַ פָּעָרָד, וּוֹאָס זַעַנָּעַ פְּלוֹמְרָשַׁט
 בִּילְיִקְעָר אָן בְּעָסָר. שְׁרִיעַנְדִּיק אָן פָּאָרְטוּמְלָעְנְדִּיק, הָאָט דָּעַר
 צִיגְּגִינְגָעַר קוֹנְצִיךְ אַזְמָבָאָמְעָרְקַט, אַרְוִיסָגָעָנוּמָעָן פָּוֹן פּוֹכְטִיקָאָוֹס
 אַפְּעַנְגָעַר זַיְתְּנִיקָעַשְׁעַנְעַ אֶ טִיסְטָעָר מִיטַ גַּעַלְטַ אָן אִין פָּאָרָה
 שְׁוּוֹגְדָן, פּוֹכְטִיקָאָוֹן הָאָט זִיךְ גַּלְיִיךְ גַּעַלְגַּפְטַ בִּיְ דָּעַר קָעַשְׁעַנְעַ
 אָן גַּעַמְאַכְלַט אֶ גַּעוֹצָלַד. פִּילְ פָּוֹן בּוּגָן הָאָט זִיךְ אַבְרָהָם-אִידַ
 צִיעַ גַּעַלְאָזָט נַאֲכַן צִיגְּגִינְגָעַר, הָאָט אִים אַנְגָּהִיאָגָט, אִים מִיטַ
 אִין טְרָאָסָק אֶ וּאָרָף גַּעַטְוֹן אַוִּיףַ דָּעַר עָרְד אָן אַזְוִי אֶ כָּאָפַ
 גַּעַטְוֹן פָּאָרָן חָאַלְזַ, אָזְ יַעֲנָגַעַר אִין בְּלוֹי גַּעַוָּאָרָן אָן גַּלְיִיךְ אֶפְ
 גַּעַגְעָבָן דָּעַם טִיסְטָעָר. אַבְרָהָם-אִיצְיָעַ הָאָט עַס גַּלְיִיךְ גַּעַרְגַּטְ
 פּוֹכְטִיקָאָוֹן אָן הָאָט אִים גַּעַקְלָאָפְטַ אִין פְּלִיְיצָעַ.
 — וְאַלְסָט בְּעָסָר, אַלְטָעָר נָאָר, וּוּיְנִיקָעָר פָּאָסְעָקְלָעַךְ

מַאֲכַן אָן מַעַר שְׁלֵל אִין קָאָפְּ הָאָבָן.
 פּוֹכְטִיקָאָוֹן אִין פָּוֹן פְּרִיְיד אָן הַחֲפָעָלָות גַּאֲרַ צַעַשְׁמָאַלְצַן
 גַּעַוָּאָרָן, הָאָט זִיךְ גַּעַצְלָמַט, גַּעַשְׁמִיְיכָלָט אָן גַּעַסְמָאַקְעַט מִיטַ דִּי
 לִיפְנַן, וּוּי אָן אַלְטָעַ בְּאָבָעַ. עָרְ הָאָט דֻּעְרָלָאָגְגַט אֶ שַׁיְנָעַ מַטְבָּעַ
 אַבְרָהָם-אִיצְיָעַן, וּוּלְכָעָר הָאָט עַס אַפְּעָר נִישְׁתַּגְעָוָלָט נַעַמְעָן.
 הָאָט עָרְ גַּאֲרַנִּישְׁתַּגְוּוֹסְטַ, וּוֹאָס צַוְ טָוַן מִיטַ אַבְרָהָם-אִיצְיָעַן.
 — כְּיוּלַל דִּיר, בְּרוֹדְעָרְקַע, אַיְבִּיק נִישְׁתַּפְּרָגְעָסַן. קָוָם
 צַוְ מִיר הַיְנִטַּ אִין אַוְנוֹת אַדְעָר מַאֲכַן אַיְנְדָעָרְפִּי — כְּחַאָבָ
 פָּאָר דִּיר גַּרְוִיסְעַ גַּעַשְׁעַפְטַן. כְּבָעַט דִּיר, בְּרוֹדְעָרְקַע, קָוָם,
 כְּיוּלַל אִין דִּיר נִישְׁתַּגְוּפְאָרְקַן. דַו וּוּסְטַ מִיר גַּעַפְנִעַן אַוִּיףַ
 קָאנְסְטָאַנְטִינְגָּאָוָסְקַע גַּאָס אִין לַעַשְׁוּוּסְקִיסַּת הַוִּוִּוִּי. אִין קָרִיטָוָס
 נַעַמְעָן, כְּבָעַט דִּיךְ נִישְׁתַּפְּרָגְעָסַן...
 פָּאָרְנוֹאָכַט זַעַנָּעַן דִּי פָּעָרְ-הַעַנְדָּלָעַר אַוּוֹעַק אִין שְׁעַנְקַ
 דָּעַר גַּגְנְצָעַר שְׁעַנְק אִין פּוֹל גַּעַפְאַקְט מִיטַ פּוֹיְעָרַן, וּוֹאָס הָאָבָן
 גַּעַטְרָוְנְקָעַן, גַּעַרְוִיכְעָרְט אָן גַּעַלְיִאָרְמַט. הָאַלְזַ שִׁכְוּרַע קָלוֹת
 הָאָבָן אַלְעַ וּוּיְלַעַ דָּעַם פּוֹיְעָרַן טָוָמֵל דּוֹרְגְּגָרִיטַן, אָן דָּעַר

רוויך פון מאָאָרְקָעַ האָט ווי אָ גָּדִיכְתָּעֶר נָעֵפֶל בָּזָּדָעָקֶט דָּעַם
 לִיכְטַּשְׁיָין פָּוֹן דַּי קְלִינְגַּעַ לְעַמְפָּלְעַךְ אָוֹן דַּי צְוַויִּ שְׂמָאַלְעַ
 פָּאָרְפּוֹרְיוּרְעָנָעַ פָּעָנְסְּטָעָר. דַּי אַנְגָּעָקְוּמְבָּנָעַ פָּעָרְדְּ-הָעַנְדְּלָעָר האָבָּן
 זַיְד אָמוֹיסְטַּ גַּעַשְׁטוֹפְּט, סְ'אַיזְ גַּרְנִישְׁ גַּעַוּעַן דּוּרְכְּזְגִּינְן. דָּעַר
 שְׁעַנְקָעַר, אַלְיָין אָ הָאַלְבָּעָר פּוּיעָר, אָ פּּוֹינְקָעַר יְוָנְגָּאַטְשָׁ אַיְן אַ
 הִיטְלָ מִיט אָ לְאַקְרְעָנָעַט דְּצָשָׁעַק, האָט גַּעַעַפְּטָ פָּאָרְ דַּי פָּעָרְ-
 הָעַנְדְּלָעָר אָ הִינְטָעָרָן חָדָר, ווי זַיְד האָבָּן זַיְד צְעַזְצָט אָוִיךְ
 בעַנְקָעַר אָרוּם אָ גָּרוּיסְן טִיש. נַאֲזָבְ בִּיטָּאָג, טְרִינְקְנְדִּיקְ מַאָהָרְיְשָׁ
 בִּיְ פָּאָרְשִׁידְעָנָעַ קְנוּיָת, האָט מַעַן זַיְד גַּעַנְגָּוָגְטָ אָוֹן גַּעַ-
 שְׁלָאָגָן. נַאֲזָבְ בִּיְ דָּעַר לְעַצְטָעָר חְלוֹקָה האָט מַעַן עַט
 אָקָאַשְׁטָ אָוּפְגָּעָחוֹיְבָן אָ גַּעַפְּלָדְעָר, גְּרִיְיט אַיְנְגָּעַר דָּעַם אַנְדָּעָן
 מִיט דַּי נַעַגְלָ זַאֲסָ פְּנִים אָוִיסְצְּרוּיְיסָן. שְׁנִיְידְנְדִּיקָעַ וִידְלָעְרִיְעַן
 פְּלִיאָסְקָעַן אַיְן פְּנִים אָרְיָין, ווי בִּיטָּאָג דַּי קְנָאַקְנְדִּיקָעַ בִּיטָּשָׁן
 אָוִיךְ דַּי רְוָקָנָט פָּוֹן דַּי פָּעָרְ. אָבְרָהָם-אִיצְיָע אַיְן טָקָעָ אָ
 הִיזְקָאָפְּ, אָגָעָר עַר קָאָן נִישְׁטָ פָּאָרְטָרָאָגָן קִיְיָן וּוֹלהָ אָוֹן רָוקָט
 אָוּמְעֻתוֹם אָרְיָין דַּי נָאָגָן אָט הָוִיבָט עַר דַּי פּוֹיסְטָן אָוֹן אָט שִׁיטָ
 עַר מִיט שָׁאָרְפָּעָ וּוּעָרְטָלְעָךְ, קְלָאָפְּנְדִּיקָעַ גּוֹטְ-בְּרוֹדְעָרִישָׁ אַיְן פְּלִיאָיָ
 צָעַ. מַאֲיָן טָקָעָ ווי סְ'אַיזְ דּוּרְכְּגָעְקוּמָעַן אָוֹן אַנְגָּגָהָוֹיְבָן מַאֲכָן
 אָט טְרוֹנָקָ, «גַּעַנְגָּוָגְטָ צַו הִירְזָעָן ווי דַּי פָּעָרְ», האָט אָבְרָהָם-אִיצְיָע
 צְיָע גַּעַשְׁרִיגָן, «לְאָמִיר שְׁוִין נַעַמְעָן אָ בִּיסְלָ בְּרָאָנָפָן, אָוֹן דָּעַר
 מַאֲמָעָן אִיךְ אָרְיָין, יְוָנְגָּאַטְשָׁסָ!» ווי אָ דּוֹלְעָר אַיְן אָבְרָהָם-
 אִיצְיָע גַּעַוּעַן פָּאָרְהָאָוּעַט פָּוֹן דָּעַם יָאָרְיָה, וּוֹאָסָ האָט אִים
 אָזְוִי פָּאָרְדְּרִיטָ אָוֹן פָּאָרְטְּוּמָלָט, אָוֹן עַר האָט אַיְנָגָאנְצָן אַזְוִי
 אָזְזִין אָוּמְגָלִיקָ פָּאָרְגָּעָסָן, נַאֲזָבְ אַט אַיְן פְּלוֹצִים אָוּפְגָּעָשְׁתָאָגָעָן
 אַיְנְגָּעַר פָּוֹן דַּי פָּעָרְדְּ-הָעַנְדְּלָעָר, אָ הוִיכָּעָר מַאְגָעָרָעָר יִדְמִיט
 אָ קְלִיְיָן בָּעָרְדָּל, בָּעַל-עַגְלִישָׁ פָּאָרְגָּאָרְטָט. עַר האָט זַיְד גַּעַ-
 קְלִיְיָן אָוּעָקְגִּינְן.
 — וּוֹאָס לְוִיפְסָטו? — האָט אִים אָבְרָהָם-אִיצְיָע גַּעַפְּרָעָגָט
 אָוִיךְ יִדְיָשָׁ פָּאָרְוּוֹנְדָעָרט.
 — פְּהָאָבָה הִינְטָ יָאָר-צִיִּיט אָוֹן מוֹזָן לוֹפָן אַיְן בִּיתְהָמְדָרָשָׁ
 שְׁטָעָלָן לְיִכְתָּ אָוֹן זָאָגָן קְדִישָׁ, וּוֹעָר וּוֹיִסְטָ צִי אִיךְ האָט שְׁוִין
 נִישְׁטָ אַנְגָּגָעָוּזָיְרָן מַעְרִיבָ...

יענער ייד איז טאכע באָלד אַוועק. אַ ווילע איז אַברהָם-
אייציע געבליבן זיין מיט אָן אָפּן מוייל אָן זיך מאָדנע אַרומַ-
געוקט. אָט דִי אַינְפַּאַכּוּ ווערטער האָבן אַים פְּלוֹצִים אוּפַ-
געוועקט פֿון דעם יַאֲרִידְ-טוּמֵל אָן דערמאָנט אַים, ווּ ערַ-
הַאָלֶט אַין דער וועלט. אַ רגע האָט עַס אַים אַ צִי געטַן צַוַּ-
דעַם האַרְצִיךְ-היַיְמִישׂן זַאֲרֻעָמָן בִּיתְ-הַמְּדָרְשָׁה מיט זַיִנְעַ לִיכְטַ-
אָן תְּפִילָות. אַפְּבָר אַין אַיִן רְגַע האָט זיך נַאֲךְ שְׁטָאַרְקָעַר
אוּפְּגַעְלָאַפְּט דער ווּיַּדְעַר וּאַרְצַת, ווּאָס האָט אַים דָּאַס טאָקָעַ
מיט אָזָא אַימְפַּעַט אַרְיְנְגַעְוָאַרְפַּט מיט דִי בִּינְגַעַר אַין דעם יַאֲ-
רִידְ-טוּמֵל, אָט דער וועלט אַרְיַאַט, ווּאָס צִיט אַים ווּ מיט
אַ מאָגְנָעַט אַין עַק וועלט אַרְיַיַּן הוּאַבְּטַפְּבַּיּוֹל דִי פּוּסְטַן
אנְטְקָעַן הַיָּמָל. ווּ אַין דִי שְׁבָעַהַ-טַעַג, האָט עַר נַאֲךְ שְׁטָאַרְ-
קָעַר דַּעַרְפִּילְט אַ מַיְאָמְדִיק פָּאַרְשִׁיּוֹרְנוֹרִיקָן קִיצְלַ אַין סָאמָע טִיף
פֿון דער נשמה, ווּאָס האָט אַים מַמְשַׁ פֿון אַרְטַּ גַּהְוִיבָן. האָט
עַר שְׁוִין טאָקָעַ גַּאֲרַ מַעַשָּׂה וּאַרְיַאַט אַ קְלָאַפְּ גַּעַטַּן אַין טִיף
אָן גַּעַלְיאַרְעַמְטַ :

— ברידער, יונְגָטְשָׁעַס — כִּשְׁטוּל בְּרָאנְפָּן אָן פָּאַרְבִּיסִין
פָּאַר אַיִיךְ אַלְעַמְעַן, ווּיפְּלַמְּזַווִּיל. מַזְאַלְטַנְקָעַן בְּרָאנְפָּן מיט
טִיְּ-גַּלְעֹזָר. טְרִינְקָט אָן הוּאַיַּעַט, אַין דער מַאְמָעַן אַיִיךְ אַרְיַיַּן,
אוּnf ווּאָס דִי וועלט שְׁטַיִיט. פּוֹנְקָעַן זַאֲלַן פְּלִיעַן — וּשְׁאַלְעַוּת
גִּישַׁתְוַי. דִי וועלט זַאֲלַן זיך אַיבְּרַקְעַרְן. הע. שעַנְקָעַר ! ווּ
בִּיסְטוּ ! דַּעַרְלָאָנְגַּהְעַר פֿון דעם בעַסְטַן, שְׁטָאַרְקָסְטַן בְּרָאנְפָּן,
וּאָס מעַר פְּלַעַשְׂעַר אַן... .

דער שעַנְקָעַר האָט פֿון אַיְנְגַעַה אַלְטַעַנְעַר שְׁמָחָה גַּהְוִיבָן
דָּאַס הַיְטַל מיט דעם לְאַקְרָעַנְעַט דַּאַשְׁעַק. עַר ווּעַט שְׁוִין דָּאַ
אַפְּלָעַקְנַן אַ בִּינְדָל. עַר האָט חַנוֹפָהְדִיק גַּעַשְׁמִילְט אַו אַברָהָם-
איַיצְעַן אָן גַּעַקְוַט אַים אַין מוייל אַרְיַיַּן.
איַיִם גַּלְיִיךְ דַּעַרְפִּילְט יַעֲנַעַם בְּרִיטַן „הַוְּלִיאָקָעַע“, ווּאָס מוֹן
אַיְשִׁיבָּרָן אַ פָּאַרְלְוִירָעַנְעַט נשְׁמָה, אַ רִיסְנְדִיק אַוְמְגַדִּיק אַדרָּעַר
אַ אַיְנוּוֹיְגִיסְטַן שְׁמָחָה-קְרָאַמְּף.

די פְּעַרְדְּ-הַעַנְדָּלָעַר, ווּאָס זַעַנְעַן אַלְיַיַּן אַפְּצָעַ אַורְחִים אַין

שעונק, וויסן זיינער גוט פון איזוינע זאכן.
 אין דער לופט האט זיך גלייך דערפליט א מין רויטע
 שענקי-חיתונה, אויף וועלכער א נשמה ויל זיך באהעפַּטן מיט
 דעם טיוויל אָדער אָ מענטש גיט טאנצנדיק אין אָפְּגַּרְוָנט.
 מהאָט געטרונגקען גרויסע גלווער בראנפַּן, מאָז אָבער געווארין
 נישט נאָר שיפור. צווארען מיט דעם בראנפַּן האָט מען אין
 זיך אָרִינְגְּגַּעֲזֶפְּט דעם טיווילאנישן נשמה-קיצל, וואָס האָט זיך
 פון אָברָהָם-אִיצְּעָן געטראָגן. דאס פערד-הענְדָּלְעִירִישׁ בְּלוֹט
 האָט זיך אין דער גאנצער חברה אָנגעצעונְדָּן. שוין נאָך די
 ערשות גלווער האָט מען אָנְגַּהוּבוּפַּן צו וואָיעוּוּן. אָון אָברָהָם-
 אִיצְּעָן, וואָס מער ער טריינקען, אלע זוילדר אָון פָּאָרָהָלְשְׁטָעָר
 וווערט ער. אָרגע האָט ער געווארַלְט אָטראָסְקָע טוֹן די פְּלָעַי-
 שער מיט די גלווער, צעדראָבְּלָעָן דעם הילצערנוּם פון שענק אָוִוְּת
 פִּיזְ-פִּיצְלָעָן. פָּלוֹצִים האָט זיך דערהערט פון שענק אָהָרָמָא-
 נִיקָּע, וואָס שְׂפִּילַט אָקְעָמְרִינְסָקָע. די לְוֹסְטִיקָע בּוֹאָלְיָעָס פון
 דער האָרָמָאָנִיקָע צָעִיגִּין זיך אַלְעַז ברִיטָעָר אָון פָּאָרָפְּלִיְּצָן די
 שיפְּרוּעָ קוֹדּוֹת אָון גַּשְׁרִירִין. האָט ער נאָך קְלָאָפְּ גַּעַטְוֹן אֵין
 טיש אָון מיט אָברענְדִּיקָעָר גַּעַמְבָּע נַאֲכְעָזְגָּעָן די קָמָא-
 רִינְסָקָע, וואָס די האָרָמָאָנִיקָע אֵין שענק האָט לְוֹסְטִיק גַּעַשְׁפִּילַט.
 אלע האָפַּן אָונְטָעְרָגְעַכְּפָּט. מיט די גלווער אָון די הענט האָט
 מען, אָפְּרוֹקְנְדִּיקָעָר דעם טיש אָנְגַּהוּבוּפַּן טָאנְצָן. אָברָהָם-אִיצְּעָן האָט
 גַּעַהְוִין די הענט אָון גַּעַלְיָאָרָעָט:

— האָ, שענקי-ער, וווערד שְׂפִּילַט עס דָּאָרָט אוֹוְף דער האָרָא-
 מאָנִיקָע — זאָלָע ער אָהָרָקְעָמָען. נאָכְאָמָאָל טְרִינְקָעָן, יונְגָאָטְשָׁעָם,
 צְעָוָעָט זְאָלָט אִיר וועָרָעָט.

אוּפְּן שׂוֹעֵל האָט זיך בָּאוּוִין מיט אָהָרָמָאָנִיקָע אֵין
 דער האָפַּן גַּאֲוָרְלִיְּקָע דער הוַיְכָעָר מיט דער גַּעַלְעָר בָּאָרָד.
 ער האָט אָפְּלִישְׁטָע גַּעַטְוֹן מיט די גַּבְּשִׁיעָ אָוִיגָּן אוֹוְף
 אָברָהָם-אִיצְּעָן, האָט אוֹיְסְגַּעְטְּרוֹנְקָעָן מיט אַיְנְמָאָל אָגָּזָן
 בראנפַּן אָון אָנְגַּהוּבוּפַּן די קָמָאָרְגָּסָקָע, וואָס אלע האָפַּן ווַיְיִ-
 טָעָר אָונְטָעְרָגְעַכְּפָּט. האָט מען דאס אָנְגַּהוּבוּפַּן וואָיעוּוּן אָון
 טָאנְצָן דער שענְק אִין כָּאָדָאָרָאָט גַּעַגְּנָגָעָן. נאָך האָט זיך

אברהם-אייץ' צעפֿאָקערט און זיך טאנצנדיק געטראָגן איבער
 אַלְעַ קעַפּ. זענען אַלְעַ אָפּגָעַשְׁפָּרוֹנוֹגָעַן אַין אַ זִּיטֶט, זיך אַיסְגָּעַ
 שטעַט אַין קרייז אָוֹן, אָונְטָעַרְפָּאַשְׁנְדִּיק מֵיט דַּי הָעֵנֶט, שְׁרִיִּ
 עַנְדִּיק אָוֹן זִינְגָעַנְדִּיק, האָבָּן זַיִ מִיט שִׁיפּוּרַע אָוֹגָן גַּעֲקוֹט
 אוּףּ אָברָהָם-אייצְיעַס טַשְׁעַקָּאוֹן טָאנֶן. אַין שְׁמַעַטְלַע האָבָּן אַפְּלִיכְוּ
 טַשְׁעַרְנִיבָּאַלְעַר חַסְדִּים לִיבּ גַּעַהַעַט אָברָהָם-אייצְיעַס קָאַמְּאַרְגִּינְסְּקָעַ,
 וּוֹ אַ שִׁיפּוּרַע טִיּוֹלָאַנְיִשְׁעַ וַיְלַדְקִיטַּת רַגְנֶגֶט זַיִ אָוֹן בַּאַהֲעַפְּט
 זַיִ מִיט הָאָרְצִיק פְּשׁוֹטָן מִסְרַת נְפָשָׁה. עַר האָט אַפְּבָּעַר קִינְמָאַל
 אַזְוִי נִישְׁתַּגְעַטְאָנְצִיט, וּוֹ דָא אַין שָׁעַנְקַע. פַּאֲרֻוֹאַפְּרָמַן דַּעַם קָאַפּ
 אַין אַ זִּיטֶט, דַּי הָעֵנֶט אַין דַּעַר לַוּפְטַ, הַאַלְבִּקְיִילְעַדְקִיט אָוִסִּ
 גַּעַשְׁטַעַלְתַּט, האָט עַר זַיִ אַקְאָרְשַׁט אַ לְאֹו גַּעַטְוֹן אַין אַ פִּיעַרְ
 דִּיקְוּן וַיְכַעַר, וּוֹאָסַט האָט אִים גַּעַטְרָאָגָט אַין גַּעַשְׁלִידְעָרָט אַין
 עַק וּוֹעַלְתַּט אַרְיִין. אַיְוֹ אִים אַפְּבָּעַר דָּאָס נָאָךְ וּוֹיְנִינִיק. עַר שְׁלִיאַגְּט
 פּוֹנְקָעַן פּוֹן דַּעַם וַיְיַעַר אָוֹן וַאֲרַפְּט אַיְוֹ אִים אַלְעַן נִיעַם פִּיאַיִ
 עַר. עַר וּוֹעַרְתַּט אַלְעַן וַיְלַדְעַר אָוֹן פַּאֲרַחְלַשְׁטָעַר, עַר לַעֲכַצְט אָוֹן
 שְׁרִיִּיט:

— טִיּוֹלָאַנִּים, פַּאֲרַבְּרָעַנט זַאלְט אִיר וּוּרְדַּן.
 אַט שְׁטַעַלְתַּט עַר זַיִ אַוְיַּףְ אַיְינְ פּוֹטַ, אָוִיפְהַוְיְבַנְדִּיק
 דַּעַם אַגְּדָעָרָן אַין דַּעַר לַוּפְטַ, דְּרִיְיט עַר זַיִ מִיט פִּיעַרְדִּיקְעַר
 גַּעַשְׁוִינְדִּקְיִיט אַוְיַּףְ אַיְינְ אָרטַ, דְּרִיְיט אָוֹן פַּאֲרְדְּרִיְיט דַּעַם וּוּיִ-
 כָּעַר, וּוֹאָסַט הוַיְבַּט עַרְשַׁט אַן צַו פְּלַקְעָרַן. אַין שָׁעַנְקַע האָט זַיִ
 אַ פְּרִיְידַּ-יְלִילָה אַוְיְגַעְהָוִיְבָן. וּוֹאָסַט טַוַּת זַיִ דָּאָס מִיט אִים? אַין
 דַּעַם טָאנְצַ-וַיְכַעַר וַאֲרַפְּט זַיִ דַּעַר וַיְלַדְעַר וַאֲרַיְאַט אַרְיִין אַין
 דַּעַם וַודִּיקְוּן סְמְבְּטִיוֹן
 אַט אַין דַּעַם זַעֲלָבָן סְמְבְּטִיוֹן, זַעֲנָן וּוּלְבָן יְשִׁיעָה דַּעַר
 מַלְמֵד פְּלַעַגְט אַזְוִי אַפְּטַ דַּעַרְצִילַּן אָוֹן וּוּלְכָעַר האָט זַיִ אַיְצַט
 פַּאֲרַ דַּעַם שִׁיפּוֹרַן דִּמְיוֹן זַיִ דָאָס אַין שָׁעַנְקַע צַעְגָּאָסַן אָוֹן צַעְבוֹ-
 שְׁעוּוֹעַט. אַ וַיְיַיְלַעְטַ טַוְבָּלְטַ עַר זַיִ גַּאֲרַ עַרְבָּה יְוּמְ-פִּינְדְּרִיךְ
 ?עַכְצַט נָאָךְ תְּשֻׁבָּה, בּוּגִיט זַיִ אָוֹן פַּאֲרִינְקַט אַיְינְ דַּי זַוְרִיקְעַ
 כּוֹאַלְיִעַם, וּוּלְכָעַ שְׁלִידְעָרָן אִים אַפְּבָּעַר בְּאַלְדַּ אַרְוִיס מִיט אַ
 דַּעַשְׁׁ. דַּעַר סְמְבְּטִיוֹן קָאָן אִים נִישְׁתַּפְּטָרָאָגָן. אָוֹן אַט פּוֹנְקָלְט
 עַר, דַּעַר וַיְלַדְעַר וַאֲרִיאַט, נָאָךְ אַוְיְגַעְלָאַזְוָנָעַר מִיט דַּעַם

רעכטן זענדיקן אויג, הויבט די פויטטען אנטקען הימל און קרייצט מיט די ציין. אברומס-איציע האט זיך פלאוצים אפוגען שטעלט און געל'ארעט:

— הא, שענקר, דער לאנג אהער נאך בראפען מיט פאר-
בייסן. נא, מיין בייטל איז אפן — ל'צ'יל מומנים. גאוארילקען,
דו פערד-גנב, וואס גלאַצטן די אויגן אויף מיין בייטל. כיועל
דייך אין דער ערדר אַרײַנְגָּעָן. זעם נאך, דער גאנצער שענק
אייז זיך אויף אונזערע טענץ צוּנוֹפֶּגֶלָּאָפָּן. ווי מישטופט זיך
דאָס אַרוּם דער טיר פון אונזער חדראָ! אהער, שיפורע
פֿנִימְעָרָה! אלע, אַלְעַ טִינְקָעָן אויף מיין חזבון. אַלְעַ ווערַן
שיפור, ווי דער טויט. הא, שענקר,טו דיך נאך אַרְיָה ריד, אין
דער מאמעס מאמען דיר אַרײַן....

בֵּין שפּעַט נאָך האַלְבָּעָר נאָכְטָה האָט מעָן דאָס געהוקעט
און געוֹזְיְעוּעָט. ווער ווַיִּסְטָן ווי לאָנג דאָס וואָלט דוייעָרָן,
ווען סְיוֹאָלָט נוַשְׁטָאָט וואָס געטראָפָּן. נאָך אַיִינָעָם אַ ווַיְלָדָן
טאָנָץ האָט זיך אַברָהָם-אַיצְיָע געוֹזְצָט בְּיַמִּים טִיש אָון זיך גַּע-
נוּמָעָן ווַיַּתְּעַטְּרָה פָּאָרָן בְּרָאָפָּן, אַיְזָה בֵּין אַיִם פְּלוֹצִים דאָס גַּלְעָזָל
פָּון די הענט אַרוֹטְסְּגָּעָפָּן, ער אַיְזָה גַּעֲפָּאָלָן מִיטָּן פְּנִים אויף
דער האָנט אָון אַיְזָה זְסָאָפָּן אַיְגְּגָעָלָאָפָּן. אַיְזָה דער לוֹפְּט
האָבעָן נאָך גַּעַהְיָלָט אַברָהָם-אַיצְיָע גַּעַשְׁרִיעָן, וואָס האָבעָן ווי
פְּלוֹצִים אויף גַּעַהְיָרָט. ווי נאָך אַ פָּאָרָלְאַשְׁעָנָעָם פְּלָאָם צַעַשְׁיָט זיך
דאָס פִּיעָר אויף אַיִינְצִיקָע קְוִיִּים בְּרָעַנְדִּיקָע קוֹלִין, אַזְוִי האָט
זיך אַיצְט די גַּעַנְצָע שְׂכָרָה חְבָרָה צַעַשְׁיָט אָן צַעַוְאָרָפָן. דער
שענקר האָט מיט גְּרוּיסָה מִ אַרוֹטְסְּגָּעָפָּרָט אַיִינְצִיקָוִיָּה די
שיפּוּרָע פְּאָרְשָׁוִינָעָן פָּון שְׁעָנָק. נאָך אַברָהָם-אַיצְיָען האָט ער
בְּשָׂוָם אָוָפָן נִישְׁטָה גַּעַקְגָּטָה דְּעָרוּוּקָן. האָט ער שְׁוִין גַּעַוְאָלָט
אַברָהָם-אַיצְיָע אַ שְׁלַאֲפְנִידִיקָן אַרוֹטְסְּוָאָרָפָן פָּון שְׁעָנָק. ער האָט
זיך אַבעָר בָּאָלָד דְּעָרָמָאָנָט, וואָס פָּאָרָה אַ גְּרוֹטָע מְטוּבָע ער האָט
היינְט גַּעַלְאָפְטָה פָּון אַט דָּעַם ווַיְלָדָן אַיִינְאוֹגְלָדִיקָן יִדְן, ווּעָלָ-
כָּעָר קָאָן זַיְן, אַגְּבָּה, נאָך אַוְיכָאָפָן אָון בְּצֻוּיָּוָן די פּוִיסְטָן.
הָאָט ער אַיִם פָּאָרְזִיכְטִיק אַוְעַקְגַּעַלְיִיכְט אַוְיכָן בָּאָנָק אָון אַיִם

צוגעdeckט מיט זיין פעלען, וואָס האָט זיך געוואָלגערט אויף
דער ערעד ערגען.

מיטן פרימאָרגן האָט זיך אַברהָם-אייזַע אויפגעלאָפֶט.
ער האָט זיך טרויעֶריך פֿאַרוֹוֹנְדערט אַרְמוֹגַעֲקָט אויף די
פֿאַרְפּוֹרִירָעָנָע פֿעַנְסְטָעָר פֿון שְׁעָנָק. ער האָט זיך קוּיָם גַּעֲקָאנְט
דער מאָנְגָּן, ווי ער איין דָא אַין דער וועטלַט. ער האָט זיך גַּעַז
פֿילַט שְׁטָאָרָק צְעַבְּרָאָכָן. אַרְומָס די שְׁלִיבָן האָט אַים גַּעַשְׁטָאָלָן,
ווי מיט גַּאֲלָען. אַ מַּאֲדָגָע שְׁאַרְפָּעָ קְעַלְתָּ האָט אַרְמוֹגַעֲנוּמָעָן
אַלְעָ זְיַינָע גַּלְדָּעָר. ער איין אויפֿגַעַשְׁטָאָגָעָן פֿון בָּאנְק אָונְק אַוְיָף
גַּיְיך אַגְּגָעָטָן דָעַם ווַיְנְטָעָרְדִּיקָן פֿעלָעָן. נַאֲרָ אַט האָט ער אַטָּפָּ
גַּעַטָּן אַין קְעַשְׁעָנָע דָעַם בְּיִתְלָ אָונְ דְּעָרְזָעָן, אָז ער איין אַינְ
גַּאֲנְצָן פֿוֹסֶט, קִין אַיִין גַּרְאָשָׂן נִישְׁתָּ גַּעַלְבִּין. דָאָס גַּאֲנְצָע
גַּעַלְתָּ האָט ער בְּשָׁוּם אַוְפָּנָם נִישְׁתָּ גַּעֲקָאנְט פֿאַרְשִׁיכָּרָן, דָאָס
הָאָט אַים שְׁוִין, אַפְּנִים, גַּוּרְרִילְקָע בְּגַגְבָּעָט. ער האָט נִישְׁתָּ
גַּעַרְעָדָט קִין צְוֵי ווּרְטָעָר אָונְ אַיְזָהָאָסְטִיק אַרְוִיסָּט פֿון שְׁעָנָק
אוּפֶן גַּאֲסָט. דער פרִימָאָרְגָּנְדִּיקָּר פֿרָאָסְט האָט אַים גַּלְיִיך אַ
קְלָאָפָּ גַּעַטָּן אַיְזָנִים אָונְ אַבְּסִיל אַפְּגַעְפִּרְשָׁת. (ברִיעָבָד אַיְזָן
ער צְוְרִידָן, ווֹאָס ער האָט פֿאַרְלְוִידָן דָאָס מִתְגַּעַפְּרָאָכְטָע
איְינָגָס פֿון שְׁטָעָטָה. ער האָט דָאָס אָונְ דָעַר ערְדָד) ווֹאָס האָט
ער אַבְּעָדָר דָאַ אַיְינְטָלְעָן אַין שְׁעָנָק אַפְּגַעְטָה? אוּפָּעָ ער נִשְׁמָה
אַיְזָן בַּיִּ אַים, ווי נַאֲך 8 שְׁרָפָה. שְׁוֹאָרְצָע האַלְעָוָעָשָׁקָעָס אָונְ
קָאָלְטָעָר אָש, אַלְיָז אַיְזָ צְעַבְּרָעָנָט אָונְ צְעַוְּאָרָטָן. נִישְׁתָּ דָאָס האָט
ער גַּעַמְיִינָט. אַ שְׁעָנָק קָאָן נַאֲר אוּפָּי אַ ווַיְילָע בְּגַנְדָע דָוְרָשָׁט
פֿאַרְשִׁיכָּרָן, אַבְּגָעָר נִישְׁתָּ שְׁטִילָן די שְׁוֹאָרְצָע בְּלִינְדָע דָוְרָשָׁט
פֿון דָעַר נִשְׁמָה. סְהָאָט זיך אַיְזָן אַים נַאֲך זְוִדִּיקָּר אוּפְּגַעְ
כְּאָפָּט דָעַר טִיוֹוָלָאַנְיִשְׁעָר נִשְׁמָה-קִיצְלָ, ווֹאָס האָט אַים גַּעֲרִיסָּן
אָונְ גַּעַזְוִיגָּן. אַברָהָם-אייזַע אַיְזָ לְחַלּוֹטָן נִישְׁתָּ קִין חַקָּן.
סְהָאָט זיך אַיְזָן אַיְזָ נַאֲר צְעַפְּלָאָקָעָרָט דָעַר ווַיְלָעָר וּוּאַרְיאָט,
ווֹאָס ווַיְלָעָר נִישְׁתָּ וּוּאַרְטָן, בַּיּוֹ דָעַר הִימְלָלָ. ווּעַט אַים וּוּאַרְפָּן אַיְזָ
קָבָר אָונְ ער ווַיְלָעָר עַפְּס אַלְיָז אַפְּטוֹן מִטְּ דָעַם לְעָפָן. זיך ערְדָד
גַּעַז אַרְיִינְגְּרִיסָּן, פֿאַרְקִירִיכָּן, די הִימְלָעָן אַלְיָז אַ שְׁלָעָפָט טָוָן. אַיְזָ
די סְעָמָע טִיפְּעָנִישָׁן קִיצְלָט עַט אַים אָונְ צִיט ווי מִט אַמְּגָן-

געט אין די פֿרְעָמְדָע, פֿאַרְבָּאַטְעָנֶעָ אַפְּ
גרונטן. וואָס און ווי צוֹזִי אַיבְּעָרְקָעָרְן? דערוֹף אַיז ער דאָך
אַ ווַילְדָעַר ווְאַרְיָאַט, וואָס ווַיסְט נִישְׁתָּ אַן פֿאַרְשְׁטִיטִיט
קיַין חִירָות אַן רִיסְטִ זִיךְ אַן חִשְׁבָּנוֹת אַין פֿיְעָר. ער האָט זִיךְ
פְּלֹצִים אַן עֲפָעָם דַּעֲרָמָאנְט, זִיךְ אַפְּגַעַשְׁטָעַלְט אַן זִיךְ דַּעְרַ
פֿרְעָגַט בַּיִּ אַ דּוֹרְכְּגִיְּעָר, ווּ סְגַעְפִּינְט זִיךְ קָאנְטָאַנְטָאַנְטָאַוְסְקָע
גָּאַס אַן ווּ גַעְפִּינְט מַעַן דָּאָרְט פֿאַשְׁעָוְסְקִיסִּים הוּזִין.
ער האָט פֿאַרְקָעְרָעוּנָעַ רַעַכְתָּ אַן זִיךְ גַעְלָאַזְט גַלְיִיךְ
גַיִין צוּ פֿוֹכְטִיקְאָוּן.

4

דעַר אלְטָעַר פֿוֹכְטִיקָאַוּ אַין אוּפְּגַעַשְׁטָאַנְגָּן פֿאַר בָּאַגְּיִנְעָן.
וַיֵּ נָאָר ער האָט גַעְפָּנְט דַי אַוְיָגָן האָבָן זִיךְ בַּיִּ אַים אַין
זִין פֿוַיְעָרְשָׁן מוֹחַ אַגְּגָהוּבִּין פֿלְאַגְּנָטָעָרְן אַומְקָאַרְעַ
רוּיְנוֹת וַיְיַגְעַז אַיְגָעָנָע הַיְיָעָר, פֿעַלְדָעַר אַן וַעֲלַדְעַר, וואָס ער
הַאָט אַין טַיְפְּ-דְּרוֹסְלָאנְד, אַן פָּוּן דַי גַעְשָׁעְפָּטָן, וואָס ער האָט
גַעְמָאַבָּט דַא אַוְיָפָן יָאָרְיד. ער, אַ אַוְמוֹסְנָדִיקָעַרְ פֿרְאַסְטָאַק, מוֹזָ
איַיְפָּ דַי עַלְטָעַרְעַז יָאָרְן פֿירָן אַלְיִין זִין גַּרְוִיסְ רִיְּכָקִיטִ אַנְטָ
קָעָן אַ גַּאנְצָעָר וַעֲלַט אַן מוֹזָ זִיךְ נָאָךְ שְׁטָעַנְדִּיקְ רַאַגְּלָעָן
מִיטְ זִיבְעַז צְוֹוִי זִין, גַּרְוִיסְ הַוְּלִטְיִיעָס, וואָס זַעַנְעָן שְׂוִין דַוְרָכְ
גַעְגָּגְגָעָן אַן «אַוְמוֹעָרְסִיטָעָט» (וַיִּסְטָ דַעַר טִיוֹוֹל, וואָס דָאָרְט
איַין) אַן ווַיִּסְן נָאָר צַוְּרִיְּן אַן גַּבְעָנוֹן בַּיִּ אַים פָּוּן אַוְנָ
טָעַר דַי העַנְטָ. זִין ווַיְיַבְּ אַין נָאָךְ צְוִירִקְ מִיטְ צָעָן יָאָרְ גַעַ
שְׁטָאַרְבָּן אַן גַּרְרָ נִשְׁתָּ לְאַנְגָּז אַין גַעְשָׁטָאַרְבָּן דַעַר אַיְנְצִיקָעָר
בָּעַלְ-יוֹעַץ וַיְיַגְעַר, מַשָּׁה דַעַר תְּבוֹאָה-הַעֲנְדָלָעָר, אַ יַיְדְ אַ פִּיכְחָ
אוּפָּקָדָעָן מִיהָאָט זִיךְ שְׂוִין גַעְקָאָנְט פֿאַרְלָאָוּן. אַן כָּאָטָש ער
איַין צְוֹזִי אַלְטָ, אַין נָאָךְ אַין אַים פֿאַרְאָן גַעְנוֹג פֿוּיְעָרְשָׁע גַעַ
זְוַנְטִיקִיט, וואָס טַרְאָגָט אַין אַים אַרְיִין דַי זְאַפְּטִיקָעַ טַעַמְפְּקִיט
פָּוּן אַ גַעְוּזָעָנָעָם הַאַרְעָפָאַשָּׁנִיק אַן דַי אַיבְּעָרְגַעְטְּרִיבְּגָעָן גַאַוָה
פָּוּן אַ פֿרִיצִישָׁ אַוְיְפְּגַעַקְוּמָעָנָעָם פֿוּיְעָר, אַט צְוֹזִי האָט ער, האָלְבָ

פריע, האלב פויער, זיך שטענדיק געוואָרטן צוישן אַנגסטע-עלער אומזיכערקייט אוּן פריצישער געהויבנקיט. טאָקע דערפֿאָר האָט ער זיך נאָך שטאָרקער געקְלָאמערט אוּן זיין גלויבן אוּן זיך מיט אַלע זיינע פוחות געציגן צום קְלוֹיסטער.

אַ בלוייל-עלבע בָּאֲגִינְעַן-שיין האָט אַריינְגָּעָקְט דורך די פָּאָרְפּוּרְיוּרְעָנֶעָ פָּעָנְסְטָעָר. פּוּכְטִיקָּאוּ אַיְזָּאָן וַיְיִלְעָן גַּעֲזָעָסְן אַיְפָּן בָּעֵט אוּן צו זיך אַלְיִין גַּעֲשָׁפְּשָׁשָׁעָט מִיטָּה דִּי לִיפָּן. נאָר בָּאָלְד האָט ער זיך אַנְגָּעָטָון אוּן זיך פָּרוּם אַיבְּעָרְגָּעָצְלָמֶט פְּאַר דָּעָר אַיְקָאנְעָ אַיְן וַיְינְקָדָה. אַוְיָפָּן נִיכְתָּרְגָּעָם הַאֲרָצָן אַיְזָּאָן אַוְעָקְגָּעָנְגָּעָן אַיְן דָּעָם קְלוֹינְגָּעָם הַאֲרָצָן אַיְזָּאָן וַיְעָרְגָּסָה. דָּאָרט האָט ער גַּעֲשָׁטָלָט לִיכְטָלָעָ, מִיטָּה אַ פּוּיְרִיש טָעַמְפָּן אָפְּשִׁי זיך צּוֹגָעָהָרֶט צּוֹם הַילְּכִיקָּן גַּעֲזָאָגָן פָּוּן דִּי גִּיסְטָהָעָ. בָּאָלְד האָט ער זיך גַּעֲוָאָרטָן מִיטָּה זִיְן דִּיְקָעָר פִּיגָּר אַוְיָפָּן דִּי קָנִי, אוּן בּוּקְנִידָה זִיְן מִיטָּן קָאָפָּה צו דָּעָר עֲרָה, האָט ער זיך אַלְעִזְּז גַּעֲצָלָמֶט אוּן אַומְגָעְלָמְפָּעָרֶט גַּעֲשָׁפְּשָׁשָׁעָט אַלְעָרְלִיָּהָהָה וַיְעָרְטָעָר, וּוֹאָס זַעַנְעָן אִים אַיְפָּן מַוְיִּלְגָּעָקְוּמָעָן. ער האָט דּוּרְבִּי שְׂטָאָרָק גַּעֲסָאָפָּעָט אוּן גַּעֲפִינְטָלָט מִיטָּה דִּי אַוְיָגָן, אַט אַיְזָּאָן אַוְבָּגְעַשְׁטָאָגָעָן אַיְן צְלָמָעְנְדָק זִיך אַרְוִוְעָגְעָנְגָּעָן פָּוּן קְלוֹיסְטָהָרָה, גַּעֲבָעְנְדִּיק צו אַיְנְצִיקָּעָ קָאָפְּקִיעָס דִּי בְּעַטְלָעָרֶט, וּוֹאָס זַעַנְעָן גַּעַנְגָּעָן אַרְוּם טִיר.

בָּאַרְיִיקָּט אוּן צּוֹפְּרִיְּן האָט ער זיך אַומְגָעָרֶט אַיְן זִיְן וּוֹיְנוֹגָן. דָּעָר בָּעַל-חַבִּיתָ קָאַשְׁוּסְקִי, אַ גַּוִּישָׁעָר קְרֻעְמָעָר, אַנְ אַלְמָן, אַיְזָּאָן שְׂוִין לְאָנוֹגָן אַוְעָקְגָּעָנְגָּעָן אַיְן קָרָאָם. דִּי טִיר האָט אִים גַּעֲעַפְּנָט דִּי קָעְלִין, פָּאָלִיעָ, אַ יְוָנָגָעָ דָּאָרְפִּישָׁ שִׁיקְסָעָ, אַוְיָסָה. טְרוּנְדִּיק דָּעָם פָּעַלְעָז, האָט פּוֹלְטְּקָאָוּ סָאָפְּנְדִּיק גַּעֲקוּקָט אַוְיָפָּר פּוֹלְ-בּוֹרְוִסְטִיקָּר שִׁיקְסָעָ אַיְן גַּעֲשָׁמְיִילָּט. ער האָט עַבְּרַ-בְּטַלְדִּיק גַּעֲסְמָאָקָעָט מִיטָּה דִּי לִיפָּן אַיְזָּאָן אַיְףָּזָּאָן בְּרִיאִיט פָּעַטְנָן פְּנִים הַאָבָן זִיך תָּאוֹהָדִיק אַגְּגָעְצָנְדָן דִּי קְלוֹינְגָּעָן אַוְיָגָן. ער האָט מַעְשָׁה דָּאָרְפָּס. יוֹנָג זִי שְׁמִיכְעַנְדִּיק אַ קִּיצְלָ גַּעֲטָוֹן:

— מַעְמָלָעָ מִיְּנָעָ, בִּסְטוּ אַ שִׁינְעָ מַוִּיד!

פָּאָלִיעָז האָט זיך פָּאָרְשָׁעָמֶט אַרְוִוְגָּעָרָוקָה. בָּאָלְד האָט זִי צּוֹגָעָטָאָגָן צּוֹם טִיש אַ הִיְסָן סָאָמָאָוָאָר. אַיְפָּן טִיש זַעַנְעָן שִׁוְיָן

בעשיטונגען ברויט, בולקע און פריישע ביינגל, מילך, פוטער, קעג זורשת. סָפְנְדִיק גוֹן קְרַעְלָצְנְדִיק הָאָט פּוֹכְטִיקָאָו נָאָך אֲרוֹיסְגָע. גומען פּוֹן זַיִן רָעֵנֶל אַ פְּלָאַש בְּרָאנֶפְּן מִיט פָּאָרְבִּיפְּן. עָר הָאָט זַיִן נִשְׁתַּגְעַפְּט. אַיְבָּעַרְצָלְמָעַנְדִיק זַיִן וּוּיְטָעַר פָּאָר דָּעַר אַיִּ. קָאָגָע אָן וּוַיְנָקָה, הָאָט עָר זַיִן צְוַעַרְשַׁט גַּעַנוּמָעַן פָּאָר דָּעַר אַלְילָה. פְּרִיעַר הָאָט עָר אַוְיָף זַיִן שְׂטִיגְעַר אַוִּיסְגְּעַטְרָוְנְקָעַן אַ פָּאָר גַּלְעָן. לְעָך בְּרָאנֶפְּן אָוֹן פָּאָרְבִּיסְן אַ שְׂטִיק שְׂוֹאָרֶץ בְּרוּיט מִיט זָאָלָה. גַּאֲלָדָעָם הָאָט עָר עַרְשַׁט אַגְּנָהְיָיָן טְרִינְקָעַן טַיִּ מִיט מִילָּך אָן וּוֵי גַּעַהְעַרְיךְ צּוּבִּיסְן. עָר הָאָט הִילְכִּיק גַּעַסְמָקָעַט מִיט דִּי לִיפְּן. נָאָך דָּעַם צְוַיְינָן גָּלָאָז טַיִּ הָאָבָּן זַיִן וּוּיְטָעַר אַגְּנָהְיָיָן דָּרְיִעָּן בַּיִּ אִם אַיִּן מוֹחַ אַוְמְקָלָאָרָעַ רְעִינוֹת וּוּגָעַן זַיִינָעַ גַּעַ. שְׁעַפְּטָן, דָּרְהָהְיִיפְּט וּוּגָעַן דִּי פָּעָרְדָּה, וּוֹאָס עָר הָאָט דָּאָ גַּעַקְוִיפְּט. דָּאָכָּט זַיִן, גַּאֲרָנִישָׁת קִיְּין שְׁלַעַכְתָּעַ קְנִיהָ. עָר הָאָט זַיִן דָּעַרְמָאָנָט דִּי מְעַשָּׂה פּוֹן דָּעַם צִיְּגִינָּרְמַעְמָד מִיט זַיִן בִּיטְלָה גַּעַלְתָּה, הָאָט עָר אַיִּן הַתְּפֻלְּחוֹת גַּעַשְׁאָקְלָט מִיטָּן קָאָפְּ אָן זַיִן אַלְיָין גַּעַזְגָּט: «מָאָ. מַעַלְעָמִינָע, וּוֹאָס פָּאָר אָן אַוְמְגָלִיק סִוְאָלָט גַּעַוְעָן — טָאָקָע גַּאָט אַלְיָין הָאָט צְוַעַשְׁקָט דָּעַם פִּינְגָּם יִידָּן!» אַ גַּלְיְּבוּעוֹרְטָל — אַוְאָ פִּינְגָּר יִידָּן! אַ בְּלִינְדָּעָר אַוְיָף אַיִּן אַוְיָג אָן אַיִּן פְּלִינְקָעָר פָּאָרְן טִיְּוָל, וּוֵי גַּעַפְּינָט מַעַן אַפְּבָעָר דָּעַם יִידָּן, וּוֵי זַעַט מַעַן אִים. אַוְאָ יִיד וּוֹאָלֶט פָּאָר אִים גַּעַוְעָן אַן אַוְצָר, נָאָך אֲפָשָׂר בָּעַ. סְעָר פָּאָר מַשְׁקָעָן דָּעַם תְּבוֹאָה-הַעַנְדָּלָעָר...»

פּוֹכְטִיקָאָו הָאָט הִילְכִּיק אַוִּיסְגְּשָׁנִיצְטָ דִּי נָאָ אָן זַיִן אַנְ- גַּעַגְאָסָעָן אַ דָּרִיט גָּלָאָז טַיִּ. דָּרְרוּוִיל הָאָט עָר זַיִן גַּעַנוּמָעַן פָּאָרְן וּוּרְשָׁת. עָר הָאָט נָאָר אַ קְלָעָר גַּעַטְוָן, אָוֹ אַיְגְּנָטְלָעָךְ הָאָט עָר דָּאָ אַוְיָפְּן יָאָרֵיד אַלְיָן אַפְּגָעָתוֹן אָן וּוֹאָלֶט גַּעַקָּאָנָט הַיִּנְטָא אַיִּן אַוְונָט פָּאָרְן מִיט דָעַר בָּאָן אַחִיָּמָן. נָאָר וּוּוּ זַעַט מַעַן דָעַם יִידָּן, דָעַם פָּעָרְד-הַעַנְדָּלָעָר, עָר מוֹ אִים זַעַט פָּאָרְן אַוְעַקְפָּאָרְן, עָר וּזַעַט נָאָך מִיט אִים...

נָאָך קִינְדוֹיוִין פְּלַעַגְטָ פּוֹכְטִיקָאָו זַיִן אַגְּנָהְרָן אַיִּן קְלוֹיסְטָרָה, בְּאוֹנוֹנְדָּעָרָס אַיִּן דִּי פְּסָח-חַגָּות, דִּי אַוְמְגָעָוּזְיַנְלָעָכְעָ מַעַשְׂתָּה פָּנוּ עֹזָס קְרִיסְטָוָס, וּוֹאָס אַיִּז אֲרוֹיסְפּוֹן יִידָּן אָן וּוּמַעַן דִּי יִינְזָן אַלְיָין הָאָבָּן דָּאָך גַּעַקְרִיבִּיצְטָ. נָאָך דָעַמְאָלָט הָאָט עָר אַוְיָף זַיִן

שטיינגרד באקומווען אַ געהייםען דורך-ארץ פאר יידן, וואס האבן דאס געוואגט און געקאנט קרייזן דעם קרייסטלעגן גאנטן טאקיין גאָר אַ קלייניקיט! ער האָט געקערט, אוֹ אַפְּלִוֹ אַ גָּאָט, וּבְפֶרֶט נאָך אַ מענטש, דאָרָף זיך נישט פֿאָרטשעפען מיט אַ יידן. וויי-זיקסטנעם, זאָך מען לְאָטֵש האָטן אַיְינָן אַ גוֹטָן פֿרִינְט — דַּעַן-מַאֲכָלְתָּן קָאָן מען דעם טִיוֹוֹל אַלְיִין דאס מַוְיל פֿאָרטשאָפָן. אַין דער יוגנט זענען זיינען עַלְתְּעָרָן, אַרְעָם פֿוּירִים, גַּעַשְׁתָּאָרָבָן. נאָר אַינְגִּילְן הָאָט ער באַקומווען אַ יְרוֹשָׁה פָּוֹן אַ פֿרִינְט בעטער אַין אַוקְרָאַינְעָן, ווּזהָיָן ער האָט אַנְגָּעָהוּבוּן אַפְּט צוֹ פֿאָרָן. דָּאָרט אַיְז אִים זַיְעַר אַפְּט אַוְיסְגָּעָרְמָעָן צוֹ פֿירָן גַּעַשְׁעָפָטן מיט יַיְדָן. וואָס האָבָן אִים אַלְץ מַעַר גַּעַזְוִיגָן. ער האָט גַּלְיִיךְ דַּעְרְפִּילְט, אַז בַּיְיַיְדָן אַיְז גַּרְאָד פֿאָרָן אַזְוִי פֿילְ פָּוֹן דַּעַם. וואָס פֿעלְט אַ פֿוּירָשָׂן מוֹת. נישט קָאָנְעָנְדִּיקְ לְיַיְעָנָעָן אַן שְׁרִיבִין, פֿלְעָגָט ער, ווי אַ בְּלִינְדָּעָר צוֹיִישָׂן צְבֻשְׁוּוּעָטָעָפָר, מיט באַזְוְנְדָּעָר עָרָר שְׁרָעָק אַן אַנְגָּסְטָן שְׁלִיכָן קָאָנְטָרָקְטָן (מיט מי אַון נוֹיט האָט ער זיך אַוְיסְגָּעָלְעָרָנְט אַמִּינְגָּעָלְמָפְּרָעָטָה חַתִּימה צוֹ מַאֲכָן). בַּיְיַיְדָן קָאָנְטָרָקְט פֿלְעָגָט ער זיך באָגִיסָן מיט אַ קָּאָלְטָן שְׁוּוֹיִס. אַן וואָס רִיְּלָעָר ער ווערט, אַלְזָן גַּרְעָסָר אַן בְּלִינְדָּעָר ווערט זיינָען גַּעַלְט-דוּרְשָׁטִיקָעָפָר אַגְּעָנִישָׂן נאָך גַּעַשְׁעָפָטָן אַן פֿאָרָן-דיִינְסָטָן. ער האָט דַּעְרְפָּאָר אוּפְּגַּעַלְעָבָט, ווּעַן זַיְן גַּעַשְׁעָפָטָס-פֿיְיָ. רָעָר אַן בעַל-יוּעָץ אַיְז פְּאַמְעָלָעָן גַּעַוְאָרָן מַשָּׁה, דַּעַר תְּבוֹאָה. הענדְלָעָה אַן עַלְתְּעָרָר יַיְדָן, אַ פֿיקָח אַן אַיְזָעָן-פֿעָסָטָר מַעֲנָטָש. מיט אַט דעם יַיְדָן הָאָט ער אַפְּלִוֹ פֿאָרָן טִיוֹוֹל אַלְיִין קִין מַוְאָאָט נִישְׁט גַּעַהָאָט. די מַעְשָׂה אַיְז אַפְּבָעָר, וואָס אַחוֹז אַלְעָמָעָן הָאָט עַס פֿוֹלְטִיקָאָוָן, ווי אַסְטָרְסִישָׂן פֿוּירִים, אַוְמַהְיִילְעָד אַיְסָטָן-טִינְקָטָיוֹ גַּעַזְוִיגָן צוֹ יַיְדָן. פָּוֹן די וּוּיטָעָט סְטוּפָעָט, פָּוֹן די דְּרִימָה. לְעַנְדִּיקָעָפָלְדָּעָר אַן וּלְדָעָר, פָּוֹן דַּעַר בְּרִיטָעָר וּאַלְגָּעָ, פָּוֹן דַּעַר וּלְדָעָר הָאַלְבָּ-שִׁיבָּרָעָר סְטִילְיִיגָּעָ, וואָס בּוּשְׁעוּוּט אַפָּן אַדָּעָר בַּאֲחַלְתָּן אַין יַעֲדָעָר רָוִישָׂר נִשְׁמָה אַן שְׁלִיכָּרָט זַי צוֹיִישָׂן שְׁעַנְקָעָן אַן קָלוּיטָעָר, צוֹיִישָׂן שְׁוֹאָרְצָעָר גַּלְגָּנוֹת אַן גַּלְיָעָנְדִּי. קָעָר הַכְּנָעָה — פָּוֹן דָּאָרט אַיְז עַס גַּעַוְמָעָן די אַומְהִילְעָד פֿאָרָן-בְּאַרגְעָנוּ נִשְׁמָה-קָאָנוֹוּלְסִיעָ, וואָס. צִיט אַינְסְטִינְקְטִיוֹ דַּעַם רָוִישָׂן

פּוּיָעַר צָוֵם יְיָדֵן מִיטֵּן זַיִן אַיִּבְּקָעֶר אַרְמָרָן, מִיטֵּן זַיִן פֿאָרָ-
שִׁיכְוּרְנְדִּיקָעֶר עֲקָשָׂנוֹת, וּוֹאָסֵט רַאֲנְגָלֶט זַיִךְ מִיטֵּן גַּעֲטָעֶר אָונֵן פֿאָלָ-
קָעֶר. פֿוֹן דָּאָרֶט, פֿוֹן דָּאָרֶט אַיְוָס גַּעֲקָומָעָן. פּוֹכְטִיךְאָאוֹן פֿלְעָגֶט
עַס אַוְיָף זַיִן שְׁטִיגְגָּעֶר אַיסְטְּרִיקָן, צְמַאְקְנְדִּיקָן מִיטֵּן דִּי לִיפָּן:
אַזְיִיד הַאָט הַיִּסְיְּנִיקָעֶ בְּלָוְטָן". נִישְׁטָ אַיְנְמָאָלֶ פֿלְעָגֶט עַס פּוֹכְ-
טִיךְאָאוֹן אַוְיסְקוּמָעָן בְּיַיְדְּרִינְגְּנְדִּיקָעֶ גַּעֲשָׁפְּטָן צַוְּ גַּיְינָן שְׁבָתָ-
אַינְדְּעָרְפָּרִי צַוְּ דָּעָר סִבְּגָאָגָעֶ אָונֵן אַרוּסְרוּפָן פֿוֹן דָּאָרֶט מַשְׁהָן.
יעַנְעָר, אַ הַוְיכָעֶר מִיטֵּן קְלִינְגָעֶר וּוּיְסָעֶר בְּאָרֶט, גַּיְיטָ אַרְוִיסָ-
צַוְּ אַיְם אַיְן דָּעָט טְלִיתָ אַוְיָף דָּעָר שְׁבָתְדִּיקָעֶר קָאָפְּאָטָעָ, אַיְן אַ-
סָגְּמָעְטָעְנָעָר יַאֲרָמְלָקָעֶ. פּוֹכְטִיךְאָאוֹן דָּעָרְקָעָנָט נִישְׁטָ דָּעָט תְּבוֹאָהָ-
הַעֲנְדְּלָעָר. זַיִן בְּלִיקָעֶ, זַיִנָּעָ תְּנוּנוֹתָ אָונֵן זַיִן קּוֹל וּגְעָנָן אַיְגָן
גַּאנְצָן סָגְּמָעְטָעְנָעָר, שְׁבָתְדִּיקָעֶ. פּוֹכְטִיךְאָאוֹן פֿינְטָלָטָ מִיטֵּן דִּי אַוְיָגָן
אָונֵן בְּיַיְדְּ אַיְם אַגְּנוּוּיִינִיקָעֶ טָוָט עַפְּעָס אַצְּטָעָר אַזְוִינָטָ, וּוֹאָס
רִיְיסָטָ אַפְּשָׁוֹטָן פּוּיָעָר צַוְּ וּוּאַנְדָּרָעָן וּוּאַכְּנָן לְאַגָּג אַיְן אַ וּוּיְטָן
גַּעְהִימָּעָן מְאַנְאָסְטִיר...

פּוֹכְטִיךְאָאוֹן הַאָט זַיִךְ אַיִּצְטָ בְּיַיְם טִישָׁ דָעְרָמָאָנָט אַן תְּבוֹאָהָ-
הַעֲנְדְּלָעָר, אָונֵן דִּי אַוְיָגָן זַיִנָּעָן אַיְם אַזְשָׁ פִּילְטָם גַּעְוָוָרָן, אַזְאָ
פִּינְיָנָעָר יְיָדָ! מַזְאָרָף שִׁיקָּן דָּעָר אַלְמָנָה אַ הַוְּנְדָּעְרְטָעָר. טָאָקָעָ
אַגְּנָצָן הַוְּנְדָּעְרְטָעָר. נָאָר, פָּאָרְשָׁטִיטָ זַיִךְ, כְּפָאָן זַיִךְ דָּעְרְמִיטָ
אַיְזָן נִשְׁטָאָזָן וּוֹאָסָ. עַר הַאָט דָּאָרָן צְוָרִיקָמִיטָ אַפְּאָרָחְדָּשִׁים גַּעַ-
גַּעַבְּנָאָ פּוֹפְּצִיקָעָר. פּוֹכְטִיךְאָאוֹן הַאָט הַיְלָקָק אַוְסְגָּעְשָׁנִיצְיָטָ דִּי
בָּאָגָן, בְּרִיטָאָ וּוּיְשָׁ גַּעַטְוָן מִיטֵּן אַגְּרוּוּסָ רְוִיטְלָעָדָ נַאֲ-טִיכָּלָ אָונֵן
זַיִךְ אַגְּגָעָצָן אַפְּעָרָת גְּלָאָן טִיָּה. עַר הַאָט נַאֲרָן גַּעַקְלָעָדָ, אָזָן
מַדְאָרָף זַעֲגָן פְּאָלִילָעָן, דָּעָרָ קְעָלָנִין, מַאֲכָן צַוְּ וּוּאָרָעָםָס אַ רְוִיטָן
בָּאָרְשָׁטָ פֿוֹן בְּוּרָאָקָעָס. אַטְדִּי פְּאָלִילָעָ אַיְזָן אַפְּיִינָעָ בְּרוּסְטִיקָעָ
מוֹיד — אַחֲיוֹתָ! וּוּעָן עַר וּוּאָלָטָ הַיִּוּטָ אַיְזָן אַוְונָמָטָ נִישְׁטָ גַּעַ-
דָּאָרְפָּטָ אַוְעַקְפָּאָרָן, וּוּאָלָט עַר אָפְּשָׁר...

פְּלֹצִים הַאָט זַיִךְ דִּי טִיר גַּעֲעָפָנָט אָונֵן אַוְיָפָן שְׁוּעָל הַאָט
זַיִךְ בָּאַיוֹזָן אַיְדָ אַיְן אַפְּעָלָץ מִיטֵּן אַשְׁוּאָרְצָעָר בָּאָרְדָן אַן אַ
לִינָקָ וּוּיְטָלָעָן אַוְיָגָן. פּוֹכְטִיךְאָאוֹן הַאָט אַיְם גְּלִיָּחָן דָּעְרְקָעָנָט, אַיְזָן
גְּלִיָּחָן פֿוֹן שְׁטוֹלָ אַוְיְגָעְשְׁפָרְנוֹגָגָעָן אָונֵן אַיְם אַנְטָקָעָן גַּעַלְאָפָן.

Free Public Domain

— א גוט מאָרגן, פאניע פֿוֹכְטִיקָאָו! כ'בֵין דער... אַתָּה?
AIR DUREKUNTE MIR TEAKHIN...
— זאָל אייך פֶּשׁ עענטשנ, ברודערל, וואָס AIR זונט צו
מיר געקומען. לְהַלְלוּ דֵי גאנצע צוֹיט פֿוֹן אייך געקלערט...
טוט אייך... אָט דָאָ קָאנְט אַיר לִיגְזָן אַיְיר פֿעלְצָן... פֿיעֻל
אייך קִילְבָּד נִישְׁטָן פֿאָרגָעָסָן. אַיר האָט דָאָ ערְשָׁת נַעֲלָת
מיַה בְּלַדְעַטְעוּוּט פֿוֹן גּוֹלְנִישָׁע הַעֲנָת. זאָל אייך דערפְּאָר גָּאָט
הַנוּדָעָרִט פָּאָךְ בְּאַלְוִינְגָן אָוָן...
— אַנְשָׁתָּאָט הַיִּסְעָן רִידָּן, פְּאַנְיָע פֿוֹכְטִיקָאָו, וואָלָט AIR
mir אָפְּשָׁר דָעָרוֹויל גַּעֲפָן אַהֲיָס גַּלְאָז טִי...
פֿוֹכְטִיקָאָו האָט זַיְן גַּעֲמָטוּקָט צַעְלָאָכְט.
— ווּיפְּלָא AIR ווּילְט, כְּבָעַט AIR, טְרִינְקָט אָוָן עַסְט,
אָפְּשָׁר נָאָךְ אַ גּוֹט בִּיסְלָה בְּרָאָגְפָּן? הָע, פְּאַלְיָע, פָּאָלִיעָ! דָעָרְאָגָג
אַחֲרָא גַּלְאָז...
פֿוֹכְטִיקָאָו האָט AIM אַלְיָין אַנְגְּגָעָאָסָן אַ גַּלְאָז טִי. אַברָהָם-
איְצִיעָה האָט זַיְן אַ רְגָּע אָמְגָעָקָט. אַיְן ווִינְקָל אַיְן גַּעַהְעָגָעָן
אַ גְּרוּיִיסָה אַיְקָאנָע, אָוְנְטָעָר אַיר האָט שְׂטִיל גַּעֲצָאנְקָט אַ לְעַמְפָּל.
דוֹרֶךְ אַ הַאֱלָבָּאָפְּעָנְעָר טִיר האָט פֿוֹן אַ זִּימְנָה-זָהָר אַרְיוֹסְעָגוּקָט
אַ גַּאנְצָיעָ שְׂוֹרָה פֿוֹן אַיְקָאנָע. פֿוֹן פֿוֹכְטִיקָאָו, ווִי עַפְּעָס פֿוֹן
דָעַט גַּאנְצָן הַוִּיז, האָט זַיְן גַּעֲטָרָאָגָן יְעַנְעָר אַיְגְּגָנִים-לְעָז שָׁאָר-
פָּעָר זִיס-זְיִיעָרָעָר רִיחָה, וואָס מְפִילָת אַזְוִי אָפְּשָׁת AIM דִּאלְטָמָאָ-
דִּישָׁע הַיִּזְעָר פֿוֹן פֿאָרְפְּרוּמָטָע אַיְנְגָעָנוֹנְדָעָוָעָט روֹטִישָׁע באָ-
לְעָבָגָטִים. AIM דָעָר לוּפְּט האָט גַּעֲוִיעָת אַ גַּעַדְלָטָע גּוֹיִשְׁקִיטִים,
וְואָס האָט בַּיִּ אַבְּרָהָם-איְצִיעָן אָמְגָעָרִיכָּט גַּעֲוָעָקָט AIM גַּעַרְיִיצָט
עַפְּעָס אַ מִין קִינְדִּישׁ טִיפְּעָ פֿרּוֹם-יִדְישִׁקְיָיט. טְקָאָע בְּאַלְד פֿוֹן
פֿוֹכְטִיקָאָו ווּט עַר גַּיְן עַרְגָּעָץ דָאָוָונָן. AIM צְוּרָקְנִידִיק דָאָס
אַנְגְּגָעָאָסְעָנָע גַּלְאָז טִי, האָט עַר, לְחַלְוִיטָן נִישְׁטָן קְלַעְרָנְדִּיק, אַנְ-
גַּעֲטָוָן דָאָס הַיִּטְלָה, גַּעֲמָאָכָט אַ בְּרָהָה AIM נָאָךְ דָעַט עַרְשָׁתָן זָוָף
הַאָט עַר צְוִירִיךְ אוּסְגָּעָטוֹן דָאָס הַיִּטְלָה AIM אַוְן ווּיְתִיעָר גַּעַטְרוֹנְקָעָן.
בָּאָר טִיף אַינְגָעָוִינִיךְ האָט אַבְּרָהָם-איְצִיעָ מִיט שְׂרָעָק דָעָרְפִּילְט,
אוֹ אַינְגָעָוִינִעם מִיט דָעָר פֿרּוֹם-יִדְישִׁקְיָיט האָט זַיְן נָאָךְ גַּעַ-
הַיִּמְעָר אוּפְּגָעָאָפְּט דָעָר טִיְּוָלָאָנִישָׁע נַשְּׁמָה-קִיצָּה, דָעָר

צעבושעוועטער ווֹאַרְיָאַט, ווֹאַס האָט בָּאַהֲלָלָן קִיצְלְדִּיק זִיךְרֶאָפֶן
גערופן אוֹיף דער גוַיְשָׁקִיט, דוֹוקָא דערפָּאָר, ווֹאַס אַיְזָאָזְוִי
מאֹימְדִּיק פְּרֻעָּמָה, פָּאַרְבָּאָטָן, אַפְּגָרְוָנְטִיק, מֵיט טַוִּיזְנְטִיאָרִיק
צְוִימְעָן אָוֹן שְׁלַעַסְעָר פָּאַרְגְּלָט. האָט עַר זִיךְרֶשְׁנִין אַנְגָּעהָבוֹן
ראָגְלָעָן מֵיט דַּעַם ווֹאַרְיָאַט אָוֹן זִיךְרֶגְעָן גַּעַנְעָמָעָן דָּעַרְוָיִיךְ אַיְן דַּי
הָעַנְת. עַר האָט זִיךְרֶשְׁנִין נָאָךְ פָּוֹן נַעֲכָתָן גַּעַפְּלִיט צְעַפְּרָאָקָן, אוֹיפָן
ニיכְתָעַרְגָּעָם האָרְצָן אַיְזָאָס אַיְם אַיְן מַוְיִיךְ גַּעַזְעָן שְׁטָאָרָק טְרוּקָן
אוֹן זְוִיעָר, אָוֹן עַר האָט מַיט גְּרוֹיס חַשְׁקָן גַּעַשְׁרוֹגָקָעָן דַּי
הַיְשָׁע טַיְיָ.

— זָעַנְתָּ אִיר, פָּאַנְיָע פּוֹלְטִיקָאָו, צּוֹפְּרִידָן מֵיט מִיְּנָעָ
פָּעָרָד. אִיר מַעַט שָׂוִין זְיַינָּן זְכָעָר. כְּהָאָב טַאָקָע לִיבְּ פָּאַרְדִּיָּ
נָעָן, נָאָךְ שְׁלַעַכְטָע סְחוֹרָה נָעָם אַיְךְ נִישְׁתָּאָן דַּי הָעַנְת, אִיר
פָּאַרְשְׁטִיטִיט...

— נָאָךְ גַּעַלְתָּן הָאָב אַיְיךְ אַוּוּקָגְעָשִׁיקָט דַּי פָּעָרָד צָו מִיר
אוֹיפָן לְאַנְדָּ (כְּהָאָב אַיְיךְ דָּא נִישְׁתָּוּ וַיְיִתְפּוֹן דָּאָגָעָן אַקְלִיְיָעָם
גוֹטוֹ). טַאָקָע גּוֹטָעָ פָּעָרָד. וּוּמְעָן, וּוּמְעָן — נָאָךְ אַיְיךְ מַעַג
מַעַן גְּלוֹבָן. כְּהָאָב שָׂוִין נַעֲכָתָן גַּעַזְעָן, אָוֹ מַיט אַיְיךְ האָט
מַעַן אַפְּילָוּ פָּאָר אַצְּגִינְיָעָרָשָׁן גַּנְבָּן נִישְׁתָּוּ אַסְמָרָא צְוָהָאָבָן.
גוֹטוֹ, כְּיוּעָלָ אַיְיךְ אַנְגָּסָן נָאָךְ אַגְּלָאָזוּ טַיְיָ. פָּאַרְבִּיסְט, כְּבָעָט
אַיְיךְ, אַבְּיִיגְגָּל מַיט פּוֹטָעָר — דָאָס מַעַגְטָן אִיר דָאָךְ, דָאָכְטָזָן,
הַיְיָ מַד עָסָן. זָאָגָט מִיר נָאָךְ, בְּרוּדָעָרָל, וּוּזְנוּיָרָוּפָט מַעַן
איְיךְ?

— כְּהָיִיס אַבְּרָהָם-אַצְּיָע לְאַיְוּסָקִי, אָיְן דָאָרָף רַופָּט מַעַן
מִיךְ אַיְינְפָּאָךְ אַפְּרָאָם. אִיר קָאנְטָן מִיךְ אַיְיךְ צְוָיָּוָן... כְּיָוָיָּס...
נָאָךְ אַיְיךְ נִישְׁתָּאָרָעָן...

— אַנְדָּרִיָּו וּוּאַסְלִיעָוּוּיטָשָׁ...

פּוֹלְטִיקָאָו אַיְזָאָן שָׂוִין פָּאַרְטִּיק מִיטָּן אַנְבִּיסָּן. אָן עַלְתָּעָ
רָעָר, דִּיקָעָר מַעַנְטָש, סָאַפְּעָט עַר שְׁטָאָרָק נָאָכָן עָסָן אָוֹיפָן
ברִיְיָתָן פְּנִים וּוּרָעָן דַּי אַיְגָעָלָעָךְ קְלִיָּין, הַאָלָב פָּאַרְגָּאָסָן. עַר
וּוָאָלָט שָׂוִין וּוּי אַלְעָעָמָאָל אַיְנָגָעָדָרִימָלָט, וּוּעָן נִישְׁתָּאָס אַיְפָיָ
בְּרוֹזְנִידִיקָעָן קָומָעָן פָּוֹן אַבְּרָהָם-אַצְּיָעָן מַיט זִינְגָעָן גַּלְיִיכְוּוּעָטָלָעָן
אוֹן אַיסְגָּעָשְׁרִיָּעָן. עַר האָט גַּעַקוּוּלִיט קוּקָנְדִּיק אַוְיָפָיָ אַבְּרָהָם-

איציען, וועלכער האט, ווי משה דער תבואהה הענדרלעך, אroiיסט-
גרופן בי אים אינערלעך אַן וואָרערמע זיכערקיט. ער האט
שווין וווײַטער געהאט דאס פֿרײַרִיש געהימע האָזְבַּ-אַינְסְטִינְקַ
טיווע געפֿיל, אוֹ מיט אַט דעם פֿעַסְטַּן יַדְן קָאָן מען אַפְּלוֹ
דעַם טַיְוֵל אַלְיָן בִּישְׁטִין. פֿלוֹצִים האט ער אַיבְּרֶגְעֶרְטִין
אַברָהָם-אַיצְעָן.

— הערט נאָר, אַברָהָם, וואָס כְּיוּעַל אַיךְ פֿאָרְלִיְּגָן.
ニישט וווײַט פֿון מיין שטָאָט אַן ערְךָ אַטְאָג פֿאָרָן מִיט פֿערְדָּ,
פֿאָרְקִוְּפָּן זַיְךְ בַּיְּ מִיר אַיכְּט צַוְּוִי ווּלְדָרָר. פֿעלְנִים האָבָּן זַיְךְ
אַפְּנְעָרְפָּן נִישְׁט ווַיְיָנִיק, נָאָר ווַיְסַט דַּעַר טַיְוֵל, זַיְךְ ווּלְדָמַעַן
כַּיְךְ נִשְׁתַּמְתַּבְּשָׂוִינְדְּפָּעָן. כְּבָאָר הַיְיָנִט צָעָן אַזְיִינְגָּר אַיְן אַוְונָט מִיטָּן
בָּזָן. כְּבָעַט אַיךְ, פֿאָרָט מִיטָּן מִיר אַוְיפָּקְרָמָעָן הַזְּאוֹתָה, אַיר ווּעַט
מִיר הַעַלְפָּן פֿאָרְקִוְּפָּן דַּי ווּלְדָרָר אָוָן אַיר ווּעַט דָּרְבָּיְ פֿאָרָ-
דִּינְגָּעָן מַעְקָלָרְיִ. חַוְּן דַּעַם, וּוּלְאַרְאַר אַיךְ האָבָּן נָאָךְ
אַנדָּרָעַ גַּעַשְׁפָּטָן אַוְיךְ. אַיךְ גַּלוֹבְ אַיךְ, ווי אַן אַיְגָעָנָעָם
ברודָרָר. כְּבָעַט אַיךְ, פֿאָרָט מִיטָּן מִיר...

פֿוֹלְטִיקָאָנוֹ האָט אַים גַּעַקְוּקָט גַּליַּיךְ אַיְן דַּי אַוְיָגָן אַרְיָין
מִיט אַבעְטְּדָקָעָר מִינְגָּעָ. אַברָהָם-אַיצְעָן האָט אַפְּלוֹן נִישְׁט אַ
קלְעָר גַּעַטָּן אָוָן גַּליַּיךְ גַּעַנְטְּפָּעָרט.

— גוּט, כְּבָאָר מִיט אַיךְ. נָאָר האָט נִישְׁט קִיְּין פֿאָרָ-
אַיְבָּל, אַנְדָּרִי ווְאַסְיְּלִיעְוּיטָשׁ, אַיר האָט דָאָךְ אַגְּטָטָר זַיְךְ צַוְּ
וּוְאַקְלָעָן, ווי אַן אַלְטָעַ בָּאָבָעַ — זַיְבָּן פֿרִיטִיטִיקָן אַוְיפָּקְרָמָעָן ווּאָרָ-
גַּעַדְעַנְקָט זְשָׁעָ, כְּקָאָן עַס נִישְׁט אַרְבִּעְעָרְטָרָאָגָן. וּזְעַן מעַן פֿירְטָ
מִיךְ פֿאָרָן נָאָר, דַּעַמְּקָלָט אָיוֹן בַּיְּ מִיר אַטְאָגְטָר חַשְׁבָּן.
בְּקִיזְוָר, מִיר האָבָּן דָאָךְ נִישְׁט חַתְּוֹנָה מִיט אַן אַנדָּרָר. כְּפָאָר
מִיט אַיךְ. ווּעַט עַס עַמְּעַצְּן פֿון אַוְנוֹ נִישְׁט לַוְיָגָעָן. — ווּעַט ער
אַשְׁפִּי טָן...

— גַּאָט אַיְזָן מִיט אַיךְ, אַברָהָם, וואָס רַעַדְטָ אִירְ? וואָס
מִיר רַעַדְן אַפְּ — אַיְזָן הַיְּלִיךְ ווי דַעַר טָאָג. קִוְמָט, ברודָרָל,
צַוְּ מִיר שְׁוִין הַיְיָנִט אַזְיִינְגָּר אַכְטָן אַוְונָט, וּוּלְאַן מִיר אַנְ-
אַיְינָעָם פֿאָרָן אַוְיפָּן ווְאַקְזָאָל. צַוְּלִיבְ אַזְעַז מַעַשָּׂה דַּאָרְפָּן מִיר

זעמען אַבִיסְטֶרָאנֶפֶן. זָקֵנָת נִישְׁתְּ נִינְזֶן, אַטְהָאָפֶ אַיךְ אַיךְ
שׂוֹין אַנְגָעָגָאַסֶן אַ גַּלְעֹוֶל.

מְהָאָט זִיְךְ "גַעֲטְשָׁאָקָעַט" מִיטְ דִי אַנְגָעָגָאַסֶעֶנֶעֶ גַּלְעֹזְעָעֶן:

— פָאָר אַונְזָעָר גַעֲזָוָנֶט, בְּרוּדָעָרֶל...

— פָאָר אַונְזָעָר גַעֲשָׁעֶפֶן, זָאָל גַאָט גַעֲבָן...

מְהָאָט זִיְךְ צַעַשְׁמוּעַט וּעֲגָן דִי פָאָפִירֶן, וּזְאָס אַ יַּד
דָאָרֶף בָּאוֹזְדָעָרָם הָאָבָן צְוִילִיב אַ נִסְיעָה אַיְן טִיף רַוְּסָאָגֶד אָוָן
וּזְאָס אַכְרָהָמִ-אַיצְיָע הָאָט בָּאָצְיָיטָנוּס בָּאָצְאָרָגֶט, אַרְוִיְסָפָאָרְנָדִיק פָּוּנ
שְׁטָעַטְל אַוְיךְ אַ וּוּיְטָעַר נִסְיעָה. פּוֹלְטִיקָאָוּ הָאָט זִיְךְ אַלְיָין אַנְיָין
גַעֲשָׁאָגֶן אָוָן אַרְיִינְגָעָרוֹקָט אַכְרָהָמִ-אַיצְיָע אַ מְטָבָע אַוְיכָן "קוֹרָ
מַעְנָדִיקָן חַשְׁבָּוֹן". עַד הָאָט וּוּיְטָעַר אַנְגָעָגָאַסֶן דִי גַּלְעֹזְעָעֶךְ אָוָן
זִיְךְ צַעַרְעָט וּעֲגָן זִיְנָעֶ גַעֲשָׁעֶפֶן, וּעֲגָן אַט דִי וּוּלְדָעָרֶל...
פּוֹלְטִיקָאָוּ פִּילְט זִיְךְ אַיצְטָ שְׁטָאָרָק הַיְמִיש מִיט אַכְרָהָמִ-
אַיצְיָע, טּוֹט עַר אַיְם אַ פְּרָעָגָן:

— הָאָט אַיר אַ וּוּיְבָ, קִינְזָעָר — וּוּ וּוּזְיָנְזָעָן זִיְיָן?
אַכְרָהָמִ-אַיצְיָע הָאָט אַפְּגָעָרוֹקָט פָּוּנ זִיְךְ אַלְבָ אַוִּיסְטָ
גַעֲטְרָנוֹגְקָעָנֶעֶ גַּלְעֹוֶל אָנֶן אַ שָׁאָקָה גַעֲטָנוֹן מַאֲדָנוֹ מִיטָן קָאָפָט.
— מַיְין וּוּיְבָ אַיְזָנִישְׁתְּ לְגָנְגָן גַעֲשְׁטָאָרָבָן. אַיְזָנִישְׁתְּ
שְׁטָאָרָק נִמְאָס גַעֲוָאָרָן דָאָס לְעָבָן. צְוָרִיק מִיט אַ פָאָר שָׁעָג הָאָט
אַיךְ אַפְּגָעָגָבָן מַיְיָנָע צְוִיִּי קִינְזָעָר צְוָאָשׁוֹגָעָר, פָאָרְקָוִיפָט
מַיְין הָאָט אָוָן גּוֹטָס אָוָן בֵּין אַנְטָאָפָן פָאָרְטָאָג וּוּי אַ פָּאָרְטָאָ-
טָעָר. כְּקָאָן דְזָס נִישְׁתְּ פָאָרְשָׁוִיְינָן — כְּמוֹז מִיךְ אַפְּרָעָכָעָנָעָן...
מִיט דֻּעָם אַוּבְּעָרְשָׁטָן...
— וּזְאָס? מִיט דֻּעָם אַוּבְּעָרְשָׁטָן? — פּוֹלְטִיקָאָוּ הָאָט זִיְךְ
הַלְּבָב דָעָרְשָׁאָקָן אַיְבָעְגָּזְלָמָטָן.

— אַיר פָאָרְשָׁטִיטִיט, אַנְדָרִי וּזְאָסְלִילְעָוִוִיטִשׁ, סְלִיגֶט שׂוֹין
פָּוּנ גַעֲפָוֶט אָיְן מַיְין טִרְפָ בְּלוֹט, אָז אַיךְ קָאָן מִיךְ בְּשָׁוּם אַוְפָן
נִישְׁתְּ לְקָאָן פִּירָן פָּוּנ וּוּמְעָן סְאַיְוָן פָאָרָן נָאָר. פָאָר דַעְרָתָהָנוֹתָה,
וּעֲן כְּבֵין נָאָר גַעֲוָעָן גָאָר אַ יְנָגָעָר פָעָרְדָהָעָנְדָלָעָר, הָאָט
אַיךְ אַיְינְמָאָל גַעֲפָאָטָשָׁט מַיְין אַיְינְגָעָם טָאָטָן, וּזְאָס הָאָט בְּיִ-
מִיר מִיאָס אַוּסְגָעָנְאָרָט מַיְין פָאָרְדִינְסָט. כְּהָאָט דָעְרָנְאָכְדָעָם
אַגְיָין גַעֲוָיִינָט פָּוּנ בּוֹשָׁה אָוָן חַרְתָּה. נָאָר זָאָל עַר מִיךְ גַעֲוָעָן

אַפְנָאָרֶן נָאָר אַמְּאָל, וְוָאָלֶט כְּאִים נָאָר מֵעַר גַּעֲפָאָטָשָׁט. אָל
אוֹז טְרֵף בְּלוֹטֶן אַיר פָּאָרְשָׁטִיט, בֵּי דָעַם טְוִוִּיט פָּוּן מִין וּוַיְיֵב
הָאָב אַךְ פְּלֻוְצִים דָּרְזָעָן, אָנוֹ דָעַר אוּבְּעָרְשָׁטָעָר פִּירָט שְׁוִין
טוֹזִינְטָעָר יָאָרֶן אָגָּוּלָט מִיסְ מְעַנְתָּשָׁן פָּאָרֶן נָאָר דָעַר אוּבְּעָרָ-
שָׁטָעָר אַלְיִין שָׁגַּטְט דָעַם מְעַנְתָּשָׁן, זָאָגָט אִים צָו אַלְעָרְלִי גַּלְיִקְ-
אוֹן הַיִּסְטָזִין גּוֹט אָוֹן פְּרוּם. אָוֹן וּוּי מִזְאָל זָאָד נִישָׁט סְטָאָ-
דָעָן, וּוְרָפְטָעָר עָרָ צָוָסְטָוָס אַלְעָמָעָן וּוּי אַנְבִּילָה אַיְן קָבָר.
אוֹודָאי אַיְן דָעַר אוּבְּעָרְשָׁטָעָר אַתְּ הַיִּלְקָעָר טָאָטָעָר פָּוּן דָעַר
וּוְעָלָט, פָּאָרְדִּיסְטָעָס נָאָר מֵעַר, לְמַאי זָאָל עָרָ דָאָס אַזְוִי
מִיאָסְ פִּירָן מְעַנְתָּשָׁן פָּאָר דָעַר נָאָר. בְּוּעָל דָאָס נִישָׁט פָּאָר-
שְׁוִוִּיגְן אַזְוִי...

פּוֹכְטִיקָאָוּ מוּט זִין פּוּיְעָרְשָׁן טְעַמְּפָן מוֹחַ הָאָט אַלְעָמָל
זַיְיָעָר שְׁוּוּעָר גַּעֲקָאנְטָטָוָס זִין צָו לְגָנְגָעָ רִיְּד, וּוָאָס הָאָבָן
נִישָׁט קִיְּין פְּשָׁוֹטָעָ שִׁיכָוָת צָו זִינְגָעָ גַּעֲשָׁעְפָּטָן אַדְעָר צָו אַזְוִי
מִמְשׁוֹתְדִּיקָעָ זָאָבָן. עָרָ הָאָט אַוִּיךְ אַיְצָטָטָעָ צְעַשְׁתְּרִיָּט אָוֹן הַאָלָבָ-
גַּיְיִירִיק גַּעֲהָעָרָט אַבְּרָהָם-אִיצְיָעָן, וּוּי אַקְינְדָן, וּוָאָס הַעֲרָט אָוֹמָ-
פָּאָרְשָׁטָעְנְדָלְעָךְ פְּלִיסְנְדִּיקָעָ רִיְּדָ פָּוּן אַדְרָוּאָקְסָעָנָעָט, פָּאָרָ-
נָעָמָט גַּעֲפָלְדִּיק אַלְיִיכָּטָן שִׁימָעָרָ פָּוּן דָעַם אַיְנָהָלָט, אַבְּעָרָ נָאָר
מֵעַר דִּי חָנוּוֹת אָוֹן דָעַם קְלָאָגָגָ פָּוּן דִּי רִיְּד. נָאָר דָעַם עַרְשָׁטָן
שְׁרָעָקָ פָּוּן אַבְּרָהָם-אִיצְיָעָס אַוְמָגָעוֹיְנְגָלְעָךְ רִיְּדָ קְעָגָן דָעַם אַוִּיךְ
בְּעַרְשָׁטָן, הָאָט זָאָרָ פּוֹכְטִיקָאָוּ אַיְצָטָטָעָ גְּלִיְיךְ בָּאָרִיקְט, כָּאַבְּנְדִּיקָ-
אַ קְוֹק אַוִּיךְ אַבְּרָהָם-אִיצְיָעָס לְאַגְּנָגָר בָּאָרָד, אַיְיךְ דִּי עַרְלָעָךְ
גַּלְיְעָנְדִּיקָעָ אָוִיגָן. דִּי הָאָרָ אַוִּיפָּן קָאָטָטָעָ זָעָנָעָן בְּיִ אַבְּרָהָם-אִיצְ-
צִיעָן צְעַשְׁוִיבָעָרָט, פָּוּן דִּי זִיתְיָן עַטְוֹאָס צְוָגָעְפְּלָעָשָׁט — מִיעָט
קְלָאָר, אָנוֹ דִּי הָאָרָ זָעָגָן צְוָגָעְוָיָנָט צָו אַ הִיטָּל, וּוָאָס מִיהָאָט
נָאָרָ וּוָאָס אַרְאָפְגָעָנוֹמָעָן אָוֹן טָאָקָעָ בָּאָלָד וּוּעָטָטָעָן צְוָרִיקָ אָגָ-
טוֹן. אַיְינְגָעְשָׁפָאָרָטָעָ, פָּעָסָטָעָ יִדְעָן מִיסְ 'הַיִּסְינְקָעָ בְּלוֹטָן'. בְּיִ דִי
לְעָצָטָעָ רִיְּדָ פָּוּן אַבְּרָהָם-אִיצְיָעָן הָאָט וּזְאָרְטִיקָאָוּן, אַפְנִים, אָנוֹ
עַפְעָס דָעַרְמָאָנָט אָוֹן אַיְן אַוְמָגָעְדוֹלְדִּיק אַוְיִפְגָעְשָׁטָאָגָעָן.
— וּוְאָרָט נָאָר, בְּרוֹדָעָרָל, אַ רְגָעָ, כְּגַיִי עַפְעָס זָאָגָן דָעַר
קָעָכָן אָוֹן קָוָס שְׂוִין צְוָרִיקָ...
עָרָ אַיְן אַרְיִינְגָעְלָאָפָן צָו פְּאָלִיעָן אַיְן קָדָ זָאָגָן, אָזְזָ

וְאֵל מִאָכֶן אֲוִיכַ וּוְאַרְעָמָעַס אֶבְּאַרְשָׁתָש פָּונְ רְוִיטָש בּוּרְעָקָעַס. וְאֵסֶ
מַאָכֶט זַי דָעַנְ בְּכָלְ צַו וּוְאַרְעָמָעַס? עָרְ הָאָט זַי צְוֹפְרִידַן אָוִיסַ
גַּעַהָעַט, פְּרִינְטְלָעַן אֶקְלָאָפְ גַּעַטָּן אִיר אַין דַי פְּלִיְיצָעַס אָוָן
איַן אָרְדִּין צְוִירִיק צַו אַבְרָהָם-אִיצְעַן.

— עַרְשָׁת שְׁפָעַטָּעַר, בּוּרְדָעָרְלַ, דָאַרְטָן צַו מִיר קְוּמָעַן
אֶפְאָרְמָעַן פָּונְ מִין גּוֹת הִגְנְטָעַן שְׂטָאָט. דְּעָרוּוִיל קְאָגָעַן
מִיר פְּאַרְבְּרָעַנְגָעַן. לְהָאָבְ לִיב צַו הַעֲרָן אַיְיעָרַע דִּיְיד, בְּאַטְשָׁ
נִישְׁתָּאָלַץ פְּאַרְשָׁתִי אַיךְ. אֲוִיכַ דַי עַלְטָעַרְעַז יָאָרְן אַרְבְּעַט
בְּיַיְמָר דָעַר קָאָפְ שְׁוֹאָךְ. הַעֲרָט אַיְר, אַפְרָאָט, אִיר יְיָזָן
זַעַנְט אֶגְעַפְעַרְלָעַכְ אָוָמה. פְּרִיעָרְ הָאָט אִיר גַּעֲקָרִיְצָט אָנוֹגָעַר
גַּאָט אָוָן אִיצְעַט הִיְבָט אִיר שְׁוִין אָן בּוּנְעַטְוּעַן אַקְעַגְן אִיעָד
אִיגְעַנְעַם גַּאָט, וְאֵסֶ?

אַבְרָהָם-אִיצְעַט אֶהָאָט אֶמְאָק גַּעַזְוָן מִיט דַי הַעַנְט אָוָן פְּאָרְ
קָאָט אָוִיסְגָעַשְׁרִיגָן:

— נִיְיָן, נִיְיָן, אַנְדָרְיַי וּוְאַסְיִילְגְּוּוִיטַש, אָנוֹגָעַר גַּאָט אָוָן
אוֹמָעַטָּוּמָ, אִיז אִיְבָיק אָוָן הִילְיַיך אָוָן קִיְינַע מְעַנְטָשׁ קָאָן אִים
נִישְׁתָּאָלַץ דֻּעְרָגְרִיךְן. אֶט דְּעָרְגָּפָאָר פְּאַרְדָּרִיסְט דָאָקָעַן עַס טָאָקָעַן עַד
אִיז אִזְוִי אִיְבָיק אָוָן אַלְמָעַכְטִיך אָוָן נָאָר אָנוֹגָעַר מְעַנְטָשׁ שְׁלַיְיַיְזָן.
דְּעָרָט עַד וְוִי פְּלִיְגָן אָוָן שִׁיקְט אֲוִיכַ אָנוֹגָעַר קְרָעַנְק אָוָן טְוִיטָן.
וְאֵס הַיִּיסְט דָאָזָן אֶסְוָף מוֹן דָאָס נְעַמְעַן? דְּעַרְצַיו בִּין אַיךְ גַּאָט...
'דִי לְעַצְטָע וּוְעַטְעַרְ הָאָט, אַפְנִים, פְּוֹכְטָקָיו פְּאַרְשָׁתָאָנְעַן,
אָפְשָׁר דְּעָרְגָּפָאָר, וְאֵס אַבְרָהָם-אִיצְעַט אֶהָאָט זַי אַזְוִי בּוֹלְט אַרְוִיסַ
גַּשְׁרִיגָן. הָאָט עַד אִים אַיְבָרְגָעַרְטַין דַי רִיְיד.

— זַעַט אִיר אַפְּבָעַר, אַפְרָאָט, אָנוֹגָעַר גַּאָט, יְעֻזָּס, הָאָט
זַי אַלְיַיְן לְעַבְעַדְיִקְעָרָהִיט גַּעַלְאָוָט צְעָרִיסְן אַרְיָפָן קְרִיְיךְ. עַד
הָאָט אֲוִיכַ זַי אַלְיַיְן גַּעַנוֹמָעַן דָעַם טְוִיטָן אָוָן דַי גַּרְעַטְטָע לִיְיָדָן
פָּונְ אֶגְעַנְשָׁן. אָוָן דָוְךְ זַיְינְעַן פְּיִידָן הָאָט עַד אָנוֹגָעַר אַלְעַמְעַן
אוֹיסְגָעַלְיִזְט, אָנוֹגָעַר אַוִיסְלִיְזִוְעַר, יְעֻזָּס קְרִיסְטוֹס...

אַבְרָהָם-אִיצְעַט אֶהָאָט מְאָדָנוּ גַּעַשְׁמִיכָלָט אָוָן אֶפְינְקָל גַּעַ-
טָן מִיט זַיְן רְעַטָּן זְעַנְדִּיךְ אֲוִיכַ, פְּוֹכְטִיקָאָוָס רִיְיד הָאָבָן
בְּיַי אִם אַרְוִיסְגָעַרְפָּן מְאָדוֹנוּ רְעִוָּנוֹת, וְאֵס עַד הָאָט נָאָקָעַן
נִישְׁתָּאָלַץ גַּאָט זַיְינְעַן.

— כְּקָומָן, בּוּרְדָעָרְלַ, בָּאָלְדָ צְוִירִיק...

פּוֹכְטִיקָאָו הַאָט זִיךְ גַּעֲלָאָוֹת אַרְוִיסְגִּין צָוֵם הוֹיֶּךְ צָוֵם
אַבְרָהָמִ-אַיִצְעָ אַיְזָ גַּעֲלָיִין אַ וַיְילָעָ אָוְמְבָאָוְעַגְלָעָן אַיְזָ זִיךְ
שְׁטָאָרָק פְּאַרְטָרָאָכָט. עַד הַאָט מִיט אַ מַּאֲדָנָעָם אַיְמְפָעָט גַּעֲזִינָג
אוֹיֶף גַּיךְ דַּעַם פְּאַדְעָם פּוֹן זִינָעָ, אַיְגְּנְטְּלָעָר, אַוְמְגָעָלוּמְפְּעַרְטָע
דְּרִיעָנוֹת.

וּי אַן עַלְטָעָרָעָר יִדְ, אַ פְּשָׁוֹטָעָר פְּאַלְקָסִיםְמַעֲנְטָשׁ, הַאָט
עַד נִישְׁטָט נַאֲרָ גַּעֲלָיִיבָט, נַאֲרָ אַוִּיךְ אַיְנְטִינְקְטִיוֹ מִיט דַעַם
גַּעֲנָאָן חִוּתְ גַּעֲפִילְטָט, אַזְ סְאיַין דָא נַאֲרָ אַיְנְצִיקָר גַּאֲט
אוֹיֶף דָעַר וּוּלְעַט. סְהָאָט זִיךְ אַיְטָ אַיְצָט נַאֲרָ גַּעֲדָאָט, אַז אַט
דָעַר יְעוֹזָס הַאָט אַוִּיךְ גַּעֲחָאָט וּוּרִיךְ בְּלָוֶט — הַאָט עַד גַּעֲפָנוֹ-
טְעוּוּעָט אַן זִיךְ אַקְאָרְשָׁט אַיְנְגְּעַשְׁטָעָט פָּאָר שְׂוֹאָכָעָ שְׁטָעָרָ-
בְּלָעָכָעָ מַעֲנְטָשָׁן אַנְטְּקָעָגָן דַעַם אַיְבִּיקָן אַן אַלְמְעַכְטִיקָן גַּאֲטָן.
אוֹרֵב אַלְעָ מַעֲנְטָשָׁן מוֹזָן שְׂוִין יִאָ קְרָעָנָקָעָן אַן שְׁטָאָרָבָן, טָא
זָאַיְן זִיךְ זִיךְ אַיְסְקְּוּבִּין אַוִּיךְ אַ שְׁטָעְרְבְּלָעָן לִיְדָנְדִּיקָן גַּאֲטָן,
אַ קְרָאָנָקָן, גַּעֲהָרְגָעָטָן בָּשָׂר וּדְם. יְעוֹזָס הַאָט נִישְׁטָ גַּעֲמָאָכָט קִיְּן
גַּיְעָ אַמְוָנה, קְלָעָרָט אַבְרָהָמִ-אַיִצְעָ, נַאֲרָ אַ שְׂאָרָפָן בּוֹנָט, אַ
בִּיטָעָרָעָ מַחְלוֹקָת. אַט אַזְוִי הַאָפָּן זִיךְ אַגְּנוּמָלָטָן אַין שְׁטָעָטָל
צְעָפְוָנְטָעוֹתָדָי אַרְעָמָעָ בְּעַלְ-מְלָאָכָה, פָּאָר אַ גַּבָּאִ.
דוּרְכְּפִּירָן אַן אַיְגְּעָנָעָם מַעֲנְטָשָׁן, אַ בְּעַלְ-מְלָאָכָה, פָּאָר אַ גַּבָּאִ.
אַבְרָהָמִ-אַיִצְעָ הַאָט דָא פְּלוֹצִים אוֹיֶף זִיךְ זְוִיָּן שְׁטִיגְיָעָר דָעַרְשָׁמָעָקָט
אַ שְׂאָרָפָעָ מַחְלוֹקָת צְוִישָׁן מַעֲנְטָשָׁן אַן דַעַם אַיְבִּיקָן הַיְלִיקָן מִיחּוֹס אַיְ-
דַעַם שְׁטָעְרְבְּלָעָן מַעֲנְטָשָׁן אַן דַעַם אַיְבִּיקָן הַיְלִיקָן אַלְמְעַכְטִיקָן גַּאֲטָן.
בָּעָר אַלְעָ וּוּלְטָן, דַעַם אַיְן אַן אַיְנְצִיקָן אַלְמְעַכְטִיקָן גַּאֲטָן.
אַבְרָהָמִ-אַיִצְעָ אַיְזָ קִינְמָאָל נִישְׁטָ גַּעֲשָׁמָגָעָן בַּיִּ אַ מַחְלוֹקָת פּוֹן
דָעַר זִיט. עַר אַיְזָ, פְּאַרְקָעָרט, תְּמִיד גַּעֲוָעָן דִי נִשְׁמָה פּוֹן
יְעָדָר מַחְלוֹקָת, וּוֹאָס עַד פְּלָעָגָט מִיְּסָטָנָס אַלְיִין אַנְצִינְדָן אַנְטָ-
קָעָגָן דַעַם מִיחּוֹס, דַעַם תְּקִיפָּ. הַאָט זִיךְ אַן אַבְרָהָמִ-אַיִצְעָן
וּוִיְתָעָר אַיְפְּגָעָכָאָפָט דָעַר וּוּלְדָעָר וּוּאַיְתָעָ, וּוֹאָס הַאָט אַיְ-
גַּעֲזִוְיָגָן צָו אַט דַעַם פְּרָעָמָדָן, מָאוּמְדִיק פְּיִינְטְּלָעָן בּוֹנָט. טָאָקָעָ
אַרְיִין אַיְן אַט דָעַר שְׁעוֹרוֹרִיה אַן אַ טְרִיסְלָ טָוָן מִיט דִי הִימָ-
לָקָן, אַ טְיִוָּלָאָנִיְשָׁעָר נִשְׁמָה-קִיצָל. הַאָט זִיךְ שְׂוִין וּוּדָעָר בַּיִּ
אַיְם אַיְן אַלְעָ גַּלְדָעָר צָעָגָאָסָן. דָאָס רַעֲכָטָע זְעַנְדִּיקָע אַוִּיגָ-

האָט אַים אַנְגָעָהוּבָן שׁוֹנוֹדָעָן. ער האָט גענומען אויך גיך
מאכָן אַפְאַפִירָאָס... דערוֹיַל אַין פֿוֹכְטִיקָאָו צְרוּרִיךְ אַרְיִינֶ
גַעֲקוּמָעָן.

— וואָס זענט אַיר, אַברָאָם, אַזְוֵי צַעַטְרָאָגָן. סְבֻעַנְקָט זִיךְ
איַךְ, אַפְנִים, שְׁטַאָרָק נָאָךְ דָעַם וּוֹיֵב. כְּהָאָפְ אַוְיךְ אַהֲלָב
יאָר נָאָךְ מִין וּוֹיֵבָס טוֹיט נִישְׁתָ אַוְיכָעָה עֲרָט צַו טְרִיבְקָעָן.
כְּהָאָפְ גַּאֲרָנִישְׁת גַּעֲווֹסָט וּוּ אַחֲרֵין צַו טָוָן זִיךְ. אַיר, יַדְן, האָט
ニִשְׁתָ לְבָ אַזְוֵי צַו טְרִיבְקָעָן, וּוּ צַו דְּרִיעַן מִיטָן קָאָפְ. דַי
בְּעַסְטָן סְגָלָה אַיְזָעַרְצָו בְּעַמְעָן אַנְיִי וּוֹיֵב אַדְעָר...
די הַיּוֹן טִיר האָט זִיךְ גַעֲפָנְטָן, דָאָס זעַנְעָן צַו פּוֹלְטִי
קָאָוָן גַעֲקוּמָעָן מַעֲנְשָׁנָן פָוָן וַיְיָן גּוֹט. אַברָהָם-אַיְצָעָה האָט דַעְרִי
וּוַיְיל פְּאַרְרוּיכְכָעָרָט, אַיְזָעַרְגָעַשְׁטָאָגָעָן אָוָן זִיךְ גַעֲזָגָנָט.
— הַעֲרָט זְשָׁעָ, אַברָאָם, וּוֹאָרָט אַיךְ אוֹיךְ אַיְיךְ הַיְנָט
אַיְזָעָנָט. אַיר קְוֹמָט גְּלִילִיךְ אַחֲרֵר מִיטְדַי זַאָכָן אָוָן מִיר
וּוְעָלָן, בְּרוֹדְעָרָל, פָוָן דְּגָנָעָן צַוְזָמָעָן פָּאָרָן צָוָן בְּפָן. אַ גּוֹטָן
טָאָג, בְּרוֹדְעָרָל!
טָאָקָע צָעָן צְוִיְיגָעָר אַיְזָעָנָט אַיְזָעַרְגָעָר אַוְעָקָעָן.
גַעֲפָאָרָן מִיטְ פְּוֹכְטִיקָאָוָן אַיְזָעַרְגָעָר אַיְזָעַרְגָעָר.

5

זִיךְ זעַנְעָן אַנְגָעָהוּבָן פְּרִיְיטִיק פָּאָרָהָלָבָן טָאָג. אַין דְרוֹוִיסָן
אַיְזָעַרְגָעָן אַשְׁטַאָרְקָעָר שְׁנִיִּי. וּוּ קְלִינְיָעָ פְּעַדְעָרָן הַאֲכָבָן
זִיךְ גַעֲטָרָאָגָן אָן אָן אַוְיכָהָעָר אַיְן דָעַר לְוֹפְטָן וּוֹיְיכָעָן וּוֹיְיסָטָן
שְׁנִיְיעָלָעָן. בְּיִם וּוֹאַקְזָאָל האָט גַעֲוָאָרָט פְּוֹכְטִיקָאָוָס שְׁלִיטָן. אָט
דָעַר שְׁלִיטָן אַיְזָעָן, וּוּ פְּוֹכְטִיקָאָוָן אַלְיִין, גַעֲוָעָן האַלְבָ-פְּרִיצִישָׁן,
הַאַלְבָ-פְּיִיעָרִיש — פְּעַסְט אָוָן בְּרִיטָן גַעֲבוֹיט, מִיטְ הוֹיכָעָן וּוּעָנָט.
לְעָך, אַ הַלְצָעָרְנָעָר, נִישְׁתָ קִיְין גַעֲפָאָרְטָעָר. דְעַרְפָאָר אַפְעָר
אַיְזָעַרְגָעָר שְׁלִיטָן-פְּאָרְטָעָר גַעֲוָעָן כָמָעָט אַפְרִיצִישָׁעָר — אַ שְׁיִיָּהָן
גַעֲרָ, שְׁוֹאָרְצָעָר, וּוֹיְיךְ-הַאֲרִיקָעָר צַוְדָעָק צַוְדָעָק צַוְדָעָק
צַוְדָעָק קַוְטָעָן, וּוּאָט האָט זִיךְ גַּאֲרָפְרִיצִישָׁן צַוְגָעָשְׁפִילִיעָט.

צום שליטן. לעבן דעם שליטן שטיט פעדקע דער אַנטְרִיבָּעֶר
מיט דער בייטש אין דער האנט. אַ צוֹּאנְצִיקְיָאָרִיקְעֶר דָּאָרְפִּיָּה
שער אַרְבֵּעַטְסִיּוֹנְגָּר, זַיְעַד גַּעֲוֹונְטָן אַן פְּלִיסִיסִיק, אַפְּבָּעֶר שְׁטָאָרָק
טֻעַמְפָּ, קָאָן קִיְּינָן צְוַיִּים נִישָׁׂץ צִילְּן. אוֹף דעם קָוְרְצָן דָּאָרְפִּישָׁן
פָּעַלְלָל טְרָאָגֶט עָר אַבְּרִיטָן "אַרְמִיזָק", אָן אוֹף דִּי העָנָן —
דיַיְקָע הַעֲנַטְשָׁקָעָס אָן פִּינְגָּר. עָר אָיוֹ גַּעֲוֹעָן בַּיִּ פֿוֹכְטִיקָאָוּן
אָן אַנְטְּרִיבָּעֶר, וּוּי אוֹיךְ סָפְּטָם אַ דִּינְגָּר אוֹף שְׁלִיחָות אָן פָּאָרָי
שִׁידְעָנוּ אַרְבְּעָתָן. הַאלְטָנְדִּיק דִּי בִּיטָּש, קָוְקָט עָר אוֹף דָּעָר
טִיר פָּוָן דעם וּוְאָקוֹאָל, וּוּסְלִוְיָפָן האָסְטִיק אָרוּיס פָּאָסָאָזִירָן,
בָּאַשְׁאָטְעָנָע מִיט שְׁנוּי. אָן אַטְהָט זִיר צְוַיִּשָׁן דִּי פָּאָסָאָזִירָן
בָּאוֹוִין פֿוֹכְטִיקָאָוָס בְּרִיטָעָה דִּיְקָע פִּיגָּר, שְׁטָאָרָק אַיְנְגָּהָילָט
אָין פָּעַלְלָן — קָוִים וּוְאָס מִיעָט דִּי וּוְיִסְעָן וּוְאָנְצִיעָס אַוְיָפָן בְּרִיטָעָה
רוֹוִיטָן פְּנִים. לְעָבָן אִים, עַטְוָאָס פָּאָרוּיס, גַּיִּיט אַבְּרָהָם אַיְצִיעָן —
אַבְּיִסְלָן צְעַשְׁפִּילִיעָט, דִּי שְׁוֹוָאָרָצָן בָּאָרְד בָּאַדְעָקָט מִיט שְׁנָיִי —
עָר טְרָאָגֶט זַיְעַנָּע אָן פֿוֹכְטִיקָאָוָס זַאָקָן. דָּרְעוֹן דעם בָּעַל-הַבִּית,
הָטָה פָּעַדְקָע אַ שְׁפָרָוָגָן גַּעֲוָוָן, אַרְאָפְּגָעָנוּמָעָן דָּאָס הַיְּטָל, זִיר
שְׁטָאָרָק פָּאָרְבּוּיגָט, הָטָה בְּרִיטָעָה גַּעֲפָנָט דָּאָס מוֹיָל אָן מִיט
לְעַפְּשָׁעָר הַתְּפִעָּולָה עַטְלָעָה מָאָל נָאָר אַיְבָּרְגָּהָזָהָרָתָן:

— אַרְאִין, אַרְאִין... (פְּרִיעָן, פְּרִיעָן...).

— גּוֹט מָרְגָּן, פָּעַדְקָעָן דוּ בִּיסְטָטָקָע אַ וּוּיְלָעָר יְוָנָגָן,
קוּמָסָט אַלְעָזָמָאָל צַו דָּעָר צִיְּיט. נָעַם נָאָר אַקָּאָרְשָׁת דִּי זַאָכָּן...
פָּעַדְקָע הָטָה אַרְיִינְזָעָצָן זִיר צְוַיְעַשְׁפִּילִיעָט דִּי זַאָכָּן אָן שליטן, גַּעַהָאָלְפָן
בִּירְוָן אַרְיִינְזָעָצָן זִיר אָן צְוַיְעַשְׁפִּילִיעָט דעם פָּאָרְטָעָן. אַרְוִיְּפָגָע-
שְׁפָרָוָגָעָן אַוְיָפָן שליטן, הָטָה עָר פָּעָסָט אַ גַּעַם גַּעֲוָוָן דִּי לִיְּ.
צָעָס אָן אַ טְרִיבָּה גַּעֲוָוָן דִּי פְּעָרָה. וּוּי נָאָר דָּעָר שליטן הָטָה
זִיר גַּעַרְירָת, הָטָה זִיר פֿוֹכְטִיקָאָוָוָא אַיְבָּרְגָּהָזָהָרָתָן. אַיְנְהָלְנְדִּיק
זִיר טִיפָּעָר אָין פָּעַלְלָן, הָטָה עָר הַנְּהָדִיק גַּעַצְמָאָקָעָט מִיט דִּי
ליַפָּן.

— גַּעַלְוִיבָּט אָין גָּאָט — מִיר זַעַנְעָן גּוֹט אַנְגָּגָעָקָומָעָן...
ס' אָין גַּעֲוָוָן אַ טְיִיעָרָעָד שליט-וּוּגָּה, דִּי פָּעָרָד הָאָבָּן זִיר
לוֹסְטִיק גַּעַטְרָאָגָן פָּאָרוּיס. דִּי וּוּיְלָעָ שְׁנִיאַעַלְעָךְ הָאָבָּן זִיר לִיְּכָת

און שטיל געשטען אויפן שליטן. פוכטיקאָוו אַו געוווען שטארק אוינגעלייגט אַוּן רעדיעוידק.

הערט אַיר, אַבראָם, בעסער וואָלט אַיר פֿאָרְפֿאָרְן גִּילִּיךְ צוּ מֵיר. חדרים זשען ביַי מֵיר גענוג — בְּיוֹזִין אַלְּיִין מֵיט מִינְ טַאֲכְטָעַר. אַ יְיָנְגָעֶר אַלְמַנְהָלָעַ. מִינְגַּע זִין דְּרִיעַען זִיךְ עַרגְעַע אַרְוּם אַיְן מַאֲסְקּוּעַ, וַיִּסְתְּ זַיְיַ דָּעַר טִיוֹוֹל. אַבְּעַר אַיר, יִזְן, טַאֲרַט דָּאַךְ בַּיַּי אַ קְרִיסְטָן נִישְׁתְּ עַסְן, נִישְׁתְּ דָּאַזְעַעַן. אַ חַוֵּץ אָפְּשָׂר אַ גָּלְאָו טִי אַדְעַר אַבְּיסָל בְּרוֹאַנְפָן. נִישְׁטָאַז וּאָסְ צוּ מַאֲכָן — אַיר וּוּט בַּיַּי מֵיר, בְּרוֹדָעֶר, אַפְּטְּרִינְקָעַן אַ גַּלוּל טִי, דָעַרְנָאַכְדָּעַם וּוּט אַיְיךְ פְּעַדְקָעַ מִיט דָעַם שְׁלִיטָן אַוּוּקְפִּירָן צוּ אַנוּשְׁקָעַ בָּאַרְאוּיזַן. דָאַס אַיְן גַּלְטָע יִדְיַעַע אַלְמָנָה, וּאָס הָאָט אַ מִינְ גַּסְטְּ-הַוִּין. וַיִּפְּאַרְסָטָן, פְּעַדְקָעַ נָעַם דָאַךְ לִינְקָס אַוְיפָּן בָּרְיאַוּעוּן שְׁלִיכָּזְ פֿאָרְפֿיְ בָּקוּעוּ. אַ, אַט אָזְוִי...

דָעַר שְׁטַעַנְדִּיק בְּרוֹיְנְדִּיקָר אַבְּרָהָם-אַיְצָע אַוּ אִיצְטָ קָאָרָג אַוְיַף רִיְּר אַוּ אַיְן עַפְּסָם וּוּ צַמְישָׁת. פֿוֹלְטִיקָאָוו הָאָט אַוְיַף אִים מַאֲדָנָע גַּעֲוִירְקָט. דַי פָּאנְשָׁ גַּעֲדִיכְטָע גַּוְיִישְׁקִיְּתָ פֿוּכְּ-טִיקָאָסְ חָאָט גַּעֲרִיְּצָט אַוּ גַּעֲצִוְּגָן דָעַם וּוּלְיִדְן וּוּאַרְיָאַט אַרְיָינוֹאַרְפָּן זִיךְ פָּוּן דָעַר הַעַלְעָר הוּאַיְן דָעַר קְרִיסְטָלְעַבְּעָר שְׁעַרְוִיהָ, אַיְן דָעַם שְׁמַדְ-אַפְּגָרָונְט, אַוּ פָוּן דָאַרְטָן אַ טְּרִיסְטָוּן מִיט דִי הַימְלָעָן. נָאָר דַי פּוּיְעִירִשׁ פְּעַסְטָע אַיְנְגָעָוּוּרְצָלְטָ קִיְּטָ פָוּן פֿוֹכְטִיקָאָיָוּן אַוּ דַי גַּעֲלָאָסְ-אַיְנְגָעְפְּ�וּנְדְּעַוְעָטָ בְּצָלְעָ-פָאַטִּישְׁקִיְּתָ הָאָט גַּעֲוַעַטָּקָט אַיְן אַבְּרָהָם-אַיְצָע דָעַם גַּעֲיעַצְטָן בָּאַלְעָפָּסְ, דָעַם טָאָטָן פָוּן קִינְדָעָר, דָעַם פֿאָרְדִּינְר, דָעַם שָׁמֶשְׁ פָוּן חַבְרָה קְדִישָׁא. אַיְן דָאַס שְׁוִין אַזְוִי מַאֲדָנָע. עַרגְעַע וּוּ פֿאָרְ-בָּאָרָגָן וּוּיסְטָ אַבְּרָהָם-אַיְצָע, אַוּ עַר אַלְיִין אַיְן אַיְנְגָעָנְצָן דָעַר וּוּאַרְיָאַט אַוּ אַזְוִין עַר וּוּט גַּעַוִוִּסְ נַאֲלָגְעָבָן דָעַם טִיְוָלְאָנְשָׁן נַשְׁמָה-קִיצְלָ פָוּן זִין הִיָּס בְּלוּט. פְּגַדְעַסְטוּוּגָן אַוּ טַאָקָעָ דָעַר-פֿאָרָה הָאָט עַר וּזְיךְ מִיט דַי לְעַצְטָע פָוּחוֹת גַּעַשְׁטָאַרְקָט אַוּ גַּעַי-רָאָגְלָט. אַבְּרָהָם-אַיְצָע אַיְן נִישְׁתְּ גַּעַוּזִינְט צוּ אַזְזָקְוּנְקָלְעָ-פִּישָׁ, וּאָס הָאָט אִים אִיצְטָ גַּעַפְעַנְטָעָט אַוּ גַּעַשְׁטָעָרט. עַר הָאָט טִיף אַיְנְגָעָאַטְעָט דַי פְּרִישָׁע קָלָאָרָעָ לְוֹפָט אַוּ אַפְּגַעַטְרִיְּטָלָט

פון פנים די אַנְגֶּעֶפֶלְעָן שְׁנִיְיעָלָעַ.

— אַיר זָעַט, אַנְדְּרִי וּזְאָסִילְיוֹוִיטְשָׁן, גַּעֲרָעֶט. אַיךְ וּוְעַל
פָּונְ אַיךְ גַּלְיִיךְ פָּאָרְפָּאָרְן אֵין גַּסְטְּהָוִוִּין. אַיר וְאָלְטַ אַפְּבָעַר
וּוִיסְקָן, אָזְ הַיְינְט פָּאָרְנָאָכְטַ הַוִּיבֶט זִיךְ אָזְ בֵּי אָנוֹן שְׁבָתַ
אַיךְ וּוְעַל עַרְשָׁת מַאְרְגָּן אֵין אָוֹנוֹנַ קְוּמָעַ צַו אַיךְ רַעַדְן וּוּגַן
אָנוֹנוּרָעַ גַּעַשְׁעַפְטָן. מִיר הַאָבָן דָּאָךְ שְׂוִין אוּפִין וּוּגַן זַיְעַר פִּילְ
אָפְגָעָרָעָט. נִישָׁקָתָה, סְבָרָעָטָן נִישָׁט, סְהָאָטָצִיָּת. זָאנְטַ מִיר
נָאָר, בֵּי אַיךְ אֵין שְׁטָאָט וּזָעַן פָּאָרָן עַפְעָס יַיְדָעָ — אַיר
וּוִיסְקָת נִישָׁט?

— בֵּי אָנוֹן וּוּזָעַן זַיְעַר וּוּיִינִיק יַיְדָן, דָאָלְטַ זִיךְ, קוּוִם
צָעַן פָּאָמִילִיעַס. דָאָס זָעַן, בְּרוּדְעָרְ, גַּאֲרָנִישְׁט אָזְוִינָעַ יַיְדָן,
וּוּ בֵּי אַיךְ אֵין אַיְירָעַ גַּעַגְטָן. זַיְיַ רַוְפָּן זִיךְ אָזְ נִיקָּלְעִיָּעַ
וּוְעַר סְאָלְדָאָטָן. דָאָ אַיזְ נִישָׁטָא אָפִילְוַ אַיְינָעַ אָזְ סִינְגָּאָגָעַ, וּוּ
מִזְעַט דָאָרָט בֵּי אַיךְ. אַיְינָעַ פָּונְ אָטַ דִּי יַיְדָן קָעַן אַיךְ נָוָתַ
דָאָס אַיזְ יַאֲקָאָוּ אַיסְאָיְעוּוִיטָשָׁן, אַ בְּאַיְאָרָטָעַ מַעֲנָטָשָׁן, שְׁפָעַלְצָאַ
שָׁעַר, וּוֹאָס... וּוֹאָס... פֻּלְדָּשָׁעָר... וּוֹאָס...

פּוֹלְטִיקָאָוּ אַיזְ פְּלוֹזָאִים אַיְינָעָדְרִימְלָט. אַבְּרָהָם-אַיְצִיעַ הָאָט
וּזְקָנִיקָעָקָט אַיְיךְ אִים אָוֹן לְוּסְטִיק גַּעַשְׁמִיכְלָטָן: פָּלְטָע
בָּאָפְעַ, דָעַר שְׁלִיטָן הָאָט זִיךְ טַאָקָע זַיְעַר לְיִיכְטַ גַּעַגְלִיטָשָׁט
אַיְבָעַר דָעַם שִׁינְגָּעַם גַּלְאָטָן שְׁלִיטָוּוֹגַע, אָוֹן דִּי קָאָלְטָעַ לְוּפְטַ
אַיזְ אַומְגָעוּיְנִילָּעָךְ פְּרִישָׁ אָוֹן לְוִוְוָעָר. דָעַר אַלְטָעַר דִּיקְעָר פּוֹלְ
טִיקָאָוּ, שְׁטָאָרָק מִיד אָוֹן טִיף אַיְינָעָהִילָט אֵין בְּרִיטָן פֻּלְזַ
הָאָט זִיךְ גַּעַדְרִימְלָט.

עַרְשָׁת אֵין אַפְּגָנָגָעַר וּוּיְלִילַע אָרוֹם הָאָט זִיךְ פְּלוֹזִים דָעַר
שְׁלִיטָן שְׁטָאָרָק אַטְרִיסְלָגְטָן, אַחְוֵבָעַגְטָן אַן דָעַר לוּפְטַ
זִיךְ גַּלְיִיךְ אַרְאָפְגָעָלָאָזָט אָוֹן מִיט אִמְפָעַס וּוּיְתָעַר אַוּוּקָגָעָפָרָן.
פּוֹכְטִיקָאָוּ הָאָט זִיךְ עַטוֹּאָס דִּעְרְשָׁרְצָקָן אַוִּינְגָעָכָאָפַט, אַגְּרָע
מְטוּשָׁטָש גַּעַקְוַקְט אָרוֹם זִיךְ אָוֹן גַּעַפְנְטָלָט מִיט דִי אָוִיגָן,
— טְעַטְעַלְעַ מִינְגָעַר, וּוּ זָעַן מִיר דָאָס? אַהֲאוּ מִיר
פָּאָרָן שְׂוִין אַרְיִין אֵין שְׁטָאָט — גַּעַלְוִיפָּט אַיזְ דָעַר אַוְיְבָעָרְשָׁטָעָרִי
פּוֹדְקָעַ, קָוק נָאָר, וּוּ דַוְ פָּאָרְסָט...
סְהָאָבָן זִיךְ בָּאוּזָן דִּי עַרְשָׁטָעַ קְלִינָעַ הַיּוֹעַר אַוְנְטָעַר

דער שטאט. פון וויטן האט מען שווין דיטעלען געקאנט זען
די פאָרבייקע קוּפֿאַלְן פון די שטאט-קִיּוּיסטערטס. און אַט האַט
זיך דער שליטן פֿאָרְקָעָרְעוּוּט אָונֵן אַרְיִינְגְּעַפָּאָרֶן אַיְן שטאט
דורך בריטע נאָסֶן. פֿוֹכְטִיקָאָוּן האַט אַרְאָפְּגַעַלְאָזֶט דעם הוַוִּין
קָאָלְגָעַרְ פֿוֹן פֿאָלִיךְ, אָונֵן פֿיִנְטְּלָעְנְדִיקְ מִיטְ די אוֹיגַן, זיך צּוֹפְּרִידְן
אַרְומְגַעְקוּקְטַ אַוְיףְ דער היְמִישְׁעָרְ סְבִּיבָה, אַפְּנִים, אָזְ אַלְעַ קָעַ
זען אִים דָא אַיְן שטאט. פֿאָרְבִּיְגִּיעָרְ, וְיַ אַוְיךְ קְרֻעְמָעָרָס
אַרְוּם זַיְעָרָעְ קְרָאָטָעְן, באָגָרִיכְן הַיִּמִּשְׁ-פֿרְיִנְטְּלָעְן דעם דָוְרָכְ.

פֿאָרְגְּדִיקְן, אַרְאָפְּגַעַנְעַמְעַנְדִיקְ דָאָס הַיְטָ.

— מִיטְ אַ גּוֹטְן אַנְקּוּמָעָנִישְׁ, אַנְדְּרִיכְ וְזַאֲסִילְיְ�וּוִיטְשָׁן..
ニシְׁתְּ דָעַרְפֿאָרְגְּדִיקְ צּוֹם מַאְרָקְ, האַט זיך דער שליטן בִּיְ
איְינְגָעַרְ אַ גָּסְ פֿלוֹצִים אַפְּגַעַשְׁטָעַלְטַ.
פֿרִיעָרְ האַט זיך דָאָס פֿוֹן
וְוִיְיטְן דָעַרְהָעָרְטַ אַ פֿרוֹם-טְרוֹיְעָרְיקְעָרְ כָּאָרְ-גַּעַזְאָגְגָ, פֿוֹן אַ נַּאֲגָטָן
קִיּוּסְטָעְרַ האַט מעַן אַוְמָאַיְפְּהָעָרְלָעְן גַּעַלְגָּגְגָעָן אָונֵן טָקָעַ
בְּאַלְלַ האַט זיך בָּאוֹיְינְ אַ גְּרוֹיְסַעְ גַּוְיִישְׁ לְוִיהְ, וְוָאָס האַט זיך
אוֹיףְ דָעַרְ גַּאנְצָעַרְ גָּסְ אַוְיסְגַּזְצָוִיְגָן. פֿוֹכְטִיקָאָוּן אָונֵן פֿעַדְקָעַ
הַאָפְּנִים אַרְאָפְּגַעַנוּמָעַן דָאָס הַיְטָ אָונֵן זיך פֿרוֹם גַּעַלְלָמָטַ.
אַבְּרוֹזָמָן
איְצִיעַ, וְוָאָס האַט פֿוֹן קִינְזְוִיְיָן אָן גַּעַהָאָט שְׁרָעָקְ פָּאָרְ אַ
גַּוְיִישְׁעָרְ לְוִיהְ, האַט עַטְוֹאָס פֿאָרְרוֹקְטַ דָעַם קָאָפְּ אַוְנְטָעַרְ פֿוֹלְ-
טִיְקָאָוָס בְּרִיְתְּעָרְ פֿלְיִיצְעַ אָונֵן אַזְוִי אַרְוּם זיך פֿאָרְבָּאָרגָן, כְּדִי
ニシְׁתְּ אַרְאָפְּגַעַנוּמָעַן דָאָס הַיְטָ (דָאָס האַט אִים נַאֲךְ אַמְּאָלַ-
אַמְּאָלַ דִי מַעַמְעַ שְׁטוּרָנְגְ פֿאָרְזָאָגְטַ). עַר האַט אַבְּעָרְ וְוִי בְּגַנְבָּה
זיך אִיצְטַ שְׁטָאָרְקַ אַיְנְגַעְקוּקְטַ אוֹיףְ דָעַרְ גַּרְוִיסְטָרְ לְוִיהְ. אַיְן
דָעַלְלַן מִיטְן פֿרְאַצְעַסְיָהְ האַט מעַן לְאַגְּנָזָם גַּעַטְרָאָגְן אַ פֿעַסְטַ
שְׁוֹאָדְצָעַ טְרוֹמָנָעַ מִיטְ גַּעַשְׁנִיצְטָעַ דָאָגְדָּן אָונֵן זְלִבְעָרָנְדָרְ בָּאַ-
פֿוֹצָוָגְ. אַיְן דָעַרְ אַפְּגַעַנְרַ טְרוֹמָנָעַ אַיְן גַּלְעָדְגַּן פֿיְעַרְלָעְן-שְׁטִיףְ
אוֹיסְגַעְשְׁטָרָעָקְ, מִיטְ בְּלָוְמָנָעַ אָונֵן קְרָאָנְצָן גַּעַצְידָמַ, אַ פֿאָרְגַעְמָעַ
עַלְטָעָרָעַ פֿרוֹיְ, דָעַרְ קָאָפְּ עַטְוֹאָס אָן אַ זִּיְיטַ, די לִיְפַן פֿעַטְ
צּוֹאָמְעָגְעַפְּרָעָסְטַ, אוֹיףְ דָעַם שְׁטוּרָן אַ מִין קְלִיְיןַ, שְׁמָאָלַ קְרוֹוַןַ-
בְּעַנְדָלַ. אוֹיףְ דָעַם גַּעַלְבְּלָעַלְן פֿנִים האַט גַּעַוְיִיעָטַ אַ אוֹמָהִימָ-
לְעַקְ-אַיְבִּיקְעַ אַפְּגַעַטְרָאָגְנִיקְיַטְ. הַעֲכָרְ אַיְבָעַרְ אַלְעַ קָעַט האַט
זיך די טְרוֹמָנָעַ גַּעַטְרָאָגְן — די גַּעַקְרָוִינְטָ גַּדְוָה פֿוֹן דָעַרְ

טייט-אייביקיט. פארויס זענען געגנגען גיסטלעַע אין פֿאָר-
ביקע מיט גאָלד געشتיקטע מאָנְטַלְעַן, מיט בלוייד-טאָמְעַטְעַנְעַן
מיין. און אין דער לּוֹפֶט האָבן געפלאָטְעַרְט פָּאנְעַן, די פֿראָצְעַסְיַע
אייז געגנגען אָזּוּי פֿיעַרְלַעֲן-לְאנְגְּזָם, אָן דער כָּאָרְגְּזָעְזָאָגְּנוֹ אִיז גַּע-
זַעַן אָזּוּי טְרוּיְעַרְיךָ אִינְגְּהַאַלְטָן, גְּלִיכִיךְ וֵי די צָאָפְּלַרְדִּיקָעַ מעַנְטַשָּׁן
וּאָלְטָן וּוּלְּן כָּאָטְשָׁ אָוִיף אַ וּוּילְּעַנְקָעַ זַיְךְ דָּרְהַוִּיבָן צַו דָּרְ עַרְוִוִּין
פָּוֹן דָּרְ אִיבִּיקָעַר טְוִיְּטַשְּׂטְלִיקִיט. בִּי אַבְרָהָם-אִיצְעָן הָאָט זַיְךְ
דָּרְ טְיוֹלָלָגְּנִישָׁעַר נְשָׁמָה-קִיצְלָן אִין אַלְעַ גְּלִידָעַ צְעַדְעַסְן —
טְאַקָּעַ נַאֲךְ אַ רְגָּעַ בָּקוּמָת אִים דָּרְ וּוּלְּדָעַרְ וּוּרְאִיאָט פֿאָרְטִיקָן.
אָן עַר וּוּרְפָּט זַיְךְ אַרְיִין אִין דָּרְ שְׁעוּרְרִיה. נַאֲרַ אַטְחָאָט
די פֿרְאָצְעַסְיַעַ פֿאָרְקָעְרַעְוּוּט דָּעַכְתָּסְ פָּוֹן מָאָרָק אַוְיָפָן וּוּגְ צָוָם
בִּיתְ-עוֹלָם. פֿוֹלְטִיקָאָו אָן פֿעַדְקָעַ האָבָן אַגְּגָעָטוֹן די הִיטְלָעָן
אָן דָּרְ שְׁלִיטָן הָאָט זַיְךְ פֿאָמְעַלְעַקְעַ גַּלְאָזָטְ פֿאָרָן וּוּיְטָעָרְ.
אַבְרָהָם-אִיצְעָן אִין גַּזְקָוּמָן צַו זַיְךְ. עַר הָאָט זַיְךְ אַלְיִין דָּרְ-
שְׁרָאָקָן פָּאָרְ דָּעַם אַפְּגָרָוָט, וּוּהָיַן סְהָאָט אִים גַּזְזִיגָן. הָאָט
עַר זַיְךְ מִיט אַלְעַ כּוֹחוֹת אַ גַּעַטְוָן אִין די העַנְטָן.

— וּוּיְסִט אַיר, אַנְדָּרִי וּוּאַסְטִילְיְ�וּוִיטָשׁ, סְאִיְוִן שְׁוִין צַו
שְׁפָעַט, אָן כּוּוּלְעַ צַו אַיְיךְ הִינְטָן שְׁוִין נִישְׁתָּפְּאָרָן. כּוּבָעַט
אַיְיךְ, וּוּיְסִט מִיר דָאָס יְדִישָׁע גַּאֲסָט-הַוִּי אָן כּוּוּלְעַ צַו אַיְיךְ
מָאָרָגָן שְׁבָת אִין אַוְונָט גְּלִיכְ קְוָעָן. כּוּבָעַט אַיְיךְ, אַנְדָּרִי
וּוּאַסְטִילְיְ�וּוִיטָשׁ... .

— גּוֹט, זָאֵל זַיְין אָזּוּי, כּוּוּלְעַ אָוִיף דִּיר, אַבְרָאָט, מָאָרָגָן
אִין אַוְונָט וּוּאָרָטָן. הַע, פֿעַדְקָעַ, פֿאָרְקָעַרְ אָטְ אָזּוּי, אָזּוּי...
גַּאֲסָס, טַו נַאֲרַ אַ פָּאָרְ לְעַבְּדִיעַקָּרְ אָטְ אָזּוּי, אָזּוּי...
איַן אַ וּוּיְלַעַ אָרוֹם האָפָן די פֿעַרְד זַיְךְ אַפְּגָעַשְׁטָעַלְטַ
אוִיף וּוּאַגְּעַשְׁעַנְקָעַ גַּאֲסָס בֵּי דָעַם אַיְנְגָאַרְנְדִיקָן גַּאֲסָט-הַוִּי
פָּוֹן אַנוּשָׁקָעַ בָּאַרְאָוִיִּז, וּוּלְלַעַ אָטְ עַדְרַזְעַן דָוְרָכָן פֿעַנְסְטָעַר
די אַגְּקָוּמְעַנְדִּיקָעַ גַּעַט אָן אִין צַו זַיְךְ אַרְוִיסְגָּעַלְאָפָן מִיט אַ
שְׁאָלָ אָוִיף די פֿלְיִיצָעַ.

— גּוֹט מָאָרָגָן, אַנְדָּרִי וּוּאַסְטִילְיְ�וּוִיטָשׁ, מִיט אַ גּוֹטָן אַנְקָוִי-
מְעַנְיִישָׁ ! וּוּרְ אִין אַטְ די שְׁוֹאָרְצָעַ בָּאַרְיִיךְ אַהֲןָוּ — אַיר הָאָט
אַיְיךְ שְׁוִין אַוְיְגָעְרָאָצָט אַ נִיְיעָם יִדְן. נִשְׁתָּאָ מַעַר מַאֲשָׁקָעִי

האט גענומען און זיך פראסט אָוועקגעשטראַבען? נאָר אָט די
שׂוֹאָרֶצֶע בְּאֶרְד וּוּסֶט אָזֶנוּ גִּינְךֿ נִישְׁתַּחֲאָרֶבֶן — וּוּסֶט אָנוּ
אלעמען אַיבָּעָרְלַעְבָּן. אָט אָזָא כְּאַלְעָרָע עַסֶּט אוּפֶן, מִסְתְּהָמָא, אָ
גָּזְגָּזִין אָקס צוֹ מִיטָּאָג אָונָן...

אַברָהָם-אַיצְיָע הָאָט זֵיכְרָהִידּוֹשָׁט אַוִיפֶן אַיר אָוְמָגָע-
קוּקֶט. דָּאָס אִיז גַּעֲוֹעַן אַהֲיוֹכוֹזִיסִיקָע דִּיקָע פְּרוּיָפָן אַיָּאָר
עַלְמָלְעָכָע אַוְן פּוֹפְּצִיק. אַוְן קָאָטְשָׁפָן אַונְטָפָעָד דֻּעָם פְּאַרְבִּיךְ
קָאָפֶ-טִיכְלָה וּוּיְזָן זֵיכְרָהִידּוֹשָׁט אַהֲרָן אַיְזָן מַאֲדָנָע פְּלִינְק אַוְן
קְרָעָפְּטִיךְ, הָאָט אַגְּזַוְנְטָע הַאֲלָבִּ-מַאֲנְסְבִּילְשָׁע שְׁמִימָע אַוְן אַיְרָע
דִּידְרָפָן אַיְזָן דָּעָר לְוֹפֶט, וּזְאַגְּזַוְנְטָע גַּעֲדִיכְטָעָר הַאֲגָּג. אַ
אַבְּרָהָם-אַיצְיָע אִיז אַרְאָפֶן פָּן שְׁלִיטָן, אַגְּזַוְנְטָע זִינְעָזָקָן,
אַוְן אַוִיפְּהַוִּבְּנִידָק דִּי רַעֲטָע הַאֲגָּט, אַגְּזַוְנְטָע:

— גַּעֲנוֹג אִיךְ, בְּעַלְהַבִּיתְתָּע, אַגְּזַוְנְטָע. אַגְּזַוְנְטָע טָאגָן
אַגְּדָדִי וּוּאַסְיְּלִיעְוִוִּיטָש, מַאֲרָגָן אַיְזָן אַגְּזַוְנְטָע קָוָם אִיךְ צוֹ אִיךְ.
כְּיוּעַל שְׁוִין צוֹ אִיךְ גַּעֲבִינְעָן דֻּעָם וּוּגָע. אַגְּזַוְנְטָע טָאגָן...
פּוֹכְטִיקָאָהוּ אַגְּזַוְנְטָע רַעֲמָנְטָש, הָאָט טָאָקָע אַיְצָט אַוִיסָּ
גַּעֲזָען זַיְעָר מִיד אַוְן פְּאַרְשָׁלָאָפָן. עַר אִיז גְּרִיטָט גַּעֲזָען יַעֲדָע
רַגְעָ אַיְנְצָוּשָׁלָאָפָן, אַוְן פְּינְטָלְעָנְדִיק מִיטָּה אַוְגָּגָן, הָאָט עַר
שְׁוִין קוּס אַרְוִיסְגָּרְעָדְטָה:

— אַגְּזַוְנְטָע טָאגָן, בְּרוֹדָעָרָל, אַגְּזַוְנְטָע טָאגָן...
פּוּדְקָע הָאָט אַגְּזַוְנְטָע טְרִיבָּה גַּעֲטָוּן דִּי פְּעָרָד, אַוְן נָאָךֿ אַיְדָעָר
דָּעָר שְׁלִיטָן הָאָט גְּרִיטָט, אִיז פּוֹכְטִיקָאָהוּ אַיְנְצָוּשָׁלָאָפָן.

6

שְׁוִין אִין דִּי עַרְשָׁטָע רַגְעִים הָאָבָּן זֵיכְרָהִידּוֹשָׁט אַוְן
אַגְּנוֹשָׁקָע שְׁטָאָרָק צְעָמְפְּעָרָט—מִמְּשָׁאַט שְׁטוּרָעָם הָאָט בְּאַלְדְּ צְוִישָׁן
זֵיכְרָהִידּוֹשָׁט אַגְּנוֹשָׁהִיבָּן הָאָט זֵיכְרָהִידּוֹשָׁט, דָּאָס, דָּאָס, זֵיכְרָהִידּוֹשָׁט,
פָּן אַקְּלִינְיִיקִיט.

וּזְאַגְּזַוְנְטָע דָּעָר שְׁלִיטָן אִיז פְּאַרְשָׁוּוֹנוֹזָן, הָאָבָּן זֵיכְרָהִידּוֹשָׁט
חוּבָּן רַעֲדָן יִדְישָׁ. אַבְּרָהָם-אַיצְיָע הָאָט מַעַר גַּעֲשָׁוִיגָּן, נָאָר

אָנוֹשָׁקָע הָאַט אָוֶף אִיר שְׂטִיגָּעֶר אָמָאַיְפָהָעָרְלָעַך גַּעַהְגָּלַט.
 אַבְרָהָם-אַיצְיָעַן אֵין עֲפָעַס וּיְ מִיטְזָמָאַל אָמָהִימְלָעַך גַּעַוּוֹרָן.
 עַרְשָׁת אִיצְטָהָאַט עַר פְּלוֹצִים דָּרְזָעַן, אָז וּיְ אֵין פְּלוֹמְרָשָׁת
 שְׁטָאָרָק עַלְעָנָך צָו דָּעַר פָּאָרְנוּמָעָר גַּוְיַע, וּוֹאָס אֵין אָזְוִי שְׂטִיבָּעָ
 אָוָן קְרֻעְפְּטִיק גַּעַלְעָגָן אֵין דָּעַר טְרוֹמָנָע. אַחְוֹץ דָּעַם, הָאַט עַר,
 קוֹנְדִּיק אָוֶף אִיר, זִיךְ גַּעַשְׁרָאָקָן אָוָן גַּעַחְיוֹדָשָׁת, וּוֹי אַיְדִּישָׁ
 קִינְדָּו וּוּעָרְטָה עַס אָזְוִי אָמָהִימְלָעַך פָּאָרְגוֹיִשְׁת. נִישְׁת נָאָר אִידְעָ
 פְּעַסְטָע טְרִיטָה אָוָן זִיכְעָרָע בָּאָעוּגָגָגָעָן, נָאָר אַיְיךְ אָרוּם אִירָעָ,
 אַיְיָגְנְטָלָעָך, יִדְיָישָׁ שְׁוֹאָרְצָע אַוְיָגָן וּעַנְעָן גַּעַלְעָגָן גַּעַנְצָע הוַיְפָנָס
 פָּוָן פָּאָנִישָׁעָר בְּרִיְּטִיקִיט אָוָן גַּעַדְלָט פְּרָעְמָדָעָר גַּוְיִשְׁקִיט. אֵין
 אִיר אֵין עֲפָעַס פָּאָרְטוֹרָנָקָעָן דָּעַר לְעַצְטָעָר קְנִיטָשָׁ פָּוָן יִדְיָישָׁ
 קִיטִּיט, וּוֹאָס אַבְרָהָם-אַיְצָעָ אָנְגָעָמָט מִיטָּאָלָע זִינְעָן חֹשָׁם אָוָן
 וּוֹאָס עַד וּוּאָלָט עַס אַבְּדָעָר בְּשָׁוָם אָוָפָן נִישְׁת גַּעַקָּאָגָט דָּעַרְקָלָעָן.
 טָקָע אַט דִּי גַּעַנְצָע קְוֹעָקְיָה בְּעַדְקִיקָע, שְׁטָעַנְדִּיק בְּוַיְגָעְוָדְקִיק
 אָוָן אַיְבִּיק אָמְצָעְבָּרְעַכְלָעָכָע יִדְיָשִׁקִּיט הָאַט זִיךְ בַּי אִיר
 גַּוְיִשְׁדִּיק פָּאָרְשָׁטִיפָּט אָוָן אָוִסְגָּעְשָׁטְרָעָט, וּוֹי אַסְּסָנָע אַדְעָר
 אַ פְּוִיעָר, וּוֹאָס וּוֹאָקָסָן פְּרָאָסָט אָוָן זִיכְעָר אָוֶף אֵן אַיְגָעָנָעָם
 בָּאָדָן. אָנוֹשָׁקָע אַלְיָיָן אַיְוָעָרָעָן אַיְוָעָרָעָן אָוָן חֹתְמָה גַּעַחְאָט דָּא מִיטָּא
 סְקָן יָאָרָן צְרוּיק אַחְאָר אַגְּגָעָקָומָעָן אָוָן חֹתְמָה גַּעַחְאָט דָּא מִיטָּא
 אָן אַלְמָן, אַ נִּיקָּאָלְיָעָוָעָר סָלְדָאָט. וּוּלְכָעָר אֵין פָּאָר צְרוּיָּי
 יָאָרָן גַּעַשְׁטָאָרָבָן. פָּאָר אַט דָּעַר צִיְּיט אֵין זִיךְ דָּא אָזְוִי פָּאָר
 גַּוְיִשְׁטָ גַּעַוּוֹרָן. נִישְׁת נָאָר רְוִישָׁ, נָאָר אַיְיךְ יִדְיָישָׁ רְדָעָט זִי
 מִיטָּאַ פָּאָנִישָׁ בְּרִיְּטָן חַתּוֹרָ-הַדְּבָרָ. אִיר גַּוְיִשְׁ אָוִישְׁפָּרָאָך
 אֵין בָּאָוְנְדָעָרט אָוִיפְּפָאָלְגָ�דִיק, וּוּילְיָזְרָעָט פְּלִיסְנִיק יִדְיָישָׁ
 מִיטָּאַלְעָרְלִיְיָ גַּעַפְּעַפְּרָטָאָוִיסְדָּרִיקָן פָּוָן אַ קְלִינְגְּשָׁטָעַטְלְדִּיקָעָר
 מַאְרָק יִדְעָנָע. וּוֹי פְּרִיעָר בַּי דָּעַר לְוִיה, הָאַט אַבְרָהָם-אַיְצָעָן
 נָאָר אֵין אַ שְׁטָאָרָקָעָרָעָר מַאְס אַט זִי פָּאָרְגוֹיִשְׁטָקִיט גַּעַשְׁרָאָקָן
 אָוָן גַּעַזְוִינָעָן.

גַּיְעַנְדִּיק פָּאָרָוִיס אָוָן דָּרְצִילְלָנְדִּיק אָמָאַיְפָהָעָרְלָעַך פָּלְעָרְלִיְיָ
 זָאָכָן, הָאַט אָנוֹשָׁקָע אִים אַרְיִינְגְּעִיפְּרָט אֵין שְׁטוֹב אַרְיִין. פָּוָן
 דָּעַם קְלִינְגָּעָם טְוָנְקָעָן פָּאָדְעָרְצִיםָּעָר זָעַנְעָן זִי אַרְיִין אֵין אַ
 מִין עַס-צִימָעָר, אָוָן פָּוָן דָּאָרְטָן אֵין אַ שְׁמָאָלָן אַיְנְפָעַנְטָעָר.

דיין חדר, וו אברהט-אייציע האט אנדער געליגט זייןע זאכן. ער
האט זיך אַרְמֶגְדָּקָט און געשטינט. אַט אַין דעם שמאָלָן
חוֹר זענען געשטאנגען צוּיִי הילצערנע בעטן, וואָס האָבָן פֿאָרָד
גומען דעם גאנצָן חדר אַון וואָס זענען געווען אַנגעטאָקט מיט
פֿערינְגָּס אַון קְלָעָרְלִי בְּעֵטְזְ�וָוָאנְט — אַ גָּאנְצָעָר פֿאָרג. אַין
דעם אַנטקענְדִּיקָן ווַינְקָל אַיְזָרְיָנְדָּקָוועָטָשׁ גַּעֲוָעָן אַ גְּרוּיִ
סְּעָר קָאָרְבָּטָמִיט זָאָכָן אַון קְלִיְּדָעָר. אוּפִיךְ דַּי גַּעֲקָלָעָכְטָע ווּונְטָ
האט מעַן דָּא אַון דָּאָרט גַּעֲקָאָט זָעָן שְׂמוֹץִיךְ בְּרוּנְגָּעָ פֿלְעָקָן.
— וואָס קוּקְסָטוּ אַזְוִי?..

— אַט אַין דעם חדר — האט אַברָהָם-אייציע אַ שְׁמִיכָּל
געטָוָן — ווּעַט שְׁוִין מִיר נִישְׁתָּאַוְיסְקָוָעָן צַו שְׁלָאָפָּן אַלְיָינְ...
אַנוּשָׁקָעַ האט נִישְׁתָּאַגְּעָן.
— וואָס? מיט ווּמַעַן האָסְטוּ דָּא נָאָךְ צַו שְׁלָאָפָּן?
— אַין אַזְאָחָדר, פֿאָרְדִּיטִיסָטוּ מִין, שְׁלָאָפָּט מַעַן נִישְׁתָּ
אַזְיִינְ..., נָאָר צְוָאָמָעָן מִיט דְּוִיטְמָנָקָעַ וְאַנְצָן...
אַנוּשָׁקָעַ האט זִיךְ אַנְגָּעָצְוָדָן אַון זִיךְ אַ גְּוָעָטָוָן.

— דִּיר גַּעֲפָלָט נָאָךְ נִישְׁתָּ, בְּאָרְדִּיטִשְׁוּעָר שְׁלָעָפָעָר,
פֿאָרְבָּרָעָנָט זְאָלָסָטוּ וּוּעָרָן. שְׁעַנְרָעָ מַעַנְטָשָׁן פְּאָרָר זְעָנָעָן
בַּיִּ מִיר אַין קִין גַּעַשְׁפָּאָפָּן. וּוּעָר בִּיסְטוּ, בְּיִינְדָּעָר שְׁלָעָפָעָר!
דוֹ בִּיסְטָ גַּעֲקוּמָעָן אַחֲרָר לְעָקָן דַּעַם הִינְטָן בַּיִּ פֿוֹכְטִיקָאָוָן אַון
בַּיִּ מִיר בְּרָאָקָסָטוּ דָּעָותָן. אַין שְׁפִּיְּ אַוִּיפָּה דִּיר אַון דִּינְעָן לְאָבָסָר-
גָּרָאָשָׁן. פְּאָרָר דִּיר צְוִיקָּה אַין פֿאָרְדִּיטִשָּׁעָוָן צַו דִּינְעָן לְאָבָסָר-
דָּאָקָעָס, דִּין וּוּיְבָּ מִיט דַּעַם שְׁלוּמָפָעָר וּוּעַט דִּיר...
בַּיִּ אַברָהָם-אייצְיָעָן זְעָנָעָן דַּי לִיְּפָן פֶּלְזָצִים בְּלָאָס גַּעַוָּאָרָן.
אַין אַיְין רָגָע אַיְן עָר צַו אִיר, וּוּי אַ וְיִלְדָּעָר, צְוָגָעָפָרְנוּגָעָן,
האט זִיךְ אַזְוִי אַ כָּאָפָּ גַּעַטָּן פְּאָרָר דִּיר פְּלִיְּצָעָ, אַזְעָנָעָהָט פָּוָן
וּוַיְיִתְּקָאָן שְׁרָעָק אַוְיְגָעָשָׁרִיגָּן. אַון האַלְטָנְדָּרִיךְ דַּי פֿוִיסְטָ האָרָט
פְּאָרָר אִיר פָּנִים. האט ער גַּעַדְוָנָעָרטָן:
— פֿאָרְמָאָךְ דִּין טְרָפָן מוֹילָן, אַלְטָעָ קְלָאָפְטָע, אַנְיִשְׁתָּ וּוּעָלָ
אַיךְ דִּיר אוּפִיךְ אַיְבִּיךְ שְׁטוּמָמָאָכָן...
די פֿאָרְפּוּרְיָרָעָן שְׁוִיגָן פָּוָן דַּעַם קְלִיְּנָעָם פֿעַנְסָטָעָר האָבָן
אַוּשָׁ אַ צִּיטָּעָר גַּעַטָּן פָּוָן זִין דְּוּנְעָרִי-גַּעַשְׁרִי. אַ וְיִילָּעָ אַיְן

אנושקע געשטאנגען טויט-דערדראָקן, אַיבּערְדָּאַשְׁט אָן פֿאָרְלוּירְן.
די זִינְטְּעַרְשְׁטָע לֵיפּ אַיְזְ בְּיִ אִיר שְׁלַאֲפְּרִיךְ אַרְאָפְּגָעָה אַנְגָּעָן אָזְנַ
אַרְוּם אִירֶע אֹוְיגַן אֹוְיףּ דֻּעַם בְּלָאָס גְּעוּוֹאָרְעָנוּם פְּנִים הָאָט
אַבְּרָהָמְ-אַיְצְיָע אִיצְט דְּעָרְזָעָן אֲמִינְעַ פָּוּן אֲ יִדְּישְׂ קִינְדְּ, «דַּעַם»
יִדְּישְׂ קִינְיִישַׂ, וּוֹאָס אַיְזְ וּוּיְ פָּוּן דִּי טִיפְּעַנְישַׂ אַרְיוֹתְ אַרְפְּן
פְּנִים. נָאָר אַט אַיְזְ וּיְ בְּאַלְדְּ גְּעֻקוֹמָעַן צַוְ וִירְ, אַיְזְ וּוּיְיטְרָ
גְּעוּוֹאָרְן פְּלִינְק אָן מְנוּטָהָר, הָאָט וּירְ פְּלוֹצִים צְלָאָלָט אָזְנַ
הַיְמִישְׂ-אוּפְּגָעַלִיְינְט אֲ קְלָאָפְ גַּעַטְוּן אַבְּרָהָמְ-אַיְצְיָע אַיְזְ פְּלִיזְעַ
— אַט אַזְאַיְזְ יִזְנְ אַהֲבָ אַיךְ טַקְעַ לִיבְ, אַט אַזְאַיְזְ גַּאֲסַט
וּוְילְ אַיךְ הַאֲפָן. טַקְעַ אֲ מְעַנְשָׂת אָן נִישְׁטָ קִינְיְן פְּרָאַבְּקָעְ. הַיְנִינְ
שְׁקַעְ צִיְינְ זַעַט מְעַן דָּאָךְ זַעַטְנָ אַזְאַיְזְ, וּוֹאָס זָאָלָ הַאֲפָן
אֲ בְּאַרְדְּ פָּוּן בְּאַרְדִּיטְשָׁעוֹ אָן אֲ פְּוִיסְטָ פָּוּן אֲ קָאָזָאָק. אַבְּעָר
גְּעַנוֹגְ צַוְ פְּאַלְאָמוֹטְשָׁעָן. כְּיוּעַל דִּיר בְּעַסְעָרְ מָאָכְן אֲ סָאָמָאָוָאָר
אָן וּוּלְ דִיר, בְּלִינְדְּרָ טִיוֹול, דְּעַרְלָאָגְעָן אֲ פְּרִישְׁנִיקָע
גְּלָאָזְ טַיְ מִיטְ רְוִיטְעָר אַיְנְגָעָאַטְטָעָר מִילְךְ, אֲ בְּוֹלְקָעְ מִיטְ פּוֹ
טָעָר אָן...

— זָאָגְ מִיר נָאָר, אָנוֹשָׁקָעַ, פְּרִיעָר, וּוּ גִיְיטָ מְעַן דָּאָ
הַיְנִינְ אִין בָּאָד.
— נִשְׁתְּאָ הַיְנִינְ קִינְיְן בָּאָד, דָאָ הַיִּצְטְּ זִיךְ אֲ בָאָר נָאָר
שְׁבָתָ אָן דִּינְסְטִיקָע.

— וּוֹאָס רְעַדְתָּו?

— וּוֹאָס דָעַן מִינְגְּטָה? דָא זַעַנוּן אַינְגָאנְצָן אַרְוּם צָעַן
יִדְּישְׂ פְּאַמְּלִיכְיָעָס — אַלְעַ נִיקְאַלְעַוּוֹר סְאַלְדָאָטָן, הַאַלְבָעַ גּוּיטָ,
אַחְוֹץ מִיר, קָעַן דָאָ, דְּאַכְלָתְ זִיךְ, קִינְגְּעָרָ קִינְיְשָׂ יִדְּישְׂ נִישְׁטָ
רָעָן. אֲ שָׁוֹל אַיְזְ דָאֲ פְּאַרְאָן — קְומָטָ מְעַן אַחְיָנְצָנוּ נָאָר שְׁבָתָ
דְּאוּוֹגָעָן. דָו וּוּעָסָט דְּאַנְגָּעָן גָּאָטָ, וּוּעַן דָו וּוּעָסָט הַיְנִינְ, פְּרִיעָר
טִיקְ-צְוֹנוֹגְכָּשָׂס דָאָרָט עַמְעַצְן גַּעֲפִינְעָן. זָאָל אַיךְ דִיר שְׁוִין
שְׁתָעַלְן דֻעַם סָאָמָאָוָאָר, אַדְעָר דָו וּוּעָסָט אַפְּשָׂרָ פָּוּן וּוּגְ לְאַפְּנָ
פְּרִיעָר אֲ דְרַעְמָל?

— אַיְזְ נִשְׁטָ אִין בָּאָד, וּוּלְ אַיךְ בָּאַטְשָׂ אֲ דְרַעְמָל טָוּן...

זַי הָאָט אִים פְּלִינְק צְרוּכָט גַּעַמְאָלָט דָאָס בְּעַט.

— כְּיוּעַל דִיךְ אַבְּעָר לְאַגְּבָגְ נִשְׁטָ לְאַזְנָן חְרָאַבְּעָן. אַיְזְ אֲ

שעה אַרְוֹם שָׁמֵעַ אִיר דָּעַם סָמָךְוֹאָרָה, אָוָן וְיִ נְאָר דָּעַר סָאָר
מָאוֹאָר וְוַעַט אֲנְחָוִיבָן רַעֲזָן, וְוַעַל אִיךְ דִּיק אַרְוִיסְשָׁלְעָפָן פָּוּנָ
בְּעַט. צָו וְוַעַטְשָׁעַרָע, זָאַלְסָטוּ וְוַיְסָן, הָאָב אִיר גַּעֲפִילְטָעָ פִּישָׁ
מִיט לְרִיְין, אַ יְוִיךְ מִיט פָּאָרְפָּה, אַבְּיסָל בְּרָאָנְפָּן... דָו וְוַעַטְ
דִּיךְ שְׁוִין, שְׂוֹאַרְצָעָר טִיוֹול, גּוֹט בְּאַלְעָקָן. דָעַרְוַיְיל קָאנְסָטוּ
לְרַאְפָּעָן אוֹרֶף וְוַאֲסָס דִּי וְוַעַלְתָּ שְׁטִיטָס. דָו דָאָרְפָּטָס דָאָךְ צָוָאָכָן
בְּלוֹזָן אַיְין אוֹיגָג פְּרִי אַנְטְּשָׁלָאָפָן צָו וְוַעַרְן...

וי אַיְן אַרְוִיס אָוָן צָוְגָמָאָטָס נָאָךְ זִיךְ דִּי טִיר. אַבְּרָהָם-
אַיְצָיעַ הָאָט זִיךְ גַּעֲזָעַט אַוְיְפָן בְּעַט אָוָן לְאַנְגָּנוֹאָם אַוְיְסָגָעָטוֹן
דִּי שְׁטִיוֹול. פָּוּנָ דָעַם וְוַעַג אַיְן עַר גַּעֲוָעָן שְׁטָאָרָק מִיד אָוָן
צָעַבְּרָאָכָן. דָעַרְהוֹיְפָט אַבְּעָד אַיְם דָעַר מָוח אַינְגָּאָנְצָן פָּאָרָ-
גַּעֲפָלָט אָוָן צָעַפְּלָאַנְטָעָרט. עַפְּעָס קָאָן עַר זִיךְ גָּאָרְנִישָׁט אַרְוִיס-
גַּעֲפִינְגָן. פָּוּנָ אַיְין זִיכְטָס אַיְם דָעַר וְוַיְדָעָר וְוַאֲרִיאָט וְיִ
מִיט אַמְּגָנָעָט אַיְן שְׁעוֹרוֹהָה, אַיְן אַפְּגָרְוָוָט; אָוָן פָּוּנָ דָעַר אַנְ-
דָעַרְעָר זִיכְטָס רָאַגְלָט זִיךְ דָאָס יִזְיְישָׁع בְּלוֹט, דָעַר לוֹיה מִיט דָעַם
קְנִיטָש. דָעַר טְרוֹוִיעָרְקָעָר גַּעֲזָאָגָג פָּוּנָ דָעַר לוֹיה מִיט דָעַם
גַּעֲהָרָגָעָט נָאָט שְׁטָעָקָט אַיְם אַיְן אַלְעָ גַּלְיְדָעָר אָוָן דִּי אַרְוִמִּיקָע
גַּוְיִישָׁקִיטָט שְׁטִיקָט אַיְם פָּוּנָ אַיְנָעָוָיְנִיק. וְוַאֲסָס סְיֻוּטָזִין, וְוַעַט
זִין. עַר וְוַעַרט פָּאָר קִיְּנָן זָאָךְ נִישָׁט נִתְּפָעָל. אַ דָּאגָה אַ גָּרוֹיָ-
סָעִי נְאָר דָעַרְוַיְיל וְוַאֲלָט עַר וְוַעַלְן בְּאַטְשָׁ אַוִּיף אַ פָּאָר טָעַג
זִיךְ אַפְּוּוֹאָשָׁן פָּוּנָ דָעַר גַּוְיִשְׁקִיטָט. כָּאַטְשָׁ אַוִּיף אַ פָּאָר טָעַג קָרוֹ-
מָעַן צָו זִיךְ. פִּילָט עַר מִיט אַלְעָ כּוֹחוֹת, אָוָן וְוַעַן עַר וְוַאֲלָט
אַיְצָט בְּיִי זִיךְ אָוָן שְׁטָעָטָל גַּעֲגָנָגָעָן אַיְן בָּאָד, וְוַאֲלָט עַר
טוֹזְוָנְטָעָר גַּוְיִישָׁע לְוִוְוִת גַּעֲהָרָטָפָר אַ גְּרָאָשָׁן. עַר וְוַאֲלָט
אַיְצָט בְּפָוּעָל מִשְׁדָאָס לְעַצְטָע אַפְּגָעָגָעָבָן פָּאָר אַנְ עַרְבִּישָׁתָ-
דִּיקָעָר בָּאָד אָוָן עַר וְוַאֲלָט...

אַבְּרָהָם-אַיְצָיעַ הָאָט זִיךְ אַיְן דִּי זָאָקָן גַּעֲלִיגָט אַוְנָטָעָר
דָעַר קָאַלְדָעָרָע, אָוָן גּוֹט צְוֹדָעָנְדִיק זִיךְ, הָאָט עַר מִיט דָעַם
גַּאֲנָגָעָן גּוֹפָ, מִיט לִיְיָב אָוָן לְעַבְּן, גַּעֲלָהָשָׁט נָאָךְ אָן עַרְבִּישָׁתָ-
דִּיקָעָר בָּאָד. דָאָרָט וְוַעַרט דָאָךְ דִּי נִשְׁמָה אַלְיָין לִיְיָכָטָעָר אָוָן
רִיְינָעָר. אַיְצָט, פְּרִיְיטִיק נָאָךְ הַלְּבָבָן טָאָג, אַיְן דִּי רַעֲכָטָץָיִיט,
וְוַעַן עַר גִּיטָע עַרְבִּישָׁת אַיְן בָּאָד. דָאָרָט בְּיִי דָעַם אַרְיִינְגָאָגָג

זיצט גרשון, דער בעדער, וואס האט אַפְגָּנוּמוּן בֵּי קָהָל דִּי
בָּאָד אֹוֵף אַרְעַנְדָּע, זִיצְת בֵּי אַ טִּישֶׁל אָוּן נַעֲמַת אָפּ בָּאָד-
גַּלְּטָה. נִשְׁתָּו וַיְיִתְ פָּוּן אִים דַּעֲלָטָס אַיִן אַ וַיְינְקָל לִיגְט אַ חַוִּיפָן
בַּעֲזֻעַמָּעַר. אָוּן אָזְ מַגִּיט גַּרְשָׂנוּן דָּרְיִי קָאָפְיִיקָּס בָּאָדְגָעָלָט,
וַיְיִסְטָ מעַן זַיְעַר גּוֹט, אָז אַ גַּרְוִיסָּעָר טִיל גִּיט אֹוֵף קָהָל
אָוּן דָּאָס אַיְבָּעַרְיקָע גִּיט פָּאָר גַּרְשָׂנוּן, אַ יִיד אַ מַטּוֹפָל, וְאָס
דָּאָרָף הַאָבָן אֹוֵף בְּרוּיט, אֹוֵף שְׁבָת, אֹוֵף אַ מְלָמָד... אַ
וּוֹלְלָעָר יִיד אַט דָּעָר גַּרְשָׂון, אַ שִׁינְעָר בַּעַל-תְּפִילָה. קְלוּבָּנָה
דִּיק אַ בַּעֲזָעָם, טָוָט בֵּי אִים אַבְרָהָם-אַיְצִיעָא פְּרָעָגָן:
— זָאָג נָאָר, גַּרְשָׂון, דָעַם אַמָּת, סְאַיְן הַיִנְטָ פָּאָרָאן הַיְזָן
אַיִן בָּאָר?..

מִיט אָן אַוִּיסְגָּעַלְיְבָעָנוּם בַּעֲזָעָם גִּיט מעַן אַרְיִין אַוִּיסְ
טוֹן זַיְך אָינְ אַ שְׁמַאְלָן קִילָּן חַדְרָ מִיט פָּאָלִיזָעָס אֹוֵף דִּי וּוּעָנָט.
דָּאָרָט זִיצְנָס אָינְ אַיְינָס אַיְינָס קָאָלְטָע גּוֹטָע בְּרִידָעָר, אַ פָּאָר
„לְאָסְקָאָדְרִינְגָּעָס“, מַלְמָדִים, יְחִיאָל דָעָר שְׁוֹחָת מִיט דִי פָּאוֹת,
עַטְלָעָכָע גְּבִירִים, גַּרְאָכָע פּוֹקְעָס... אָוּן בַּיִם אַוִּיסְטוֹן זַיְך
כָּאָפָט מעַן אֹוֵף אִיןְ פָּוּס אַ שְׁמָעוּס, אַמְּאָל אַ בִּיוּרָ, אַמְּאָל
אַ וּוּרְטָל אֹוֵף דִי מִיחָחִים... דָא זַעֲנָעָן אַלְעָ גְּלִיָּך — אָיִן
טָאָטָן זַיְיִ אַרְיִיןְ דִי זַאְכָן פָּאָרָפָקָט מִעַן אָיִן דִי קָאָפָטָעָס
אָוּן מַפְּאָרְבִּינְדִּט דָאָס פָּעָקָל טִיט דִי אַרְבָּלָ פָּוּן דָעָר קָאָפָטָעָס.
אָוּן יְאָסָע דָעָר שְׁוֹמָר טָאָרָאָרָט אָוּן וּוּרָפָט דִי פָּעַקְעָן אֹוֵף
דִי פָּאָלִיזָעָס. אַיְצְט גִּיט מִעַן אַרְיִין אַ צְוּוִיתָן, אַ בְּרִיִּי
טָעָרָן חַדְרָ, וּוּמְצָאָפָט הַיִּסְעָ אָוּן קָאָלְטָע וּוּאָסָעָר פָּוּן דִי
קְרָאנְגָּעָן, אֹוֵף דִי בָּעֵנָק זִיצְנָס יִדְן מִיט אַנְגָּגָסָעָנָע שְׁעַפְלָעָר,
טוֹנְקָעָן דָּאָרָט זַיְעָרָע נַאֲזָדְפָּאָטְשִׁילָעָס, רִיבְיָן אָוּן זַיְיָפָן דִי
פְּלִיזָעָס. נָאָר עַ, אַבְרָהָם-אַיְצִיעָא, הָאָטָ פִּינְט אַט אָוּן פּוֹסָט
וּוּאָשְׁעָנִישׁ. עָרָ פָּאָרָפָאָרָעָט דָעַם בַּעֲזָעָם, גִּיסְט זַיְך אָפּ מִיט אַ
שְׁעָפָל וּוּאָסָעָר אָוּן לְוִוְּפָט גְּלִיָּך אַיִן שְׁוֹיְץ-בָּאָד. דָעַרְוָעָט מִעַן
אִים אָוּן...

אַבְרָהָם-אַיְצִיעָא הָאָט זַיְך אַיְבָּעַרְגָּעָרָט אֹוֵף דָעָר אַנְדָּעָ
דָעָר זַיְיט, אָוּן שְׁמַיְיכָלְעָנְדִּיָּק וּוּיְמָעָר גַּעַטְרָאָכָט וּוּעָנָן דָעָר
בָּאָד, גְּלִיָּך וּוּיְמָעָר וּוּאָלָט דָאָרָט יָאָרְנִילְאָנָגָן גִּישָׁת גּוּוֹעָן.

... דערזעט מען אים אין שויז-בָּאָד, לְוִיפַּן אֶלְעָ אֶרְאָפַּט
 גַּן דַּי פָּאָלְקָעַס. דַּי מַעֲשָׂה אֵין אָנוֹי. אֵין שְׁטוּטָה הָאָבָּן אֶלְעָ
 לִיב אֵשׁ שְׁוִיז-בָּאָד אָוֹן גְּרוּסָעַ הַיִּצְחָק, נָאָר מִיט אַבְּרָהָם-אַיְצָיעַן
 קָאָן זַיְד קִינְגָּרָן נִישְׁתָּחָתָפָן. גַּלְיִיךְ גִּיסָּט עַר אַיְינָס נָאָכָן
 אַנְדָּעָרָן, הַיִּסְעָ שְׁעַפְלָעָן וּוְאָסָעָר אַוִיכְפָּה דַּי גְּלִינְדִּיקָעַ שְׁטִינְגָּעַר.
 סְ'חוּבָּט זַיְד אַוִיכְפָּה צַוְאַה הַיִּצְחָק, אָוֹן סְ'לְוִיפַּן אַרְוִוִּיס אָוֹן נָאָר
 אַיְינְגָּקָעַ בְּלִיְיָבָן זִיכְרָן אַוִיכְפָּה דַּעַר הַיִּנְטְּעָרְשָׁטָעַר בָּאָנָּק. כָּאָפַּט עַר
 זַיְד אַרְוִיכְפָּה אַוִיכְפָּה דַּעַר סָאמָע אַיְינְגָּעְשָׁטָעַר פָּאָלְקָעַ אָוֹן הַיִּבְּשָׂת זַיְד
 אָוֹן אַקְאָרְשָׁט צַו בְּעֻזְמָעַן—מִמְשָׁ פָּוּנְקָעַן פְּרִיעָן. דַּעְרָבִי שְׁרִירָט
 עַר אָוֹן לְעַכְצָט: «אָט אָזְוִי, אָט אָזְוִי — יְוָנָגָאָטְשָׁסָעַס. צִיגְעָנָע
 בְּעַבְקָעָעַס...». אָיִן אֵוֹ וּוְילָעָ אָרוּם זַעַצְתָּ עַר זַיְד אַוִיכְפָּה אֵרְגָּעָ אָפַּיְ
 רָוּעָן אָוֹן בָּגָלָד רָוּפָט עַר זַיְד אַלְיָיִן אַרְוִוִּיס צַו בְּגָדִינָעַן אָוֹן
 בְּעֻזְמָעַן דַּי «אַסְּקָאָדְרִיגָּעַס», אָט דַּי אַרְעָמָעַ דַּאְרָעַ מְלָמְדִים,
 וּוֹאָס מְוֹקָן זַיְד גָּאנְצָעַ טָעַג אָן בִּיתְהַמְּדוֹרָשׁ אָוֹן הָאָבָּן פָּסְדָּר
 צַו טָוּן מִיט דַּי שְׁוֹאָרְצָעַ פִּינְטוּלָעַן. בְּעֻזְמָעַן, הָאָט עַר דָּאָס
 חַיָּות לִיב גַּעַחְתָּ צַו בְּעֻזְמָעַן יְשָׁעָה דָעַם מְלָמְדָה. דָאָס צְעָהִיצְ
 טָע בְּלוֹט לְוִיפְטָט גַּעַשְׁוִינְדָן אָיִן דַּי אַדְעָרָן אָוֹן עַר דַּעְרְפִּילְטָ
 אָזְזָה דַּי הַיִּצְחָק אָזְזָה אָזְזָה עַרְבִּי-שְׁבָתְדִּיק, וּוּ דַי אַוִיכְגָּפְצָעַ מְעַזְּ
 שְׁעַנְגָּעַ לְיִהְטָעַר, וּוֹאָס שְׁטִיעָנָן שְׁוֹיָן אַנְדָּעָרָהָיִם אַוִיכְפָּן טִישׁ אָוֹן
 וַיְאָרָטָן אַוִיכְפָּה לְיִכְתְּ-בְּעַנְשָׁתָן. כָּאָפַּט עַר זַיְד אַוִיכְפָּה צּוֹם לְעַצְטָן
 מַאֲלָיָה נָאָךְ אַוִיכְפָּה אֵוֹנָה דַּעַר אַיְינְגָּעְשָׁטָעַר פָּאָלְקָעַ,
 אַיְינְגָּקָעַ שָׁאָקְלָעַן אַוִיכְפָּה אִים מִיט דַּי קָעָפָה: «וּוִיפְלָ אָזְזָה אַשְׁוּרָ
 אַבְּרָהָם-אַיְצָיעַן, צַו בְּרָעַנְגָּעַן?» דַּעַר גָּאנְצָעַר קָרְפָּעָר אָיִן בֵּי אִים
 טָצָאָקָעַ פְּיִיעָר רְוִיט אָוֹן גְּלִיעַנְדִּיק, עַר שְׁפְרִינְגָּט אַרְאָפָה אָוֹן גִּיסָּט
 זַיְד אֵפַּט מִיט אַיְזְקָאָלָטָן וּוֹאָסָעָר. בְּאָקוּמָעַ אֶלְעָ זַיְגָעַ גְּלִיָּ
 דַּעַר אֵפַּטְקִיָּט פָּוֹן אַוִיכְגָּגְגִּיט אָיִן. אָוֹן דַּעְרְפִּילְנִידִיק אֵ
 זִיסְפְּאָרְשְׁפּוּרְגָּדִיקָעַ מִידְקִיָּט, לְאֹזֶט עַר אַרְאָפַּט אַוִיכְפָּה טְרָעַפְלָעַן, גְּוּוֹדָאִ
 אָיִן מִקְוָה אַרְיִין. דָאָרָט גִּיט עַר אַרְאָפַּט אַוִיכְפָּה טְרָעַפְלָעַן, וּוֹאָשְׁחָדָר
 אֵפַּטְצִיךְ טְרָעַפְלָעַן, אָיִן דַּעַר טִיף שְׁטִיעַנְדִּיקָעַר מִקְוָה, וּוֹאָס
 אָיִן לְיַבְלָעַ שְׁטִילָה, זַוְּתָּ אַוִיט גְּלַבְלָעַן אָוֹן הָאָט אֵגַעַמְישָׁתָן
 רִיחָה בְּוֹן גַּעַפְאָרָעָטָעַ בְּעֻזְמָעַ-בְּלָעָטָעַר אָוֹן אַיְבָּרְגּוּעָקָאָכָט וּוֹאָ-
 סָעָר. עַר דַּעְרָזָעַט דָאָרָט אַרְעָמָעַ, דַּאְרָעַ בְּטָלְנִים מִיט גְּרוּסָע

פאות און לויילטנדיקע פנימער, וואס שוקן זיך אָפַט מיט גראיס פונה. וווערט עפֿעס די מקוה נאָך טיעפֿער און שטילער. למאי זאָל ער לוייקענען — ער האָט אָזִי לֵיב אָט דאָס שטיילע דיבּ-עלען מקוה-וואָאַסער, וואָס לאָזֶט יעדן צו זיך אָריין און שענקט יעדן אָבִיסעלע טהרה און אָז ער קומט... אָז ער קומט... אָז ער קומט...

אָברָהָם-אִיצְיָע אַיז פְּלוֹצִים אַנטְשְׁלָאָפּן גַּעוֹאָרָן, אִיבָּעָרִי פְּאָנוֹדִיק אָמָּדוּס שְׂמִילְּס אַוְפּּן פְּנוּס. נָאָר אַין שְׁלָאָפּן וווערט אַים דאָס הָאָרֶץ פְּאָרְקוּוּעַשְׁטַט, אָ בָּאָהָלְטָעַנְעַ בָּעַנְקָשָׁאָפּט צְעִי גִּיטֶּס זיך אַין אַלְעַ זִינְגַּ גַּלְדְּעָר, פְּאָרְקוּבִּיט זיך אַין דִּי סָאָמָע פְּאָרְבָּאָרְגָּעַנְעַ וּוַינְקְלַעַן אַין דָּעַר נְשָׁמָה אָן וּוּבְּטַ זיך אָריין בְּגַנְבָּה אַין דָּעַם שְׁלָאָפּּן דִּיקָן מָות. אָברָהָם-אִיצְיָע, קָעָרְט זיך אַיבָּעָר אַין שְׁלָאָפּן אוּף אַדְעָרְעָר זִיְּט, לִיגְיָט בְּיִדְעָה הָעַנְט אָוְנְטָעָרָן קָאָפּ, זִיפְּצָת הַלְּכִיק פָּוּן שְׁלָאָפּן. וואָס מָוֵת זיך עַס? וואָס ווּעַט זְאָך זִיְּן? פְּרָעָג נִישְׁתָּ, אָברָהָם-אִיצְיָע, אָז אַך אָן וּוּיִ אַיְּן צו דִּירָן וואָס אַיְּן פְּאָרְפָּאָלָן אָן גָּאָרָן וווערט אַים רָעָדָן, אָברָהָם-אִיצְיָע, סְאַיְּן פְּאָרְפָּאָלָן אָן גָּאָרָן וואָס צו דאָס הָאָרֶץ נאָך מָעָר פְּאָרְקוּוּעַשְׁטַט, סְפָּאָרְבָּאָפּט אַים דָּעַר אַטְעָם. ווּאָרְפָּט ער זיך אָ גַּאנְצָע וּוּלְעַ אָוּמְרוּקִיך אַין בְּלִיְּבָשׂ ווּוִיטָּעָר לִיגְנָן אוּף אָ זִיְּט פְּאָרְגְּלִיוּוּעַרְט אַין אָ אַנְגְּסְטָלְעָכָן שְׁלָאָפּן. אָן אַש לִיְּפָן אָוּוּק אַלְעַ רְעִוּוֹת, נָאָר פָּאָרָן שְׁלָאָפּּבְּנִי דִּיקָן מָות בְּצָוֹוִיּוֹת זיך אָ גַּרוּסְעָר פְּלָאָז, וואָס צִיט זיך אָן אָ סּוֹפְּ אָן אַיְּן בָּאָלְוִילְטָן מִיט אָמָּדוּס גַּלְבְּלָעָכָן שִׁין. קִינְינָעָר אַיְּן, דָּאָכָט זיך, אוּף דָּעַם פְּלָאָז נִשְׁתָּאָן אָן פְּוֹנְדְּעַטְוּוּגָן צִיט עָס אָן רְוֶפֶט עַס פָּוּן טְוִוְּנְטָעָר עַקְן אָמָּאוּדִיק שְׁטִיל וּוּיִיְּגָעָשָׂרִי, גַּעוֹאָלָט, ווּ טָוֵט מָעַן זיך אַהֲיָן? פְּלוֹצִים קְוָמָט אָן לְאָנְגָזָם פָּוּן דָּעַר וּוּיְטָן אָ מִיטְּלָ-יוּוּקְסִיקָּרְ מְעַנְטָש, קָעְנְטִיק אָ מְלָמָד, מִיט אָ צְעַרְיְסָעָנָם פָּאָלְטָאָכְל אָוּיתְ דִּי דָאָרָע פְּלִיְּצָעָס, דִּי רְעַכְטָע הָאָנְט אַיְּן גָּאָרְטָל אָרְיִינְגָעַשְׁטָעָקָט. אָברָהָם-אִיצְיָע דָעַרְקָעָנָט אַים גַּלְיִיךְ, לְוִיפְּסָ מִיט שְׁמָחָה אַים אַנְקָעָגָן אָן שְׁטְרָעָקָט צו אַים אָוִיס דִּי הָעַנְט בְּעַטְנְדִיק:

— רְ. יְשֻׁעָה....

— ד' ישעה... »

יענער טוט אויף אים א קוק מיט זיינע גוטע, קָרְגָּגֶע
אויגן. באנעט אים מיט איין בליך און באקומט אויף אים
גרויס רחמנות.

— קומ שוין, אברהם-איציע, מיט מיר אין מקוה — וועל
כדיך נאך קאנגען רاطעווען... איז א גוי איז זיך מגיר, מוז
ער גיין אין וואסער, און אי, א ייד פולט אריין, נישט פאר
איינעם געדאלט, אין שמד, מוז ער טונ תשובה און גיין אין
וואסער. קומ שוין, די מיגנות.

רייסט זיך פלווצים אויף בי אברהם-איציען דער ווילדר
וואראיאט און צעפיפט זיך אויפן גאנצן פלאז. אברהם-איציע
קאנ אים גארנישט אינזהאלטן דעם וואראיאט. יענער קרייצט
מיט די ציין און האלט די פויסטן אנטקען הימל:

— פ'יוועל דעם הימל נישט פארשוויגן. גיט איין, לאס-
קדרייגעס, אלין אין דער פארשמעקטר מוקה. כיילך פון
אייער טאטן...

ווערט ישעה, דער מלמד טויט בלאטס פון שרעך און
וויטיק. אברהם-איציע קאנ זיך נישט אינזהאלטן און צעווינט
זיך אויף א קולו! פלווצים האט מען אים אונגעהובן טרייסלען
און ווארבן. אברהם-איציע האט זיך אויפגעכאנט און דערזען,
או אונושקע וווקט אים מיט אלי פוחות.

— וואס ווינסטו איזו, משוגענער, מ'וועט זיך באלאד פון
דער גאנצער גאס צונופילויפן. שטיי שוין אויף גיכער — דער
סאמאואר שטייט שוין פארטיק אויפן טיש. גיכער... גיכער...

אברהם-איציע האט זיך אויפגעגעצעט און זיך פאראוומערט
ארומגעקוקט. דער גאנצער שלאך איז אים געליגן ווי שועע-
רער בלוי אויף דער נשמה. איז ער פליקן אויפגעשטאנגען, זיך
א וואש געטן מיט קאלט וואסער. מיט איין קער האט ער
אונגערטיריסלט פון זיך אלי בײַז חלומות. פוסטע זאכן! ער
האט זיך געוזצעט מיט אונושקען בײַם טיש טרינקען טוי. איז
אבעער אונושקע לוייט איר שורש פארט פון א יידיש שטעט.
דער טיש איז בי איר באדעקט מיט א טישטקה, ס'שטייען

אֲפִילוֹ צוּוֵי לַיְכָטֶר מִטְ לַיְכָטֶר, גְּרִיטִיט צָום לַיְכָטֶר-בְּעַנְתְּשָׁן.
נִשְׁתַּ וּוֹיִיט אַוִּיפְ דָּעַם קָאַמָּאָד אַיִן וּוַינְקָל אַיִן גַּעַשְׁתָּגְעָן אַוִּינְ
אַ מַעַשְׁעַנְגָּר טָאָז אַ זְוִיְקָר סָאַמְאָוָאָר מִיט אַ וּוֹיִיסְן טְשִׁינְיק
פָּוּן אַוִּיבָן — אַ גַּעַדְיכְּטָע פָּאָרָע הָאָט זִיךְ גַּעַטְרָאָגָן פָּוּן סָאַמָּאָ
וּאָר אַיִן דָּעַר הוֹיָן.

וּוֹאָס זְאָגְסָטוֹ אַוִּיפְ אִיר — טָאָקָע אַ גַּאנְצָע רְבִיצָן אַבְרָהָם-
אַיְצָיעַ הָאָט זִיךְ דָּעַרְפְּלִיט עֲרָבָ-שְׁבָתְדִּיק אַוְן מִיט גְּרוּסָחָק
גַּעַטְרָוְנְקָעָן אַ פְּרִיטִיקְדִּיק גָּלְאוֹ טִי. עַד הָאָט גַּעַטְרָוְנְקָעָן אַיִן
גָּלְאוֹ נָאָךְ דָּעַם אַנְדָּעָרָן אַוְן אַיִן גַּעַוְאָרָן שְׁלָטָרָק אַוְיְפְגָּלִילִיגְטָן.
— בַּיִי דִּיר אַיִן דָּא, אַנוֹשָׁקָע, גָּרְנִישָׁט שְׁלָעָטָם, וּוּן
דוֹ וּזְאָלָסְטָן נָאָר נִשְׁתַּ וְיִדְן שְׁטָעְנְדִּיק וּוִי דָעַר סָאַמְאָוָאָר. וּאָגָּ
מִיד נָאָר, וּוִי גִּיטָּמָעָן דָּא צַו אַיִיךְ אַיִן שָׁוָּל. דוֹ וְאָגָּמִיר
די גָּאָס — וּוּעָפָאָיךְ זִיךְ שְׁוִין דָעַרְפְּרָעָגָן...

— דִי שָׁוָּל אַיִיךְ אַנְדְּרָעִיעָוָסָק גָּאָס אַיִן בָּאַלְאָפָאנָס
חוֹיזָן, דוֹ וּזְאָלָסְטָן דָּאָרְט אַרְיִינְגְּנִינִי אַיִן הַוִּיף אַוְונָן צְוּוּיְתָן שְׁתָאָקָן.
וּוֹאָס גָּלְאָצָטוֹ צְוֵויָּה דִי אַוְינָג אַוִּיפְ דִי לַיְכָטֶר בַּיִ אַוְנוֹ אַיִן
שְׁטָאָט הָאָלָטָן אַלְעָ יִדְיָשָׁע נִיקָּלְאָטְיוּוּרָר סָאַלְדָּאָטָן פָּוּן לַיְכָטֶר-
בְּעַנְתְּשָׁן. דָּא אַיִן פָּאָרָאָן אֲפִילּוֹ אַסְּבִּירִיאָק, אַ גַּעַשְׁמָדְטָעָר —
צִינְדָּט עַד אַיִיךְ אַן פְּרִיטִיק לִיכְטָמָה, מָאָךְ נָאָר נִשְׁתַּ אַזְאָ פְּנִים.
וּוִילְסָטוֹ לְעַבָּן בַּיִ אַוְנוֹ אַיִן שְׁטָאָט, מְזֻוּתוֹ זִיךְ אַרְוִיסְשָׁלָאָגָן פָּוּן
קָאָפְ דִּינְעָ בָּאַרְדִּיטְשָׁעוּוּרָר שְׁטִיקְלָעָן, אַוְן...

אַבְרָהָם-אַיְצָיעַ הָאָט אַוְיְפְגָּלִילָן.

— אַוְן אַיִיךְ זָאָג דִּיר, גַּעַשְׁמָאָטָר הָאָלָזָן, אַוִּיבָן דוֹ וּוִילְסָט
בָּאַהָאָלָטָן דָעַם קָאָפְ אַוִּיפְ דִי פְּלִיְצָעָס, זְאָלָסְטוֹ מִיךְ נָאָר נִשְׁתַּ
לְעַרְנָעָן קִיְּין שְׁבָל. הַעֲרָסְטוֹן...

אַיִן אַ וּוְיִלְעָ אַרְוֹם הָאָט אַנוֹשָׁקָע גַּעַבְעַנְתְּשָׁת לִיכְטָמָה, וּוֹאָס
הָאָבָן שְׁבָתְדִּיק שְׁטִיל אַוְן פָּאַרְטָרָאָכָט גַּעַלְוִיכְטָן אַנְטָקָעָן דִי
פְּעַנְסָטָעָר, דָוְרָךְ וּוּלְלָעָ סָהָאָט אַרְיִינְגְּקָוּקָט אַ וּוְאַכְעָדִיקָר
פָּאָרְנָאָכָט פָּוּן אַ גַּוְיִישָׁע שְׁטָאָט. אַבְרָהָם-אַיְצָיעַ הָאָט אַנְגָּעָטָן
די שְׁבָתְדִּיקָע קָאַפְאָטָע אַוְן זִיךְ גַּעַלְאָוֹת גִּין אַיִן שָׁוָּל.

אַבְרָהָם-אַיְצָיעַ אַיִן שְׁוִין אַפְט גַּעַוְוָעָן אַיִן גַּוְיִישָׁע שְׁטָעָט
אַיִן טִיפְרָוָסְלָאָגָן, נָאָר אַיְצָט הָאָט עַד זִיךְ עַפְסָ גָּרְנִישָׁט גַּעַ-

קאנט אַרְוִיטָגָעֶפִּינְעָן. אַט וֹי אַלְיכְּט אַיְדָעָר עַס פֿאַרְלָעַשְׂט
זָךְ, רַאֲנְגַּט זָיךְ מֵיט דָעַם אַיְגָעָנָם שׁוֹאָרְצָן סֻפְּרָ אָונְ רַיִיסְט
זָךְ גַּלְעַ וּוַיְילַע אַוִּיפְּ אַיְנְ קְרָאָמְבָּדְקָע גַּסִּיסְהַפְּלַאְגָמָעָן. אַזְוִי
הָאָט זָיךְ אַיְנְ אַבְּרָהָם-אַיְצְיָעָן דִּי אַיְגָעָוּאָרְצָלְטָע יַדְיִשְׁקִיטָּן גַּעַזְעַמְעַן.
רַאֲנְגַּלְט מֵיט דָעַם וּוַיְלַדְן וּוְאַרְיָאַט, וּוֹאָס אַיְזְ שַׁוִּין גַּעַשְׁתָּאַגְּנָעָן
מֵיט אַיְנְ פּוֹס פּוֹן יַעֲנְדָר זִיְתְּ אַפְּגָוָנָט בֵּי דָעַם גַּעַרְגָּעָטָן
גַּאַט, הָאָט גַּעַזְוִיגְּן, גַּעַבְּרָעָנָט אָונְ גַּאוֹהָדִיק גַּעַקְיָצָלָט דִּי נַשְׁמָה.
הָאָט זָיךְ אַבְּרָהָם-אַיְצְיָעָן גַּעַקְלָאַמְעָרָט אָן דָעַם שַׁבְּתָן, וּוֹאָס אַיְנְ
שְׁטַעַטְל גַּלְיִיט עַר אַרְדִּיסְ פּוֹן יַעֲזָן וּוַיְנְקָל אָונְ וּוֹאָס אַבְּעָרְ דָא
בֵּי דִי נַקְאַלְאַיְעָוָר סַאֲלָאַטָּן אַיְזְ עַר, דָעַר שַׁבְּתָן, אַלְיִין אַ
שְׁוָאַגְּנָקְעָר, אַפְּלַאְסָעָר — קַוִּים וּוֹאָס עַר אַטְעָמָט. בֵּי אַבְּרָהָם-
אַיְצְיָעָן אַיְזְ דָעַר מוֹחַ גַּאַר צַעַפְלָאַנְטָעָרָט, עַפְּסָעַ לַעֲכָצָט עַר אָונְ
זָוְכָט... נַאֲרַ דָאָס אַלְעַזְעָאַט אַיְגָעָוְיִינְקָן גַּאַקְעָר פְּאַרְשָׁטָאַרְקָט
דָאָס שׁוֹאָרָצָע פִּיעָר, וּוֹאָס הָאָט אַיְזְ קַאְרָגָעָר וּוֹאָקְרָם
אַזְוִי גַּיְךְ אָונְ אַזְוִי וּוַיְלַד אַוְיְפְּגָעָרִיסְן.

מְהָאָט שׁוֹיְן אַנְגָּעָזְנוֹן אַוְיִפְּן גַּסְסָ דִי לַקְּאַמְטָעָרָנָס, וְעַן
אַבְּרָהָם-אַיְצְיָעָן אַיְזְ אַרְיִיף אַוְיִפְּן צַוִּיתָן שְׁטָאָק אַיְנְ שָׁוֹל אַרְדִּין.
אַרְיִינְקָמְעַנְדִּיק אַיְזְ עַר פְּאַרְחִידְוָשָׁט שְׁטִין גַּעַבְּלִיְבָן אַ וּוַיְלַע
אַוְיִפְּן שְׁוּעָל. דָאָס אַיְזְ גַּעַוְעָן אַגְּרוּסָעָר בְּרִיטָעָר חַדְרָ, וּוֹאָס
הָאָט אַוִּיסְגָּעָזָעָן עַפְּסָעַ אַמְבָאַזְוִינָט אָונְ פְּאַרְלָאַזְט. אַגְּנָצָע
וּוֹאָס אַיְזְ דִי שָׁוֹל גַּעַשְׁלָאָסָן אָונְ נַאֲרַ שַׁבְּתָן וּוּרְטָזְזָעָן
אַזְמָן. אַיְזְ דִי לַוְּפָט עַטְוֹאָס פִּיכְטָן אָונְ קִיל אַוְלָאָס זִיךְ
נִישְׁתְּ מִטְּאַמְּלָאָל פּוֹן דָעַר גַּעַהְיִצְטָעָר הַרְוָעָפָע דַּוְרְכָנְעָמָעָן. אַוְיִפְּן
עַמְוֹד בְּרָעָנוֹן אַיְצָט צַוִּיְיִלְכְּט אָונְ פּוֹן דָעַר מַזְרָחָוָגָט הַקְּבָנָן
אַוְיִי הַעֲגָג-לְאַמְּפָן מַאֲדָבָע אַרְאַפְּגָעָלְוִיכְטָן אַוִּיפְּ דָעַר קִילְעָר שָׁוֹל.
עַטְלָעָכְעַזְעָמָעָן, קַוִּים אַמְּנִין, זַעֲנָעָן גַּעַשְׁתָּגָנָעָן צַעַפְּרִיט
אַרְוּם דָעַר מַזְרָח-בָּאָגָּנָק, מִיְּנְסָטָנָה הָאָבָן גַּעַהְעָלָטָן סִידָוִרִים אַיְן
דִי חַעְנָט אָונְ גַּעַשְׁוּוִיגְּן.

— אַט אַיְצָט אַיְזְ אַקְוָרָאָט צָעַן מַעֲנְטָשָׁן! — דָאָס הָאָט
אַזְגָּן גַּעַטְוֹן צָוֹ אַבְּרָהָם-אַיְצְיָעָן אַוִּיפְּ רַוְסִישָׁ אַ הַוִּיכָּר גַּעַוְנוֹנָ
טָעָר פְּאַרְשָׁוִין אַיְזְ אַהֲלָב-סַאֲלָדָאַטִּישָׁן רַעַקְל מֵיט אַ שְׁטִיְפָעָר
טוֹנְקָל-גַּעַלְבָּעָר אָונְ קוֹרְץ-גַּעַשְׁוִירָעָנָר בָּאָרָד. עַר אַיְזְ גַּעַוְועִי

דער שמש פון דער שוֹל, וואס האט אויך געדיינט פאָר אַ
פִּיכְלָעֶר עֲרָגָעֶן אֵין אַ פְּרִילָעֶן רַעֲסַטָּאָרָן.

אַברָהָם-אַיְצָיעַ הָאָט אַוִּיסְגָּשָׁוֹן דָּעַם פְּעַלְץ, זִיךְ גַּעַשְׁתָּעַלְטַ
בֵּי דָעַר קְלִינְגֶּר בִּימָה, עַר הָאָט אַ וְיִילָּעַ גַּעֲקוֹטַ אַט אַוִּיף
דַּי מַאֲדָנָע נְפָשָׁות אָוֹן זִיךְ גַּאֲרְנוּשַׁת גַּעֲקָאָנְטַ אַפְּוּזְגָּרָעָן. אַוְיְנִיעַ
ニְיַקְּאַלְאַיְצָיעַ וְעַרְסָה סָאַלְדָּאָטָן הָאָט עַר נַאֲךְ קִינְמָאָל נִישְׁתַּגְּעַן.
ס/הָאָט זִיךְ בָּאוֹנוֹנְדָּעָרָס גַּעַזְוָאָרְפָּן אֵין דִי אַיְגָן אַיְגָנָר אַמְּיטְלָ-
וּוּקְשִׁיקָּעָר, דָּאַרְיִינְקָעָר, עַלְטָעַרְעָרְ מַעַנְטָשַׁ מִיט אַ גְּלָאָטְ רַאֲזִירָ-
טָעַר בָּאָרְדָּ אֵן פָּאַרְדְּרִיטָעַ וְיִיסְעַ וְאַנְצִיעַס, עַר אַיְן גַּעַשְׁתָּאָ-
גָּעַן בֵּי דָעַר מַוְרָה-וּוָאָנְטַ אֵין אַמְּאָדָנָע בְּלוֹעָן סָוְרְדוֹתָן, אָוֹן
אַוִּיף דָעַר בְּרוֹסְטַ אַיְן בֵּי אִים גַּעַהְאָנְגָּעָן אַוִּיף אַשְׁנוּר אֵן אַ
צָּאָל מַעְדָּאָלָן. וואס אֵין דָאָס פָּאָר אֵן אַנְשִׁקְעָנִים אַברָהָם-אַיְ-
צָּיעַ הָאָט זִיךְ נַאֲכָגְעַרְעָגַט בְּיַיְם שְׁמָשַׁ אַהֲאָ! דָאָס אֵין יַאֲקָאָו
אַיסְטִיאֻוּוִיטָש, דָעַר גַּעַוּזְעַנְעָרְ דָאַטְנָעָרְ פָּעַלְשָׁעָרְ, פָּוֹן וּמְעַנְעַן
פּוֹכָאִיקָאָוּ הָאָט הַיְינְטַ פָּאַרְגְּנִיךְ דָעַרְצִילְט. אָוֹן אַט אַיְן גַּעַ-
שְׁטָאָנָעָן אֵין אַ וּוּינְקָל אַ בְּרִידְפְּלִיאִיכְיָקָעָר יִיד מִיט אַ שְׁוֹאַרְצָעָרְ
בָּאָרְדָּ, עַר שְׁטִיְיט אַנְגָּגְבָּוּגַן מִיט אַסְיָּוָר אֵין דָעַר הַגָּנוֹן, דִי
אוּיגָן זְעַנְעַן אִים פִּיכְטַ פָּוֹן תְּפִילָה-טְרָעָרָן אָוֹן אַוְמָאַיְפָה-הַלְּעָדָ-
שְׁעַפְּשָׁעַט עַר עַפְּעַס פָּאַרְפְּרוּמַט מִיט גְּרוּוּס הַתְּלַחְבּוֹת. דָאָס
אֵין גַּעַוּזְעַן אַיְרִיקְוָטְסָקָעָר פְּרוֹמוֹאָק (אַלְעַזְעַן אִים גַּעַרְוָפָן:
דָעַר אַרְיקְוָטְסָקָעָר), אַ פָּאַרְחָלְשָׁטָעְ בְּעַנְגְּנִידְקָעְ נְשָׁמָה, וואס הָאָט
זִיךְ מִיט לִיְּבָ אָוֹן לְעַבְנָן גַּעַרְיָסְטָן צָוָם אַוְיְבָרְשָׁטָן, הָאָט אַבְּעָרָ-
בִּישְׁטָ גַּעַוּוֹסְט וֽוָאָס אָוֹן וּוּ אַזְוִי, הָאָט עַר אַפְּטָ גַּעַפְּאָסָט אָוֹן
זִיךְ פָּאַרְשָׁמָאָסָט אַוְמְבָאַהָאָלָפָן גַּעַלְקָלָמָעָרָט אֵן סִידָוָר. עַר הָאָט
גַּעַטְרוּמַט צָו פָּאָרָן אֵין אַרְצִ-יְּהָוָה אַוִּיף דִי "הַיְּלִיקָעַ קְבָּרִיטָ".
ס/הָאָט פָּוֹן אִים גַּעַוְוִיְּעַט אַפְּרִילְמָדְקָעְ אַוְמְבָאַהָאָלָפָנְקָיִיט פָּוֹן
אַ הַיְּסָעָר יִדְיָשָׁעָר נְשָׁמָה, וואס קָאָן נִישְׁתַּגְּעַן אֵין דָעַר פָּרָעָם
זִיךְ דָעַרְקָלְזָוִיבָן צָוָם יִדְיָשָׁן שָׂוָרָשָׁ.

ס/הָאָט זִיךְ אַוִּיסְגָּטְיִילְט דָעַר שָׁוֹחַט, אַ מַעַנְטָשַׁ פָּוֹן
מִיטְעַלְעַ יָרָן, אֵין אַ קּוֹרְצָן סָוְרְדוֹת, מִיטְ קְלָגָעַ אוּיגָן אֵין אַ
שִׁינְיַ-שְׁוֹוֹאָרָן בְּעַרְדָּלָ, נַאֲרַמְּאָדָנָעְ פָּאַרְשָׁלָאָפָן אָוֹן קָאַלְטָבָלָטִיק.
אַברָהָם-אַיְצָיעַ הָאָט זִיךְ אַיְגָגָעַבָּעָטָן, מַזְאָל אִים לְאָעָן

צום עמוד ער האט אונגעטען אַטלייט, און פינקלענדיק מיט דעם רעלטן אויג, האט ער, שטייענדיק בייט עמוד, מיט אַזוניש-אייפברוייזנדייק קול אַ געשריי געטונג: «לְכֹנוּ נָרְנָהּ». זונען אַבער זיינע אויפברוייזנדייק קולות גלייך אַן דער לְוֶס גַּעַד בליפן הענגען. קיינער האט זיך נישט אַ קער געטונג, אַלע האבן געהאלטן ווי פריער די סידורים און קויים בערים מיט די לִיפָּן.

דער «אריקוטסקער» האט ווי תמיד בי זיך אין ווינקלוּ הייס געשפטשעת און געליליפעט. נאָר דער שםש האט פון הינטן אַ געשריי געטונג אויף>Rossish אַברהָם-אייצְען אין פְּלִיִּי-צע אָרִין:

— וואָס האַדְלָאנִיסטוּ, שווארצע באָרד?... אַברהָם-אייצְען האט זיך באָגָאָסָן מיט אַ קָּאָלְטָן שוויס אָון קויים דערדאָונט ביין צומ סוף. נאָקָן דָּאוּגעָנָען אַיְן צו אַים צוֹגְעָזָגְעָן אַלְיָין יאָקָאָס אַיסְטְּאֻוּוּיטָשׁ, האט צו אַים פרײַנְטְּלָעַך געשמיילְט אָון אַ זָּאָג געטונג אויף>Rossish:

— דָּאָס זונט אַיר דָּאָק הַיְנָט גַּעֲקוּמָעַן אַינְגָּדְעָרְפָּרִי מיט פּוֹלְטִיקָאָוּן. ער האט מיר פֿאָרְגָּאָכְט פון אַיְך דערצְיָילְט אָון שטָאָרָק גַּעַלְוִיבָּט. אַיְצָט פֿאָרְשָׁטִי אַיְך דָּאָס טָאָקָע. הַאלְט מַעַן זיך פֿעַט ביִי דער אַיְגָּעָנָעָר אַמּוֹנוֹת, גַּעַמְט מַעַן אוֹיטָס ביִי דֵי גַּרְעַסְטָע שָׂרוֹרוֹת. נאָקָן מיט דָּרְיִיסִיך יאָר צוֹרִיק האט מַד דער רָאָטָנָעָר קָאָמְפָּנְדִּיר?...

אַברהָם-אייצְען האט אַים אַומְגָעְדוֹלְדִיק אַיבְּרָגְעָרִיסָן אָון אַ זָּאָג געטונג אויף>Rossish:

— זָאָגָט מִיר נאָר אַיְין זָאָן. אַיר האט אַזְוִי פְּלִיְּמָע-דָּאָן, אָז זַיְיִיגָּן זיך קויים אוֹיס אוֹיפְּרָאָס-וּוָאָלָט אַיר כָּאָטָש אַ פְּאָרָר מַעְדָּאָלָן אוֹיפְּגָעָה אַנְגָּעָן בַּיִי זיך אוֹיפְּרָאָס דַּעַם הַיְנָטָעָר-חַלְקָק (דָּאָס לְעַצְעַט וּוָאָרט האט אַברהָם-אייצְען זַיְעָר גַּעַדְיָיכָט אָון גַּרְאָב אוֹיסְגָּעְדָּרִיקט)...

איינְיִיקָע האבן זיך צַעְלָאָכְט. יאָקָאָס אַיסְטְּאֻוּוּיטָשׁ האט זיך אַנְגָּעָצְנוֹדָן פון כָּאָס אָון גַּעַוּאָלָט אַברהָם-אייצְען פָּאָצְאָן. אָיְן אַבער אַברהָם-אייצְען אַונְטָעָר די הַעַנְט נִישְׁט גַּעַוּאָרָן. מיט

דעם פעלץ אין דער האנט אין ער ווי אַ בליעַ פון שול פאָרְדַּשׁ
שוונגן.

אויף מאָרגן האָט זיך אַברהָם-אִיצְיָע אויפֿגעַכָּפֶט אַ פָּאָר
שעה פֿאָרטָאָג. נישט אָמוֹזִיסְט אין ער דָּאָך גַּעוֹעַן יַאֲרָן לְאָנָּג
אַ גַּעַנְגָּעֵר שִׁיסְעָר אַין חַבְרָה תְּהִילִים אָוֹן פֿלְעָגָט פֿמְעָט שְׁטָעָנִי
דיַּקְּ, זּוּמָעָר אָוֹן וּוַיְנְטוּר, אַפְּזָאנְגָּן שְׁבַת פֿאָרטָאָג אַין בִּיתְ
הַמְּדָרְשָׁ מִיט אַ קְּנָקְנָדִיקָּן מַנִּין דֻּעָם גַּעַנְגָּעֵן תְּהִילִים. אַיְצָט האָט
ער זיך אַין דער פֿעַנְסְּטָעָר אַגְּנָעָמָן אַוְן אַגְּנָעָהָיִיבָּן מִיט דֻּעָם
גַּעוֹנְיַּנְלָעָלָן נִיגּוֹן זָגָן דִּי קְאָפְּטִילְעָן תְּהִילִים. וּוֹאָס ער קָאָן
אויף אָוִיסְטוּינִיק. האָט זיך אַגְּנוּשָׂקָע אַין שְׁרָעָק אַוְיְגַּעַלְאָפָט,
אַדְּאָפְּגַּעַשְׁפְּרוֹנְגָּעָן אַין אַיְין העַמְּדָר אָוֹן אִים גַּעַמְּאָט אַ שְׁוֹאָרָצָן
סּוּפְּ, לְמַאי ער הוַיְבָט אויף אַגְּנָעָע שְׁטוּב מִיט שְׁכָנִים אויף
לִיְּטִישׁ גַּעַלְעַכְּטָעָר. אַברָהָם-אִיצְיָע האָט אִיר גַּאֲרְנִישָׁט גַּעַנְטָנִי
פֿעַרְט. ער האָט אִיצְט פָּאָר זיך שְׁמִילְאָרָהִיט גַּעַשְׁפְּטָשָׁע דֻּעָם
תְּהִילִים. אַזְוִי עַקְשָׁנוֹתְדִיק האָט זיך אַברָהָם-אִיצְיָע גַּעַלְאָמָרְט
אַן דֻּעָם שְׁבַת, וּוֹאָס זָאָל אִים, הַיִּטְט דָּאָס, רַאֲטַעְוֹעָן פָּוֹן זיך
אַלְיִין. אַיְן אַפְּבָר דָּא בִּי הַיְּגָע נִיקְאָשְׁאָעָוָר סָאָלְדָאָטָן
דער שְׁבַת אַלְיִין אַגְּפָנְגָּעָנָר אָוֹן וּוְאָרט, אַזְוִי זָאָל אִים,
דֻּעָם שְׁבַת, אוַיסְלִיאַין.

אַרְוֹם פֿאָרְנוֹאָכָט האָט ער זיך גַּאֲרָט קִין אַרט נִישְׁט גַּעַי
קָאָנָט גַּעַפְּינְגָּעָן. ער האָט אַגְּנָעָטָן דֻּעָם פֿעַלְץ אָוֹן אַיְן גַּעַלְאָפָן
אויף אַנְדְּרָעִיעַוְסָקָע גַּאָס אָוֹן שְׁוֹל. דָּאָרט אַיְן אִיצְט קִינְיָנָר
נִישְׁט גַּעוֹעַן, נָאָר אַין וּוַיְנְקָל אַיְן גַּעַשְׁתָּאָגָעָן דער "אִירְקוֹטִי"
סְקָעָרָאָגָעָן אַגְּנָעָבְּוִוִּיגָּן אויף זִין שְׁתִּיגְעַדְרָ מִיט אַסְּדָרוֹ אַין דער
הַאָנָט. אַיְן שְׁוֹל אַיְן זִיעַר קָאָלֶט גַּעוֹעַן — דִּי אַינְדְּרָפְּרִי גַּעַי
הַיִּצְטָעָ פֿרְוֹבָע אַיְן שְׁוֹן שְׁטָאָרָק אַפְּגַּעַקְלָט גַּעוֹעַן — מַיּוּעַט
זִי שְׁוֹן נִישְׁט הַיִּצְעָן בֵּין צָוָּט קּוֹמְעַנְדִּיקָּן פֿרִיטִיק. אָוֹן דָּוָרָךְ
דִּי פֿעַנְסְּטָעָר האָט אַרְיִינְגְּנָעָקָוּט אַשְׁוּעָר-פֿרְאָסְטִיקָעָר בֵּין
הַשְּׁמָשׁוֹת. אַברָהָם-אִיצְיָע האָט דֻּעָם פֿעַלְץ נִישְׁט אַוְיְגַּעַלְוָן, האָט
אַרְוִיסְגַּעַפְּנוֹעָן אַ תְּהִילִים אָוֹן צּוֹגְעַנְגָּעָן צָוָּם פֿעַנְסְּטָעָר. פֿלוֹצִים
הַאָבָן צְעַנְדְּיִקְעָר גַּלְעָקָעָר פָּוֹן נָאָגָט אַיְן וּוַיְיָטָע קְלִיסְטָעָרָס
אַגְּנָעָהָיִיבָּן עֲרָבְ-זּוֹנְטִיקְוִיךְ צָוָּקְלִינְגָּעָן, דָּא אַיְן אַטְּפִּיכְ-רוֹסְטִישׁ

שטיַּט, ווֹאָס אִיז אַיְנֶגֶעַטְוֵנְקַט אַין קָלוּיסְטָעַרְס אָן קִירְכֶּן. פֿוֹן פָּאַרְשִׁידְעַנְעַז וַיִּתְן אָן עַקְן הַאֲבָן גַּלְעָדָר אַוְנְטָעַר הוַיְכַע גַּעַז וּוּלְבָעַר אַוְמָהִיְמַלְעַךְ גַּעֲרָעַשְׂט. אַלְעָרְלִיִּי קָלָאָגְגָעַן חַאְבָּן זַיְךְ אָן אַז אַוְיְפָהָעַר גַּעַגְאָסְן אַין דַּעַר פָּרָאַסְטִיקָעַר לַוְפַּט אָן אוּפְּסַז זַיְיָעַר קָלוּיסְטָעַר-שְׁטִיכָעַר גַּעֲרוּדָעַרְט. הַאֲט אַין אַבְּרָהָם-אִיצְיָעַן אוּפְּגַעַפְּלָאַקְעָרַט דַּעַר וּלְיְהָעַר וּאַרְיאָט, ווֹאָס הַאֲט מִיט אַטְיְפַּן קִיצְזַ אַ בְּרָעַן גַּעַטְוַן דַּי נְשָׁמָה אָן זַי גַּעַזְוָגָן אַין וַיִּתְּנַזְּבַּגְנַט, אַין דַּעַר פִּינְסְטָעַרְעַר שְׁעוּרָהִיה, צָומַ גַּעַהְגָּעַטְנַן גַּאַט. אַפְּגָרָגַט, אַין אַיְוָגַעַשְׁפָּרְגָּגָעַן פֿוֹן פָּעַנְסְטָעַר אָן גַּעַבְלִיבַּן אַ וּוּיְלַעַ שְׁטִיְין. אַין דַּעַר קָאַלְטָעַר טְוָנְקָעַלְעַר לַוְפַּט הַאֲט מַעַן קוּיִם גַּעַזְעַן דַּעַם אַרְוֹן-קְדוֹשָׁה, ווֹאָס שְׁוַיְיגַט חַזְצָה אַוְיְגַעַחְיְבַּן דַּי אַוְיְגַן צָומַ אַרְוֹן-קְדוֹשָׁה, ווֹאָס שְׁוַיְיגַט זַיְךְ רְוִיָּק, בְּשֻׁעַת וּוּיְנַעַנְדִּיקַע מַאֲמָעַס רַיִּין אַין דַּעַם פְּרוֹוֹת אַוְיָךְ זַיְעָרַע גַּסְטִיקָעַ קִינְדָּעַרְעַ; עַר וּוּעַט זַיְךְ אַפְּרַעְכְּבַּעַנְעַן מִיט דַּי אַיְבִּיקָעַ הַיְמָלָעַן, עַר וּוּעַט...

עַר אִיז אַרְוִיְגַעַלְאָפַן פֿוֹן בֵּית-הַמְּדָרֵשׁ. קְוּמָעַנְדִּיק אֲהִימָּן, הַאֲט עַר פָּוְנְדָעַסְטוּוּגַן גַּעַדְאוֹנַט מַעַרְיבַּ, אִיז אַבְּפָרַגְעַן גַּעַוְועַן שְׁטָאַרְקַע מַוְנְטָעַר אָן לַעֲבֵדִיק אָן דַּאָס דַּעַטְטָע אַוְיְגַעַחְיְבַּן בֵּי אַים גַּעַפְּוָנְקָלַט. נַאֲן מַעַרְיבַּ הַאֲט עַר אַיְבְּרָעַגְעַטְוַן דַּי וּוּאַלְכָעַדְיַע קָאַפְּאַטְעַ אָן פָּאַרְרוֹכִיכְעַרְט אַ פָּאַפְּרִירָאַס. עַר הַאֲט אַגְּגָעַטְוַן דַּעַם פְּעַלְעַץ, אָן שְׁוִין שְׁטִיעַנְדִּיק אַוְיִפְּנַן גַּאַט, הַאֲט עַר אַגְּשָׁרַי גַּעַטְוַן חַזְפָּהָדִיק אַין דַּעַר לַוְפַּט אָן זַיְךְ גַּעַלְאָזָט גַּיְינַן צַו פּוֹכְטִיקָאָזָס.

צַו פּוֹכְטִיקָאָזָס הַוִּזְוִינְטַעַט מַעַן דַּוְרַךְ אַ פְּאַנְגַּן בְּרִיטַנְיַה, ווֹאָס אִיז אַרְוִמְגַעְבּוּתִי מִיט שְׁטָאַלְן אָן שְׁפִּילְלָעַרְס אָן ווֹאָס וּוּרְעַט פָּאַרְנוֹאַכְט אַפְּגַעַשְׁפָּאַרְט. אַבְּרָהָם-אִיצְיָעַ הַאֲט אַ צַּי גַּעַטְוַן דַּאָס דַּרְאַטְעַנְעַ העַנְטַל פֿוֹן אַ וַיִּתְּעַגְּגָנְדִּיקַן גַּלְאָקָן. הַאֲבָן באַלְדַּ פֿוֹן הוּיְךְ אַ מְחַנְהָה הַיְנָט אַגְּגָהָוִיְבַּן צַו בִּילַן. פָּעַרְקָעַ הַאֲט גַּעַפְּגַּנְט דַּי פָּוּרְטָקָעַ, דַּעַרְקָעַנְעַנְדִּיק אַבְּרָהָם-אִיצְיָעַן, הַאֲט עַר אַרְאַפְּגַעַנוּמָעַן דַּאָס הַיְטַל.

— דער פריץ איז נאך אין קלוייטער, זי וועלן באָלד
קומען. אַנְאַסְטָאַסִּיעַ אַנְדָּרְיִיעָוֹנוֹג זעגען אַינְדָּרְהִיטִים... אַנְאַסְטָאַסִּיעַ
אַנְדָּרְיִיעָוֹנוֹג אַיז פֿוֹכְטִיקָאָוֹס טֶאָכְטָעַר, אַ יְוָנְגָעַ אַלְמָנָה.

אַברָהָם-אִיצְעַז אַיז דּוֹרְלָגְעָגָנְגָעַן מִיט פֿעַדְקָעַן דַּעַם לְאַגְגָן
חוֹיַּח, הָאָט זִיךְ גִּיעַנְדִּיק גַּעֲרִיכְצַט מִיט דֵּי הִינְט, וּוֹאָס הַאָבָן
מִחְמָת פֿאַרְטְּרוּיָעַן צֹו פֿעַדְקָעַן בְּלוֹיוֹן דָּעַר וּוֹיטִינְס גַּעֲבִילְט
אוֹיףְ דַעַם אַנְגָּגָעַקְוּמָעָנוּם. שׂוֹין אַיז פֿאַדְעָר-צִימָעַר הָאָט אַברָהָם-
אִיצְעַז, וַיְיַזְעַן לְאַשְׁעוֹזְקָעַס הַוַּיַּיִן, נאָך שְׂטָאַרְקָעַר אַ קְלָאָפְ גַּעַז
טוֹן אַיז נאָז יְעַנְעַר זִיס-זְוִיעַדְרָע שְׂאַרְפָּעַר רִיחַ, וּוֹאָס מִטְּרָעַפְט
אָפְטַ בַּיִּ אַיְנוֹעַפְנוֹנְדָעָוָעַס פֿאַרְפְּרוֹמָטָע גַּוְיִשְׁעַ בְּאַלְעַבְּאָטִים. עַר
אַיז אַרְיַיְן אַיז אַברָהָם וּוֹיְנְצִימָעַר, וּוֹאָס אַיז שָׂוִין, אַפְנִים, גַּעַוּן
אוֹיףְ זְוַנְטִיק אוֹיפְגַּעַרְוִימַטְ. דַי צְלָטְמָאָדִישַׁע קְאַמְּפָדָן אַונְ דִּי
שְׂוֹעַרְעַ קְאַסְטָנְס אַרְוֹם דִּי וּנְעַט זְעַנְעַן אַיְסְגַּעַפְזַּט אַונְ בָּאַ-
דַעַקְטַ מִיט גְּרָאַפְלְעַכְעַ קְאַלְיְרָעַנְעַ שְׁטָאָפְן. דָעַר שְׂאַרְפָּעַר זִיסְ
זְוַיְעַרְרָעַ רִיחַ וּוֹעַרְט דָאַ טָוֹאָס וּוֹיְכָעַר דָוְךְ דַעַם פֿעַטְלָעַן
רִיחַ פָּוֹן בּוֹיְמַלְ, וּוֹאָס טָרָאָגְט זִיךְ פָּוֹן דָעַר בְּרָעַנְעַדְקָעַר לְאָמִּי
פָאַדָּע אַונְטָעַר דָעַר אַיְקָאָגַע. אַוְיךְ פָּוֹן דַעַם נָאַגְטָן פֿינְסְטָעַרְן
זָאַל הָאָט פָּוֹן אַ וּוֹיְטָן וּוֹינְקָל דָאַרְטָט טָוֹנְקָל גַּעַלְיִיכְטָן אַ רְוִיטְ-
לְעַכְעַ לְאַמְּפָאָדָע. אוֹיףְ דַעַם פֿעַסְטָן פֿירְעַקְעַדְיקָן טִיש אַיז גַּעַז-
זְעַנְעַן אַנְגָּעַצְוָנְדָן אַ לְאָמָט מִיט אַ קְיַיְלְעַדְקָיָן קְנוּיִיטַ, אַונְ אַרְוֹם
טִיש אַיז גַּעַשְׁטָאַגְעַן אַ וּוֹיְכָעַר, וּוֹאַרְעַמְעַר, גַּעַמְטָלְעַכְעַר דִּיוֹאָן.
אַונְ אָט אַיז מִיט פֿעַסְטָע שְׁנוּלָע טְרִיטַ אַרְיִיגְגָּעַקְוּמָעַן אַ יְוָנְגָעַ
גַּעַוּנְטָע גַּוְיִעַ.

— אַ, מִיט אַ גּוֹט אַנְקּוּמָנִישַׁ! דָאַס זְעַנְט אַיר זָאַךְ
אַבְרָאָם, וּוֹאָס אַיז נָעַכְטָן אַנְגָּעַקְוּמָעַן. דָעַר טָאָטָע וּוֹעַט בְּאָלָד
קְוּמָעַן פָּוֹן קְלוֹיְסְטָעַר, עַר הָאָט גַּעַפְעַטָּן, אַיר זָאַלְט וּוֹאַרְטָן אַ
וּוֹיְלִינְקָע. פֿאַרְוֹאָס טָוֹט אַיר נִישְׁט אַוִּיס דַעַם פֿעַלְץ — גִּיט
מִיר, כִּיּוּלָע אַיְיָר פֿעַלְץ אַיְתָהְעַגְגָעַן...

זַי אַיז אַווּקָע מִיט דַעַם פֿעַלְץ אַין אַין אַ פָּאָר מִינְגָט
אַרְוֹם הָאָט זִיךְ דּוֹרְהָעָרָט אַיר קְרָעַפְטִיקַע שְׁטִימָעַ:

— פֿאַרְזִוְיכְטִיק, פֿאַרְזִוְיכְטִיק — סָאַמְּאַוּאָר!

זַי הָאָט מִיט שְׁנוּלָע טְרִיטַ אַרְיִינְגְּעַטְרָאָגַן אַ מְשֻׁוְגָה-גְּרוּיִיסַן

זודיקון סאמאָוואר און אים אַוועקגעשטעלט אויפֿן טיש. זי האָט דערביי אַפְּילו קײַן קרעַץ נישט געטָן, גֶּלִיךְ ווי סַיוֹאָלֶט פָּאר אַיר גַּאֲרַ קײַן אַנְשָׁטְרָעַנְגָּנוֹגְּגָן נישט געווֹן. און בָּאָטְשָׁן דֵּי פָּאָרָעַ האָט מַעֲכְּטִיק גַּעַשְׁקָאָגָן אַין דָּעַר הוֹזֵר, האָט זי נַאֲךְ אַ בלְאָן געטָן אַין סָאָמָּאָוָאָר אָנוֹי, אָוֹ פָּונְקָעָן הָאָבָּן וֵידֵן פָּון ווִיתֵּט גַּעַטְרָאָגָן. אַברָהָם-איְצְיָעַ האָט זִיךְּ אַ הוֹיב געטָן פָּון אַרט.

— אַ גַּאנְאַסְטָאָסִיעַ אַנְדְּרִיעַוּנוֹתָא, אַיר זַעַנְתָּ אַ ברָעָן אַ ווּיְיָבָּה. מִיט אַיִּין בְּלְאָן מַאֲכָת אַיר פָּון אַ פָּונְקָעָן אַ גַּאנְגָּצָע שְׁרָפָה. זַאֲגַט מִיר נַאֲךְ, וּועֶר טְרִינְקֶט עַס בִּיְיָ אַיִּיךְ אָוִיס אָזָא גְּרוּטָן צָאָמָּאָוָאָר?..

אנְאַסְטָאָסִיעַ האָט זִיךְּ צַעְלָאָכְטָן.

— נִישְׁקָשָׁת, בִּי גַּוּטָע גַּעַסְטָ דַּאֲרָף מַעַן נַאֲךְ אַפְּטָ דָּעָרָה- גַּיְסָן דָּעַם סָאָמָּאָוָאָר. אַין פָּאָסְטִיקָעַ נַעֲכָת אַיְזָה בָּעָסָר וּוָאָסָם עַרְכָּזְשׁוּוּנְקָעָן דֵּי גַּעַדְרִים מִיט הַיִּסְׁ וּוּסָעָר, דָּעָר טָאָטָעַ האָט נַאֲךְ גַּעהַיִּסְׁ אַנְגְּרִירִיטָן צּוֹלִיב אַיִּיךְ אַבְּיטָל בְּרָאָגָּפָן אָן...

זי האָט נִישְׁטָט גַּעַנְדִּיקֶט אַירָעַ רִיְיד, אַנְהָוִיְבָנְדִּיק זִיךְּ שְׁטָאָרָק פָּאָרָעָן אַרְוּם סָאָמָּאָוָאָר. זי האָט פָּאָרָקָלְטָ טִי, אַוִּיסְׁ גַּעוֹוִישָׁת אַון גַּעַשְׁטָעָלָט דֵּי גַּלְעָזָר, אַרְוִיסְׁגַּעַנוֹמָעָן פָּון קָאָמָּאָד אַון שָׁאָנָּק פָּאָרְשִׁידְעָנָּעָזָן. זַאֲכָן. זי האָט זְאָסְטִיקָעַ גַּעַנְגִּיטָּזָם, אַרְיִינְשְׁרִיְיִעְנְדִּיק אַלְעָזָוִילָעָז אַיְזָה אַרְיִין זָוְ דָּעָר קָעְכִּין. אַברָהָם-איְצְיָעַ האָט פָּון אַיר קְיַיְן אַוִּיגָּ נִישְׁט אַרְאָפְּגַּעַנוֹמָעָן. וּוּ אַזְוִי גַּעוֹונָט אַון פַּעַנְתָּ אַון דָּעָרְבִּי אַזְוִי פְּלִינְקָ אַון לִיכִּיט. וּוּ דֵי גַּאנְגָּצָע שְׁטוּב אַרְוּם, אַיְזָה זִיךְּ הַאֲלָבָּפָּוִיְּעָרִישָׁ אַנְגְּנָעָטָן. פָּון דָּעַם פָּאָטָעָר האָט זִיךְּ דָּאָס גַּעַרְשָׁנָט אַירָעַ בְּרִיְיטָעַ גַּעַזְגָּטָעַ פְּלִיאָזָעָם, פְּוּיְעִירִישָׁ-טָעַמְפָעָז זִיכְּעָרְקִיט אַון הַאֲרֻעְפָּאָשָׁנוּ גַּרְיִיטִיקִיט אַוִּיפְּ לִיְּדָ אַון אַרְבָּעָט. זַי פְּלָעָט אַלְיָין וּוּאַשְׁן גַּרְעָט אַון טָוּן אַלְעָרְלִיִּי שְׁוּוֹאָרְצָעָז אַרְבָּעָט. פָּון דָּעָר קְרָעְנְקָלְעָכָעָר מַוְתָּעָר אַבְּעָד האָט זִיךְּ בָּאָקְוּמוֹנָן בְּלוֹעָז אַוִּיכָּז מִיט אַ פָּאָרְפּוּרָמֶט לִיְּזְדִּזְדִּיקָן אַוִּיסְׁדְּרוֹק זִיךְּ אַזְיִיךְ אַיְגְּזָעָרְטָעָז. קָעַ שְׁטִילְקִיט אַון אַ גַּיְגָוָגָגָג צָוְ טְרָעָן. נַאֲךְ דֵי דִּיקָעָ רְוִיטָע

ליפֿן האָבן קוּם צוֹגַע דְּעַקֵּט דִּי תָּאוֹהָדִיקָע וַיִּסְעַ צִין פָּון צָ
גַּזְוָנְטָעֶר דָּאָרְפָּס-שִׁיקְסָע.

און אָט האָט זִיךְ גַּעֲפָנֶט דִּי טִיר אָן פַּוכְטִיקָאָנו אַיז
אַרְיִינְגְּעַקְוּמָעָן אַ פַּאֲרָסְאָפְּעַטָּעֶר. וּוי אַלְעַ מַאַל נַאַך דֻּעַם קְלוּיָּה
סְטוּר זַעַט עַד אָוִיס פִּיעַרְלָעֶךְ, פַּאֲרָפְּוּמָט, מִיט קְלִינְגָעַ פִּיכְטָע
אוֹיגָן, סְפָּאַפְּעַט אָן קְרַעְכָּצָט. דָּעַרְזָעַן אַבְּרָהָם-אַיְצָעָן, האָט עַד
אוֹיפְּגַּעַלְיוֹיכְטָן.

— וּוי גּוֹט סְאיַת, בְּרוֹדְעָרֶת, וּוֹאָס דוּ בִּיסְט גַּעֲקָוּמָעָן
צָו טִיִּי...
עַד האָט אַרְמוֹגְעַנוּמָעָן אַבְּרָהָם-אַיְצָעָן אָן גַּזְוָעַצְט אִים

בַּיִּים טִישָּׁ נַעֲבָן זִיךְ אַוִּיף דֻּעַם וּוּיְיכָן דִּיְוָאָן. אַבְּרָהָם-אַיְצָעָן
אַיז שְׁטָאָרָק לְעַבְּדִיקָע אָן שִׁיט מִיט וּוּצָן אָן וּוּרְטָלְעָן. פַּוכְטָע
טִיקָּאָוּ פִּינְטָלָט מִיט דִּי אוֹיגָן אָן קוּוּלָּט. אַנְגָּסְטָאָסִע זִיכְטָע
בַּיִּים סְפָּאַמְּאָוָאָר, גִּיסְטָ טִיִּי, בַּאֲדִינְטָט דֻּעַם פָּאַטָּעָר אָן דֻּעַם
פְּרִילְעַךְ-דִּירְגָּנְדִּיקָן גַּאְסָטָן.

— זָאָל שְׂוִין אָבָּער, אַנְדָּרִי וּאַסְּטִילְיְעוּוִיטָשׁ, זִין גַּעֲנָג
מִיט גַּלְיְיכְוּוּרְטָלְעָן. לְאָמֵר רַעֲדָן צָו דָּעַר זָאָל. דָּעַרְצִילָט מִיר
אַקְּרָשָׁת וּוּגָן וּזְאָלָד. אָבָּער אַיז זָאָל אַיר מִיר דָּעַרְצִילָן...
בַּיִּים פַּוכְטִיקָאָוּן אַיז מִיטְאָמָּאָל גַּעֲוָאָרָן (וּוי תָּמִיד בְּשַׁעַת
גַּעֲשַׁעַפְּטָלְעָן שְׁמוּעָה) אַ ערְגָּסְטָ פְּנִים, מִיט דָּעַר שְׁטָעַנְדִּיקָעָר
מִינְעָן פָּון פְּרִילְעַכְּבָּר אַוּמְזִיכְעַרְקִיט אָן טְעַמְּט-עַקְשָׁנוֹתְדִּיקָעָר
פָּאַרְזִיכְטָ. צָו אַבְּרָהָם-אַיְצָעָן קָוּסָט עַד אָבָּער מִיט גְּרוּסִט, כְּמַעַט
קִינְדִּישָׁ, צּוֹטְרוּיָּעָן. עַד דָּעַרְצִילָט מִיט אַפְּגַּעַה-אָקְטָעָר רַיִד וּוּגָן
וּזְאָלָד, וּוּגָן דִּי גַּעַבְּאָטָעָנָעָן מְחַקִּים, וּוּגָן דִּי קְוּנִים, וּוֹאָס וּוּלִין
שְׂוִין דִּי קְוּמְעַנְדִּיקָע וּוֹאָן פָּאָרָן זַעַן דֻּעַם וּזְאָלָד. דָּעַרְבִּי גַּעַטְמָ
פַּוְּלְטִיקָאָוּן אַרוֹסִים פָּון דִּי זְיִיטָן-קַעַשְׁעַנְעָס פְּאַפְּיְרָלְעָךְ, אַוִּיף וּוּלִין
כָּעַ סְיַעַנְעָן מִיט אַ בְּלִישְׁטִיפָּט גַּעַמְאָלָט פָּאַסְעַקְלָעָךְ, וּוֹאָס נַאָּר
עַר קָאָן אַוִּיף זִין שְׁטִיגְגָּעָר עַפְעָס אַוִּיסְלִיְיְעָנָן.

הָעָרֶת נַאָּר, אַנְדָּרִי וּאַסְּטִילְיְעוּוִיטָשׁ, וּוֹאָס כְּיוּעָל אַיךְ זָאָגָן. אַ
וּזְאָלָד אַיז גַּאֲרַנִּישָׁת קִיְּן פְּרָאַסְטָעָר זָאָק אַן מַדְאָרָף זִיךְ גּוֹט אַרְוּמְקוֹן.
אַיךְ בִּין טַאָקָעָ גַּיְשָׁת קִיְּן וּזְאָלָד-הָעַנְדָּלָעָה, נַאָּר אַיךְ פְּרַעְגָּת מִימָּד
אַונְגְּטָרָה-עַלְפָּן מִין שְׂוֹאָגָעָר, וּוֹאָס הָעַנְדָּלָט שְׂוִין יָאָרָן-לְאָנָגָמִיט.

וואילן. פאר צוויי יאָרֶן האָפַּה אַיךְ געהאָט אַ פְּרִיעַז פָּאָר גָּרְשָׁנוֹס — האָבָּאָב אַךְ אַינְגַּיְ��עַם מֵיט דָּעַם שׂוֹאָגָעָר גַּעֲקִיפַּט אַ וּוּלְדָל אָוָן גָּאנְצַּן שִׁין פָּאָרְדִּינְט. מִיט אַיִּין וּוּאָרט, אַיךְ פָּאָרְשָׁטִי שָׁוִין עַפְעַס אַיִּין אַ וּוּאָלְדַּן. פְּיוּעַל שָׁוִין מַאְרָגָן פְּרִי פָּאָרֶן צַו אַיךְ אַיִּין וּוּאָלְדַּן, אַרְוּמְקוֹן אַים אַינְגַּיְ��עַם מֵיט דִּי לְעַסְנִיטְשָׁעַס, דָּעַרוּוַיְּלַן וּוּאָלְדַּן אַונְטְּעַרְקְּוָמְעַן דִּי קְוָנִים, וּוּלְ אַיךְ בִּי זִי אַ שְׁמַעַק טָוָן. אַיר קְוָמַט אַיִּיךְ דָּצָן צְוָפָאָן אַמְּגִינְזָו. אַיר מְעַט שָׁוִין זִיְּן זִיְּן כָּעָה, אָזְ בִּי מִיר וּוּעַט מַעַן שָׁוִין דָּעַם וּוּאָלְדַּן בִּישְׁטַ פָּאָרְגָּאָרָן, אַיר פָּאָרְשָׁטִיְּת?

פּוֹלְטִיקָאָוָן אַיְן דָּאָס שְׁטָאָרָק גַּעֲפָעָלָן גַּעֲוָוָאָרָן. סְיָהָבָן אוּיְף אַים בָּאוֹנוֹנְדָּעָר שְׁטָאָרָק גַּעֲוָוָרְקָט דָּעַר וּכְעָרָר טָבָן פָּן אַבְּרָהָמִ-אִיצְעָן אָוָן זִיְּנָעַ פָּעַטְשָׁע רַיְּז. עַר הָאָט כְּמַעַט וּוּי מִיטַּתְּהָפָעָלוֹת אַוִּיסְגָּעָרְגִּין:

— זַיְּעַד דִּיכְטִיק, בָּרוֹדְעָרְל, זַיְּעַד רִיכְטִיק. נִישְׁתָּאָ וּוּאָס צַו רָעָדָן, דַו פָּאָרְשָׁטִיְּת טָאָקָע אַ גַּעַשְׁעַט אָוָן מַקָּאָן זִיְּקָאָן אוּיְף דִּיר פָּאָרְאָזָן...

חָאָט זִיְּקָאָן אַנְאָסְטָאָסִעָּ פָּוָן אַרְוָם דָּעַם סָאָמָּאָוָאָר אַ כָּאָפַּט גַּעַטְוָן אָוָן זִיְּקָאָן גַּעַוְוָנְדָּס אָזָם פָּאָטָעָר. זִי אַיְן שָׁוָן לְאָגָג נִישְׁתָּאָ גַּעַוְוָן אַוִּיפָּן גּוֹט אָוָן וּוּאָלְט וּוּלְעַן אַ קוֹק טָוָן דָּאָרט אוּיְף דָּעַר וּוּרְטָאָפָּט. וּוּלְ זִי אִיצְט אַוִּיסְגָּזָן דִּי גַּעַלְגָּנְהָיִיט אָוָן פָּאָרָן מִיטַּפְּרָאָמְעַן אַינְגַּיְ��עַם אַיִּנְגָּט, וּוּאָס שְׁטִיטָאָן אוּיְף דָּעַם וּוּגָּעָן אַיִּין וּוּאָלְדַּן.

— גּוֹט, נַאֲסְטָעַנְקָעָ, זָאָל זִיְּן אָזְוִי זַיְּהָהָבָן נַאָּק אַ וּוּלְעַז גַּעֲרָעָט וּוּגָּעָן וּוּאָלְדַּן אָוָן פָּאָר. שִׁידְעָנָע גַּעַשְׁעַטְעָן.

— אִיצְט קָאָגָעָן מִיר, אַבְּרָאָם, נַעַמְעַן אַבְּיִסְלָה בְּרָאָנְפָן. גַּיב נַאָּר אַחֲעָר, נַאֲסְטִינְקָעָ, אַזָּא פָּאָרְבִּיסָּן, וּוּאָס דַו פְּלָעָגְסָט דָּעַרְלָאָגָגָעָן פָּאָר מַאְשָׁקָעָן... מִיהָאָט גַּעַטְרָנְקָעָן בִּזְוִ שְׁפָעַט אַיִּין דָּעַר נַאָּכָט. אַבְּרָהָמִ-אִיצְעָה הָאָט אוּיְף זִיְּנָעַ שְׁטִיגְגָּעָר גַּעֲרָדְעָרָט. עַר הָאָט גַּעַנְעָכְ-טִיקָּט בִּי פּוֹלְטִיקָאָוָן אוּיְף דָּעַם וּוּיְכָן וּוּצְרָעָמָעָן דִּיוֹוָאָן. אוּיְף מַאְרָגָן גָּאנְצָן פָּרִי אַיְן שָׁוִין גַּעַשְׁטָאָגָעָן פְּעַדְקָעָ מִיט

דעם אינגעשפאנטן שליטן ביימ טויער. אברהאם-איציע אין אויך גיך אועבקעלאָפַן צו אונשקען, גענומען דערט דעם טלית און-טפֿילין און ערשות דערנּאָלדעם אין ער אינאיינעם מיט אונ-טאטסיען אועבקעלאָפַן.

7

אין אַ קורצער צייט האָט אַברהָם-אַיצְיָע אַפְּגָעַתָּן אֲוֹנוֹינָע אָומְגָעַהוּיְעָרָעָמְשִׁים, אָז אָפְּילָוּ דֵי האַלְבַּ-פֶּאָרְשָׁלָאָפְּגָעַן נִיקָּאָ-לְאַיְעָוָרָסְלְאָדָטָן האָבָן זִיךְ אַיְנָ שְׂרָעָ אַוְיפְּגָעַכְאָפְּט אָוָן מִשְׁ-אַיְנָגְעַלְיִיגְט דֵי וּוּלְט. בָּאָלָד אַבְּעָרָה האָט עַס אָוִיךְ אַוְיפְּגָעָרוֹ-דָּעָרָט דֵי גּוֹיִישׁ בְּאַפְּפָלְקָעְרָוָנָג אַיְנָ דָּעָרָ שְׁטָאָט אָוָן דָּעָרָ גָּאנָ-צָעָרָ סְבִּיבָה. אַנְגָּעוּהוּבִּין האָט זִיךְ דָּאָס אָט וּוּ אָזְוִי. גַּעַקְוָמָעָן אָנָּי וּוּאָלָל, האָט אַברָהָם-אַיצְיָע אָוִיךְ וּוּוּדִיקָּן שְׁטִיְגָעָר גַּעַרְבָּעָט דָּוְרָקָ דֵי טָעָג. עָר אָז דְּוּרְגָּעְגָּאָנָגָעָן מִיט דֵי לְעַסְנִיטְשָׁעָס פְּמַעַט דָּעָם גָּאנָצָן וּוּאָלָד אָז אַיְבָּרְגָּעְצִיְּלָט דֵי בּוּיְמָעָר. דְּעַרְגָּאָלְדָעָט האָט עָר זִיךְ גַּעַמְפָעָרָט מִיט דֵי אַנְגָּעָ-קוּמוּנָעָ קוֹנוּמִים, אָז אַועֲבָעְגָּאָפְּרָן אַיְנָ דָּעָרָ נָגְנָטָעָר שְׁטָאָט אָוָן אַרְאָפְּגָעְרָאָכָט נִיעָ קוֹנוּמִים, וּוּאָס האָבָן קָאנְקוּרִירָט מִיט דֵי עַרְשָׁטָע. אַיְנָעָר אַקְוָנָה האָט אִים גַּעַוְאָלָט אַוְנְטָעְרָקְוִיפָּן, האָט זִיךְ אַברָהָם-אַיצְיָע מִיט אִים צְעַוְיְדָלָט אָוָן סְאִיזְיָע גַּעַקְוָמָעָן כְּמַעַט צָו אַ גַּעַשְׁלָעָג. פּוֹכְטִיקָאָוָה האָט זִיךְ דְּעַרְפָּוָן דְּעַרְוּוֹתָט אָוָן האָט זִיךְ אַיְצָט פְּאַרְגְּוַלְיִיבָּט אָז אַברָהָם-אַיצְיָען, טָאָקָע גָּאָרָ וּוּ אַיְנָ אַ הַיְלִיקָּן. אַברָהָם-אַיצְיָע האָט זִיךְ דְּעַרְשָׁלָאָגָן, אָז מְהָאָט גָּעָ-גַּעַבְּן פָּאָרָן וּוּאָלָד אַנְדְּעַרְהָאָלָבָן מִאָלָ אָזְוִי פִּיהָ, וּוּ מְהָאָט פְּרִיעָר גַּעַבְּאָטָן. עָר האָט בְּאַקְוּמוּנָן אַסְטָמָקָע לְעַדְלִיְיָה פָּוָן פּוֹכְטִי-קָאוּוֹן אָז פָּוָן דָּעָם קוֹנָה אָז אַלְעָ אַינְאִינְגָּעָם האָבָן אוּףְ פּוֹכְ-טִיקָּאָס גּוֹט גַּעַמְאָלָט אַ שְׁטָאָרָן טְרוֹנָק.

נִישְׁתְּ נָאָרְ פּוֹכְטִיקָאָוָן, נָאָרְ אוּיךְ אַנְגָּסְטָאָסִיעָ האָט זִיךְ שְׁטָאָרָק צְגַעְבּוֹנְדָן צָו אַברָהָם-אַיצְיָען, וּוּאָס האָט דֵי גַּאנְצָע צִיְּטָ גַּעַקְאָלָט וּוּ אַ קָּעֵס. דָּאָס רַעַכְתָּעָ אוּיגְ האָט בַּיְ אִים

פסדר געפונקלט. פון אים האט זיך געטראונג עפעס אַ פֿאָרְדַּשׁ שפרונדייק אומרו, וואָס האט מַאֲדָנוּ פַּאֲרְכָּאָפֶט פּוֹכְטִיקָאָוּן אָוּן זיין טַאָבְטָעָר. בִּיְדֻעַּ הַאָבָּן זַיִ (יעדר אויף זיין שטיגיגער) מיט זַיִעַר פּוּיעַרְשָׁן אִינְסְטִינְקְט אָוּמְבָּאוּזְסֶט דַּעֲרְפִּילְט אַברָהָם-אַצְיּוּס נְשָׁמָה-בָּרְעָן, וואָס קָאָן אַטְיָאָט אַיְן אַ מְשֻׁנָּה-פְּלַאֲקָעָר אַרְוִיסְטָלְאָצְן אָוּן וואָס האט אַפְּגָעָר אַינְגְּרָעָך אִינְסְטִינְקְטָיו זַיִ גַּעַזְוָגָן אָוּן גַּעַזְוָנָן. זַיִ זַעַגְעָן אַלְעָ דְּרֵי אַוְעַקְגַּעַפָּאָרָן צְרוּיקָאָן שְׂטָאָט.

דאָרט האט אַברָהָם-אַצְיּוּס דַּעֲרְקָלְעָרֶט פּוֹכְטִיקָאָוּן, אָוּ ער האט פִּינְט צוּ שְׁלַעַפְּן זַיִ אַרְוּם פַּרְעָמְדָעָט פְּאַלְעָס אָוּן ווּיל אַוְעַפְּעָגָעָן אַ קְרָאָם פָּן הַיְּתָלָעָן. ער ווּיל אַלְיָין פּוֹרְדִּינְגָּעָן זַיִ חַיְוָגָה אָוּן בְּלוּיוֹן אַיִן גּוֹט-פְּרִינְגְּטָשָׁאָפֶט הַעַלְפָן פּוֹכְטִיקָאָוּן, אַוְיָב ער ווּט אִים דְּאָרְפָּן. דָּאָס אִין פּוֹכְטִיקָאָוּן שְׁטָאָרָק גַּעַפְּעָלָן גַּעַוְאָרָן.

— טָן, ברודעֶרֶך, זַיִ דוּ ווּילְסָט. זַאָפְּ דִיר גַּאָט הַעַלְפָן. דוּ זַאָלָסְט נַאָר אַ קְלָעָר טָוּן ווּגָעָן דַּעַר תְּבוֹאָה, וואָס אַיִן האָב צוּ פְּאַרְקוּפָּן. כִּיְהָאָב דִיר שְׁוִין אַנְגָּמָעָלָטָן דַּעְרְצְיִילְט... ער האט פְּאַיְדוֹגָעָן אַברָהָם-אַצְיּוּן צְוּוִי הַדָּרִים פָּן דַּעַט לִינְקָן פְּלִיגְגָּל, וואָס גִּיְיט אַרְוִיס צָוָם מַאֲרָק צָוָם. אַיִין חָדָר פְּאָר אַ קְרָאָם אָוּן דַּעַר צְוּוִיטָעָר — אַמִּין דִּירָה פְּאָר אַברָהָם-אַצְיּוּן. אַנְגָּסְטָאָסִיעָאָה האט מִיט דַּעַט גַּאנְצָן הַאָרְצָן גַּנְהָאַלְפָן אַברָהָם-אַיִץְיָעָן אַיִינְצְוָאַרְדָּנָעָן דִּי קְרָאָם. זַיִ האָט גַּעַוְאָשָׁן, גַּשְׁעִירָט אָוּן צְוָאָמָעָן מִיט פְּעַדְקָעָן גַּעַהָאַלְפָן אַברָהָם-אַצְיּוּן אַרְיִינְשָׁרָאָגָן אָוּן צְעַשְׁטָלְעָן דָּאָס בִּיטָּל אַנְגָּעָקְוִיפֶט מַעְבָּל. אַברָהָם-אַצְיּוּן אִין אַוְעַקְגַּעַפָּאָרָן נַאָךְ סְחוּרָה אָוּן אַיִן אַ פְּאָר טָעָג אַרְוּם גַּעַעַפְּנָט דִּי קְרָאָם אָוּן אַנְגָּעוּהִיבָּן הַאנְדָּלָעָן. האָט ער גַּעַעַפְּטָן אַנְאָסְטָאָג-סְיִעָּן אָוּן פּוֹכְטִיקָאָוּן, מִזְאָל אִים אַ פְּאָר טָעָג לְאָזָן אַלְיָין פְּאָר זַיִ. נַאָר אוּפְּ דַּעַט צְוּוִיטָעָן טָאָג נַאָכְדָּעָם אִין ער פְּאָר בָּאִיגְּרָעָן גַּעַקְוּמָעָן צוּ פּוֹכְטִיקָאָוּן, ווּלְלָכָעָר אִין נַאָר וואָס אוּפְּזָעַטְאָגָעָן.

— אַט וואָס, אַנְדָּרִיָּה וְאַסְטִילְיוֹוִיטָש, פְּיוּילְ הַיְּנִינְט, טַאָקָע שְׁוִין, אַרְיִיבְּרָגְּגִין אַיִן אַיִיעַר קְרִיסְטְּלָעָך גַּלְוִיבָּן אָוּן...

— ווֹאָס ?

פּוֹלְטִיקָאָוּ הָאָט אַוִּיף אֵים גַּעֲקוֹקֶט דַּעֲרְשְׁטוֹינֶט אָוּן דָּעַר-
שְׁרָאָזָן, קְוִיָּם ווֹאָס עַר הָאָט אָ ווֹאָרט גַּעֲקָאנֶט אַרְוִיטְרָעָדָן.

— ווֹאָס טּוֹט זִיך עַס מִיט דִיר, בְּרוֹדְעָרְלָה, ווֹאָס טּוֹט

זִיך עַס...

— מַאֲכָת נִישְׁתְּ קִין לְאָנָגָעָה רִיהָ, אַגְּדָרִי ווֹאָסְלִילְעָוּוּשָׁה !
אַרְ וּוֹיִיסְטָ שְׁוִין, דָאָכְטָ זִיך, גּוֹט, אָז אַיך בֵּין אָן אַרְגְּנְטְּלָעְכָּעָר
מֵאָן אָוּן לְאָז מִיךְ פּוֹן קִינְגָעָם נִישְׁתְּ פִּירָן פָּאָר דָעַר נָאָז. כְּווֹילָ
אִיצְטָ אַנְהָוִיבָן רְוּדְעָרָן מִיט אַיְיעָר גַּעֲהָרְגָעָן גָּאָט אַנְטְּקָעָגָן דָעַם
אַיְיבָּקָן, אַוְשְׁטָעְרְבָּלְעָן. קְוַמְתָּ שְׁוִין מִיטָּ מִיר צָוָם גָּלָת, שְׁוִין,
די מִינְוּט...

פּוֹלְטִיקָאָוּ הָאָט שְׁוֹעָר פָּאָרְשְׁטָאָגָעָן אַבְּרָהָם-אִיצְיָעָס רִידָּ.
אַוִּיף אֵים אֵינוֹ פְּלוֹצִים אַנְגָּעָפְּלָאָן אַגְּרִיסָע אַגְּנָסְטָ פָּאָר אָט דָעַם
אַיְינְאַוְיְגְּלִידִיקָן יִידָּן מִיט דָעַר שְׁוֹאָרְכָּעָר בָּאָרָד. וּוֹעָר ווֹיִיסְטָ,
דָאָ קָאָזָן זִיךְ ? דָעַר קְרִיסְטְּלָעְכָּעָר גָּאָט אֵינוֹ דָאָז שְׁוִין אַיְינְמָאָלָ
דוֹרָךְ אַיְידָן אַוְגָעָקְוּמוּן. צִי ווֹילָ נִישְׁתְּ אִיצְטָ אָט דָעַר יִידָּ
עַפְּעָס אַפְּטוֹן אַגְּנָסְטָלָן הָאָט אֵים אַבְּעָר אַבְּרָהָם-אִיצְיָעָס נִישְׁתְּ
גַּעֲלָאָזָט קְוֻמָּעָן צָוָם זִיךְ אָוּן שְׁטוֹרְמִישׁ גַּעֲאַיִתָּ. פּוֹן גְּרוּוֹס אַוִּיפָּ
רְעוֹנוֹגָה הָאָט דָעַר אַלְטָעָר פּוֹלְטִיקָאָוּ שְׁטָאָרָק גַּעֲפִינְטָלָט מִיטָּ דִי
אוּיגָן אָוּן גַּעֲסָצְפָּעָט. עַר הָאָט זִיךְ אַיְבְּעָרְגָעְצָלָטָט פָּאָר דָעַר אַיְ
קָאָנָעָה, הָאָט שְׁוֹוִיְגָנְדִיקָן אַנְגָּעָטוֹן דָעַם פֿעַלְעָן אָוּן אַוְעָקָעְגָּגָעָן
מִיטָּ אַבְּרָהָם-אִיצְיָעָס צָוָם אַלְטָעָן גָּלָחָ פּוֹן גְּרוּוֹס סָאָבָּאָר
דָעַר אַלְטָעָר גָּלָח הָאָט בָּאָרְקִיקָט פּוֹכְטִיקָאָוּן אָוּן הָאָט אֵים
נָאָז דָעְרְקְלָעָרטָ, אָז סְאיָז אַגְּרִיסָע זְכִיהָ אַרְיִינְבְּרָעְגָּעָן אַפָּאָרָ
בְּלָאָגְדוֹעָטָעָ נִשְׁמָה אִין קְרִיסְטְּלָעָן גָּלְוִיבָּן. דָעַר גָּלָח הָאָט זִיךְ
גָּלְיִיךְ גַּעֲנוּמָעָן פָּאָר אַבְּרָהָם-אִיצְיָעָס, ווֹאָס הָאָט זִיךְ אַוְגָעְדוֹלְדִיקָן
גְּעוּרִיסָן אָוּן שְׁמָד-אַפְּרוֹנָטָ.

טָאָקָע גָּאָר אַזְּאָזָן ווֹילְדָעָר מַעֲנְטָשָׁ קָאָן אַזְּוִי, רְחַמְנָא לִיְצָלָן,
פָּאָרְבָּלְאָגְדוֹעָט וּוּרָעָן. עַר, אַבְּרָהָם-אִיצְיָעָס, ווֹילָ נִישְׁתְּ ווֹאָרטָן, בֵּין
סְיוּעָט קְוֻמָּעָן אַוִּיף אֵים, ווֹי אַוִּיף צְעַמְעָן. אַגְּמָסָעָר סְוָר אָוּן
מִיוּעָט אֵים ווֹאָרְפָּן אִין קְבָּר. עַר ווֹילָ עַפְּעָס אַלְיִין אַפְּטוֹן מִיטָּ
דָעַם לְעַבְנָן אָוּן זִיךְ רְאַנְגָּגָעָן מִיטָּ דִי הִימְלָעָן. אָט ווֹי אַקְּאָרטָן-

שפילער, וואס האט פאָרלווין דעם לַעֲצָמָן גראַשָּׂן און לִיינְגַּט אַין
 גראָיס אָזָּאָרט דעם אַיגָּעָנוּם קאָפֶּן אַיְפָּן שְׁפִּילֶן, אָווֹי האט אַברָהָם-
 אַיצְיָע אַ וְאָרָף גַּעֲטָוֹן זַיִּין צַעֲהִיצָּטָן קאָפֶּן אַין שְׁמֵד צָוָם גַּעַם-
 הרוגטן גַּאֲטָן, וואָס פִּירְט לְוִיט אַברָהָם-אַיצְיָע קְלִיזְשְׁנָעָדרְשָׁן דְּמוֹן
 דַּי שְׁוֹאָרְצָע שְׁעַרְוָרְיהָ פָּוֹן דַּי שְׁטָעַבְלַעַכְּעַ אַנְטְּקָעָן דֻּעָם אַיְן
 אָוְן אַיְינְצִיךְן אָוְן אוֹרָ-אַיְבִּיךְן. אָוְן וואָס מַעַר דַּי טּוֹיטָ-פֿרְעָמְדָע
 קְרִיסְטְּלַעַכְּעַ לְוֹפֶט האָט אַים גַּעַשְׁטִיקָט אַין פְּאָרְסְּמָטָן, אַלְץָ מַעַר
 האָט זַיְךְ אַין אַים גַּעַוּוּקָט אַמִּין פִּינְסְּטְּעָרְעָרָ אָזָּאָרטָן, אַ מִּין
 בְּרַעְנְגְּנְדִּיקְעָרָ קִיצְּלָה, וואָס האָבָּן אַים גַּעַזְוִינְגָן אַלְץָ וְוִיטְּעָרָ אָוְן
 טִיפְּעָרָ אַין אַט דַּעַר שְׁוֹאָרְצָע שְׁעַרְוָרְיהָ. דַּעַר וְוִילְּדָעָר וְאַרְיָאָטָה
 אַרְאָפְּגָעָנוּמָעָן דַּי לַעֲצָטָא אַיְנְחָאַלְטָעָנִישָׁ פָּוֹן זַוְּדִיךְן בְּלֹטָ
 אָוְן האָט וְוִי אַיבְּרָגְּעָנְצָאוּעָט דַּי נַשְׁמָה פָּוֹן דַּעַר לִינְקָעָר וַיִּיטָּ—
 אַברָהָם-אַיצְיָע האָט דַּעְרְפִּילְטָ אַטְּעָם פָּוֹן שְׁרַעְקָ-הַפְּקָרָה, פָּוֹן אַיבְּרָ-
 קְעַרְעָנִישָׁ, פָּוֹן פְּאַרְצְוּוּיְפְּלַטְעָרָ רַעֲנְגְּלָעָנִישָׁ. בְּיֵי דֻּעָם אַלְעָמָעָן אַיְזָ
 עַר לְחַלְוָתִין גְּרִיטִים גַּעוּעָן, אָוְן דַּעַר הִימְלָאָן וְאַלְץָ אַים יַעֲדָעָר רְגָעָ
 צַעְלְעָטָן דֻּעָם מוֹתָה. עַר וּוּוֹט אַבְּעָר אַוְיָחָד יַעֲנָר וּוּלְעָטָ נִישְׁתָּ
 אַיְינְרוּעָן, עַר שְׁטָעַלְטָ זַיְךְ דַּאֲךְ אַיְן נִישְׁתָּ פָּאָר זַיְךְ, נַאֲרָ פְּאָרָ
 אַ וּוּלְעָטָ מִיטָּ מַעֲנְטָשָׁן. אָוְן עַר, דַּעַר וְוִילְּדָעָר פְּרָאַסְטָאָקָה, האָט גַּעַם-
 גַּלְוִיבָּט אָוְן גַּעַפְּלִיטָה, אָוְן עַר אַן קְרִיסְטָוָס זַעֲגָעָן זַיְךְ גַּלְיָיָן מִקְרִיבָּ
 פְּאָר אַלְעָ מַעֲנְטָשָׁן, פִּינְגְּדִיךְ אַט דַּי שְׁוֹאָרְצָע שְׁעַרְוָרְיהָ אַנְטְּקָעָן
 דֻּעָם אַיְבִּיךְן. אַ אַומְדָעָרְטָרְגַּלְעַכְּעַ אַמְּבִיצְיָע, אַ צְּעוּוּיְטִיקְטָעָר
 פְּאַרְדוֹרָס הָאָבָּן גַּעַרְעָנְטָ אַין אַלְעָ זַיְינְגָּעָ לְגִידָּרָה.

עַרְשָׁתָן נַאֲךְ מִיטָּאָגָה האָט זַיְךְ אַנְאַסְטָאַטְעַ דַּעְרוֹוֹסָטָ פָּוֹן
 דַּעַר גַּעַשְׁעָנִישָׁ אָוְן זַיְךְ פְּלַזְיִים צַעְוָיְנָטָ אַיְחָד אַלְקָה. עַפְעָטָ
 האָט זַיְךְ שְׁטָאָרָק לִיבָּ בְּאַקְוּמוּעָן אַט דֻּעָם בְּרִיטָ-פְּלִיזְיִיךְן וּוּדִיקְן
 יַיְדָן. עַרְשָׁתָן נִשְׁתָּ לְאָנְגָה האָט זַיְךְ אַים אַיְנְמָאַלְגָּד גַּעֲזָעָן (דַּאֲסָ אַיְזָ
 גַּעַוּעָן יַעֲנָעָ וְאַדְךְ אַוְיָחָד דֻּעָם גּוֹטָ) אַין תְּלִיתָ אָוְן תְּפִילִין אָוְן
 זַיְךְ האָט דַּאֲמָאָלָס מִיטָּ פְּוִיְעָרְשָׁעָרָ תְּמִימָותָ אַין אַים דַּעְרְפִּילְטָ אַ
 וּוּיְטָן-וּוּיְטָן מַעֲנְטָשָׁן פָּוֹן אַ פְּרָעָמְדָעָר אָוְמָה אָוְן אַ פְּרָעָמְדָן גַּלְוִיבָּן.
 אָוְן אַיצְטָ מִיטָּ אַמְּלָאָלָ אַזְּאָ אַיבְּרָקְעָרְגָּנִישָׁ! אַירְ מַוחְ האָט דַּאֲסָ
 אַלְץָ נִשְׁתָּ מִיטָּ גַּעַלְקָנְטָ בְּאַנְגָּמָעָן. אַיבְּרָאַרָּאַשָּׁט אָוְן דַּעְרָשְׁרָאָקָן האָט
 זַיְךְ אַבְּעָרָ מִיטָּ פְּאַרְבָּאַרְגָּעָנְעָרָ פְּרִידָ דַּעְרְפִּילְטָ עַפְעָט אַ נִּיעָע

גאנטקייט צו אט דעם זודיקן קירושנער. פון מאדנע אומקֶאָרַע געלילן האט בי איר דאס האָרַץ פֿאָרְקּוּוּטַשְׁטַה. פֿוֹכְטִיקָאוּן האט דעם גאנצֵן טָאג גַּעֲשָׂוִיגַן, ער האט נאָר מעד ווי אַמְּאָל גַּעַן פֿינְטְּלַט מיט די קְלִיְּגַע אַוְיגַן אָונַן אוֹיף זַיְן בְּרִיטִין דָּרִיטִין פְּנִים אַיְזָה דִּיְתְּלַעַךְ גַּעֲוֹעַן דָּעַר אַוִּיסְדְּרוֹק פָּוּן פּוֹיְיעַרְישַׁ-טַעַמְפּוּר האַלְבָּ-אַנְגְּסְטְּלַעַכְּר, האַלְבָּ דָּרְכַּ-אַרְצְדִּיקְעַר אָוְן-טַעַטְעַנְיִקְיִיט פָּאָר אַגְּרוֹיסְעַר אַוְמְבָּאָגְּרִיְּפְּלַעַכְּר גַּעֲשָׂעַנְישַׁ. סְחָבָן זַיְן אַבְּעָר פָּאָר פּוֹכְטִיקָאוּן בְּאָלְדָּן אַנְגְּעוּהַיְבָן נִיעַ פְּרִיאַלְעַכְּעַ, אַבְּעָר אַוְמְבָּאָגְּרִיְּפְּלַעַכְּר אַיְבָּרְאַשְׁוּגַען, ווֹאָסָה תָּאָבָן אִיתְ גַּלְיִיכְצִיְּמִיק גַּעֲשָׂרָקָן אָונַן גַּעֲזָוִיגַן.

שׂוֹזֵן אַיְזָה דִּיְעַרְשְׁטָע טָעַג האָט דָּעַר פּוֹיְיעַרְישַׁ פָּאָרְפְּרוֹם. טָעַר פּוֹלְטִיקָאוּן אַנְגְּטִיצִיקְט אָן דָּעַרְשְׁטִוְינְט דָּעַרְזְּעַן, אָנוּ אַבְּרָהָםְ אַיְצִיעַ נָעַמְתַּז זַיְן פָּאָר דָּעַר נִיעַר אַמוֹנָה עַפְעַס גַּאֲרְנוּשַׁ אַוְיַּף קִיְּין קָאַטְאָוּעַס. אַבְּרָהָםְ-אַיְצִיעַ גִּיטַּעַן טָאג, אַינְדְּעָרְפְּרִי אָונַן פָּאָרְגָּאָכְט, אַיְזָה קְוִוְּסְטִעְרַ צָום גַּעֲבַעַט אָונַן ווּזְיִזְטַּ אַרְוִיסְ דָּעַרְבִּי אַאֲנָגָאָכְט, אַיְזָה קְוִוְּסְטִעְרַ צָום גַּעֲבַעַט אָונַן ווּזְיִזְטַּ אַפְּרָקָאָכְט אַיְזָה דָּעַם גַּעֲבַעַט, גַּלְיִיךְ ווּ ער ווֹאָלְטַ דָּוְרְלוּסְ מִיטַּ אָט דָּעַם פְּרָעָמְדָן גַּוְיִישַׁן גַּעֲבַעַט ווּעַלְן אַיְפְּרִיסְן אַיְבִּיקְעַ ווּגְוָנְטַה. עַפְעַס האָט ער זַיְן גַּאֲרַ פָּאָרְעַנְדָּעַט. שְׁטוּנְדִּיקְ בְּרִיְוְנְדִּיק אָונַן רַעֲדְוּוֹדִיק, אַיְזָה אַבְּרָהָםְ-אַיְצִיעַ אַיְצַּט אַיְנְגָהָאַלְטָן, עַרְנְטַ, שְׁוּיְגְנְדִּיקְ פָּאָרְדְּ טַרְאָכְט. אַפְּיָלוּ אַיְזָה קְרָאָם, בְּשַׁעַת ער פָּאָרְקִוְּפְּטַ דִּי הַיְּטַלְּעַן, אַיְזָה ער עַפְעַס אַיְפְּגַּעַטְרָאָגְן, רַעַדְטַ אַיְנְגָהָאַלְטָן, אָונַן זַיְן רַעַלְטַ אַוְיַּגְּ הַעֲרָתְּ נִישְׁתַּ אַוְיַּף צָוּ פִּינְקְלַעַן מִיטַּ אַיְבִּירְדִּיקְן ווּיְתַּ אַיְזָה אַבְּרָהָםְ-אַיְצִיעַ אַיְצַּט אַיְנְגָהָאַלְטָן, עַרְנְטַ, שְׁוּיְגְנְדִּיקְ פָּאָרְדְּ בְּלַאֲגְדוּזְעַנְדִּיקְ בְּלִיְּקַה. תָּאָבָן זַיְן שְׁוִין פִּילְ פּוֹיְעַרְמִים אַנְגְּעוּבִּיבָּן האַלְבָּ אַנְגְּסְטְּלַעַךְ, האַלְבָּ-אַרְצְדִּיקְ אַוְיַּף אִים אַוְמְזְקוּקָן. שְׁלַנְהַשְּׁעַ גַּוְיִסְ פָּוּן זַיְן גַּסְסָהָאָטְנָהָאַלְטָן, אָונַן זַיְן דָּעַלְטַ שְׁפְּרִיְּטַן ווּגְוָן אִים מָאַדְנָעַ קְלַטְנְגָעַן. ער, אַבְּרָהָםְ-אַיְצִיעַ, זַאֲלַ פְּלַוְמְרַשְׁטַ פָּאָסְטַן דָּוְרַךְ דִּי טָעַג, אַיְנָעַ אַגְּוַעַ אַגְּוַעַ האָט אַפְּיָלוּ דָּעַרְצִיְּלַטְמִיט אַוְיַּפְּן מַאְרָקְ, אָנוּ זַיְן האָט אַלְיִין מִיטַּ אַיְרָעַ אַוְיַּגְּנַן בְּלַוְמְרַשְׁטַ אָט ווֹאָס גַּעַזְעַן. זַיְן אַיְזָה אַנוּמְעַלְטָן (אוֹיְ דָּעַרְצִיְּלַט זַיְן גַּעַגְגָגָעַ שְׁפַעַט נָאָךְ האַלְבָּ-אַבְּגָעַר נָגְכַּט פָּאָרְבִּי אַבְּרָהָםְ-אַיְצִיעַ ווּוּיְנְגָגַגְ, האָט זַיְן נִישְׁתַּ ווּלְנְדִיקְ אַקְוּקְ גַּעַטְוּן צָו אִים אַיְזָה

פענרטער און דערזען, ווי אברהם-אייץ' איז געשטאנגען אין
 ווינקל אויף די קני פאר דער איקאנע מיט אויסגעשטראקטע
 הענט, און דאס פנים האט בי אים אומגעווינלאַע געליליכטן.
 אלע האבן אבער גלייך פאָרוונדערט בזמערט, ווי גיך אברהם-
 אייץ' האט ייך אויסגעלערטן די גוישׁ תפלות און זיינער
 געזאנג. שטיינדייך בשעת דעם געבעט צוישן עולם אין גרויסן
 סָאָבָּאָר, פְּלָעָגֶט אַבְּרָהָם-אייץ' פָּאָר זִיךְ מִתְּזִינְגָּעָן מִטְּ דֻּעַם
 כָּאָר. אָנוֹן ווַיְפֵלְעַר הָאָט נִשְׁתַּת אַיְנוּגָּהַלְּטָן זַיְן גַּעֲמָבָעַ,
 דַּאֲךְ אִין קְלוּסְטוּרָה מְאַדְּגָעָ אַפְּגָעָהַלְּכָטָה אַמְּאוּמְדִיק בָּאַהֲלָטָה-
 נָעַר יִרְיָשְׁ-הַאֲרָצִיקָעַר בְּרָעַן, וְאָס אִין אִיצְט אַפְּבָעַר פּוֹלְ פּוֹן
 גְּלִיעַנְדִּיקָעַר פָּאָרְבִּיסְנְקִיט אָנוֹן צָוָּהָכְעִיסְטִידָקְ פְּרוּמָעַר אוַיסְגָּעַ
 לאָזְנְקִיט. דַּאֲרָט אִין כָּאָרָה האָבן גַּעַזְנְגָּעָן שִׁיקְסָעַ, אָנוֹן זיינער
 גּוֹיִשְׁ-מִיּוֹלְשָׁעָר מְאַדְּגָעָ טְרִיוּרִיכָעָר גַּעַזְנְגָּהָט מָאוּמְזִיק גַּעַ-
 שְׁטִיגְגָּעָרָט דַּעַם בְּרָעַן-קִיצְלָ פּוֹן זַיְן אַיבְּעַרְגָּעָנִיכְעָזָעָוָעָטָר נִשְׁמָה
 אָנוֹן האָט אַגְּגָעָצְנוֹן אַתְּוֹהָדִיק פִּיעָרָלְ אָנוֹן זַיְן פָּאַרְצְוַיְפְּלַ-
 טָרְ רַאֲגָלְעָנִישׁ. פָּאָר די אוִינְגָּהָט גַּעַשְׂוָעָבָט די פְּרָעָמָדָ-
 נָאָנְטָל גַּעַשְׂטָאָט פּוֹן אַנְאָסְטָאָסִיעַ, אָנוֹן דַּעַר וּלְדָעַר וּוְאָרִיאָט
 האָט זִיךְ תָּאַוְהָדִיק גַּעַזְוִין זֹו אַ וּוִיטָּרָן הַפְּקָרְטָרִיט. אַלְזָ
 וּוִיטָּרָן אָנוֹן טִיפְּבָעָר אִין פְּרָעָמָדָן פִּיעָרָלְ אַרְיִין.

אִין אַיְנוּם אַ זְוַוְּטִיק, אַ זְוַוְּטִיק, בשעת דעם מְאַרְגָּן-גַּעַבָּעַט, האָט
 האָט וְאָס גַּעַטְרָאָפָּן. אַבְּרָהָם-אייץ' אַיְזָעָ גַּעַשְׂטָאָגָעָן צוישן עולם
 אַין סָאָבָּאָר שְׁטָאָרָק אוַיְגָעָרְדָרָט. אוֹיף זַיְן בְּלָאָסְ פָּנִים האָט
 מְאַדְּגָעָ אַרְוִיסְגָּעָדִיט זַיְן רַעַטְזָעָנְדִיק אַוְיגַּע. ער האָט פִּיעָרָ-
 דִּיק שְׁטִילְ פָּאָר זִיךְ גַּעַזְנְגָּעָן מִיט אַזָּא בִּיסְנְדִּיקְ-פְּרוּמָעַן אִימָּ-
 פָּעַט, אוֹ דַּעַר אַלְטָעָר גָּלָח האָט זִיךְ פָּאָרְוָוְנְדָרָט אוֹיף אִים
 עַטְלָעָכְעָ מִאָּל אַוְמָגָעָקָט. פּוֹלְטִיקָאָרוֹ האָט גַּעַגְאָפָּט, הַעֲרָנְדִּיק
 אַבְּרָהָם-אייץ' מִיט אָן אַפְּגָעָנָעָם מוֹילָה, אָנוֹן בַּיְ אִים אַיְנוּוֹיִינִיק
 האָט אַ צִּיטָּעָר גַּעַטְוָן עַפְעָם זְוִוְּנִים, וְאָס בָּאַטְוִיבָּט אָנוֹן פָּאָרָ-
 שְׁכָוּרָט אַ פִּיעָרָשָׁן מוֹהָה. אַרְוִיסְגָּעָגָנְגָּעָן פּוֹן סָאָבָּאָר, אוֹן פּוֹכָּ-
 טִיקָּאָוּ צָוְגָּעָלָאָפָּן זֹו אַבְּרָהָם-אייץ' מִעְן, האָט אִים אַרְוִיסְגָּעָנוֹמָעָן
 אָנוֹן אַ קּוֹשָׁ גַּעַטְוָן אִין האָנָט.

— דַּו בִּיסְט, בְּרוֹדָעָרְלָ, אַ הַיְּלִיקָעָ נִשְׁמָה, אַ הַיְּלִיקָעָ...

— הערט שווין אויף, אנדורי וואָסילַיעוּוִיטש, מיט אַזְוִינעַ פֿוֹסְטָע זאָכָן. הערט נאָר בעסער, וואָס כַּיוּעַ אַיךְ זאָגָן. אַט וואָס: לְיֻוִּיל חתונה האָבן מיט אַיעַר אַנְאַסְטָאַסְיעַן, אַיךְ פֿאַרְלָאנְג פֿון אַיךְ נִישְׁט קִין נְדָן, קִין שָׁוֹם זאָךְ. וואָס וועֶט אַיר אַקָּאַרְשָׁט דְּאַרוֹיָף זאָגָן? ...

וֵי בֵּי יַעֲדָר אָמְגָעוּוִינְגַּעַבָּר אָמְגָעַרְיכְּטָעַר זאָךְ אַיז פֿוֹכְטִיקָאָוּ דִּי עַרְשָׁטָע רָגָע אַיְפָגְעַרְעָגָט אָוָן צָעַטְוָמְלָט גַּעֲוָאָרָן. עָר אַיז אַבָּעָר אַצְּט אַזְוִיָּה פֿוֹל מִטְּ הַתְּפִלְוָה פֿאָר אַברָהָם-אַיצְּעָן, אָז עָר הָאָט זִיךְ דְּאָךְ גַּלְיִיךְ אַנְטְּשָׁאָטָן.

— וַיַּיְסְטוּ, בְּרוֹדָעָרְלָן, קְרָם אַיצְּט אַז מִיר אַחִים אַוִּיפְּ אַן-בִּיסְן. מִיר וּוּלְּן גַּלְיִיךְ אַפְּרָעָג טָוָן אַנְאַסְטָאַסְיעַן, אָוָן אַוִּיבְּ זִי וַיַּלְּגָר — זָאָל אַיךְ בַּיַּדְן גָּטָבָעַטָּשָׁן...

אַנְאַסְטָאַסְיעַן הָאָט אַין דָּעַר הַיָּם צָגַעְגָּרִיט דָּעַם אַנְבִּיסְן פֿאָרָן פֿאָטָעָר. זִי אַיְ גַּעֲוָעָן עַרְשְׁטוּינָם, דָּעַרְעַנְדִּיק אַברָהָם-אַיצְּעָן אַנְקָוּמָעָן מִיטָּן פֿאָטָעָר. זִינְט דָּעַם שְׁמָרָה, אַיז עָר בֵּי זִי אַיְשָׁעָס אַוְיְפָגְעַרְעָגָט אָוִיסְגָּעָטָונָן דָּעַם פֿעַלְעָן, הָאָט פֿוֹכְטִיקָאָוּ אַין שְׁטוּבָ נִישְׁט גַּעֲוָעָן. אַוְיְפָגְעַרְעָגָט אָוִיסְגָּעָטָונָן דָּעַם פֿעַלְעָן, זָאָג גַּעֲטָוָן אַנְסָס-טָאַסְיעָן, אַז אַברָהָם-אַיצְּעָן וַיַּלְּגָר מִטְּ אַיר חַתּוֹנָה האָבן. אַיבָּעָר-רָאַשָּׁט אַזְוִינָן דָּעַרְשָׁרָאָקָן הָאָט זִי אַיְפָגְעַהוִיבָּן דִּי אַוִּיגָן אַוִּיפְּ אַברָהָם-אַיְצְּעָס בְּלָאָס פְּנִים אַזְוִינָן זִיךְ אַגְּגָנָט מִטְּ דָּעַם פֿיְיָעָרְדִּיק-בְּלָאָן. דָּזְעַנְדִּיקָן בְּלִיךְ פֿון זִיְּן רָעַלְטָעָז עַזְעַנְדִּיק אַוִּיגָן. הָאָט זִי פֿאַרְשָׁעָמָט אַרְאַפְּגָעַלְאָזָט דָּעַם קָאָפָּן, אַזְוִינָן פְּלוֹצִים הָאָבן אַירְעָ פֿלִיצְעָס אַגְּגָעָ-חוּבָּן זְקוּן — זִי הָאָט זִיךְ אַזְוִינָן, צָוְדָעְנְדִּיק מִטְּ בַּיַּדְעָ הַעַנְטָן דָּאָס פְּנִים, דָּאָס הָאָט זִי פֿון אַיר פֿאַרְשָׁטָאַרְבָּעָנָרָ קָרְעָנָ-לְעַלְעָרָ מִוְּטָעָר גַּעַרְשָׁנָט אַז שְׂוֹזְקָקִיָּט צָוְ טְרָעָרָן. אַהֲרָעָפְּשָׁנָעָ ערַלְעָלָעָ נִשְׁמָה, קָאָן זִיךְ שְׁוֹעָר בְּאַהֲרָשָׁן בֵּי גְּרוּסָעָר אַוִּיפְּ רָעָגָנוּג אַין אַפְּרָטָעָג אַרְטָעָג אַרְטָעָג אַרְטָעָג אַרְטָעָג אַרְטָעָג מִטְּ אַנְאַסְטָאַסְיעָן, וּוּלְּבָעָ אַיז אַרְיָבְּגָעְפָּאָרָן אַז זִיךְ אַין-צִי-מַעְדִּיקָעָר וּוּוּנָנוּג. פֿוֹכְטִיקָאָוּ הָאָט אַפְּלָגְוָוָהָרָן אַז זִיךְ אַין-צִי-דָּאָס "פָּאָר-פָּאָלָק" זָאָג זִיךְ צָוְ אַים אַין שְׁטוּב אַרְיָבְּגָעְלָוִיבָּן, הָאָט זִיךְ אַבָּעָר אַברָהָם-אַיְצְּעָס דָּעַרְפָּוָן לְחַלְוָתִין אַפְּגָעָזָגָט. דָּעַרְוָיָּיל הָאָט זִיךְ אַיְפָגְעַהוִיבָּן אַז מַוְרָאַדְיָקָעָר טָוָמָל צְוִישָׁן

די ניקאָלְצִיעוּוּר סַאַלְדָּאַטָּן. אָט ווֵי שׁוּוֹרְ קְרָאָנְקָעְ צִימְטָרְן אָוִירְ.
 אַין טוֹיטְ-שְׁרָעְקָ מִיטְ דִּ לְעַצְטָ פְּחוֹתָ, וּוּעָן מִיטָּוֹת זַיְיָ אֶ קְלָאָפְּ
 אָוִירְ דַּעַם קְרָאָנְקָן אָבָּרָ, אָט אָזְוִי הָאָבָּן דִּ נִיקְאָלְצִיעוּוּר סַאַלְ-
 דָּאַטָּן, אָט דִּ פָּאָרוֹאַרְפָּעָנָעְ יִזְדִּישָׁע נְשָׂמוֹת, וּוּאָסְ הָאָבָּן זַיְעָר
 לְעָבָן לְאָגָן זַיְיָ אַיְנוֹזָם גַּעֲרָאָנְגָּלְטָ פְּאָרְ זַיְעָר יִדְיִשְׁקִיָּט מִיטְ אֶ
 גְּרוֹוִיסְטָרְ פִּינְגְּטָלְעָךְ-גְּוִישָׁעָר וּוּלְטָ אָוָן הָאָבָּן קְרָוִים אַרְוִוְגְּעָרְאָטָעְ-
 וּוּלְטָ אֶ בִּיסְעָלָעְ פָּאָרְמָאָטָעְטָרְטָעְ אַיְסְגְּעָבְלָאָסְטָעְ יִזְדִּישְׁקִיָּט, אָט דִּ
 פָּאָרְגְּוִיְשָׁטָעְ יִזְן זַעַנְעָן אַיְסְגְּעָצְטָרְטָעְ גַּעַוּזָרְן פָּוּן אַבְרָהָם-אי-
 צִיעָשׁ שְׁמָדָ. זַיְיָ וְאָבָּן שְׁוִין גַּעַנוֹגְ גַּעַזְעָן מְשֻׂמְדִים, אַפְּגָעָפְּאַלְעָנָעְ
 בְּרִידְעָרָ, וּוּלְכָעְ הָאָבָּן נִישְׁתָּאַוְסְגָּהָאָלָטָן דִּ יִאָרְ-לְאָגָן רָאָגָן-
 לְעָנִישׁ אָוָן בַּיִּי וּוּלְכָעְ דִּ יִזְדִּישְׁקִיָּט אִיתְ גַּאֲטִילְעָךְ, אַיְסְגְּעָגָן-
 גַּעַן אַדְעָרְ אַפְּגָעָשְׁטָאָרָבָן. אַבְעָרְ אֶט דַעַר "בְּעָרְדִּיטְשָׁעוּרְ" קִירְוּשָׁ-
 נָעָרָ, פָּאָרְבְּרוּנָט זַיְיָ עָרְ וּוּזְיָן, הָאָט דָאָקְ עַרְשָׁת אַגְּנוּמָלָט בַּיִּי
 זַיְיָ אַין דַעַר קְאַלְטָעְרָ שְׁוֹלְ גַּעַנְאָקָט מִיטְ אֶ "רְכָ-גְּרָנְגָהָ" אָוָן
 הָאָט נָאָךְ גַּעַקְוָקָט אָוִיךְ זַיְיָ פָוּן אַוְיָבָן אַרְאָפְּ. אָנְזָ נְוֹאָגָן
 הָאָט עָרְ פְּאָרְ דַעַר גַּאֲנָצָעְרָ וּוּלְטָ אֶ שְׁלִיְיָדָעָר גַּעַטָּוָן דִּ הַיִּלְאָ-
 קָעְ יִזְדִּישָׁعְ אַמְוֹהָ. סְחָאָטָזְ זַיְיָ גַּעַשְׁנִיטָן וּוּי מִיטְ מְעַסְעָרָם, וּוּאָסְ
 אֶט דַעַר "אַיְסְוּוּרָךְ" הָאָט זַיְיָ פָוּן אַגְּנוּמָלָט, נָאָרָ
 וּוּלְיָ נָאָךְ וּוּעָרָעָן פְּלוּמָרְשָׁת בַּיִּי, זַיְיָ אֶ הַיִּלְיָקָעָרָ. דִּ פְּפָרָה וְאָלָ-
 עָרְ וּוּזְרָן פְּאָרְ אַלְעָ יִזְן! זַיְיָדָעָכָעְ יִזְדִּישָׁעְ דְּשָׁמָה הָאָט
 זַיְזָקָרְ אַרְמָנְדִּיקְ אַיְפְּגָעָרִיסְמִיטְ אֶ סְתָמָ גַּעַשְׁמָדָט, נָאָרָ
 קְלָאָפְּ אָוָן מִיטְ דַעַר סְטִילְיָאִישָׁעָרְ קְרָאָפָטְ פָוּן אֶ פָּאָרְבָּאָרְגָּעָנָעָם
 אָוָן שְׁמָעָרְצָלְעָךְ-אַיְפְּגָעָוּקָטָן אָוָרְ-אַלְטָן פָּאָקָטְ-אַיְסְטִינְקָט זַעַנְעָן
 זַיְיָ זַיְיָ אַיְינָ מְעַנְטָשָׁ אַיְפְּגָעָשְׁטָאָגָעָן אַנְטָקָעָן אַבְרָהָם-איְצִיעָן, זַיְיָ
 קָאָוָ אַסְטִיעָוּוּטָשָׁ, דַעַר אַרְקוּטָסָעָרָ, דַעַר שְׁוֹחָטָ, דַעַר שְׁמָשָׁ
 אָוָן דִּ אַיְבָּרִיקָעָ — אַלְעָ הָאָבָּן זַיְיָ אַיְנוֹסָ אַרְיָפְּרָעָגָנָגָ צָוָ-
 זַעַמְעָגָעָנוּמָעָן. פְּמַעַט יִזְן אַוְונָטָ קְלִיְיָבָט מַעַן זַיְיָ אַזְנוֹנָפְּ בַּיִּ
 אַנְוּשָׁקָעָן, וּוּלְכָעְ בְּרָעָגָט פְּסָדָרְ פְּרִישָׁעְ יִדְעָוָתָ וּוּעָגָן דַעַם
 "אַיְסְוּוּרָךְ" אָוָן שִׁיטְ מִיטְ פִּיְעָרָ. סְחָאָטָזְ אַבְעָרְ אָוִיךְ אַלְעָמָעָן
 וּוּי אֶ דָוָגָעָרְ גַּעַוְוִירָקָט דִּ יִדְעָתָ אֶזְ אַבְרָהָם-איְצִיעָהָ הָאָט חַתּוֹנָה
 גַּעַהָאָמָן כִּימָט אַנְאָסְטָאָסִיעָן אָוָן אַיְזָאָטָם, הַיִּסְטָ דָאָמָ, דַעַר זַיְיָ
 דַעַם פָוּן דַעַם רִיכָּסָטָן אַגְּגָעָזָעָנָעָם גּוֹיָאִשָּׁן בָּעָלְ-הַבִּיתָ. וּוּרְ

זווינט וואס ער קאן נאך אפטון? מיטאך איצט א מינוט נישט
 ווארטן. יאקאו איסטייעויטש מיט דעם אירקוטסקער זענען צוועק-
 געאגנגען גלייך צו פולטיקאָוּן און האָבּן געפֿרוּוֹת מיט אַלערליך
 אוֹפְּנִים אוֹיפְּשֶׁטְּעָלֵן פּוֹלְטִיקָאָוּן זָקָעָן אַברָהָם-אַיצְּעָן, זַיִּוּ וְאַרְגָּנָעַן
 אַים וּוּי גוֹטָעַ פרִיְּגַּט, אַונְעָר אַכְּיִין מוֹזָאַינְעָן, אָז דָאָס אַיִּז
 אַ גַּעֲפְּרַעְלַעְכָּר שְׂוִינְדְּלָעַר. מִיט אַ וְאָזְקָעָן פָּאָרָן שְׁמַד הָאָט עָר
 גַּעַדְאָוּנָט אַיִּן שְׁוֵל פָּאָרָן עַמְּדוֹ אַונְעָר אַרְיסְּגָּוּוֹן אַלְעָרְלִיךְ שְׁטִיק
 פָּוֹן אַ פְּרוּמָעַן יַדְּן. אַיִּנְמָאָל הָאָט עָר זַיִּק גַּעַוְאָרְפָּן וּיְאַ רְזִיחָה
 אַוְיִיךְ אַנוּשָׁקָעַן אַונְעָר הָאָט. זַיִּשְׁרִיר נִישְׁתָּה דְּעַרְהָגָעַט — אַ קָּאַ-
 טָאַרְזָנִיכְ! מִיט דָעַם שְׁמַד אַיִּז עָר נָאָר אַוְיִין גַּעַוְעַן אַנְגָּסְטָאַ-
 סִיעַן, כָּדִי צַו בְּאַרְאָבָעוֹזָן פּוֹלְטִיקָאָוּן אַונְעָר אַמְּגַלְיָקָעַן מַעַכְּן
 זַיִּין טָאַלְטָעַר. עָר מוֹזָאַיְּגִינְטָס רַצְעָטוֹעַן פָּוֹן אַט דָעַם
 שְׁרַעְקָלְעָכְן אַוְיסְוּרָף. דָעַר אַירְקוֹטְסָקָעַר הָאָט זַיִּק אַיִּן מִיטָּן דִּי
 רַיִּיד צַעְכְּלִיפְּעַט. אַיִּן גְּרוּיסָהָס אַונְעָר פְּאַרְדְּרוֹס הָאָבּן זַיִּי אַלְיִין
 גַּעַגְלִוְיבָּט אַיִּן זַיִּיעָרָעַ אַיִּיגְעָנָעַ רַיִּיה. וּיְ פְּאַרְסְּמָטָעַ זַעַנְעָן זַיִּי
 גַּעַלְאָפָּן אַיִּן פְּאַלְיִץְיָעַ, צּוּמָּה פְּרָאָקְוָרָאָר, אַיִּן אַוְפְּרָאָוּעָן אַלְעָ-
 אַנְדָּעָרָעַ מַעַגְלַעְכָּר עַרְטָעַר. אַלְעָזָהָבָן גַּעַקְאָנָט יַאֲקָאָוּ אַיסְאָעַ-
 וּוִיטָּשָׁן, וּיְ אַזְנָאַרְגְּנָטָלְעָכְן בְּבָבוֹדִיקְן מַעֲנָשָׁן. מִיהָאָט דָעַרְפָּאָר
 אַוְמָעָטָם זַיִּי פְּאַרְוּוֹנְדָעָרָט אַוְיסְגָּהָעָרט. זַיִּק גַּעַוְוָעַן גַּעַוְוָעַן אַזְוִי
 אַוְיִפְּגָעָרָגָט, אַונְעָר פָּוֹן זַיִּיעָרָעַ רַיִּיד הָאָט גַּעַשְׁלָאָקָן אַזָּא אַמְּגָעַ.
 זַוְיִנְלְעָכָעַ שְׁנָאָה, אַז מִיהָאָט גְּלִיְיךְ דָעַרְפִּילְט אַזְנָאַטְקָעָן זַיִּעָר אַפְּ-
 תְּרִינִיקְן בְּרוֹדָעָר. דָאָס הָאָט אַבְּעָרָעָנָט מַעַר אַוְיִפְּגָהָוִין אַברָהָם-
 אַיצְּעָן בְּיִי דִי גּוֹיִים, וּוֹלְכָעַ הָאָבּן אַים עַרְשָׁתָּהָרָעָט גַּעַנוֹמָעָן
 אַין שְׁוֹן אַנְטָקָעָן דִי דְּרִיפָּות פָּוֹן זַיִּינָעַ, גַּעַוְוּזְעָנָעַ בְּרִידָעָר. נָאָר
 פּוֹלְטִיקָאָוּן אַיז צֻעְטוּמָלָט גַּעַוְאָרָן. עָר אַלְיִין הָאָט, אַיִּגְנָטְלָעָ-
 נִישְׁתָּה גַּעַוְאָלָט אַונְעָר גַּעַקְאָנָט צוֹלָאָן אַחֲד אַוְיִיךְ אַברָהָם-
 אַיצְּעָן, דָעַרְמָאַנְגָּנְדִּיק זַיִּק וּוֹעָגָן דָעַם צִיגְיִינָר, דָעַם וּוֹאָלָה,
 וּוֹעָגָן דָעַם זַדְן, וְאָס ער הָאָט גַּעַוְאָלָט גַּעַבְּן נָאָך דָעַר חַתּוֹנָה
 אַונְעָר אַברָהָם-אַיצְּעָן הָאָט בְּשָׁוּם אַוְפָּן נִישְׁתָּה גַּעַוְאָלָט גַּעַמְעָן,
 זַיִּין שְׁוֹאָלָעָר מָוח אַיז אַבְּעָר צֻעְטוּמָלָט גַּעַוְאָרָן פָּוֹן דָעַר בְּיַוּעָר
 אַנְרָעְדָעָנִישָׁ, דָעַרְהָוִיְּפָט אַבְּעָר דִי רַיִּיד פָּוֹן יַאֲקָאָוּ אַיסְאָעָטְוִיטָשָׁ,

זועמען ער האט איזו פיל יארן געקעננט ער אייז אוזעגעלאָפֿן צום אַלְטֵן גֶּה.

— פֿאַרְשְׁפֿאָרְסְט מִיר צו דערצ'ילְן,— האט אַים דער גֶּלֶח געזאגט גלייך אויפֿן טיר מיט אַ צַּפְּרִידְעָגָם שמייכְלְ—בַּי מִיר זעגען שוין געוווען יאַקְאָדוֹ אַיסְאַיעּוּוֹתְשׁ מִיט נָאָךְ עֲפָסָם אַ יִדְן. האָסְט, אַנדְרִיְוָוָסְטְּשׁ, נִישְׁט וּוָאָס אַיבְּרָאָזְקְּלָעָן. דו קָאנְסְטָן נָאָר זִין גֶּיְקְלָעָן, וּוָאָס דו האָסְט זָכָה געוווען אַרְיִינְגְּרוּנְגָּעָן אַזְּאָ פֿיְיְעָרְדִּיקְּן יִדְן אַין קְרִיטְפְּלָעָן גֶּלְוִוְּבָן. וּאַלְטָן דער קִירְוָשְׁנָעָר נִישְׁט געוווען אַזְּוִי חַשּׁוּב, וּאַלְטָן ער נִישְׁט אַרוּסְגָּעָרְפָּן אַזְּאָ אַוְּרָעָגְגָּוָג בַּי זִינְעָן בְּרִידְעָר. יִדְן לאָן זִיךְ פֿלוּמְרָשְׁט פֿאָרְן אוּפְּפָן קָאָפְּ, נָאָר אַזְּ מְרִירָט אַן זִיעָר אַמוֹנוֹה, וּוּרְעָן זִיךְ גַּעֲפָרְלָעָן אַן....

אוֹן טָאָקָע אַין אַ קְנָאָפְּעָ פֿאָר טָעָג אַרוּם האָט אַין אַיְינָעָם אַן אַוְּנוֹט אַוְּסְגְּבָרָאָכְּן אַ זִּיעָר שְׁוּעָרָע גַּעַשְׁעָבָנִישׁ. אַ קְוּדְצָע וּוּיְלָע נְאָכְדָּעָם, וּוִי אַברָהָם-אַיצְיָע אַיְן אַרְיִינְגְּרוּנְגָּעָן אַין אַוְּנוֹט אַהֲיִים פָּוֹן קְרָאָם (אַגְּאָסְטָאָסְיָע אַיְן גְּרָאָד נִישְׁט געוווען אַינְדָּעָרָה-הַיִּים), האָט זִיךְ דַּעְרָהָרָט אַ טּוֹמֵל אַרוּם דַּעְרָ טִיר פָּוֹן זִין וּוּגְנָגָג. נָאָךְ אַיְידָעָר אַברָהָם-אַיצְיָע האָט זִיךְ רַעַכְת אַוְּמָגָעָקָוּט, האָט זִיךְ דַּי טִיר גַּעַפְּנָט אַוְּן סְזָעָנָעָן אַרְיָין, אַיְינָעָר נָאָךְ דַּעַם אַנְזְדָּעָרָן, כַּמֵּעַט אַלְעָ נִיקָּאָלָעָיְוָעָר סְאַלְדָּאָטָן, מָאָגָבְּלָן אַוְּן וּוּבְּעָר, אַן האָבָּן פֿאָרְנוּמָעָן דַּי גַּרְעָסְעָרָע הַעֲלָפְּט פָּנָ דַּעַם לְאָגָן חַדְרָה. פֿאָרוּסְזָעָנָעָן גַּעַגְּגָעָן דַּעַר שְׁוֹחָט, יַאֲקָאָדוֹ אַיסְאָאָעָוָיְשׁ, דַּעַר אַרְקְוּסְקָעָר אַוְּן אַנוֹשָׁקָע. דַּעַרְזָעָן אַברָהָם-אַיִּצְיָעָן, זִעְנָעָן זִיךְ אַ וּיְלָעָ שְׂטִיל שְׂטִילָן גַּעַבְּלִיבָן, דַּעַר פֿיְעָרָה-דִּיק בְּלָאַנְזְוּנְדִּיקָעָר בְּלִיק פָּוֹן זִין רַעַכְת אַוְּגָהָהָט בַּי זִיךְ אַ וּיְלָעָ וּוִי אַפְּגָעָנוּמָעָן דַּעַם לְשָׁוֹן. ער האָט אַוְּסְגָּעָזָעָן וּוִי אַ בְּאָנוּמָעָנָר. אוֹן אַט אַיְן ער אַנְטְּקָעָן זִיךְ אַוְּפְּגָעָשְׁטָאָגָעָן.

— וּוָאָס וּוּלְטָן אִיר?

— מִיר זִעְנָעָן גַּעַקְוּמָעָן דִּיךְ וּוּאַרְגָּעָן מִיט גּוֹטָן. אוּבְּ דַּו האָסְט דִּיךְ גַּעַוְאָלָט שְׁמָדוֹן, האָסְטוֹ עַט גַּעַזְאָלָט טּוֹן אַיְן דִּין שְׁטָעָטָל. מִיר זִעְנָעָן דִּיךְ אַ קְלִין הַוִּיפְּלָאָגְגָעָרָסְעָנָע יִדְן אַוְּן מִיר קָאנְגָּעָן אַזְּאָ שְׁאָנְדָּר נִישְׁט אַרְיִינְגְּרוּטָאָגָן. וּוּלְטָטוֹ בְּלִיבָּן

אין שמד — זאָלסטו הײַנט בײַנְאַכְט פֿאָרְלָאָן די שטָאָט. אַנְיִשְׁצָה
וועלְן מִיר...

— אַיר מִינְגֶט, פֿרָאַים, אָנוּ דער שמד אַיז מִיר אַ פֿאָרגָעַ
ニיגן. ס'שְׁנִינְדַּט מִיךְ אַלְיִין ווי מִיט מַעֲסֶרֶס. נַאֲר זִינְט דָעַט
טוֹוֵיט פָּנוּ מִינְגֶט ווַיְיִבְּהַאֲט זִיךְ בֵּין מַרְדּוֹק דָאָס טְרַבְּגָעַ בְּלוֹט אַנְבָּר
געַזְוָנְדָן אָנוּ אַיךְ ווּעָלְנִישְׁט אַוּוּקְגִּין פָּנוּ דָעַר ווּעָלְט, בֵּין
לְיוּעָל מִיךְ נִישְׁט אַפְּרָעָכְעָנָן מִיט די הַימְלָעָן אָנוּ אַינְגִּינְעָם
מִיט דָעַט גַּעַרְגַּעַטְנָן גָּאַט ווּעָלְ אַיךְ...

נַאֲךְ אַיְזָעַר עַר הָאָט גַּעַנְדִּיקְט, הָאָט דָעַר גַּאנְצָעַר עַולְמָ
וּי אַצְּוק גַּעַטְוּן פָּנוּ ווּילְדוֹן כַּעַס. ווּי אַקְּאַנוּוּלְסִיעַ, הָאָט עַס
אַ בְּלִינְדְּרָעַר הָאָט דָעַט עַולְמָ דּוֹרְכְּגַּעַנוּמוּעַן, אָנוּ זַיְיַה אַהֲבָן זִיךְ
אַלְעָ אַוִּיפְתַּחְ אַים אַ ווּאַרְפַּט גַּעַטְוּן. אַנְשָׁקָעַ הָאָט די עַרְשָׁתְעַ אַים
אַ פְּלִיאָסְקָ גַּעַטְוּן אַין פָּנוּמָן אָנוּ נַאֲךְ אַיר הָאָטָן פְּמַעַט אַלְעָ
אוּיְיךְ אַים די הַעֲטָט גַּעַהְוִיבָן. אָנוּ דָאָהָאָט אַ מַאֲדָנָעָזָק גַּעַז
טְרָאָעָן. אַבְּרָהָמִ-אַיצְיָע אַינוּ גַּעַבְלִיבָן שְׁטִינָן אַוְמְבָאַוּגְלָעַר וּי
אָן אַיְזָעַרְנָעַר סְלוֹט אָנוּ הָאָט זִיךְ אַפְּלִילָו קִיןְ רִיר נִישְׁט גַּעַז
טוּן אַנְטְּקָעָגָן די קְלָעָפָט, ווּאָסָזְעָנָן פָּנוּ אַלְעָ זַיְיַטָּן אַוִּיפְתַּחְ אַים
גַּעַפְלָוִיגָן. אָנוּ אַ קְּאַרְגָּעַר מִינְגָּט אַרְוֹם הָאָבָן זִיךְ אַלְעָ אַין שְׁרָעָק
עַטוֹּאָס אַ ווּאַרְפַּט גַּעַטְוּן צְרוּיקָאָן זִיךְ פְּאַרְזְוּנְדָעָרָט אַוִּיפְתַּחְ אַים
אַוְמְגָעָקוֹקָט. עַר אָנוּ נַאֲךְ אַלְיַי גַּעַשְׁתָּאָגָעָן אַוְמְבָאַוּגְלָעַר. אָונְגָּ
טָעַר דָעַט לִינְקָן בְּלִינְדָן אַיְגָהָאָט אַוִּיפְתַּחְ זַיְיַן בְּלָאָס פָּנוּמָן זִיךְ
גַּעַצְוִיגָן אַ רִיטְשָׁקְעַלְעָז בְּלוֹט אָנוּ דָאָס רַעַכְתָּעָ אַוִּיגָהָאָט וּלְילָ
אַוְמְבָאַוּגְלָעַר אַרְוִיתְגָּעָלִיט. פְּלוֹצִים הָאָט זִיךְ אַוִּיפְנָעָצִיטָעָרָט אָנוּ
וּוַיְיַן אַנְאַסְטָאָסִיעַ. אַ רְגָּעָהָאָט זַי שְׁטוּמָ אַוִּיפְנָעָצִיטָעָרָט
בָּאַלְדָּה הָאָט זַי אַוִּיפְגָּעוּהָוִיבָן אַ הַאֲרִיךְ-רִינְדִּיק גַּעַוְוִין. עַרְשָׁת
אַיְצָט הָאָט זִיךְ אַבְּרָהָם-אַיצְיָע וּי אַוִּיפְגָּעָכָאָפָט אָנוּ אַ לִיאָרָעָם
גַּעַטְוּן.

— שְׁוֹיִיגָן זָאָלְסָטוּ, אַנְאַסְטָאָסִיעַ, שְׁוֹיִיגָן! קִיןְ קוֹל זָאָל
אַיךְ פָּנוּ דִיר נִישְׁט הָרָעָן! צָוָם עַרְשָׁתָן מַאֲלָאָן לְעַבְנָהָאָבָּה
אַיךְ מִיר גַּעַלְאָזָט גַּעַבְנָהָפָטָש. כְּיוּעָל בְּעַסְעָר שְׁטָאַרְבָּן דּוֹרְכָן
אַיְיָרָעָ העַנְתָּה, נִיקְאַלְאַיְוּעָר שְׁמַקְטָעָס, אַבְּעָרָנָה נִשְׁתָּה דּוֹרְכָן
מַלְאַקְ-הַמּוֹתָס, סְזַעְנָעָן אַנְגָּעָלָאָפָן גּוֹיִים אָנוּ אַיר מוֹזָט שְׁטָעָלָן פִּיט.

כ'וועז' קיין האָר פון אַיך נישט לאָן פֿאָן. אַיד קָאנְט אֶבעֶר
קּוֹמָעַן, ווּעַן אַיר ווּילְט, מִיד פֿאָטְשָׁן. אַיר, נֵיקָאלְטִיעָוּעָד
שְׁמַאְטָעָס!..

וַיְיַזְעַן אַינְצִיקְוִיָּן פֿאָרְשָׁוּגָן אָוֹן אַוּעָקְגַּעַנְגָּעָן צֹ
אֲנוֹשָׁקָעָן. דָּאָרֶט הָאָבָּן זַיְיַהְיָה נִישְׁתְּ גַּעַקָּאָנְט קּוֹמָעַן צֹ זַיְיַ
אוֹן זַעַנְעַן אַגְּנָצָעַ וּוּיְלָעַ גַּעַזְעָסַן שְׁטוּם אַרְוּם טִישׁ. נַאֲרָ
אֲגַזְעָקָעַ הָאָט בְּאַתְּאָלְטָן דָּאָס פְּנִים אַיְן דִּי הַעַנְטָן אוֹן זַיְיַ
וּוּינְט. דִּי ווּילְדָעַ סְצַעַע בַּיְיַ אַבְרָהָם-אַיצְיָעָן הָאָט זַיְיַ
צְעַבְּרָאָכָן. מִיט אַיר הָאָט זַיְיַ אַגְּגָהְיָיָהָן אַשְׁוּעָרָה הִיסְטָעָרִיקָה.
הָאָבָּן אַיְצָט אַלְעַ אַיְן גְּרוּיסָה שְׁרָעַךְ דָּעַרְפִּילָטָן, אָוֹן אַגְּרָוִיסָּעָר
אָוּמְגִיךְ אַיְזָן גַּעַקְמָעַן אוֹףְזַיְיַעְדָּר קְלִיְבִּיטְשָׁקָעָר פֿאָרוֹאָרְפָּעָנָעָר
קְהִילָּה. זַיְיַהְיָה אַיְפָן זַיְיַ גְּלִיךְ גַּעַנְגָּעָן צֹ פֿאָסְטָן מְאָרְגָּן
דָּעַם גַּאנְצָן טָאָגָן קּוֹמָעַן גַּאנְצָ פְּרִי אַיְן שְׁוּלָּדְזָוְעָנָעָן אוֹן זַעַגְן
תְּהִילִים. דָּעַרְחִוְּפָט אֶבעֶר זַאֲלָן אַפָּאָר מְעַטְּשָׁן אַוּעָקְפָּאָרָן אַיְן
אַבְרָהָם-אַיצְיָעָס שְׁטָעָטָלָן, אַרְאָפְּרָעָנָגָעָן פֿוֹן דָּאָרָט זַיְיַן רָאָט אַיְן הִילְתָּ
אוֹן בְּעָטָן דָּאָרֶט בַּיְיַ רְבָּנִים אַיְן פֿיְנָעָ יִדְן רָאָט אַיְן הִילְתָּ
אוֹן טָאָקָעָ אַיְן אַפָּאָר שָׁעה אַרְוּם זַעַנְעַן אַוּעָקְפָּאָרָן מִיט
דָּעַם עַרְשָׁטָן צֹג יַאֲקָאָוּ אַיסְאִיעְוִיטָשָׁ מִיט דָּעַם אַירְקוֹטָקָעָר.

בַּיְיַ אַבְרָהָם-אַיצְיָעָן אֶבעֶר הָאָט דָּעַר צְוֹאָמְעָנְשָׁטָוִיס נַאֲךָ
מַעַר גַּעַרְיִיצָט דָּעַם בְּרָעַנְ-קִיצְלָ פֿוֹן זַיְיַ אַיבְּרָגְעָנִיצְחוּעָטָעָר
נְשָׂמָתָה, סְחָאָט אִים אַומְדָעָרְטָעָלָעָךְ גַּעַזְוִיגָּן נַאֲךָ טְפָעָר אַיְן
דָּעַם פֿיְנְסְטָעָרָן אַזְאָרט. אַוִיְּפַטְמָאָרְגָּן הָאָט עָר אַוִּיסְגָּעָפְרָט בַּיִּם
גְּלָחָ, אַזְעָר זַאֲלָן וּוּעָרָן אַגְּלָקְ-קִילְיָנָגָעָר. טָאָקָעָ דָּעַרְפָּאָר הָאָט
עָר עַס גַּעַוּוֹפְלָטָט, וּוּיְלָזָאָס גַּוְיִישָׁ גַּלְאָקְוָ-קִילְיָגָעָן הָאָט אִים
נַאֲךָ אַיְן דִּי פֿרִיסְטָעָ קִינְדָּעְרִיאָרָן מָאוּמְדִיק גַּעַשְׁרָאָקָן. אַיְן
פֿאָרְגָּנָאָלָט אַיְן עָר צָום עַרְשָׁטָן מַאֲלָ אַרְיִיפָּגְעָנְגָעָן אַוִיְּפַט דִּי
טְרָעָפְלָעָךְ צֹ דִי הִילְעָ גַּלְעָקָעָר פֿוֹן סָאָבָּאָר. דָּאָרֶט אַיְזָן גַּעַ
הָאָנְגָּגָעָן אַיְרָ-הִונְדָּעָרָט-גַּלְעָטָר מָוְרָאְדִּיק שְׁוּעָרָר גַּלְאָקָ מִיט
פֿיר קִילְעָנְדָרָעָ גַּלְעָקָעָר בַּיְיַ דִּי זַיְיָן. וּוּיְיַ אַיְן טְפָעָר שְׁפָרוֹת
הָאָט אַבְרָהָם-אַיצְיָעָן אַגְּגָהְיָיָהָן שְׁוּינְגָּלְעָן אַיְן קָאָפָּ. עָר אַיְזָן
קוּיָם אַוִיְּפַט דִּי פִּס אַיְגָעָשְׁטָגָעָן. מִיט אַפְּאָרְצָוּיְיָפָלָטָן אַיְמָפָעָט
הָאָט עָר אַזְעָר צֹג גַּעַטְוֹן דָּוְרָךְ דָּעַם אַגְּגָהְיָגָעָנָעָם שְׁטָרִיקָדִי

גראיסע צונג פון דעם שווערן גלאַק, און באָלד האָפּן אַנגעההיבּן
איינע נאָך די אַנדערע און איינע מיט די אַנדערע רעדן די
קלענערע אַבער שָׂאָרְפּעֶרֶע צִיגְגָּעֶר פָּוֹן די זִיטִיקָע גַּלְעָדָר.
האָפּן זיך פָּוֹן דער שָׂוֹאָרְצָעֶר שְׁעוּרוֹהָה דָּוָרָךְ די צִינְגָּר אַ
לְאַז גַּעֲטָוּן מִיט אַשְׁטוּרָעָם צָוֵם הִימָּלָעָמָדָה בְּרַעַנְעַדְיקָע קְוִילָות,
וּאָרְפָּּנְדִּיק אָוֹן שְׂלִידְעַרְנִיק אַיְינָע די אַנדערָע. אָוֹן נאָך אַיִּישׁ
דער די עַרְשְׁטָעָה קְוִילָות זַעַנְעַן אַיְסְגָּעָגָגָעָן, זַעַנְעַן נאָך שְׁטוּרָה
מִישְׁעָר אָנָּן אַז אַיְפָּהָעָר אַנוּגָּלָאָפּן נִיעָי, בְּרַעַנְעַדְיקָעָר. אַחֲרָה
לִישְׁעָר פִּיעָר הָאָט זיך אַין דער לוֹפְּט אַגְּגָעָצְנָדָן אָוֹן אַרְיִיפּּ
גַּעַפְּלָאָקָעָרָט צָוֵם הִימָּלָעָמָדָה. די קְוִילָות האָפּן זיך צְוָנִיפָּגָגָסָן, גַּעַד
וּאָקָסָן, גַּעַרְיסָן אָוֹן אַוִּיפּּ גַּאֲרָה די וּוֹעָט מִיט אַרְעָשָׁע גַּעַרְופּּן:
— זָאָלָן טַוִּיטָעָא אַוִּיפּּשְׁטִין פָּוֹן די קְבִּירִים, זָאָלָן קְרַאנְקָעָ
אוֹן גַּסְסְדִּיקָע אַוִּיפּּשְׁטִין פָּוֹן די בְּעָטָן. דער אַיְבִּיקָעָר הִימָּלָעָמָד
צִיטָּעָרָט אַיְבִּעָר אַלְעָעָר קָעָפּ. דער אַיְקָן-אַיְנָצִיקָעָר הָאָט דָּעָרָט
הָעָרָט דַּעַם פִּינְעָן פָּוֹן די שְׂטַעַרְבְּלָעָלָעָ, זִיעָר אַומְדָעָרְטָרְעָלְעָלָעָן
דוֹרְשָׁת צָו גַּאֲט אָוֹן אַיְבִּיקָיִיט...
— שְׁטִיטִית אַוִּיפּּ מִתְּמִים פָּוֹן די קְבִּירִים...
— שְׁטִיטִית אַרְקָפּ!

בַּיְ אַבְרָהָם-אַיְצָעָן הָאָט זיך דער מוֹחָ אַיבְּעָרְגָּעָקָעָרט.
ער אַיְזָא אַכְלָאָסָעָר אָוֹן אַצְּעָרְדָּטָרָט אַרְאָפּ פָּוֹן די גַּלְעָדָר.
ער אַיְזָא דַעַנְצָאָדָעָם אַגְּנָאָצָע נַאֲכָט נִשְׁתָּו גַּעַשְׁלָאָפּן. עַרְשָׁת
אַוִּיפּּ מַאֲרָגָן אַיְזָא עַר עַטְוֹאָס גַּעַקְוּמָעָן צָו זִיכָּר. אָוֹן אַיְזָא דַעַם
פִּינְסְטָעָרָן אַזְאָרָט הָאָט עַר גַּעַלְעָרָט אָוֹן גַּעַלְוִיְּבָט. אָוֹן עַר
וּוֹעָט אַזְוִי אַרְוָם פָּאָמְלָעָן דַעַרְגָּעָמָעָן די הִימָּלָעָן. הָאָט אַבעָר
אַינְגִּילָן גַּעַטְרָאָפּן עַפְעָס אַזְוִיָּס, וּוֹאָס הָאָט אַוְמְגָעְדִּיכָט גַּעַבְּרָאָקָן
אוֹן גַּעַבְּוִיגָן אַט דַעַם אַיְזָעְנָעָם קִירְזָנָעָר.

דָאָס אַיְזָא פָּאָרְגָּעְקָוּמָעָן אַקְאָרְגָּע וּוֹאָקָ נאָך דַעַם צִוּזָּא-
מַעַנְשְׁטוּסִים. אַבְרָהָם-אַיְצָעָן גַּעַשְׁטָאָנָעָן אַנְדָּרְפּּרִי אַן קְרָאָם,
זַעַנְעַן אַוִּיפּּעָן שְׂוּעָל הָאָט זיך בָּאוּוֹיָן אַיְזָא פָּוֹן מִיטְעָל יִאָרָן
מִיט אַקְלִינְגָעָר טַוְנְקָל בְּלָאָנְדָעָר בְּאָרְזָה, דָעָר יִגְגָעָרָמָן הָאָט
גַּעַפְּרִיט מִיט זִיכָּר פָּאָר דָעָר הָאָנָט אַקְלִיָּין יִנְגָעָלָעָ, דָאָס אַרְמָ-
גַּעַרְיכְּטָע, לְחַלְוִיטִין פְּלוֹצִיםְדִּיקָע דַעַרְשִׁיְּגָעָן, וּוֹי דָעָר מָאוּמָ-

דיינער פארהאסט-קאלטבּוֹטִיקער געוויכטס-אויטדרוק פון דעם
אנגעכומענעט, האבן ווי א דינער געווירקט אויף אברהム-אייציען.
ער אייז געלליבן שטיין ווי צוועקאנזעט און פון שרעק זיך
נישט געקאנט א דיר טון. דער ייד לאנגזאם אריינגעגעגן-
גען מיט דעם יינגעלע אין קראם, און האלטנדיק אים פאר
דער האנט, האט ער זיך אפֿגעשטעלט אנטקעגן אברהム-אייציען,
וואס איז נאך אלץ געתאנגען ווי פֿאָרגֿלִיּוּעֶרט מיט אן אַפְּן
מויל. דאס איז געווונ אברהム-אייציעס שוואגער, כאציע דער
וואלד-הענדליך, וואס האט אהער אָרְאָפְּגַּעֲבָרָאַכְּס און געפֿירט
אייצט פאר דער האנט אברהム-אייציעס עַלְתָּעֵר יינגעלע, דעם
אַכְּטִיאָרִיךְן יעקללע; כאציע האט גוט געקאנט אברהム-אייציען
און געוווסט, איז מיט אט דעם ווילן וואַרִיאַט קאָן מען גַּאֲרַע-
נישט מאָכְּן, וווען ער נעט זיך עפְּס איז קאָפּ. בְּפַרְטְּ נאָך
בי' אַזְּ פִּינְסְּטוּרְן אִמְפְּעֵט. סִידְּןְ מִזְּאָלְ אַיְם גַּעֲבָן אַן אָוָם-
געוּיִינְלְעָכְרַן קְאָפּ אַין מוֹת. האט ער אַגְּאַנְצָעַ וואָך מיט אַלְעַ
פּוֹחוֹת גַּעַלְעָרְטַן, גַּעַשְׁטָאַרְקַט אַן גַּעַרְגִּיט יעקללען אַוְיףּ אַ
אָוְמְגַעְוּיִינְלְעָכְרַן בָּאָגְעָגְעָנִישׁ. יעקללע האט אַיְצָט קְרָאַמְפְּנְדִּיק
געהאַלְטַן כָּאַיְצָעַס האַנט אַן אַ בלְאַסְעַר גַּעַקְוּט מיט גַּרוּטַע
קִינְדִּישְׂדַּעְרְשְׂרָאַקְעַנְעַ אַוְיגַן. אַן אַט האַט כָּאַצְּיַע אַ ווּוֹגְקַעְטַן
צּוֹם קִינְד. נאָך אַיְדָעַר אַברְהָמִ-איַצְּיַע אַיז גַּעַקְוּטַן זַו זַיך,
הַאַט יעַקְעַלְעַ אַגְּעַהְיִיבְּן נַאֲגַן קְדִישׁ מִיט אַ קִינְדִּישְׂ צִיטְעָרִיךְ
קוֹל. דאס איז געווונ דער קוֹל פָּון אַ קִינְד, וואָס זָאגְטַ קְדִישׁ
אוֹיףּ דער מַאֲמַעַס פְּרִישָׁן קְבָר. בִּי דִי עַרְשַׁטַּע וּוּרְטַעַר אַפְּבָרַ
הַאַט יעַקְעַלְעַס קְלִיְינְעַ פְּלִיצְעַס אַ צּוֹק גַּעַטְנוֹן — ער האַט זַיך
אָוְמְבָאַהְלָפּן צַעַלְלִיְפַעַט אַן פְּאַרְלְנְגַעַט. האַט כָּאַצְּיַע אוֹיפְּגַעַט
היַוְבָּן דאס ווִיְגַעַנְדִּיקַע קִינְד אַן זַיך גַּעַלְאַזְטַ פְּאַמְעַלְעַן צְרוּרִיסַ
גַּיְין פָּון קְרָאַם. נאָך אוּפְּן שְׁוּעַל הַאַט ער זַיך אַ רְגַע אַפְּגַעַט
שְׁטַעַלְטַ אַן אַ שְׁלִיְידָעַר גַּעַטְנוֹן אַברְהָמִ-איַצְּיַע אַין פְּנִים אַרְיִין:
— משומדו פְּאַרְגְּרַונְטַן צָלְסְטַוּ וּוּרְן !

כָּאַצְּיַע אַיז אַוְעַקְעַגְּנְגַעַן מִיט דעם קִינְד אוֹיףּ דִי חַעַטַן.
אַ רְגַע אַיז נאָך אַברְהָמִ-איַצְּיַע גַּעַתְאַנְגַעַן וּוּי פְּאַרְגְּלִיּוּעַרְט.
פְּלוֹזִים הַאַט ער זַיך גַּעַכְאַפְּט פָּארַן קְאָפּ אַן זַיך וּוּי אַ פְּאַרְ-

וונדרעטן היה געווארפן און געלדיירערט. און אט איז ער פיעל פון ברגן ארוייסגעלאָפַן פון קראָם, אַנגעלאָגַט לאָצְיעַן (יעקע' ע איז איצט געגןגען לעבן אים פאָרוּוִינַט און קלֵיַּעַנְדִּיק), אים אַנגענוּמָעַן פֿאָר דִּי לְאַצְּן אָוֹן שְׁטוּם גַּעֲטְרִיסְלַט, קוּנְדִּיק אוּפַּי אַים מִיט דֻּעַם ווַילְד אַוְּסְגַּעַלְאָצְּטַן רַעֲכַטְן אוּג. אַין דַּעַר פְּרוֹסֶט האָבָּן זַיְךְ בַּיְּ אַים גַּעַשְׂטִיקַט ווַילְדַּע גַּעַשְׂרִיעַן, ווֹאָס נַּר האָט אַבעָּר נִישְׁת גַּעַנְּאָנְט אַדוֹרִיסְבְּרָעָנְגָּעַן. כָּאַצְּיעַ הַאָט פָּאָרַי האַטְקָלְטְּבָלוּטִיך אַ שְׁפִּי גַּעַטְוֹן אַים אַין פְּנִים אַרְיִין. האָט אַברָהָם-אַיְצִיעַ אַרְאָפְּגַּעַלְאָן דִּי הענט, אָוֹן ווַאֲקְלַעְנְדִּיק זַיְךְ ווַי אַשְׁפּוֹר, אַין ער צְוַרְקְעַגְּאָנְגָּעַן אַין קְרָאָם, דַּאֲרטַט האָט ער בַּגְּנוּנָּת דִּי אַנְגְּעַקְוּמָעַן אַנְאָסְטָאַסִּיא, ווֹאָס האָט אַים פְּמַעַט ווַי נִשְׁת דַּעֲרָקָעַט. אַזְׁוִי האָט זַיְךְ זַיְן פְּנִים פָּאָרָעָנְדָעָט.

— ווֹאָס אַין מִיט דַּיר. ווֹאָס פֿאָר אָן אָוְמָגִיך אַין שְׁוִין ווַיְיִטְעַר גַּעַשְׁעָן, אַבְּרָאָם, אַבְּרָאָם...

אַ רְגָּעַ האָט ער אוּפַּיךְ אַיר שְׁטוּם גַּעַקְוּט מִיט דֻּעַם אוֹיסַּט גַּעַלְאָצְּטַן אוּג. אָוֹן אַט האָט ער אַ קְלַאְפַּט גַּעַטְוֹן מִיט דַּעַר פּוֹיסְט אַוְּפַּן "סְטָאַקְעַ" (קרָאָם-טִישׁ) אָוֹן ווַילְד גַּעַשְׂרִיעַן: — זַיְךְ רַיְצַן מִיךְ ווַי אַ בְּיִזְן הַונְּט. זַאלְן זַיְן זַאלְן זַיְן לְיוֹעֵל דֻּעַם הַימָּל נִשְׁת נַּלְגָּעַבָּן, כַּיוּעַל...

ער האָט זַיְךְ פְּלוֹצִים גַּעַכְאָפַט פָּאָרַן קָאָפַט אָוֹן זַיְךְ מְשֻׁנוֹן דִּיק צְעֻוּיַּנְט אַוְּפַּן קּוֹל. אַנְאָסְטָאַסִּיא האָט אַפְּגַּעַשְׂאָסַן דִּי קְרָאָם אָוֹן אַים אַרְיִינְגְּעַפִּירַט אַין שְׁטוֹפַּה. ער אַין גַּעַוּוֹן אַזְׁוִי אַבְּרָאָם-לְוִירַן אָוֹן צְעַבְּרָאָכַן, אָוֹן ער האָט זַיְךְ גַּעַלְאָזַט פִּירַן ווַי אַ קִּינְדַּה. זַיְהָט אַים אַוְּעַקְוּבְּלִינְט אַוַּחַד דַּעַר אַיְנְצִיקַר קָאָנְפַּע אַין זַיְן ער חדַר, האָט אַים אַונְטְּרָגְּעַלִינְט אַ קִּישְׁנַן, צְוַעַדְקַט אָוֹן נִשְׁת אַפְּגַּעַטְרַעַט מַעַד פָּוֹן קָאָנְאָפַע.

אַט דִּי האַרְעָפָאַשְׁנָעַ ערְלַעַכְעַ גַּוְיַּע האָט דִּי גַּאנְצָע צִיְּט גַּעַזְוֹעַן אָוֹן גַּעַפְּלִיט דִּי לִיְּדַן פָּוֹן אַברָהָם-אַיְצִיעַן אָוֹן זַיְנַע אַיְדָעַוְיִינְקְסַטַּע אַיבְּרָעַקְעַרְעַנְיִישַׁן. זַיְהָט אַס אַלְעַן נִשְׁת פָּאָרְשָׁתָאַ-בָּעַן, האָט אַבעָּר נִשְׁת גַּעַוְאָגַּט צַוְּ פַּרְעָגַן ווּעַן סְאַיְוַן אַברָהָם-אַיְצִיעַן, ווַי זַיְךְ ווַאֲלַט מָוְאָד הַאָבָּן מִיט אַיְרַע פְּשַׁוְעַ רַיְיד צַוְּ בָּאַרְיִין זַיְן פָּאָרָוּנְדָעָט נִשְׁמָה. הוַיְפַּטְזַּעַלְעַן אַבעָּר האָט זַיְךְ

זוי איר פאטער, אין זיער פויעריש גוטירלעכער ליעיכטגלויביז
 קיט געקוקט אויף אים, ווי אויף א היליקן ווונדר-מענטשן
 און באקומען פאר אים גראיס אָפְשִׁי. באַלד נאָך דער חתונה
 האָט זי אים אלֵין אויפגענִיט אַזְאָרָעָם שווארץ קאָפֶל מיט
 זיינָן קעשענעס, וואָס האָט אויסגעזען, ווי אַטְשִׁקְאָוּרְ פּוּעַז
 רִיש-בָּאַלְעַבְּאַטְשִׁעְרְ זְשִׁילְעַט. האָט זי זיך מאָנדָע גַּעֲפְּרִיטְ,
 וואָס אַברָהָם-איְצִיעָן אַיְזָן דער זְשִׁילְעַט שְׂטָאָרָק גַּעֲפְּלָן גַּעֲוָאָרָן
 אָן וואָס דער טְרָאָגְט אַיצְטָס כְּסֶדֶר "אַרְ" זְשִׁילְעַט. עַפְּסָעַס האָט
 זי דֻּעְרָבִּי אַנְטְּצִיקְט אַקְּינְדִּישׁ וּבְיִבְּרָאַשׁ גַּעֲפִילְ, ווי דער
 זְשִׁילְעַט וואָלָט זי מיט אַיְם לַיְבְּלַעְ-אַינְטִים פָּאַרְבִּינִיקְט... מִיט יַעַדְן
 טָאגְ האָט זי אַיְם אַלְץָמָרְ פָּאַרְגָּעָטָרט אָן גַּלְילְבָּט אַיְן טָאָרְ
 קָעְ נָאָרְ גְּרִיאִיט גַּעֲוָעָן זִיךְ פָּאָרְ אַיְם מְקִרְבִּיבְ צָוְ זִיןְ. אַוְיָזִין
 מִינְדָּסְטְ וּאַרְטְ פְּגַעַטְ זִיךְ לִיבְ אַוְיִשְׁפְּרִינְגְּגָעָן אָן אַיְם גַּעֲטָרִיְ
 בָּאַדְיָנָעָן. מִיט גְּרוּסָאִיטְ אַיְבָּרְגָּעְגָּבְנִיקְיָיטְ האָט זי גַּעֲהָאָרְעוּוּט
 אַיְן קְרָאָם אָן אַיְן שְׁטוּבָ, אַיְן אַיְם שְׂטִילְ אַוְבָּאַמְּרָקְטְ יַעַדְן
 טְרִיטְ נָאַכְגָּעָנְגָעָן. האָט זִיךְ אַפְּבָרְ אַיְנְסְטִינְקְטְיוֹ גַּעֲהִיט אַיְם
 נִישְׁטָ צָוְ דָּעָרָעָסָן אָן זִיךְ נִישְׁטָ וּזְאָרְפָּן אַיְן דִּי אַוְגָן.

אַברָהָם-איְצִיעָן גַּעֲיִיגָן אַגְּבָנָן טָאגְ אַפְּאַרְטָאַטְעָרָר,
 אַצְעָרְדָעְרָטָעָר. דָּעַר האָט גַּאֲרְנִישְׁטָ נִישְׁטָ גַּעֲוָאָלָט גַּעֲמָעָן אַיְן
 מוֹיָ. אַנְאַסְטָאַסְיָעָ אַחֲט אַיְם פָּאַרְזִיכְטִיקְ שְׂטִילְ קִוִים אַיְנְגָעְבָעָטָן
 אַוְיִסְטְוִרִינְקָעָן אַגְּלָאוּ מִילְךָ. עַרְשָׁת אַיְן אַוְנוֹתָ אַיְן עָרָ, לִינְגָנְ
 דִּיקְ אַוְיָזְ דָּעַר קָאָנָאָפָעָ, אַיְנְגָעְשָׁלָאָפָעָן. אַנְאַסְטָאַסְיָעָ אַיְן גַּעֲפְּלִיבָן
 זִיכְן לְעָבָן קָאָנָאָפָעָ אַוְיָזְ אַשְׁטָולְ אָן אַגְּבָנָן וּוּיְלָעָ נִישְׁטָ
 אַרְאָפְּגָעָנוּמָעָן קִיְין אַוְיָזְ פָּנִים זִיןְ פָּנִים, וואָס האָט אַיְן שְׁלָאָעָ
 אַוְיִסְגָּעָזָעָן אַוְמָרְוִיקָ אַיְן צָעָרְדָעָרָט. זי האָט אַיְנְגָעְדָרִיטְ עַמְוָאָס
 דָּעַם לְאַמְפָטְ, פָּאַרְשָׁטָעָט דָּעַם שִׁיןְ אַגְּטָעָן דָּעַם שְׁלָאַפְּנִידִיקָן.
 אָן אַיְן דָּעַר אַיְנְזָאָמָעָר אַוְנוֹתָ-שְׂטִילְקִיָּיטָ אַיְן זִיךְ דִּי שְׁפִיצְ
 פִּיסְ צָוְגָעָנְגָעָן צָוְם וּוּינְקָלָ, ווּ אַגְּטָעָר דָּעַר הַעֲנְגָעָנְדִיקָר
 אַיְקָאָנָעָ אַחֲט שְׂטִילְ גַּעֲצָאָנָקָט אַזְאָרָעָט לְרוּטָעָ לְאַמְפָאָדָקָעָ. זי האָט זִיךְ
 גַּעֲשָׁטָעָלָט אַוְיָזְ דִּי קְנִי אָן אַוְיִשְׁטָרְעָקְנְדִיקָ דִּי הַעֲנָטָ האָט זִיךְ
 זִיךְ בָּאַגְּאָסָן מִיט טְרָעָרָן אָן גַּעֲפָאָלָן מִיטָן פָּנִים אַוְיָזְ דָּעַר
 עָרָ. מִיט פּוּעְרָשָׁעָר הַכְּנָעָה אָן וּבְיִבְּרָאַשְׁר אַיְבָּרְגָּעְגָּבְנִיקְיָיטְ

האט זי שטום געבעטן רחמיים. נאָר אַט האָט אַברָהָם-אִיצְיָע זיך אַזְמֵד-
רוּיך געוֹאָרֶפֶן אַיְן שְׁלָאָף. אַיְן זיך אוּפְגַעַשְׂטָאנְגָעַן, האָט אַיט
פֿאָרוֹזִיכְטִיק אַיְינְגַעַדְקָט אַונְ זיך וּוּיְטָעַר גַעֲזָעַט לְעַבְן קָאנְאָפָע
אוּפְן שְׁטוֹ. עַרְשַׁת אַיְן אַ וּוּיְלַע אַרְוֹם האָט זיך זִיכְנִיךְ אַיְנְ-
גַעְדרִימְלָט, אַנְשְׁפָאָרְגָּדִיק דֻעַם קָאָפֶן אוּפְן דַעַר חָאנְטַן.
אַן עַרְך אַ שְׁעה פֿאָר באַגְּיָעַן האָט אַנְאָסְטָאָסִיעַ פֿלוֹצִים
אוּפְגַעַצְיִיטָעַרט. אַנְטָקָעַן אַיר אַיְן גַעֲשָׂטָאנְגָעַן אַברָהָם-אִיצְיָע מִיט
דֻעַם פֿעַלְעַן אַיְן דַעַר הָעַנְטַן, עַר האָט אַיְצַט אַרְסְגָעַזְעַן פֿרִישָׁ
אוּן מַונְטָעַר.

— העַר נָאָר, אַנְאָסְטָאָסִיעַ, כְּגַי אַיְצַט אַוּוּק אַיְן מאַ-
נְאָסְטִיר אוּפְן אַ קְוּרְצָעַר צִיטַת. דַאָרֶט וּוּלְעַן זַיְמִיךְ נִישְׁתַּדְעַר-
גְּרִיבְּכָן אַונְ כְּיוּעַל מִיר טָוָן מִינְסָ. גַּיב אַכְּתוֹנָג אַוּפְן דַעַר
קְרָאָם אַונְ קּוֹם צַוְּ מִיד גַעְואָר וּוּעָרָן, וּוּעָן דַו קָאנְסָט. וּוּאָס
זְשָׁע וּוּיְנְסָטוּ, אַנְאָסְטָאָסִיעַנְקָעַ, לְיוּעַל דַאָך אַיְנְגִיבָּן צְרוּרִיקְוּמָעַן.
אוּן דַעַר מַאָנְאָסְטִיר אַיְן דַאָך דַאָ גָּרְנִישָׁט וּוּיְטַ, הִינְטָעַר דַעַר
שְׁטָאָט. דַו וּוּסָט דַאָ דַעְרָהָעָרָן דַי קָלָאָנְגָעַן פָוָן דַי גַלְעָקָעָר,
מִיט וּוּלְכָעַ כְּיוּעַל קְלִיְגָעַן. זַיְיָ גַעְזָוָנָט, אַנְאָסְטָאָסִיעַנְקָעַ, זַיְיָ
גַעְזָוָנָט...

נָאָך פֿאָר באַגְּיָעַן אַיְן עַר אַוּוּק צּוּפָּס אַיְן מַאָנְאָסְטִיר
הִינְטָעַר דַעַר שְׁטָאָט.
אוּן טָקָע דַאָרֶט אַיְן גַעְקָומָעַן דַעַר שְׁרַעַקְלַעַכָּעָר סָוָף,
וּוּאָס האָט אַבָּעָר אוּפְן אַ מַאְדָנָעָם אוּפְן גַעְבָּרָאָלָט זַיְינָ פֿאָרְלִוִיָּ-
רָעָגָע נְשָׁמָה צְרוּרִיק אַוּפְן דַרְךְ-חִישָּׁר.

וּי נָאָך אַ טִיפְ-קְרָאָנְקָהִיט בְּאָקוּמוֹט מַעַן אַ הִיסְן הַוְנוּגָעָר,
אוּיְיָ הָאָבָן דַי נִקְאָלָאָיְוּוּר סָפָלְדָאָטָן דַוְרָךְ דֻעַם שְׁרַעַקְלַעַכָּעָן
קְלָאָטָפָן אַברָהָם-אִיצְיָעָשׁ שְׁמַד בְּאָקוּמוֹן אַ שְׁטָאָרָקָן הַוְנוּגָעָר צַוְּ
עַרְלָעָן-יִידְיִשְׁקִיט. דַעְרָהָיִיטָה הָאָבָן זַיְיָ אַין שְׁרַעַק מַטָּמָאָלָט
דַעְרָפִילָט אַוּמִיכָעָר אַונְ וּזְקָלְעַנְדִּיק, אוּן הָאָבָן דַעְרָפָאָר דַוְרְכָוִיסָ
גַעְוָאָלָט אַרְאָפְּבָרָעָגָעָן אַ שְׁיִינְגָּעָם עַרְלָעָכָן יִדְןָ, אַ לעָרָגָעָר,
אוּפְן וּוּמָעָן מַזְאָל זַיְקָאָגָעָן אַיְן אַ גּוֹיִט אַנְשְׁפָאָרָן. הָאָבָן

טאָקע יַאֲקָע אִיסְטַּיּוֹנִיטֶש אָן דָּעַר אַירְקוֹטְסָקָעֶר אַוְיסְגַּעְפִּירֶט
 זַיִיָּעֶר שַׁלְּחוֹת, אַוּוּקְפָּאַרְנְדִּיק אֵין אַבְּרָהָם-אִיצְיָעֶס שְׁטַעַטֶּל.
 אַיְנָאַיְגָעָם מִיט זַיִן שׂוֹאָגָעֶר אָן יַעֲקָלָעָן הָאָבָּן זַיִ פָּוָן דָּאָרֶט
 אַרְאָפְּגַעְבָּרָאָכֶט יְשֻׁעָה דָּעַם מַלְמָד. דָּאָרֶט אַיִן שְׁטַעַטֶּל הָאָבָּן זַיִ
 אִים אַיְנָמָאָל פָּאַרְגָּאָכֶט גַּעַתְּחָדְרֶת וְאָגָן "עַזִּיְקָבֶן" פָּאָרֶן חַמוֹן,
 הָאָבָּן זַיִ זַדְקָה אִים גַּלְיִיךְ פָּאַרְקָאָכֶט אָן אַגְּגָעוּוּנְדֶט אָלָע
 פּוֹחוֹת אִים אַרְאָפְּצָוּבְּרָ�וּנְגָעָן. דָּאָס אֵין זַיִ גַּאֲרְנִישֶׁת גַּרְינִיגָּה אָנוֹ
 גַּעַתְּמָעָן. אֵין דָּעַר רֹסִישָׁר שְׁתָאָט הָאָבָּן גַּוְיִסֶּס צָוָם עַרְשָׁתָן
 מַאְלָ דָּעַרְזָעָן אָמְתָן יַיְדִּישָׁן בְּטַלְנָן מִיט קְלוֹגָע לַעֲבָדִיקָע אַוְיָגָן
 אֵין אָשִׁיְגָעָר וּוַיְסָעָר בָּאָרֶד, מִיט דָּעַם גַּאנְגָּן הַדָּרוֹת-פְּנִימִים אֵין
 פְּרוֹסָם-אַוִּיסְגַּעְתָּאָרְעָוּוּתָעָר נַשְּׁמָה-גַּאֲנָצִיקִיט. דִּי נַיְקָאָלָיִיעָוּרָר סָאָלָ-
 דָּאָטָן הָאָבָּן גָּאָר אַוְיְפָגְעָעָבֶט. זַיִ הָאָבָּן גַּלְיִיךְ לִיב בָּאַקְוּמָעָן
 אָט דָּעַם קְלוֹגָן, שְׁטַעַנְדִּיק שְׁמִיכְלָעַנְדִּיקָן מַלְמָד אָן גַּעַתְּחָאָט פָּאָר
 אִים גַּרְוִיס אָפְּשָׁשִׁי. מַהָּאָט אַגְּנָעָהוּבָן הַיִּצְּנָעָן אַלְעָגָעָן דִּי שָׁוָּל,
 וּוֹ יְשֻׁעָה אֵינוֹ פְּמַעַט שְׁטַעַנְדִּיק גַּעַזְעָעָן בֵּי אָסְפָּרָד. אַיְנָדָעָ-
 פְּרִי דָּאָוָונָט מַעַן אִיצְטָן אֵין שָׁוָּל מִיט אָמְנִין אָן אַוְיְפָדְרָנְאָכֶט
 קְוּמָעָן אַלְעָגָעָן אֵין שָׁוָּל צַוְּ יְשֻׁעָה דָּעַם מַלְמָד, וּוּלְכָעָר זָגָט
 פָּאָר זַיִ מִיט גַּרְוִיס מַתְּקִיקָה אָרְשָׁה חַוְשָׁמָאָט דָּעַר אָשְׁטִיקָעָלָע
 מַדְרָשָׁ. אֵין עָר, וּוֹאָס אֵינוֹ יַאֲרִין-לְאָנָגָג נַעֲוֹוָן אָנָגָג בָּאַלְיְבָטָעָר זַיִ
 גַּעַר בֵּי פְּרָאָסְטָע בָּעֵדִי-מְלָאָכוֹת אֵין קְלִינְיָעָן קְרֻעָמָעָרָס, הָאָט
 אַוְיָד אִיצְטָן גַּעַזְעָעָן אָצְוָאנָגָג צַוְּ אָט דִּי פְּאַרְשְׁטוֹוִיסְעָנָע יַיְדִּישָׁ
 נַשְּׁמוֹת. מִיט זַיִן שְׁיַינָּעָם חַטּוֹף-הַדִּיבָּר רַעַדְתָּ עָר אָזְוִי קְלָאָר
 אֵין דִּיְתְּלָעָן, אָז אָקְלִין קִינְד קָאָן אִים פָּאַרְשְׁטִיָּן. אֵין זַיְגָעָן
 קְלָאָרָע וּרְיִד פְּוֹנְקָלָעָן מִיט קוֹנְצִיקָעָן מִשְׁלִים אֵין שְׁיַינְיָנְקָעָן מַעְשָׁה-
 לְעָזָע, וּוֹאָס נַעֲמָעָן פָּאָזָן הַאָרְצָן. דִּי נַיְקָאָלָיִיעָוּרָר סָאָלָ-
 קְוּזָן אִים אֵין מוֹיל אַרְיִין אֵין וּוַיִּסְן גַּאֲרָנִישָׁת וּוֹאָס צַוְּ טָוָן
 מִיט אִים. אִיּוֹ אַבְּעָר יְשֻׁעָה בֵּי זַיִ זַיִיָּעָר פָּרָאָסְט, עָר אִין
 מִיט יַעַדְנָן הַיִּמְישָׁ אֵין גַּוְטוּמִיק אֵין וּוְיִל נִיְשָׁט מִיטָּמָאָל צַוְּ
 שְׁטָאָרָק אַגְּנִיזָעָן דִּי סְטוּרָוָנָעָס. אַט אָזְוִי הָאָט עָר שְׁטַעַנְדִּיק
 שְׁמִיכְלָעַנְדִּיק זַיִ גַּעַלְעָרָנָט, גַּעַשְׁטָאָרָק אֵין מַדְרִיךְ גַּעַוּוָן.
 אֵין אָז מַהָּאָט אִים דַּעֲרַצְיָילָט דִּי מַעְשָׁה פָּנָן כַּאֲצִיעָס
 בָּאַגְּגָעָנִישָׁ מִיט אַבְּרָהָם-אִיאָעָן, אֵין עָר גַּעַוּוָן אַוְיְסָעָר זַיִ.

מיזעם דאך בחוש, זאגט ער, איז "ער" (ער האט נישט געווואָלט אַרוֹיסְרָעֵדָן זִין נָאָמָעָן) איז, רחמנא צילנו, פֿאָרְבַּּלְעַנְדָּט, און מיט אַזְוִינָעַ דֶּרֶכִים קָאָן מֵעַן אִים בְּלוּזַן וּוּיְמָעַר אַרְיִינְטְּרִיבָּן אַין טומאה און מאכָן אִים, חֲלִילָה, פֿאָרַ אַ צָּרוּר יְשָׁרָאֵל. מְהַקְּט שְׁוִין גַּעֲזִין צְוִינָעַ זָאָקָן. זִין עַזָּה אִיז, מִזְאָל פֿאָרְגָּעָסָן אָן "אִים". ער קָאָן שְׁוִין פּוֹן לְאָגָג אַט דֻּעַם קִירְזָנָעָר. ער אִיז אַזְוִינָעַ מַעֲנְטָש אָן קָאָן, שְׂדִים וּוּיְסִין, וּוּהָיַן פֿאָרְקָרִיכָּן. נָאָר דַּעַר יִדְּשָׁעָר שָׁוֹרֶשׁ וּוּעַט "אִים" מִיט דֻּעַם אוּבְּעַרְשָׁטָן הַלְּפָנִים אַרוֹיסְרָאָטָעוּן. ער, ישעה, וּוּעַט הַיִנְטָה וּוּעַגְן דֻּעַם שְׁרִיבָּן דֻּעַם רְבִין, דַּעֲרוֹוִילְּ וְאַל מֵעַן אַבְּעָר מַעַר גָּרְנִישָׁט נִישְׁט טָן.

8

ס' אִיז פֿאָרְשָׁוּנוֹןְ דָּאָס לְעַצְטָע שְׁטוּרְיוּלָעַ, פֿאָר וּאָס ס' קָאָן זִיךְ נָאָךְ אַוְמְבָאָוּסָט לְאָפָן אַ מַעֲנְטָש, וּאָס טְרִינְקָש זִיךְ. דַּעַר באַהְאַלְטָעָנָעָר פֿאָטָעָר-אַינְסְטִינְקָט אִיז אַיצְט בַּיִּאָבְּרָאָט-אַיצְיעָן צְעַבְּרָאָן, דַּי לְעַצְטָע פָּאָדָעָם פּוֹן קְרוּבָה-שְׁאָפָט אַיבָּעָרִי גַּעֲרִיסָן, אָן דַּי אַיבָּעָרְגָּעָנִיצְחָוּטָע נַשְּׁמָה אִיז אַיצְט הַוִּיל אָן נַאֲקָעָט. נִשְׁתְּאָ מַעַר וּאָס אַנְצְיוּוּרָן. דַּי אַוְיְסְגָּעָרְסָעָן זְאָפָטִי-קָע וּוּרְצָלָעָן פּוֹן דַּעַר אַיבָּעָרְגָּעָרְטָעָר נַשְּׁמָה הַאָבָן אַבְּעָר אִין אַיר גַּעַלְאָזָט אַוְמְדָעְרְטָעְגָּלָעָךְ בְּרַעְנְדִּיקָע וּוּוֹנְדָן, הַאָט דַּעַר בִּיְזָעָר אִימְפָעָט אִיז זִיךְ אַיְנְגָּזְוִוִּיגָן דֻּעַם טְיִוְּלָאָגְּשָׁן חַיּוֹת פּוֹן אַ פֿאָרְבַּּלְעַטְקָן וּוּיְטִיקָן. דַּעַר וּוּלְדָעָר וּוּאַרְדָּאָט אִיז אַיצְט גְּרִיטָט אִין זִין פֿינְסְטָעָן אַזְאָרָט צַו רְיִיסָן פּוֹן זִיךְ שְׁטִיקָעָר. ער וּוּאַרְפָּט זִיךְ מִיט דֻּעַט קָאָפְּ, מִיט לִיְּבָ אָן לְעָפָן, אִין דַּעַר שְׁוֹאָרִי צָעָר שְׁעַרְוִיה אָן וּוּיל אַיצְט דּוּרְבָּסָן זִיךְ רַגְּנְגָּלָעָן מִיט דַּי הַיְמָלָעָן בַּיִּזְמָן צּוֹם לְעַצְטָן. בַּיִּזְמָן צּוֹם לְעַצְטָן דַּעַר נָאָמָעָן פּוֹן דֻּעַם גַּעַטְוִיפָּטָן קִירְזָנָעָר, פּוֹן דֻּעַם פֿאָרְקָאָטָן גַּלְאָקְזְּ-קְלִינְגָּעָר, אִיז שְׁוִין גַּעֲוָעָן גּוֹט בָּאָקָאנְט אִין מָאָנָאָסְטִיר. דַּי פֿאָרְשִׁידָעָן וּוּנְדָעָר-קְלָאָגְּגָעָן, דַּי אַוְמְגָעוּוִינְגְּלָעָעָ

זדירות און זיין פֿאַרְבִּיסעַן אָוִיסְגָּה-אַלְטּוֹקִיט הַאֲבָן גַּעֲנָצָרֶן
 אויף אים דעם שיין פון אַהיילִיקָן. דער אִיגּוּמָעָן הַאֲט אִם
 זיינָר פֿרִינְטְּלָעֵךְ אַוְיפְּגָעָנוּמָעָן אָון הַאֲט אַפְּיָלוּ מִיט עַטוֹּאָס
 אַבְּעַטְרִיבְּעַנְעָר פֿרִיד אַפְּרִידִיקְט אַבְּרָהָם-אַיְצִיעָס וּנוֹשׁ זִיךְ
 צוֹ בָּזְעוֹצָן אוֹיְךְ אַגְּוּוֹסְעָר צִיְּת אַינְ מאָנָאָסְטִיר אָון וּוּרָן
 אוֹיךְ דָּא אַ גָּלְאָקְעָן-קִילְגָּעָר. סְהָאָט אַבְּעָר אַלְעָמָעָן בָּאַלְד אַוְיפְּ-
 גַּעֲבָרָאָט זִין אַוְמְגָעָוְוִינְגְּלָעָר אַיְמָפָעָט, וּוֹאָס הַאֲט מִיט יַעַדְן
 טָאגְ גַּעֲוָאָקְטָן. עַר דַּעַמְט אוֹיְךְ זִיךְ דִּי שְׂעוּרְסְטָעַ מַלְאָכָות,
 הַאֲקָט הַאַלְזָן, טְרָאָגָט גַּרְוִיסָע נִשְׁאָוֹת אָון בָּאַדְיִינְטָן דַּעַמְט מַאָנָאָ-
 סְטִיר. עַר עַסְט נִישְׁט אָון טְרִינְקָט נִישְׁט אָון רִיסְטָז זִיךְ אַפְּ פָּוּן
 דַּעַר אַרְבָּעָט נָאָר צָוּם גַּעֲבָעָט וּוּעָן עַר הַוִּיבָּט זִיךְ אַיְחָר צוֹ
 דִּי הוִיכָּעָד גַּלְעָקָעָר. דַּעַרְוָעָט עַר דִּי גַּלְעָקָר, וּוּרְעָט עַר וּוּי
 פֿאַרְשְׁפּוֹרָט. עַר צִיט דַּוְרָךְ דִּי אַנְגָּעָבוֹנוֹדָעָן-שְׁטָרִיק פֿאַרְשִׁידָעָן
 צִינְגָּר פָּוּן דִּי הוִיכָּעָד גַּלְעָקָר אָון דַּעְרְפִּילְט, וּוּי פֿיְעָרְדִּיקָעַ
 כְּוֹאָלְיָעַס פָּוּן מַעְטָאָל-בְּרָעָנְדִּיקָעַ קְוּלוֹת רִיסְטָז זִיךְ שְׁטוּרְמִישָׁ
 אַיְנָן דַּעַר הוִיךְ אָון בְּרָעְנְגָּעָן אַיְנָן צִיטָעָר אַלְעָז הַיְמָלָעָן. סְפָּאָרִ-
 לְאָפְּט אִים דַּעַר אַטְעָם אָון עַר שִׁיט אַלְזָן נִיְּהָר אַנְטָ-
 קָעָגָן הַיְמָלָ. סְאִיְּזָן גַּעֲוָעָן אָוֹמָה-יְמָלָעָךְ אַקְוּקָן צָוּ טָן אוֹיְךְ אִים,
 וּוּעָן עַר גִּיאַט אַרְאָפְּ פָּוּן דִּי גַּלְעָקָר. נִישְׁט נָאָר אַיְן דִּי אַרוּ-
 מִיקָּעָ דַּעְרְפָּעָר, נָאָר אוֹיךְ אַיְנָן מאָנָאָסְטִיר הַאֲט מַעַן בָּאַקְוּמָעָן
 פָּאָר אִים אַפְּשָׁיָה. אַיְנָמָאָל אַיְנָן דַּעַר אַרְבִּירִיָּה גַּעֲקָמָעָן אַיְנָן
 מאָנָאָסְטִיר. הַאֲט עַר גַּעַרְוָן צָוּ זִיךְ אַבְּרָהָם-אַיְצִיעָן, אִים מִיט
 גַּרְוִיס לִיבָּעָ אַוְיפְּגָעָנוּמָעָן אָון אִים גַּעֲזָאָגָט, אַזְזָוְלִיבְּ זִינְעָ-
 גַּרְוִיסָע מַעְשִׁים הַאֲט עַר פֿאַרְדִּינְטָן צָוּ זִיךְ פֿרִירָעָר פָּוּן זִינְעָ-
 קִרְיסְטְּלָעָכָע בְּרִידָעָר. אַבְּרָהָם-אַיְצִיעָס הַאֲט זִיךְ דַּעְרְשָׁרָאָקָן אַפְּ-
 גַּעֲזָאָגָט. עַר אַיְזָן גַּעֲוָעָן, זָאָגָט עַר, אַלְעָז זִינְעָ יָאָרָן אַפְּרָאָסִ-
 טָעָר מַעַנְטָשָׁ, אַפְּעָלִי-מַלְאָכָה אָון וּוְיל אַזְוִי בְּלִימְבָּן אוֹיְךְ וּוּיְ-
 טָעָר. דַּאָּס הַאֲט אִים נָאָךְ מַעַר אַוְיפְּגָעָה-וִיְבָן אַזְלָעָמָעָן
 אַוְיָגָן. אַיְנָן דַּעַר גַּאנְצָעָר סְבִּיבָה פְּלָעָנָט מַעַן זִיךְ פְּרוּם צְלָמָעָן,
 דַּעְרָה-עָרְנָדִיק דִּי קָלָאָגָעָן פָּוּן דִּי מַאָנָאָסְטִיר-גַּלְעָקָר. מַפְּלָעָגָט
 דַּעְרָבִּי אַיְנָ פְּרוּמָעָן אַפְּשָׁיָה דַּעְרָמָאָגָעָן דַּעַמְט נָאָמָעָן פָּוּן דַּעַמְט
 אַיְנָאוּיְגִּיקָן גָּלְאָקְעָן-קִילְגָּעָר מִיט דַּעַר שְׂוֹאָרְצָעָר בָּאָרֶד. וּוּרְ

וויאיט אבער, וואס מיט אברהム-אייציען וואָלט וויאיטער געוווען.
 ווען ס'יוואָלט פֿלוֹצִים נישט געטראָפּן אַט וואָס.
 אַין אַ פֿאָר וואָסן אַרום אַין אַין אַינְגָעָם אַ גַּאנְמִיטָאָג
 אָונְטָעָרְגַּעְפָּאָרְן פֿעַדְקָעְ צוֹם מְאַנְגָּסְטִיר אַוְיפּ פֿוֹכְטִיקָאָסְסָ אַ לִיְּ-
 דִּיקָּן שְׁלִיטָן. עַד הָאָט אַרוֹסְטָגְרָוָן אַברָהָם-אייצָעָן אַן מִהָּאָט גַּעֲבעָתָן, עַד
 זָאנְגָּט, אַז אַנְגָּסְטָאָסִיָּע אַיז קְרָאָנְקָ אַז מִהָּאָט גַּעֲבעָתָן, עַד
 זָאָל גְּלִיְּךָ קְוּמָעָן. אַברָהָם-אייצָע אַיז גַּעֲווֹעָן אַיז אַיבְּעָרָאָשָׁט,
 אַז עַד הָאָט פֿמְעַט קִינְגָּעָם נִישְׁט גַּעֲזָגְטָ קִינְגָּן גַּוטָּן טָאָג אַז
 אַיז גְּלִיְּיךָ אַוְועָקְעָרְפָּאָרְן מִיט פֿעַדְקָעְן. פֿאָרְדִּינְקָ הָאָט אַברָהָם-
 איַיצָּעָ גַּעֲפִילְט, וְזַי מְאָוָלָט אַים פֿלוֹצִים אַפְּגָעָנְגָּסָן מִיט קְאָלָט
 וואָסָעָר. דֵּי אַנְגָּזְרִוְּגָּעָן טְרָדְנוּס פָּוָן זַיְן צְעוֹדְלָעְוָוָעָטָר
 נִשְׁמָה הָאָפָּן גַּעֲוָאָלָט אַט-פֿלאָצָן, נִישְׁט דֵּי גַּעֲשְׁטוּרָעָטָטָע
 הַימְלָעָן, נִישְׁט דֵּי אַוְיגְּבָּרָאָכָּטָע יִדְן, דֵּי טְרִיעָה דִּינְגָּרָ פָּוָן דָּעָם
 אַיְּזָאָזָן-איַנְצִיקָּן, נֶאָר פְּשָׁוֹט פֿעַדְקָעְ טְרִיטָ אַים אַז טָעָנוֹת אַז
 רְיִיד פָּוָן מְאַנְגָּסְטִיר אַז דָּרָר קְרָאָנְקָעָר אַנְגָּסְטָאָסִיָּע. הָאָט עַד
 פֿלוֹצִים דָּעָרְזָעָן. אַז דָּרָר טְוִיט אַיז נִישְׁט דָּאָס עַרְגָּסְטָע אַז
 דָּאָס לְעַצְתָּע, אַז נֶאָז אַיְּזָעָר מְוֹאָרָפָט אַין קְבָּר, אַין דָּרָר
 מְעֻנוֹתָשׁ שְׂוִין בָּאָגָּרָאָפָּן אַין אַיְּזָגְּלִישָׁ אַין בְּלָוָט, אַין תָּאוֹתָ
 אַזְּוָרָגָן, וואָס פְּרָעָטָן וְזַי וּוּרְמָיְן דֵּי נִשְׁמָה אַז וּוּרְמָיְן זַי
 לְעַפְּעַדְיְּקָעָרְהִיט אַין דָּעָם שְׂוֹאָרָצָן קְבָּר פָּוָן "טָאָג-אָיָן, טָאָג-אָוִיס".
 גִּיטָּטָמָעָן אוּפָּף אַלְחָמָה, רִיסְטָמָעָן זַיְן אַפְּ מִיט גַּעֲוָאָלָד
 פָּוָן ווּיְבָ אַז קִינְגָּרָ. אַז אַוְיבָּ עַד הָאָט זַיְךְ גַּעֲלָאָטָר דָּאָ-
 גַּלְעָן מִיט דֵּי הַימְלָעָן, טָאָז-זַשְׁעָה הָאָט עַד דָּאָס פֿלוֹצִים
 חַתּוֹנָה גַּעֲהָאָטָה. עַד הָאָט דָּאָז אַבְּעָרָ אַיְּגָנְטָלְעָד... וואָס ווִילָּמָעָן
 אַים, הִיסְטָמָעָן אַזְּוִי אַרוֹם אַרְיִינְגָּאָפָּן אַין זַאָק. עַד זָאָל זַיְךְ
 הִיסְטָמָעָן אַזְּסָ, אַפְּרִיסְטָן פָּוָן דֵּי גַּלְעָקָעָר אַז זַיְךְ אַלְיָין אָונְטָעָרָ
 שְׁטָעָלָן אַ פִּיסְלָ. סְהָאָט זַיְךְ אַין אַים נֶאָז שְׁטָאָרָקָעָר אַנְגָּזְגָּוָן
 דָּרָר שְׂוֹאָרָצָר אַזְּאָרָט, דָּרָר לְעַצְתָּעָר בְּרָעָן פָּוָן צְוָלָה בְּעִיסְדִּיקָן
 אַיְמָפָעָט. אַיז אַים אַבְּעָרָ פְּאָרָט דָּרָר מְוֹחָ צְפִּיםְשָׁת אַז דָּאָס
 הַאָרֶץ קְלָעָמָט אַים פְּשָׁוֹט פָּוָן צָעָר אַזְּנָמָנוֹת אַוְיפּ דָּרָר
 קְרָאָקָעָר אַנְגָּסְטָאָסִיָּעָן. עַרְשָׁת מִיט אַז וואָס צְוָרִיק אַיז זַי
 אַים גַּעֲקוֹמָעָן גַּעֲוָאָר וועָן אַין מְאַנְגָּסְטִיר, דָּאָס מָאָל אַיז זַי

עפָעַס מַאֲרְגָּנָע גַּעֲוֹעַן אוּפִיגַעַרְעַגְטַּפְּרִילְעַךְ אָוָן רַעַדְעַוְדִּיקְמַה
הָאָט דַּעֲרַצְיַלְטַ אַלְעַרְלַיְ זַאֲכַן פָּוָן קְרָאָם אָוָן שְׁטוּבַּ אַבְרָהָם-
אַיְצְיַע הָאָט זַיְךְ אֶבְעָר גַּעֲיַילְט אֵין מַאֲנָאַסְטַּירַ זַי הָאָט אַיְם
נִשְׁתַּ אַוִּיפְגַעַהַעַלְטַ אָוָן זַיְךְ פְּרִילְעַךְ מִיטַּ אִים גַּעַזְגַּנְטַ אַבְרָהָם-
אַיְצְיַע הָאָבָּן נַאֲךְ גַּעַקְלַנְגַּעַן אֵין דַּי אַוִּיעָרַן אִירַע מַאֲדַנְעַ
אוּפִיגַעַרְעַגְטַּפְּרִילְעַכְעַ רַיְידַ אָוָן גַּיךְ גַּיְעַנְדַּיקְ צְוָרִיקְ אֵין מַאֲ-
נַאֲסְטַּירַ חָאָט עַר זַיְךְ נִשְׁתַּ וַיְינְדַּיקְ אַוְמַעְקוּקַט אָוָן דַּעַרְזַעַן :
זַי שְׁתִּיְיט אֵין מַנְטַן וּוְעַג אַוִּיפְן שְׁנוּיַ אָוָן וַיְינְטַ אַזְוֹדְקַנְדִּיקְ
אוּפְּ אַיְרַ שְׁטִיגְגַּר דַּאֲסַ פְּנִים מִיטַּ דַּי הַעֲנָתַ אָט דַּי שְׁטוּמַעַ
פּוּעַרְשַׁע נִשְׁמָה אֵיזְ לַעֲפַן אִים וַיְ אַלְיכַּט אַוִּיגַעַנְגַּנְגַּעַן...
אַרְוּם פָּאַרְנָאַכְט זַעֲנַע אַבְרָהָם-אַיְצְיַע מִיט פַּעַדְקַען גַּעַקְוַ-

מַעַן אֵין שְׁטַאַטַּ אַבְרָהָם. אַבְרָהָם-אַיְצְיַע קְרָאָם אָוָן וַיְוַיְנְגַּזְגַּעַן גַּעַ-
וַעַן גַּעַשְׁלַאַטַּן. דַּי קְרַאנְקַע אַנְאַסְטַּאַסְיַע הָאָט מַעַן אַרְיַבְעַרְגַּעַ-
פִּירְטַ צַו פּוֹלְטִיקַאַוַּן אֵין שְׁטוּבַּ אַבְרָהָם-אַיְצְיַע אֵיזְ גַּלְיַיךְ
אוּפִיגַעַנְגַּנְגַּעַן. אַרְיַגְעַקְומַעַן אֵין שְׁטוּבַּ הָאָט עַר שְׁוִין אֵין
פָּאַדְעַרְצִימַעַר דַּעַרְפִּילַט יַעַנְעַם אַיְגַּגְעַרְטִיקַן רַיְחַ פָּוָן קַאַרְבְּאַלְ-
קָע אָוָן רְפֻאוֹתַן, וֹאָס פָּאַרְשְׁפִּרְיַיטַ זַיְךְ אֵין אַשְׁטוּבַּ אַרְוּם אַ
שְׁוּעַרְ קְרַאנְקַן. אֵין עַטְצִימַעַר אוּפְּ דַעַר גַּרְיַיסְעַד קַאַנְגַּפְעַזְיַצְטַ
דַעַר אַלְלַטְעַר פּוֹכְטִיקַאַוַּן, אַיְגַּגְעַהַקְעַרְטַ אַפְּגַּלְאַזְוַן, נִשְׁתַּ קִיְין
גַּעַגְלַטְעַרְ. וַיְ אַלְעַמְאַל בַּיְ שְׁוּעַרְעַ זַאֲרַגְן. זַעַט עַר אָוִיסַ
שְׁטַאַרְקַ פָּאַרְעַלְטַעַרְתַ אֵין עַבְרַ-בְּטַלְדִּיקַן. דַעַרְזַעַן אַבְרָהָם-אַיְצְיַע,
הָאָט עַר גַּלְיַיךְ אַוִּיגַעַלְוִיכַטַן. עַר אֵיזְ אִים אַוִּיגַעַשְׁטַאַגְעַן אַנְטַ-
קָעַגְן אָוָן אַוִּיגַעַשְׁטַרְעַקְטַ צַו אֵיזְ דַי הַעֲנָתַ.

— גַּעַלְוִיבְטַ אֵין גַּאֲטַ, וֹאָס דַו בִּיסְטַ, בְּרוֹדְעַרְלַ, גַּעַקְוַ-
מַעַן. וֹאָס זַאֲגַסְטוּ אוּפְּ דַעַם אַוְמַגְלִיךְ ? אַנְאַסְטַּאַסְיַע בְּרַעַנְטַ
שְׁוִין עַטְלַעְכַּע טַעַג אֵין פִּיבְעַרְ. גַּעַכְאַפְטַ עַרְגַּעַן, אַפְנִים, אַ
שְׁטַאַרְקַע פָּאַרְקִיְלַעְכַּן. אַיְיַעַנְעַלְטַ אָט זַי גַּעַהְוַסְטַ מִיטַּ בְּלוּטַ.
דַעַר דַּאֲקְטַאַר וְאַגְּטַ, אָוָן בַּיְ אַיְרַ אֵיזְ אַלְגַּגְעַדְאַנְצִינְדוֹגְן. זַי
לִיגְטַ דַי גַּאנְצַע צִיְיט אֵין זַאֲלַ — סַ'אַיזְ דַאֲרַטַּ לִיכְטִיקַ אָוָן וּוָאַ-
רַעַם. גַּיְיט נִשְׁתַּ אַיְצְטַ אַרְיַין אֵין זַוְּלַ, דַעַר דַּאֲקְטַאַר אַלְיַיְן
שְׁטַעַלְטַ אַיְרַ אַיְצְטַ בְּאַנְקַעַסַּת. דַאֲסַ אֵיזְ אַוְגְּזַעַרְ זַעַמְפְּקַעַרְ דַּאֲקַ-
טַאַר דַוְרָאַוִוִיטַשַּׁ, טַקְעַ גַּאֲרַ אַגְּטַעַרְ דַּאֲקְטַאַר. אֵין שְׁטַאַטַּ

זענען דא נאך צוויי דاكتוריים, אויך גוטע, אבער דובראָווײַיטש
אייז דער בעסטער אונ...

בי אברהָם-אַיצְיָען אייז דאס פֿנִים פֿינְסְטָעֶר גּוֹוֹאָרֶן. די
אייבערגענִצְעָוּטָעַ נְשָׁמָה הָאָט זִיךְ כְּפָ-הַקְּלָעֵדִיק גּוֹרִיסְן צוֹוִישָׁן
די מאָגָאנָסְטִיר-גַּלְעָקָעֶר אָון דָּעֶר קְרָאָנְקָעֶר אַנְגָּסְטָאַסְיָע, עָרָ אַיז גַּעַּ-
שּׂוֹאָרָצָן אָזָאָרֶט אָון פְּשָׁוֹתָן מְעַנְשָׁלָעָן וּוּוּתִיק. עָר אַיז גַּעַּ-
שְׁטָאָנָעָן, וַיְיָ אַ צְעִמְשָׁטָעֶר, נָאָר דָּעֶר אַלְטָעֶר פּוֹלְטִיקָאָוּ הָאָט
נוֹישָׁט אַוְיפְּגָעָה עָרֶט צָוּ שִׁיטָן.

— דוּ פֿירְסְטָט דָּאָךְ אַיצְט, בְּרוּדָעֶרְל, אַין מאָגָאנָסְטִיר אַ
היַלְיִיךְ לְעַבְּן אָון בעשְׁטָט גָּאָט פָּאָר אָוּנוּ אַלְעָטָעָן. האָבָן מִיר
דיַר טַאָקָע נִישְׁתְּגָעַלְתָּן שְׁטָרָעָן. נָאָר הַיְנָט הָאָפְּ אַיךְ דִּין
אַרוֹיסְגָּעָרְפָּן, וַיְיָל דָּעֶר דָּאָקְטָאָר זָאָגֶט, אַין אַנְגָּסְטָאַסְיָע הָאָלָט
שְׁלָעָטָט...

— וְואָס? — אַברָהָם-אַיצְיָעַ הָאָט דָּעֶר שְׁרָאָקָעָן אַנְגָּעָנוּמָעָן פּוֹכְּ-
טִיקָּאָוּן פָּאָר דָּעֶר הָאָנְטָן אָון אייז מִיט אַמְּאָל וּוּוִיס גּוֹוֹאָרֶן וּוּי
די וּוֹאָנְטָ-כְּיוֹוֵיל דָּאָס נִישְׁתְּגָעָן, לְיוֹוָעָל דָּאָס גָּאָר נִישְׁתְּגָעָן אַריִיךְ
בְּעַרְטְּרָאָגָן, הַעֲרָתָן נָאָר, הַעֲרָתָן נָאָר, אַנְדָּרְיִיךְ וּוּאַסְטִילְיְ�וּוּיטָשׁ, דיַ
לְעָצָטָעַ בּוּחוֹת אַנְשְׁטוּנְגָעָן אָון זַי רָאָטְעָוּעָן. אַלְעָז דָּאָרְיִיךְ דָּאָקְטָאָר
טוּרִירִים זָאָלָן אַרְצְפָּקוּמָעָן אָון... נִישְׁתְּגָעָן אַנְדְּרָעָשָׁן, אַנְדְּרָעָשָׁן
לְיַעְוּוּיטָשׁ, נִישְׁתְּגָעָן אַנְדְּרָעָשָׁן...

עָר הָאָט זִיךְ גַּעַּכְעָטָפְּ פָּאָרְן קָאָפְּ אָון, קְרִיצְנְדִיקְ מִיטְ דיַ
צִיְּן, הָאָט עָרְ עַפְּעָס וּוּאַיְיךְ עַמְּעָזָעָן אַין אַ זַּיְיט גּוּשְׁרִיגְ...
— דָּעֶר הַיְמָלָן וַיְיָל מִיר צְעַלְעָטָן דָּעֶם מוֹחַ! זָאָל עָר,

זָאָל עָר! מִיר וּוּעָלָן נָאָךְ אַקְאָרְשָׁטָן זָעָן, מִיר וּוּעָלָן...
פּוֹן זָאָל אַיְן אַרוֹיסְגָּעָקוּמָעָן דָּעֶר זַעַמְקָעֶר דָּאָקְטָאָר, אַ
מִּיטְלְוּוּקִיסְקָעֶר עַלְטָעָרְדָרְ מְעַנְשָׁתָן מִיטְ קוֹרְץ גּוּשְׁרִעָנָעָה הָאָרָר
אוֹן אַ קִּיְּעָכְדִּיקָעָר גַּעַּדְיכְּטָעָר בָּאָרְדָר. מִיטְ שְׁנִיְּדְּנְדִּיקָעָר שָׁאָרְפָּ-
קִיְּיטְ הָאָט עָר גּוֹוֹאָגֶט, אַיְן דִּי לְאָגָעָ אַיְן זַיְעָר עַרְנָסָט אָוֹן
מִדְאָרְךְ זַיְן גְּרִיאִיט אַוִּיףְ אלְאָז, אַברָהָם-אַיצְיָעַ הָאָט אַיְם קִוִּים
איַנְגָּעָבָעָטָן קָוּמָעָן אַיְן אַוּוֹנָט אַוִּיףְ אַ קָּאנְסִילְיָוִם. נָאָר פּוֹן דָּעֶם
דָּאָקְטָאָרָס תְּנוּעוֹתָן אָון זַיְנוּ רִיאִיד הָאָט שְׁוִין גּוֹוֹיִיעַט יָעָנָע
גַּאֲקָעָטָעַ פְּאַרְפְּאַלְנִיקִיטָן, וּוּאָס מָאָכָט אַ מְעַנְשָׁן שְׁטוֹם אַנְטָקָעָן

דעם טויט. אברהם-איציע האט זיך געונמען אין די הענט זיך
אייז אַרְיִינְגֶּן גָּנְגֶּן אַין זָאָךְ.

אויפֿן גָּס אַיְזָן שְׂוִיכָן גְּעוּעָן פִּינְסְּטָעָר. פּוֹלְטִיקָאָוָס שְׂוּעָז
געָרָן מַאֲרָפָע, אָן עַלְתְּעָרָע, גּוֹטְמוֹטִיקָע גּוֹעָע, האָט אַנְגְּעָצְנוֹדָן
איַן זָאָל אַלְקָמָט מִיט אַוְיִיסָן אַבְּאָזָוָר. זַי האָט די נַאנְצָע
צִיְּתָן וּוְיִי אַמְּוֹטָר אַלְטָוָג גַּעֲגָבָן אוֹיף אַנְאָסְטָאָסִיעָן אָן אַיְזָן
פּוֹן אַיר נִישְׁתָּאַפְּגָעַטְרָעָטָן. אַברָהָם-אַיְצָיע אַיְזָן אוֹיף די שְׁפִּיעָז
פִּינְגָּעָר צְוֹגְעָנְגָּן צְוָם בְּעֵט. אַנְאָסְטָאָסִיעָז אַיְזָן גַּלְלִיְּגָן מִיט צְוָם
גַּעַמְאָכָטָע אַיְזָן שְׂוּעָר גַּעַטְעָמָט. סְאָיָן אַיר, אַפְּנִים, אַזְוִי
שְׂוּעָר דָּעַר אַטְעָט, אָן זַי שְׁטִיקָט זַיְךְ אַלְעָז וּוּילְעָ אַן קְרֻעְכָּט.
נַאֲרָט האָט זַי זַיְךְ צְעָהָסָט, גַּעֲפָנָט די אַוְיִזְנָן אַן גַּעֲפָעָטָן
מַאֲרָפָעָן גַּעֲבָן אַיר עַפְּעָס אַטְרוֹנָק טָוָן. דָּעַרְזָעָן אַברָהָם-אַיְצָיעָן,
הָאָט זַי אַיְפְּגָעַלְוִיכְּטָן. זַי האָט אַרְיִיסְגָּעְנוֹמָעָן אַיר רַעֲכָטָע הָאָנָט
פּוֹן אַונְטָעָר דָּעַר קָאַלְדָּעָר, אָן מִיט די פִּיבְּעָרְ-הִיטָּעָז פִּינְגָּעָר
אַנְגָּנוֹמָעָן אַברָהָם-אַיְצָיעָז אַנְטָן אַיְזָן זַיְךְ שְׁטוֹמָן צְוָם גַּעַד
לְ-חַשְׁטָשָׁעָט. אַברָהָם-אַיְצָיעָז האָט זַיְךְ מִיט גְּרוּסָס לִיבָּעָ אַן צְדָר
צְוָם אַיר אַנְגָּעָבְּוִיגְּן.

— אַנְאָסְטָאָסִעָנָקָעָ, אַנְאָסְטָאָסִעָנָקָעָ! דָו וּוּסָט אַינְגִּיכָן
גְּעוֹנָט וּוּרָן...
—

הָאָט זַי בַּיְּ אַיר אוּפֿן פְּנִים בָּאוֹיְזָן אַהֲלָבָ-שְׁעַמְעוֹן
דיְקָעָר, הַאֲלָבָ-לְ-יִוְנְדִּיקָעָר שְׁמִיכָּל, אָן אַירְעָ אַוְיִזְנָן צְוָם
אַיְסָס אַרְיִופְּגָעָקוּסָט מִיט יַעֲנָר הַאֲרָעָפְּשָׁנָעָר שְׁטוּמָעָר אַיְבָּעָרָ
גַּעַבְּנִיקִיָּט, וּוֹאָס פָּאַרְמָאָגָט נִישְׁתָּאַקְיָין אַוְיִסְדָּרָק אָן גַּיְתָּ אַוְיָס
פּוֹן לִיבָּעָ אַן לִיְּזָן.

— אַפְּרָאַ-אַ-סְּ...
—

עַפְּעָס האָט זַי, אַפְּנִים, גְּעוֹוָאַלְטָז זָאָגָן, נַאֲרָט האָט קִיְּן
כוֹן נִישְׁתָּאַקְיָין אַרְיִיסְגָּעְנוֹמָעָן. נַאֲרָט האָט זַי זַיְךְ אַזְוִי
שְׁטָאָרָק צְעָהָסָט, אָן מַהָּאָט זַי קְוִים גַּעַקְאָנָט בְּרַעְנָגָן צְוָם זַיְךְ.
אַברָהָם-אַיְצָיעָז אַיְזָן אַרְיִיסְגָּעְנוֹמָעָן פּוֹן זָאָל אָן זַיְךְ שְׁטָיְלָז
וּוּינְטָן, וּוְיִיְּ אַקְלִיְּן קִינְדָּן. אָן אַקְרָנָעָר שְׁעה אַרוּסָס זָעְנָעָן אַיר
פְּלוֹצָס די יִיְּפָן בְּלִיְּ גְּעוֹוָאַלְטָן, אָן זַיְךְ האָט פָּאַרְלָוִירָן דָּאָס
גְּאוּוֹסְטוּזָין. אַיְזָן אַברָהָם-אַיְצָיעָז וּוְיִיְּ אַבְּלִיזָן גַּעַזְאָפָן נַאֲךְ דיְ

דאקטוירים. און טאכע באַלד זענען אָראָפֿגעּקּומָעַן אַלְעַ דָּרְיִי
דאקטוירים, מ'הָאַט אֵיר עַטְלַעַכְעַמְּקָאָל אַרְיִינְגְּעַשְׁפִּירִיצְט קַאמְפְּעַר
און אַנְגְּזָעָונְדָט אַלְעַדְלִי אַנדְרָעַ מִיטְלָעַן. אַבְּרָהָם-אַיצְיָע אַיְזָע
פָּוֹן בָּעֵט נִישְׁתַּחֲוֵד אַפְּגַעַטְרָעַטְן. נַאֲרַ זַי אַיְזָע שָׂוִין מַעַר צָוֶם באַיְזָע
וּוּסְטוּזִין נִישְׁתַּחֲוֵד גַּעֲקוּמָעַן. פָּאָר בְּצָבָאָעַן הָאָט זַי אַיְינְמָאָל גַּעַ-
עַפְנָט דַּי אַוְיגָן, וּוֹאָס הָאָבָּן אַפְּבָעַר שָׂוִין גַּעֲקוּמָט מִיט אַפְּרָעַמְּדָן
אַפְּגַעַטְרָאַגְּעָנוּם בְּלִיק. זַי הָאָט הִילְכִּיק גַּעֲכְרִיעַט. אַוְן אַס הָאָט
זַי אַשְׁמִיכְל גַּעַטְנָן אַוְן אַזְוַיְל אַיסְגְּעַנְגְּגָעַן. מַאֲרָפְעַר הָאָט
אֵיר אַיְבָּרְגְּעַקְּרִיךְצְט דַּי הָעַנְט אַיְף דַּעַר בְּרוֹסְט אַוְן אַיְבָּרְ-
גַּעַדְעָקְט אֵיר פְּנִים מִיט דַּעַר קָאַלְדָּעַרְעַ. אַוְרִי-אַיְבָּרְקָעַ רַו אַוְן
נַאֲקָעַטְעַ פְּאַרְפָּאַגְּנִיקְיַּת הָאָבָּן אַדְרָוְמְגַעְנוּמָעַן דַּי שְׁטוֹב. נַאֲרַ מַאֲרָ-
פָּעַ הָאָט זַיְךְ אַנְגְּגָבוֹגִין אַיְבָּרְדַּעְרָעַנְעָר אַוְן אַיְף
אֵיר גַּוִּישְׁיוֹוִיְבָּרְשָׁן שְׁטִיגְעַר גַּעַלְאָגָט:

— מַיְן אַרְעַם קִינְדָּה. מַיְן עַרְלַעַכְעַמְּתָה...
פְּלוֹזִים הָאָט זַיְךְ מַאֲרָפְעַר דַּעַרְשָׁאָקָן אַוְמַעְקָוּמָט אַיְף

אַבְּרָהָם-אַיצְיָעַן, וּוֹאָס אַזְוַיְל אַגְּשָׁטָאָגָעַן בַּיִם בָּעֵט, אַוְיִסְגְּשָׁטְרָעַקְט
וּוֹי אַגְּלָאָמָבָן, נִשְׁתַּחֲוֵד גַּעַרְיָת מִיט קִין אָבָּר. זַי הָאָט גַּלְיִיךְ גַּעַ-
זָעַן, אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל
נוּמָעַן פָּאָר דַּעַר הָאָנְט אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל
עַרְשָׁת דַּאֲרָט הָאָט עַרְשָׁת דַּאֲרָט אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל
טְהָרָעַ הָאָבָּן אַזְוַיְל גַּעַטְנָן. פְּעַדְקָעַ אַזְוַיְל דַּי קָעַלְן זָעַנְעַן אַרְיִינְ-
גַּעַלְאָפָּן אַזְוַיְל גַּעַטְנָן. אַזְוַיְל טְוִיטְ-שְׁרָעַק זַיְךְ שְׁטוֹמָט גַּעַצְלָמָט פָּאָר דַּעַר
אַיְקָאָגָעַן. מַאֲרָפְעַר הָאָט אַיְסְמָעַדְגָּעַזְעַט אַיְף דַּעַר גַּוְיִסְעַר קָאָגָ-
פָּעַ אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל
אוּטְמָאַטְמִישָׁ אַפְּאָר מַאֲלָא אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל אַזְוַיְל
וּוֹי אַזְוַיְל הִינְעָרְ-פְּלָעַט. דַּעַר אַיְבָּרְגְּעַקְּרָטָעַר מַוח הָאָט זַיְךְ
אַיְסְמָעַדְגָּעַזְעַט...
וּוֹי אַלְעַמְּל אַפְּבָעַר נַאֲרַ אַגְּרִיסְן קְלָעַפְעַ וּוּעָרַט אַבְּרָהָם-

אַיְצָע אַגְּוּוִיסְטָעַ צִיְּט וּוֹי בָּאַטְוִיבָּט אַוְזָעַ אַכְּפָט זַיְךְ אַיְף דַּעַר
נַאֲכָדָעַמְּ מִיט אַטְיִוּלְאַנְיִשְׁעַר קְרָאָפְט. מַיְוּנְדָעַט זַיְךְ נַאֲרַ, פָּוֹן
וּזְגָעַן נַעַמְת זַיְךְ דַּאֲסָ בִּיְאַט דַּעַמְ אַיְזְוָרָנָעַם קִרְוּשָׁנָעַר צָוִי
פִּילְ פְּחוֹתָ. אַוְן טָאָכָע אַזְוַיְל עַטְלַעַכְעַמְּ שָׂעה אַרְוֹם הָאָט זַיְךְ אַבְּרָהָם-

אַזְיָע אַ רִים גַּטְוֹן פָּוֹן קָאנָאָפֶע, דָּאָס פָּלוֹט הָאָט זִיךְ אֵין אַיִם
 טַיְוָולָאָנִישׁ אַנְגָּעָצָנוֹנָן, נָאָר דִּי אַיְבָּעָרְגָּעָנִיצָּעָוּעָטָע נְשָׂמָה הָאָט
 בָּאָקוּמוּן דִּי בָּוְיָגָעְוָדִיקִיִּת פָּוֹן אַוִּיסָּגָעְלִיט אַיְינָן, אַוִּיף וּנוּעָלָכְנָן
 מַקְלָאָפֶט אַוְמָאוּפָהָעָרְלָעָךְ מִיט אַ גְּרוּיְיסָן הָאָמָעָר.
 אַיִן שְׁטוּב הָאָט שְׁוִין גַּעֲהָרְשָׁט דָּעָר גְּרוּיְיסָר טְרוּיְעָר-
 יְסָטָוב פָּוֹן דָּעָר אַיְבָּיקָעָר טְוִוִּיטְגְּוָהָה. אַלְעָז חֲדָרִים זְעַנְעַן
 צְגָעָקְלִיכְיָן. אַיִן מִיטָּן זָאָל שְׁטִיטִית אַוִּיף אַ גְּרוּיְיסָן טִיש אַ שְׂוֹאָר-
 צָע טְרוֹמָנָע מִיט פָּאָרְזִילְבְּעָטָע דָּאָנָדָן. צְוקָאָפָנָס אָונָן צְוּפָוָסָס
 אַוִּיךְ פָּוֹן בִּיְדָע זִיְּטָן, רְעַכְתָּס אָונָן לִיְּנָסָס, שְׁטִיעָן זִיְּעָר גְּרוּיְיסָע
 זִילְבְּעָדָע לִיְּכָطָעָר, וּוֹאָס מַעַן הָאָט גַּעֲרְבָּאָכָט פָּוֹן סְאָבָּאָר אָונָן
 וּוֹאָס הָאָבָּן זִיךְ גַּעֲהָוִיָּן אַרְבָּעָר דָּעָר טְרוֹמָנָע מִיט בְּרָעָנְדִּי
 קָע לִיכְטָט. אַנְאָסְטָאָסִיעָ לִיגָּט מִיט אַיְבָּעָרְגָּעָרְיִיצָּטָע הָעָנָט אַוִּיף
 דָּעָר בְּרוֹסָט. דָּעָר קָאָפ עַטְוָאָס אַוִּיף אַ זִּיְּטָן, פָּאָרְקָעָמָט, צְגָעָע-
 קְלִיבָּן, אַיִן אִיר אַיְנָצִיָּקָן טְוָנְקָלְפָּאָרְבִּיָּקָן זִיְּדָעָנָעָס קְלִיְּיד, וּוֹאָס
 זִיךְ הָאָט נִישְׁתָּאָגָג אַנְגָּעָטָוֹן צָו דָּעָר חַתְּוָהָה. אַוִּיפָּן קָאָפ הָאָט
 מַעַן אִיר אַנְגָּעָטָוֹן, וּוֹי אַ קְלִיְּין קְרוּיְנָה, אַ שְׁמָאָל בְּעַנְדָּל מִיט אַ
 קְלִיְּנִינִיתְשָׁקָעָר אַיְקָאָנָע אַוִּיפָּן שְׁטָעָרָן. אָונָן אַוִּיפָּן יְוָגָג גַּלְבְּלָעָכָן
 פָּנָים הָאָט גַּעֲשָׁוּעָבָט דִּיְוָלְבָעָה אַרְעָפָאָשָׁנָע אַיְבָּעָגְבָּנְקִיָּט, וּוֹאָס
 הָאָט זִיךְ אִיצְטָהָכָדִיק פָּאָרְשָׁפְּרִיָּט אַיִן דָּעָר אַיְבָּיקָעָר רָוּ.
 מַהָּאָט זִיךְ שְׁוִין גַּעֲקָלִיבָּן צָו דָּעָר עַרְשָׁטָעָר פָּאָנִיכְיָדָע, גִּיסְטָ-
 לְעָכָע זְעַנְעַן (מִיט דָעַם אַלְטָן גַּלְחָ פָּוֹן סְאָבָּאָר אַן דָּעָר שְׁפִּין)
 גַּעֲשָׁתָאָנָעָן אַיִן קָאָלִירָעָנָע גַּעֲשְׁטִיקָטָע מַאְנְטָלָעָן אַרְוּם דָּעָר טְרוֹמָנָע,
 נִישְׁתָּאָגָג פָּוֹן זִיךְ דָּעָר גְּרוּיְיסָר בָּאָרָ פָּוֹן סְאָבָּאָר, קְרוּבָּים אָונָן
 בָּאָקָאָנָט הָאָבָּן טְרוּיְעָרְקָ-פִּיְּרָעָלָעָךְ אַנְגָּעָפָוָלָט דָעַם גְּרוּיְטָן זָאָל,
 אַבְּרָהָם-אִיצְיָע הָאָט זִיךְ דָּוְרָבָּעָשְׁטוֹפָט פָּאָרְוִוִּס, דָּעָר אַלְטָעָר גַּלְחָ
 הָאָט אַנְגָּעָהָוִיָּבָּן דִּי פָּאָנִילִידָע, אָונָן אַבְּרָהָם-אִיצְיָע הָאָט בָּאָלָד דָּעָר-
 פִּילָּט דָעַם מַאוּמָדִיק פָּרָעָמָדָן רִיחָ פָּוֹן וּוּרִיאִיךְ, וּוֹאָס דָעַר גַּלְ-
 טָעָר גַּלְחָ הָאָט מִיט דָעָר „קָאָדִילָע“ צְעַשְׁפְּרִיָּט אַיִן דָעַר פְּוֹפֶט
 אַרְוּם דָּעָר טְרוֹמָנָע. מִיט דָעַר אַגְּנָצָעָר שְׁמָעָרְצָנוֹנִיקָעָר מִתְּקוּנָת
 פָּוֹן אַוְמָעָנָטְשָׁלְעָכָר פָּאָרְצָוִיְּפִּלְגָּהָג אָונָן צְעַבְּרָאָכְנָקִיָּט הָאָט זִיךְ
 אַבְּרָהָם-אִיצְיָע אַרְיִיגָּעָצָיָגָן אָונָן דָעַם אַיְינָהָאַלְטָן טְרוּיְעִיקָּן
 בָּאָר-גְּעוֹזָאָגָן. אָט וּוֹי סְאָלְדָאָטָן אַוִּיף דָעָר מְלָחָמָה בָּאָגְרָאָפָן זִיְּעָר

געפאלענעם ברודער און אין טיפן טרייער שווערן זיך אויפֿן פרישן קבר נישט אַרוֹוִיסְצּוֹלָאָזָן בֵּין צָוּם לְעַצְטָן אַטְעָם דַּי שׂוּעָרֶד פָּוּן דַּעֲרֵה האָנָט, אָנוֹי הָאָט אַיְצַט אַבְרָהָם-אַיצְיָע אַין טְרוּעָרִיךְ גַּלְעַנְדִּיקָן אִימְפְּעָט זִיךְ נַאֲךְ פָּעַסְטָעָר גַּעַלְאָמְעָרָט אַן דֻּעַם פִּינְסְטָעָרָן רַאֲגַלְ-אַזְאָרָט אַנְטָקָעָן דַּי אַיְבִּיקָע הַיְמָלָעָן, וּוֹאָסְ האָפְּנָן סְטָעָרָן דַּאֲסָ אָזָאָ פְּרִישָׁן טְוִיטְ-שְׁטוּסִים גַּעַגְעָבָן. עַר הָאָט שְׁוִין נִישְׁתָּאַמְּנָט אַיְנָהָאַלְטָן זִיְין קְרַעְפְּטִיקָע גַּעַמְבָּע, וּוֹאָסְ האָט אַיְבִּעְרָל דֻּעַם לְאָרְדְ-גַּעַזְאָנָג אַרְוִיגַעְפְּלָאַקְעָרָט. אַלְעַ הַאָפְּנָן זִיךְ טְרוּעָרִיךְ פַּאֲרָוּנְדָעָרָט אָוִיףְ אִים אַוְמְגָעָקָוּקָט. נַאֲךְ טִיף אַיְגְּוּוּיְנִיקְ האָפְּנָן אִים גַּעַגְבָּעָרָט אַן מָוח אַוְמְקָאָרָעָ רְעִינָוָת, וּוֹאָסְ עַר הָאָט נַאֲךְ גַּאֲרְנִישְׁתָּאָנָמָעָן אַן וּוֹאָסְ האָט נִישְׁתָּאָרָט אַין פִּינְסְטָעָרָן אַזְאָרָט צָו דּוּרִישְׁטִיקָן.

אַן וּוֹעֵן נַאֲךְ דַּעֲרֵ פְּאַנְכִּידָע זְעַנְעָן זִיךְ אַלְעַ צְעַגְגָּעָן, אַיזְ עַר אַלְיָין גַּעַבְלִיבָּן אַין זָאָל, עַפְעָסְ האָט עַר וּיְ מָוָא גַּעַהָאָט קְוּמָעָן צָו זִיךְ אַן עַר הָאָט גַּלְיִיךְ אָוִיףְ זִיךְ גַּעַנוּמָעָן אַוְמְאַוִּיפְהַעֲרָלְעָכָן "דִּינְסְטָט" אַרְוּם דַּעֲרֵ גַּעַשְׁטָאָרְבָּעָנָעָר, וּוֹאָסְ מַיוּעָט עַרְשָׁתָאָ אַיְבְּעָרָמָאָרָגָן פִּירָן אַן סָאָבָּאָר. הָאָט עַר זִיךְ גַּעַזְעָצָט נִישְׁתָּאָ וּוֹיִתְ פָּוּן טְרוּמָנָעָ בֵּי אַ בְּרַעְנְדִּיקָעָד לִיכְתָּאָן אַנְגָּעָד הַוּבָּן זָאָגָן פָּוּן אַ גַּוִּישָׁן גַּעַבְעַטְ-בּוֹן "פְּסָאָלְטִיר". דַּאֲסָ אַיְן דַּעֲרֵ אַיְבִּיקָעָד יִזְדִּישָׁעָר תְּהִילִים, וּוֹאָסְ אַיְזָן אַבְּעָרָ אַיְן דֻּעַם גַּוִּישָׁן בּוֹךְ, וּיְ אַבְרָהָם-אַיְצָעָס נְשָׂמָה, אַיְבְּעָגְנִינְצְעָוָעָט אָוִיףְ אַ גַּוִּישָׁן שְׁטִיגְעָרָ. אַן עַר, דַּעֲרֵ גַּעַוּוֹזְעָנָעָר קַאֲכְלָעָפָל פָּוּן חְבָרָה תְּהִילִים אַיְן שְׁטָעָטָל, הָאָט אַיְצַט פַּאֲרָקָאָכָט גַּעַזְגָּט פְּסָאָלְטִיר. עַר הָאָט אַן אַן אַוִּיפְהָעָר גַּעַזְגָּט אַיְן קַאֲפִיטָל נַאֲךְ דֻּעַם אַנְדָעָרָן, זִיךְ אַ רְגָעָ נִישְׁתָּאַפְּגַעְשְׁטָעָלָט. אַן אַן דֻּעַם בִּיְזָן גַּלְעַנְדִּיקָן אַיְמָדָעָ פָּעַט הָאָט זִיךְ אִים גַּעַדְאָכָט, אַז אָנוֹי זָאָגְנְדִּיקָן צִיטָע עַר אַרְבִּעְעָרָ דֻּעַם תְּהִילִים, אַיְן קַאֲפִיטָל נַאֲךְ דֻּעַם אַנְדָעָרָן, אָוִיףְ זִיךְ "צָדָר", אַיְן גַּוִּישָׁן "פְּסָאָלְטִיר", אַיְן דַּעֲרֵ שְׁוֹאָרְצָעָר שְׁעָרוֹרִיהִיא. עַר הָאָט זִיךְ גַּאֲרָ נִישְׁתָּאַפְּגַעְשְׁטָעָלָט אַפְּרִיסְטָן, אַ גַּזְגָּעָצָע גַּזְגָּט אַיְזָן עַר גַּעַ- זְעַסְן אַן אָוִיךְ מַאֲרָגָן הָאָט עַר זִיךְ כְּמַעַט דֻּעַם גַּאנְצָן טָאָגָ גַּעַטְרָאָגָן אַן דֻּעַם אִימְפְּעָט. נַאֲךְ אַיְגְּנָעָר אַ פְּאַנְכִּידָע הָאָט עַר זִיךְ דּוּרְפִּילְטָ שְׁטָאָרָק מִיד אַן צְעַבְרָאָכָן. עַר הָאָט זִיךְ אַנְגָּעָד.

הויבן שוווער צו ראנגלען מיט דעם אויסגעמענטערטן גוף. אײַנ-
 מאָל נאָר איז ער נישט ווילנדיק מיט דעם פֿסְאַדְטִיר אַין דער
 האָנט אַ ווילע אַינְגָּדְרִימְלֶט, זאָט זיך אַבעער בְּאַלְד אַ כָּאַפּ
 געטען אָונְ גַּזְאָגֵט ווַיְתַעַר. האָט אַבעער אַט ווֹאָס גַּעֲטַרְאָפּן.
 אַרום פֿאָרְנָאָכְטַ הָאָט זיך פָּן דער טְרוּמָנָע אַנְגָּהָוִיבָּן
 צְעַפְּרִיְּטָן אַ שְׁלַׂעַכְּטָרְ רִיחְ אַיבָּעָר דער גַּאֲנָצְעָר שְׁטוּבְּ. מְהָאָט
 גַּעַפְּנוֹת דִּי פָּאָרְטָקָעְ, מְהָאָט אַבעָּר בְּאַלְד גַּעַמּוֹתְּ, נִישְׁטְ קְוָקָנְ-
 דִּיך אַוְיףְּ דעם ווַיְנְטָעְדִּיקְן פְּרָאָסְטַ, עַפְּגָּעָן אַוְיףְּ אַ ווַיְלָעְ דָּאָסְ
 פַּעַנְסְּטָעְרָ. אַברָהָם-אַיצְיָע, ווֹאָס אַיז גַּעַזְעָן פְּסְדָּר נִישְׁט ווַיְטָ
 פָּן טְרוּמָנָעְ, הָאָט קְוִים גַּעַקְאָנְטָ אַטְעָמָעָן. הָאָפּן זיך אַיצְטָ מְוָרָאִ-
 דִּיך בּוֹלְטַ אַרוֹפְּגָּעָרִיבָּן אַין מָוח דִי פְּרִיעָר אַומְקָלְאָרָעְ רְעִינָוֹתְּ,
 ווֹאָס ער הָאָט דִי גַּאֲנָצְעָר צִיְּטָ אַין זיך גַּעַשְׁטִיקָט. אַט ווַיְ אַ
 בְּאַטְרָוְנְקָעָנָעָר וּוְעָרָט אַפְּטָ דָוְרָךְ אַן אַומְדָעְרוֹאָרָט-שְׁטָאָרָקְן אַיְנָ-
 דָּרוֹק פְּלוֹצִים אַוְיסְגָּעְנִיכְטָעָרָט, אַזְוִי הָאָט זיך אַברָהָם-אַיצְיָע
 פְּלוֹצִים ווַיְ אַוְיסְגָּעְכָּאָפּּט פָּן זִין שְׁוֹאָרְצָעָר שְׁפָרוֹתְּ. ער הָאָט
 אַבעָּר אַגְּגָעְשְׁטָרְעָנָגְט זִיןְעַ לְעַצְטָעַ פְּחוֹת אָונְ אַלְגָּגָעְ ווַיְלָעְ
 נָאָך גַּעַפְּרוֹוֹת זיך אַלְיָין אַיבָּעְצָוְשָׁרְיָעָן. אָן ערְך אַ שְׁעה פָּאָר
 הָאַלְגָּבָעָר נָאָכָט אַיז אִים פְּלוֹצִים דער פְּסְאָלְטִיר פָּן דִי הָעַנְטָ
 אַרוֹסְגָּעְפָּאָלָן. מִיט אַומְבָרְחָמָנוֹתְזִיקָעָר פְּרָאָסְטִיקָיָט אָונְ אַפְּעָנָעָר
 גְּרָאָפְּקִיָּט הָאָט דער ווַיְלָדָעָר וּוְאָרִיאָט מִיט אַמְּאָל אַנְגָּהָוִיבָּן
 שְׁנִידָן אָונְ וַיְיִתְּן דעם אַיְגָעָנָם אַיְמָפָעָט. אַברָהָם-אַיצְיָע הָאָט
 זיך פְּאָרְחִידּוֹשָׁט אַרְוּמְגָעְקוֹט אַוְיףְּ דער טְרוּמָנָע. אַוְיףְּ דִי בְּרָעִ-
 גַּעַנְדִּיקָעַ לִיכְטָ, אַוְיףְּ דער צָגְעָנְדִּיקָעַר לְאַמְפָדְקָעַ אָינְ דָעַ
 ווַיְנִיקָעַ פָּן דעם גְּרוֹיסָן אַיְגָעָמָעָן זָאָל. ווֹאָס טָוָט זיך עַס דָאָ?
 ווֹאָס אַיז דָאָס בְּלִיוֹן פָּאָר אַ טְוִוְּתְ-גְּדוֹלָה, ווֹאָס מוֹזָאָזְוִי שְׁמַעְקָנָזְ?
 ווֹאָס הָאָט ער, דער גַּעַהְגָּעָטָעָר גָּאָט, אַיְגָנְטָלָעָק אַוְיסְגָּעְפִּירָט?
 אַזְוִי פִּילְ הַוְּנְדָעָטָעָר יָאָרָן פִּירָט ער אַ שְׁוֹאָרְצָעָ שְׁעָרוֹרִיהְ אַגְּטָ-
 קָעָגָן דעם הִימָל אָונְ סְ-הָאָט זיך קִיְין זָאָך אַוְיףְּ אַ הָאָר נִישְׁט
 גַּעַנְדָעָטָ, ווַיְ פְּרִיעָר אַיז דער אַיְנָ-אַנְ-אַיְנְצִיקָעָר אַיְבִיךְ אָונְ
 הַיְלִיךְ אָונְ ווַיְ פְּרִיעָר פְּאָלָן מְעַנְטָשָׁן ווַיְ דִי פְּלִיגָן אָונְ שְׁטִינָ-
 קָעָן ווַיְ דִי פְּאָלָעָס. ווֹאָס הַיִּסְטָ זָאָס? דער ווַיְלָדָעָר וּוְאָרִיאָט
 הָאָט גְּרָאָב אַנְגָּהָוִיבָּן פָּן זיך אַלְיָין גִּיפְטָק צוֹ לְאַכְּנָ. ער,

אברהם-איציע, האט זיך די גאנצע צייט געוווארפן ווי א פורימט שפילער אין א פרעמדן קדוחות. טאקע ווי א פשוט בהמה, האט ער נישט פארשטיינען, אן דער הימל וועט זיך אפלו נישט א קנייטש טוּן, מ'שטיינס געזאנט, פון זיינע גלאקער און אלע זיינע גוישע העוית. דער ווילדר ער זיך צעלאקט. א קירושנער דאך-בִּין היטלען, ליין אקט אילן אין דער ערעד און נישט קרייכן ווי א פורימט-שפילער צו קאמאנדען מיט די הימלען. איז וואקס? איזו טאקע גאר הפקר א וועלט? און איז מען...

בי' אברהם-איציען האט דער קאָפּ אַנְגַּעַתְּבִּין צו שויבנ-דלען. האט ער זיך שוּן מער נישט געלאנט ראנגבָּלען מיט דעם אויסגעמאָטערן גוּף. צופוסנס פון דער טרומגע האט ער זיכן-דייך אַנְידַּעֲרָגָעַלְיִיגֶט בִּידְעַה הענט אויפֿן עַק טִישׁ, פַּאֲרָגָרָבָּן דעם קאָפּ אַין די אַנְגַּעַתְּפִּאָרְטָעַ אַרְעָמָס אַון אַיְזָן ווי אַסְנָאָפּ אַיְנוֹגָעַשְׁלָאָפּן. אַ פַּאֲרָצְוּוֹיְפִּלְעָר ער זיך ווי שׂוּעָרָר אַיְזָן צַעְגָּאָסָן אַין אַלְעָא זיינע גַּלְעָדָר.

פלוציט האט מען אַ קלָּאָפּ געטָן אַין פָּעַנְסְּטָעָר, אַיְנוֹמָאָל אַון נַּאֲכָלָמָאָל. אַברהם-איציע אַיְזָן אַיְפְּגַּעַתְּבִּין, צַוְּגַּעַנְגַּען צוּסָּמָּה פָּעַנְסְּטָעָר אַון זיך שְׁטָאָרָק פָּאַרְחִידּוֹשׁ: דְּרוֹסִין אַיְזָן גַּעַטְּשָׁטָאָנָעָן יָאָסִי דָּעָר קְבָּרוֹתִיםָאָן. אַברהם-איציע האט אַומְגָעַדְוָלָי-דייך גַּעַעְפָּנָט דָּאָס פָּעַנְסְּטָעָר אַון אַ פְּרָעָג גַּעַטְּוֹן.

— ווי קומסטו, יָאָסִי, גַּאֲרָאָהָר?

— דוּ פָּרָעָנְסְּטָחָן נַּאֲךָ? סְאַיְזָן דָּאָכְטָן זיך, דָּאָכְטָן זיך, אַ גַּרְעָסָעָן רער שְׁרָעָק צו זַעַן ווי דוּ בִּיטְשָׁת אַהֲרָאָרָקָן. כִּיְהָאָפּ אַבְּעָר קִיְּין צִיְּטָן נִשְׁתָּמֵית דִּיר לְאַנְגָּז צו בְּרִיּוּן. הָעָר נַּאֲרָ, שׂוּן אַ פָּאָר טָעָג, אַזְּנוּ גַּעַסְיָעָר שְׁרִיְּטָן וְיִדְעָר פָּוּן אַיְרָ קְבָּר אַון רַופְּט אַיְן גְּרוּיסָּיְּלָה דִּין נַּאֲמָעָן. דָּעָר גַּאנְצָעָר בִּיתְ-עוֹלָם גִּיטָּהָאָדָּמָּה פָּוּן אַיְרָעָ גַּעַשְׁרִיּוּן. קְוּם שְׂוִין מִיר אַהֲנִינָּזָו, טָאָ-קָעָ שְׂוִין...

— ווֹאָרָט נַּאֲרָ אַ רְגָּעָ, כִּיְתוֹ מַיְךְ אַון גַּיְיִיךְ צַוְּדִיר אַרְוִוִּיס...

אַברהם-איציע האט אוּפְּנִיךְ צַוְּגַּעַמְאָכָּת דָּאָס פָּעַנְסְּטָעָר,

אַרְוִיָּפְגַעַתָּן אֹיֶף זַיֵּךְ דָּעַם פָּלָץ אָנוּ אַיְזָן אַרְוִיסְגַּעַלְאָטָן אֹיֶפְן
גָּאָס צָו יָאָסִין.

זַיְיָ הָאָבָן זַיְיָ גַּעֲלָאָטָן בִּידָעַ גַּיְינָן אַיְן דָּעַר הַעַלְעָר פְּרָאָסָי
שְׁקִיעָר וּוַיְנְטָעָרְגָּאָטָן. דָּעַר פָּאָרְפְּרוּרְעָנָעָר שְׁנָיָי הָאָט מְאַדְנוּ
גַּעֲסְקִירְפְּעָט אַוְנְטָעָר זַיְיְעָרְעָ פִּיס. נָאָר שְׁוִין בִּיְיָ דִי עַרְשְׁטָעְטָרְטִיט
הָאָט אַבְרָהָמָן-אִיצְיָע פָּאָרְגָּאָטָן דָּעַרְזָעָן, אָנוּ עַר גַּעֲפִינְט זַיְיָ אַיְן
צִיְּין אַיְגָן יַדְיָישׁ שְׁטָעָטָל. וּוְיַיְקְומָט עַר דָּאָס בְּלָיוִין אַחֲעָר?
עַפְעָס הָאָט עַר מְוֹרָא גַּעֲהָאָט אַפְרָעָג טָוָן וּוְעָנָן דָּעַם בִּיְיָ יָאָסָן,
וּוְעַלְלָעָר אַיְזָן לְמֹרְנוּ-שְׁוֹוִיְגָנְדִּיק גַּעֲגָנְגָעָן פְּאָרוּסִיס. בִּיְיָ אַבְרָהָמָן
אִיצְיָעָן הָאָט דָּאָס הָאָרֶן אַגְּגָהְוִיְבָן צָאָפְלָעָן וּוְיַיְבִּי אַמְּעַטְשָׁן,
וּוְאָס קְוָמָט פְּלוֹצִים אַהֲיָם נָאָךְ יַאֲרָן-לְטָנוּן, שְׁוּוּרָעָן וּוְאַנְדָּרָעָן.
אַלְצָן אַרְוֹם אָנוּ אַרְוֹם אַיְזָן צְוִיִּישׁ הַיְמִינָשׁ אָנוּ נָאָגָט. אַט אַיְזָן דָּעַר
שְׁטָעַטְלְדִּיקָעָר אַמְּרָק מִיטָּדִי קְרָאָמָעָן, צְוִוִּישָׁן וּוְעַלְלָעָ אַבְרָהָמָן
אִיצְיָע דָּעַרְקָעָנְט זַיְיָן גַּעֲוָעָזְעָנָעָ קְרָאָם, בָּאַקְאַנְטָעָ הַיְזָעָר אָנוּ
הַיְיָוָעָן. אָנוּ פָּוָן יְעָנָם זַיְיָטָמָרְקָעָר אַבְרָהָמָן הַיְמִינָשׁ אַפְּשָׁמָעָר
גַּעֲטָוָן דָּעַר אַלְטָעָר בִּיתְהַמְּדָרָשָׁ, דִי טְשָׁעָרְגָּאָבְלָעָר קְלוּזִיָּן...

זַיְיָ וּוְעָנָן אַרְוִיסְגַּעַלְאָטָן פָּוָן שְׁטָעָטָל אֹיֶפְן גַּרְוִיסְן שְׁלִיאָן
צּוֹם בִּיתְ-עוֹלָם צָו. דָּא אַיְזָן דִּי נָאָכְלָט מִיט אַמְּקָאָל גַּעֲוָאָרָן פְּנִינָּה-
סְטָעָרָעָר אָנוּ פְּרָאָסְטִיקָעָר. אַיְן אַ וְיִילְעָ אַרְוֹם הָאָט זַיְיָ דָּעַרְהָעָרָט
אַהֲרָצְרִיסְנְדִּיקָעָר וּוְיִבְעָרְשָׁעָר גַּעַשְׁרִיָּי, וּוְאָס אַיְזָן מִיט יְעָדָעָר
רָגָע אַלְצָן שְׁטָאָרָקָעָר אָנוּ אַוְמָהִימְלָעָעָר גַּעַוָּאָרָן. הָאָט יָאָסִי
פְּלוֹצִים אָנוּ שְׁרָעָק אֹיֶפְגַּעַצְיָטָרָט.

— גַּעֲוָאָלָט, אַבְרָהָמָן-אִיצְיָע, זַיְיָ וּוְעָט בָּאָלָד דָּעַם גָּאָנְצָן
בִּיתְ-עוֹלָם אַיְבָּרָקָעָרָן, מִיר מְוֹן לְוִיפָּן, לְוִיפָּן...

אַבְרָהָמָן-אִיצְיָע הָאָט זַיְיָ גַּעֲלָאָטָן לְוִיפָּן מִיט אַלְעָ כְּחָותָן.
נָאָר אֹיֶפְן וּוְעָג הָאָט עַר לְוִיפָּנְדִּיק פָּאָרְלְוִירָן יָאָסִין פָּוָן אֹיֶגָּן
וּוְהָיָין אַיְזָן עַר דָּאָס נָעָלָם גַּעַוָּאָרָן? עַר הָאָט זַיְיָ גַּעֲוָאָלָט אַפְּ-
שְׁטָעָלָן אָנוּ אַ זַּוְךְ טָוָן יָאָסִין. הָאָט עַס אַיְם אַבְּעָר גַּעַטְרָאָגָן וּוְיַיְ-
אַ וְיִכְעָר. עַרְשָׁת אַיְזָן אַ לְאַגְּגָעָר וְיִילְעָ אַרְוֹם אַיְזָן עַר פְּלוֹצִים
גַּעֲפִינְבָּן שְׁטִיְינָן אֹיֶף אַן אַוְמָגְעָהוּיְעָרְגְּרִוִּיסְן פְּלָאָצָן, וּוְסְהָאָט
מִיט אַמְּקָאָל אַגְּגָהְוִיְבָן טָאָגָן. טִיף אַגְּגָהְוִיְינִיכָּר הָאָט אַבְרָהָמָן-
אִיצְיָע דָּעַרְקָעָנְט דָּעַם פְּלָאָצָן, וּוְאָס הָאָט אַיְם אַפְּלָיו אֹיֶפְגַּעַזְעָן

עפָעַס הַיְמִישָׁלָעַן. האָבָּן אֶבְּער דָּא אִם נָאָך שְׂטָאָרְקָעָר אֲ קְלָאָט
געַטָּן אֵין מָוח דְּיוֹעַלְבָּעַ אַעֲרָצָרִיסְטָנְדִּיקָע וּבְיִבְּעַרְשָׁע קְלוּלָות. פָּונַ
וּוָגְנָעַן גִּיעָן אָט דִּי קְלוּלָות? אַבְּרָהָם-אַיְצִיעַן הַאָט זִיךְרָאָרְמָגְנָעַ
קוֹטָאָן דָּעַרְזָעַן: וּוִיטָּפָּאָרוּסִים זַעַנְעַן גַּעַשְׁתָּאָגָעַן גּוֹוָאָלְדִּיקָע.
גּוֹרִיסָע טַוְוָעָרָן, אַוְמְבָּרְחָמְנוֹתָדִיק אַפְּגָעָשְׁלָאָסִן, וּוֹי אֲטוֹבָעַן וּוֹאנְטָן.
אוֹן גַּנְעָסִיעַ שְׂטִיבָת בַּיִּי פָּאָרְמָאָטָע טַוְוָעָרָן, אָן עַלְגָּטָע אוֹן
גַּאֲקָעָטָע אוֹן רִיסְטָזִיךְ זִיךְרָאָר פָּונַ קָאָפָע. דָּעַרְזָעַן אַבְּרָהָם-
אַיְצִיעַן, הַאָט זִיךְרָאָר אַוְיָה אִם אַוְמְעַנְשָׁלָעַן אַוְיָה אִם אֲ וּאָרָה-
געַטָּן:

— וּוֹאָס הַאָסְטוֹן, מְשׁוּמָד, צַוְּמִיר גַּעַחְאָט? דָּוָרָךְ דִּין
שְׁמַד הַאָט מְעַן מִיךְ אַרְוִיסְגּוּוֹאָרָפָן, וּוֹי אֲשְׁפָעַנְדָּל, פָּונַ גַּן-
עַדְן. הַאָבָּן אֵיךְ מִיךְ גַּעַבְעַטְנָן לְאָטָש אֵין גִּיהְגָּנוּס — וּוֹילְמִיךְ
אוֹין דָּעַר גִּיהְגָּנוּס נִישְׁט לִידְן. אַפְּלִינוּ אֵין פְּחַיְהַקְלָע לְאָזָות מְעַן
מִיךְ נִישְׁט אַרְיִין. שְׂטִיבָא אֵיךְ אָן עַלְגָּטָע צַוְּיִשְׁן הַיְמָל אוֹן עַרְד —
נִישְׁט אַהֲיַן, נִישְׁט אַהֲרָר, לְאָטָש רִיסְטָזִיךְ זִיךְרָאָר שְׂטִיבָא.
גּוֹוָאָלָד, גּוֹוָאָלָד, וּוֹאָס הַאָסְטוֹן, מְשׁוּמָד, מִיטָּמִיר אַפְּגָעָטָן, וּוֹאָס
הַאָסְטוֹן....

אַבְּרָהָם-אַיְצִיעַן הַאָט זִיךְרָאָר פְּאָרְלִיּוֹרָן. עַד אֵין גַּעַפְאָגָן
אוֹיפָן פְּנִים אוֹן אַנְגָּעוּהוּבוֹן וּוּיְינָעַן, וּוֹי אֲקִינָה. אֵין גַּעַסְיָעַ
מִיט אַמְּאָל שְׁטִיל אוֹן וּוֹיְךְ גּוֹוָאָרָן. אָט אֹזָא אַיְוָ זִיךְרָאָר
אַלְעָ אַיְרָע יִאָרָן. קְרַאָנָק אָן אַוְיִפְגְּרָעָטָם, פְּלָעָגָט זִי אַיְן גְּרָעָסְטָן
כְּפָס וּוֹעָרָן מִיט אַמְּאָל גּוֹט אוֹן וּוֹיְךְ דָּעַרְעַעְנְדִּיק, אָן אַבְּרָהָם-
אַיְצִיעַן אֵיזְצְעַבְּרָאָקָן אַדְעָר אֵיזְעַפְּעָס נִישְׁט מִיט אַלְעָמָעָן. אָן
בְּאַזְאָרגָט אַוִּיפְּ אִים גַּעַקְוָט.

— וּוֹאָס אֵין מִיט דִּיר, אַבְּרָהָם-אַיְצִיעַן, וּוֹאָס וּוֹיְנָסְטוֹ?
אַבְּרָהָם-אַיְצִיעַן הַאָט אַוְיִפְגְּרָעָהוּבוֹן דָּעַם קָאָפָע אוֹן גַּעַבְלִיבָן
זִיכְרָאָן לְעַפְּן אִיר.

— מִיר אֵיזְ גַּעַסְיָע, נָאָך עַרְגָּעָר, וּוֹי דִּיר. כִּיהָבָ זִיךְרָאָר
שְׁאָקָע גַּאֲרָנִישָׁט וּוֹו אַהֲנִצְוָוָן. דָּאָס לְעַפְּן אֵין מִיר נִמְאָס גַּעַד
וּוֹאָרָן. דִּי הַיְמָלָעָן טְרִיבָן דָּעַם מַעֲנְשָׁה וּוֹי אֲהַגְּט — מִין זָוָה
דִּיק בְּלָוִת קָאָן עַש נִישְׁט אַרְיִבְּעַרְטְּרָאָגָן. דָּעַם אַיְינָה-אוֹן-אַיְנִצְיָקָעָן

אייז נישט צו דערגרידן, און דער נײַעֶר גָּאַט, מיט וועמען
איך האָב געוואָלִיט אַינְגִּינְעָם שטוֹרְמָעָן דעם הימֶל, אייז שוואָץ.
פֿון שׂוֹל בֵּין איך אַנטְלָאָפָּן אָון אַין קָלוּיסְטָעָר האָב איך שווַיַּן
נִישְׁט ווֹאָס צו טוֹן, ווֹהַיְנִיזְשָׁע זָאָל איך מִיר אַהֲיָנוּן? מַעֲגָסְט
מִיר גַּלְיִיבָּן, גַּעֲסִיעָע, אָז נָאָר פְּדִי צו דערגעַמָּעָן דַּי הַיְמָלָעָן, האָב
איך חַתּוֹנָה גַּעַחַטְמִיט אַגְּאַסְטָאָסִיעָע. אַין מִין ווִיסְטָעָר רַאֲנָגָּי
לְעַנִּישָׁ האָט עַס מִיר גַּעַזְיָוָן אַלְּזָוּ ווִיסְטָעָר צו דער גַּוְיָאִשְׁקִיט.
דוֹ קָעַסְטָה דַּאָּךְ מִיר נָאָךְ פֿון דַּי יְוָגָעָ יָאָרָן אָון ווִיסְטָעָר, אָז וועָן
איך בָּזָן אָן עַפְּגָס פַּאֲרָקָאָכָּט, גַּלוֹסְטָז זָאָךְ ווִיבָּיָבָ...
שְׂוִין דַּי עַרְשָׁטָע ווֹאָס נָאָךְ דער גַּוְיָאִשְׁעָר חַתּוֹנָה, האָב איך מִיט
אַגְּאַסְטָאָסִיעָע נִישְׁט גַּעַלְעָט ווֹי מָאָן אָון ווִיבָּיָבָ. זַי אַיְזָאָבָעָר
אַגְּרָאַסְטָעָע, עַרְלָעָכָע אַיְבָּעָרְגָּעְגָּעְבָּעָנָע נִשְׁמָה, האָט זַי זָאָךְ דַּי
גַּאנְגָּצָע צִיְּתָן גַּעַפְּיִינִיקָּט אָון אַיְזָאָנִין גַּוְיִיסְטָרִים גַּעַשְׁטָאָרָבָן.
אָון אַיצְטָק אָזָן איך נִישְׁט אַוְיָהָבוֹן דַּעַם קָאָפְּ נִישְׁט אַוְיָהָמִיָּה
געַ פַּאֲרָלְאַזְעָנָע יִדְיִישָׁע קִינְדָּעָר, נִשְׁט אַוְיָהָדָע גַּעַפְּיִינִיקָּטָעָר
אַגְּאַסְטָאָסִיעָע, ווֹאָס זָאָל איך דַּיְר זָאָן? דער רַחְמָנוֹת אַוְיָהָיָע
קָעָהָעָן צָעְרִיָּת מִיר דַּאָּס הַאָרֶן, אָון דער צָעָר פֿון אַגְּאַסְטָאָסִיעָע
סִיעָן לְעַכְּרָתָן מִיר דַּעַם מָהָה. אָון אַלְיָין שְׂטִי איך אַגְּרָאַלְיָי
דְּעַנְעָר... ווֹאָס זָאָל איך טוֹן, ווֹאָס זָאָל איך אַיְזָ...
גַּעֲסִיעָע האָט טְרוֹיְיעָרִיך אָון האַרְצִיך אַ שְׁמִיכָּל גַּעַטָּוֹן.

— העַרְסָטוֹ, אַבְרָהָם-אַיְצִיעָ, דַּו מְטַאָלָע דַּיְנָעָ יִסְרָאֵל,
הַאָסָטו בַּי מִיר אַ פְּנִים פֿון אַ קְלִיָּן קִינְדָּה. גַּעַדְעַנְקָסְטָה דַּאָּךְ, וועָן
אָוְנוֹעָר יַעֲקָעָלָע אַיְזָן אַלְּטָגָעָן פְּרִיד יָאָרָן, האָסָטו אַיְט אַוְיָהָמִיָּה
פָּסָח גַּעַמְאָכָּט אַ קִיְּלָעְכָּדִיק בְּלוֹי הַיְטָל מִיט אַ לְּאָנָגָּס טַעַנְגָּעָלָע.
יַעֲקָעָלָע האָט זַיְדָעָלָט זַיְיָעָר גַּעַפְּרִיָּט. סַהָּאָט זַיְקָאָם
אַבְּעָר בַּאֲלָד גַּעַוְאָלָט ווֹיסָן, ווֹאָס טָוָט זַיְאַנְעֻוְוִינִיק אַיְזָן
הַיְטָל. האָט עַר שְׁטִילְעָרְהָיִיט אַיְזָן אַ ווִינְקָל אַוְיִגְעַטְרָעָנְטָן דַּי
פֿון דַּעַם הַיְטָל אָון אַלְּזָוּ פַּנְאָנְדָעָרְגָּוּנוֹמָעָן. דַּאָּס טַעַנְגָּעָ-
לְעַזְעַזְעָן זַיְקָאָמָן, דַּעַר אַונְטָרְשָׁלָאָק אַיְזָן אַרְוִיסְגַּעְפָּאָלָן —
פֿון דַּעַם הַיְטָל אַיְזָן גַּעַוְאָרָן אַ מִשְׁמָאָש. דַּאָּס קִינְד האָט זַיְקָאָמָן גַּעַ-

שריין, דערנאכדעם האסטו גענומען דאס זיין גענדיקע קינד אויך
 די הענט און האסט אים אין אין רגע פארילט דאס היטל.
 פֿאָרט אַ גוּטער קִירְזֶשְׁנוּרֶ! כִּיהָפֵט טַקְעַ דָּס גָּאנְצָעַ לְעָבָן
 נִישְׁתַּגְעַזְגַּט אַ פִּיפֵס צֹו טָוָן אָן אַרְיִינְמִישָׁן זִיךְ אַין דִּין
 קִירְזֶשְׁנוּרֶי. נָאָר אָזְוִי וַיְיַדְוַי בִּיסְטַ אַ גּוּטָעַר קִירְזֶשְׁנוּר אָן
 מָאָכָסַט הַיְטָלָעַן, אָזְוִי אִין גָּאָס אַ גְּרוּזִיסֶּר גַּאֲשֻׁפֶּעֶר, וּוֹאָס
 מָאָכָט וּוּלְטָן. דָּאָרט אִין גַּעַדְעַן הָאָב אִיךְ גַּעַזְעַן הַונְּדַעַטְעַר
 וּוּלְטָן שְׂטִיעָן אִין לְגַנְגַּע שָׂוֹרוֹת אַיְינָע אַוְנְטָעַר דָּעַר אַנְדָּעַרְעַר,
 וַיְיַי בַּיְיַי דִּיר אִין קָרָאָם אָוִיךְ דִּי פָּאַלְיִצְעַס. הָאָט זִיךְ דִּיר אַבְּעַר,
 וַיְיַעַקְעַלְעַן, פָּאַרְגְּלוּסַט צֹו וּוִיסְן, וּוֹאָס טָוָט זִיךְ אַיְנְגָוּוּיִינִיק
 אִין דָּעַר וּוּלְטָה, הַאָסְטוּ זִיךְ, וַיְיַעַר, בָּהָאָלְטָן אִין אַ גַּוְיָאִישָׁ
 וּוַיְנִיקְל, הָאָסְטוּ אַוְיְגָעַטְרַעַנְטַ אַלְעַ נָאָטָן אָוֹן אַלְעַ פָּוֹנְגָּאַנְדָּעַרְגַּעַ
 גַּעַמְעַן. אִין בַּיְיַי דִּיר דָּעַר גַּאנְצָעַר אַוְנְטָעַרְשָׁלָאָק פָּוָן דָּעַר וּוּלְטָה
 אַרְוִיסְגַּעְפָּאַלְגָּן, אַלְעַ פָּאַדְעַם הָאָבָן זִיךְ צָעְרִיסְן. שָׁוֹל אָן, לְהַבְּדִיל,
 קְלִוִּיסְטָעַר, אַנְאָסְטָאִיסְיָע אָוֹן יַעֲקָלָע, גַּלְעָקָר אָוֹן הַימְלָעָן... דִּי
 גַּאנְצָעַ וּוּלְטָה הָאָט זִיךְ צָעְרִיסְן אָוֹן אַ מִשְׁמָשָׁן גַּעַוְאָרָן. אָוֹן
 אִיצְטָהָאָסְטוּ דִּיךְ, וַיְיַעַנְקַעְלָע, דָּעַרְשָׁרָאָקָן אָוֹן צָעְוִיִּינְט. נָאָר
 דָּעַר אַוְיְגָעַטְשָׁעַר אִין אַ פָּאַטְעַר, עָר וּוּטָה אָוִיךְ דִּיר רַחְמוֹנָת
 הָאָבָן אָוֹן וּוּטָה דִּיר אִין אַיְינָע רַגְעַ פָּאַרְלִיטָן דִּי צָעְרִיסְעַן
 אַוְיְגָעַטְרַעַנְטַ וּוּלְטָה, אָבִי נָאָר דִּוְזָלְסְטָטָן...
 אַבְּרָהָם-אִיצְיָע אִין פְּלוֹזִים אַוְיְגָעַשְׁפְּרוֹנוֹגָן אָוֹן זִיךְ אַ
 וּוּאָרְף גַּעַטְוָן אָוִיךְ גַּעַטְסִיעָן.

— דִּיְיַעַן רַיְיד, גַּעַסְיָע, זַעַנְעַן טַקְעַ זַיִעַר קְלוֹגָן, אַבְּעַר
 מִיר וּוּסְטוּ דָּעַם קָאָפֶן נִישְׁתַּפְּטָ פָּאַרְדְּרִיְעָן. דִּי וּוּלְטָ אָוֹן נִשְׁתַּ
 קִיְּין הַיְטָל, נָאָר אַ כָּאָמוֹט, וּוֹאָס בְּרַעַכְתָּ אָוִיךְ שְׁטִיקָעָר דָּעַם
 מַעֲנְטָשָׁנָס קָאָפֶן. שְׁוִין טַוְיְגָעַטְרָאָר יָאָרָן וּוּרְפָטָ דָּעַר אַוְיְגָעַטְשָׁעַר
 אַלְעַ מַעֲנְשָׁן אִין קְבָּר, וַיְיַי פָּאַדְלָעָס, אָוֹן וַיְיַי אָוִיךְ צֹו לְחַכְעִיסָּת
 הָאָשׁ עָר אִין אָוֹנוֹ אַיְנְגָעַפְּלַאֲגַנְצָט אַ שְׁוֹאַרְצָעַ מַוְרָא פָּאַרְן טָוִיט.
 עָר לְאָוֹט אָוֹנוֹ קְרִיכָן אָוִיךְ דָּעַר עָרָד, וַיְיַי וּוּרְפָט, אָוֹן פָּוָן אִידָּ
 גַּעַוְוִיִּינִיק צִינְדָּט עָר אִין אָוֹנוֹ אַן אַ פִּיעַעַרְדִּיקָע צִיעַנִּישׁ צָום הַיְמָלָ.
 נָאָךְ לְעַפְּעַדְיְקָרְהָיִיט בְּגַרְגָּבָט עָר אָוֹנוֹ אַן אַ פְּלִישִׁיקָן גַּוְתָּ
 וּוֹאָס וַיְיַלְפְּטָרָ קִיְּיָע אָוֹן דָּרִימְלָעָן. טַקְעַ בַּיְיַי דִּין קְבָּר,

גנעסיע, האט זיך מיר דאס בלוט אַנגעצעונדן. פֿאָרוֹאָס זאָל מען,
אַ שטייגער, אַזָּא פְּשָׁרְעַ יִדְיָשַׁע מַוְתָּעַר וּוְאָרְפָּן וּוְאָ...
גנעסיע האט פְּלוֹצִים אַ וּוְילָן גַּעֲשָׂרִי גַּעֲטָן אָוּן נִישְׁט
געלאָזֶט אִים אַרוּיסְרָעֵן, אָן עַלְנְטָעַ, אַ נַּקְעָטָע, האט זיך אַוְיף
אִים שַׁאֲרָף אַ קָּוק גַּעֲטָן.

— מִיד וּוּעָסְטוּ, אַבְרָהָם־אַיצְיָע, אַזְוִינָע זַאֲכָן נִישְׁט אַיְינָן
רָעֵן, בֵּין אַלְעַ דִּינָּעַ חַכּוֹת, בִּיסְטוּ פְּשָׁוֹט אָן אוּיסְגַּעַמְאַלְטָעָר
גּוֹלָם, הַעֲרָסְטוּ, אַיְזָע מַעַן נָאָר אַיְינָמָל גַּעֲוָעָן אַיְזָעַן, זַעַט
מַעַן בָּאַשְׁיְינְפְּעַרְלָעַךְ דִּי גַּרְוִיסְקִיטַּעַ פָּוֹן אַ מעַנְטָשָׁן. פֿאָרְשָׁטִיסְטוּ,
דִּיר מִיטָּמִין וּוּבְּעָרְשָׁן מַוח נִישְׁט דָּעַרְקָלְעָרָן. פֿאָרְשָׁטִיסְטוּ,
אַט וּוְיַמְּצִינְדָּט אָן אַ לִיכְטָט אָן אַ פִּינְסְטָעָרָן חַדְר — קִיְּין זַאֲכָן
קוּמָט נִישְׁט צָו אַיְזָעַר, נָאָר אַלְעַץ, וּוּאָס דָּאָרְט אַיְזָעַן, גַּעֲוָעָן,
וּוּרָעָת הַעַל־בָּאַלְוִיכְטָן אָוּן מַדְעָרָעָט עַס מִיטָּמִין דִּי אַוְיגָן. אַט אַזְוִי
אַיְזָעַ בֵּין אַ מעַנְטָשָׁן, וּוּעַן עַר קוּמָט אַרְיִין לְאַטְשָׁ אַוְיף אַ וּוּיְיָ
לִינְקָע אַיְזָעַן גַּנְעַדָּן. קִיְּין זַאֲכָן קוּמָט אִים נִישְׁט צָו, נָאָר אַלְעַץ
וּוּאָס עַר האָט, וּוּרָעָת הַעַל בָּאַלְוִיכְטָן אָוּן עַר דָּעַרְקָעָט אַלְיָין
זַיְינָע אַיְגָעָנָע אַוְצָרוֹת. שִׁינְעָן יִדָּן מוֹזָן, אַפְּנִים, נָאָר בְּיָם
לְעַבָּן פֿאָרוֹזָן דָעַם אַטְעָם פָּוֹן גַּנְעַדָּן. זַיְיָ בָּאַקְוּמָעָן דָּאָס, מַסְתָּמָא,
פָּוֹן דִּי שַׁוְּאָרְצָעַ פִּינְטָעַלְעַךְ, פָּוֹן דִּי הַיְּילִיקָעַ סְפָרִים. אַט בִּיסְטוּ
אַ פִּינְסְטָעָרָרָר נָאָר אָוּן מִינְסָט, אָזְגַּעַסְיָע אַיְזָעַ גַּעֲשְׁטָאָרָבָן אָוּן...

אַבְרָהָם־אַיצְיָע האָט אוּיגַעַזָּדָן.

— גַּעֲנוֹג, גַּנְעָסִיע, צָו פְּלָאָפְלָעָן, בְּיוּלָעָמָר נִישְׁט הַעֲרָן.
דוֹ האָט מִיר נָאָך בְּיָם לְעַבָּן דָעַרְעָסָן מִיטָּדִינָעַ מַעַשְׁיוֹת פָּוֹן
טִיטִּשׁ־חוֹמָש. כְּחַאֲבָקָיְגַּמְאָל נִישְׁט גַּעֲקָגָט אַרוּיסְקָלְאָפָּן דִּיר
פָּוֹנָם מַוח דִּי שְׁטִיקְלָעַךְ, וּוּאָס דוֹ האָט אַבְּעָרְגָּעָנוּמָעָן בֵּין דִּין
טָاطָן דָעַם מַלְמָד. כְּקָאָן אֲפִילָוּ נִישְׁט פָּאָרְטָרָאָגָן, וּוּעַן יְשֻׁעָיה
דָעַר מַלְמָד הוֹיְבָט אָן דָּרְיִיעָן מִיטָּן גַּרְאָפָּן פִּינְגָּעָר אָוּן וּוּלָעָ
מַאֲכָן פָּוֹן שַׁוְּאָרְצָעַ וּוּיְסָ. דָעַם מַעַנְטָשָׁן לִיְגָעַט מַעַן אָן דָעַר
עֲרָד, אָוּן בְּשַׁעַת אִים עַסְן וּוּרְעִים, זַאֲלָעָר, הַיִּסְטָדָס, דָעַר
מַאֲלָט פְּלִיעָן אַיְזָעַן גַּנְעַדָּן. וּוּאָס אַיְזָעַ דָס פָּאָר אַ פּוּרִים־שְׁפִילָעָן?
זַאֲגָמִיר נָאָר אַיְינָן זַאֲכָן, אָן חַכּוֹת אָוּן שְׁפִילְעָךְ: דוֹ בִּיסְט
גַּעֲשְׁטָאָרָבָן אַדְרָעָר נִישְׁטָע?

— כ'וועל דיר, אברהאם-איציע, מערכ גארנישט נישט זאגן.
דו וועסט באָלד אלין זען. טו נאָר אַ קוק...

געסיע האָט באָזיוין מיט דער האָנט אויף דער רעלטער
זיט. אברהאם-איציע האָט אויסגעדריט דעם קאָפּ, און דאס הארץ
האָט אַט אַנגעההיינן צאָפלען. ס'האָבן זיך פֿאָר אַים באָזיוין
אווניגע וויטע און אַזוניגע נאָנטע געשטאלטען פֿון גענסיען, אַז דאס
הארץ האָט אַים פֿאָרחלשט פֿון בענקשאָפט אַן פריד.

... אַ שעה פֿאָר דער חופה גענסיען, אַ יונג מײַזֶּךְ, אַ פֿלהּ,
אַ בליענדיקע, אַ שעמיעוּדיַקָּע, זיצט אַין מיטן חדר אויף אַ
שטוּל צוֹ באָדענָט. די מוטער אִירע אַיז לְאָנֶג געשטָאָרבָּן,
שטייען אַרום אִיר מומעס אַן קְרוּבָּות. זיַּיְדָּרָמָאנָען אִיר מְוּ-
טערס נָמען. געסיע פֿאָרדרעקט דאס פֿנִים מיט די הענט, אַן
אִירע מְיִידְלָשׁ פֿליַּיצָּען צוֹן אַין אַ שטיַּין געווין. אַן אָט
פֿירט מען אַריין אַברהָם-אַיצְיָען, דעם חָתָן, בֵּי אַים אַיז נָאָךְ
גָּאָר אַ קְלִין בחורש בערדל. עפָּס אַיז ער אַ בִּיסְלָ צָעָטָמלָט.
פֿון וָאָנָעָן טָרָאָגָן זיך דאס טְרוּיְעָרִיקָע קְולָות פֿון אַ חזְנִישָׁ
הַאֲרָצִיקָן „מְלָא רְחָמִים“? אַן אָז ער דערזעט די שעמיעוּדיַקָּע
צְוָנְדִּיקָע פֿליַּיצָּען, פֿאָרקוּוּעָטָשָׂט אַים דאס הארץ, אַן דאס
בחורישׁ בְּלוּט טוּט אַיז אַ לוּףָ, ווי אַ היַּסְעָ בְּוּאָלִיעָ אַין
קָאָפּ...

... אַ נָּאָר נָאָךְ דער חָתָנוֹתָה, אַברהָם-אַיצְיָע דְּאוּנוֹת צוֹם
ערשָׁטָן מְאָלִיְם-נוֹרָאִים פֿאָרָן עַמְּדָן אַין אַ שְׁנִינְיְּדָרָשָׁן מְנִין.
זַיְן יְוָנָגָע גַּעֲמְפָעָ צְעַנְעַמָּט דעם גָּאנָצָן מְנִין. יוּם-כְּפָרָן נָאָךְ
מוֹסָף טָרָאָגָט מְעַן אַים צוֹ צוֹם עַמְּדָן אַבעָנָל אַן ער, דער
חוֹן, וְעַצְמָה זיך אַין טְלִית אַן קִיטָּל אַ וְיִילָּעָ אַפְּרוּעָן. פְּלוֹצִים
גִּיטִּיט צוֹ אַים צוֹ אַיְנָגָל אַן זָאָגָט, אַז מְרוּפָט אַים אוּפָּן גָּאָסָם.
ער טוּט אוּסָם דעם טְלִית אַן גִּיטִּיט אַדרוֹיס אַין וּוַיִּסְעָן קִיטָּל
אוּפָּן גָּאָסָם. דָּאָרט וָאָרט אוּפָּט אַים גענסיען, אַ יְוָנָג וְוִיבָּלָן, נָאָךְ
אַלְּזָן שעמיעוּדיַקָּע, נָאָר אַין אִירע אוּגָן פֿינְקָלָט צְנִיעֻתְדִּיקָע דער
איַּנְגָּעָה-אַלְּטָעָנָעָר פֿיְיָעָר פֿון אַ יְוָנָג וְוִיבָּלָן. זי אַיז אַנגָּעָטָן מִיט
אַ וּוַיִּסְעָן טִיכָּל אוּפָּן קָאָפּ אַן קוּקָט אוּפּ אַים טָקָע גָּאָר יוּם-
פֿיְפּוּרְדִּיקָע, גַּעֲטָרִי אַן עַרְלָעָן. זי וּוְילָן וּוַיִּסְעָן, ווי גִּיטִּיט אַים דאס

פאסטן. ער זאל דאך נישט צויזי הויך שרייען. זי דערלאנגעט אים עפֿעס א פַּלעֲשָׁלָל צום שמעקן, וואס זי האט באזומען פון אייר מומען און וואס שטאָרקט דאס הארץ ביטם פָּאַסְטָן. זאל גאָט געפֿן אַ גוֹט יִאָר אוֹיפֿ אַים אַן אוֹיפֿ אַלְעַ יַדְן...
...וַיַּגְתֵּר נַאֲךְ הַאַלְבָּדָעַר נַאֲכָט, אַבְרָהָם־אַיְצִיעַ, נַאֲךְ גַּאֲרַ

אַ יְוָנָגָעָרְמָאָן, קַוְמָת צֹו פָּאָרָן אַחֲהִים פָּוֹן אַיְאָרִיד, אַ פַּאֲרֶפְּרוּיִיִּדְעָנָר, אַן אוּטְגַּעַמְּטַעַרְטָעָר. נַאֲךְ אַיְזָעָר ער אַיְזָאָפּ פָּוֹן שְׂלִיטָן, בַּאֲמַעַקְטַּעַט ער, אַו בַּיִּ אַים אַין שְׁטוּב אַיְזָלִיכְטִיק, ער גִּישַׁט צֹו צום פַּעֲנַשְׁטָעַר אַן קוּיִם ווֹאָס ער דֻּעְרוּעַט דָּרוֹךְ דַּיִּ פַּאֲרֶפְּרוּרְעָנָעַ שְׁוִיבָן: אוּפְּנָן טִישׁ שְׁטִיטִית אַ זְוִיקָּעַר סָאמָּאוֹאָר, אַן נִישְׁט ווַיְיַת זִיצְׁט גַּעֲסִעְבַּיִּים טִישׁ אַן דְּרִימָלֶט, זי ווֹאָרט, הִיְשַׁט דָּסֶס, אוֹיפֿ אַים. ער טוֹט אַ קלָּאָפּ אַין פַּעֲנַשְׁטָעַר. גַּעַדְעַסְעַ אַפְּטַז זִיךְ אוֹיפֿ מִיט אַמְּאָל אַ לְּעַבְּדִיקָּעַ, אַ פְּרִילְעָכָּעַ, אַן אִירָע אַוְיגָן בְּלִישְׁטָשָׁעַן. זי לְוִיְּפָט אַים אַנְשָׁקָעָן צֹו דָּעַר טִיר:

„אַבְרָהָם־אַיְצִיעַ! אַבְרָהָם־אַיְצִיעַ! ...“

אָוּמְצָאָלִיקָעַ גַּעַשְׁטָאָלֶטָן פָּוֹן גַּעַנְטִיעָן הַאֲפָן זִיךְ גַּעַטְרָאָגָן פָּאָר אַבְרָהָם־אַיְצִיעַן, ווֹאָס אַיְזָאָלְעַט גַּעַוּאָרָן פַּאֲרֶגָּאָפּ אַן פַּאֲרָהָלְשָׁטָן בְּעַנְקָשָׁפְּט אַן פְּרִידִיִּד. יְעַד גַּעַשְׁטָאָלֶט אַיְזָוֹן פָּוֹן „יְעַנְעַם“ אַיְבִּיקָּן שִׁין דְּרֶכֶת דְּרוֹנוֹגָעָן, ווֹאָס קוּמָת בְּאַהֲלָלָן פָּוֹן דַּיִּ גַּעַהְיִמְעַט חַלְוָם־טִיפְּנָעַשְׁן אַיְן דָּעַר נִשְׁמָה. אַ מְאָדָנָע זִיךְ: גַּעַסְעַ אַהֲט אַיְן יְעַדְעָר גַּעַשְׁטָאָלֶט אַוְיגָלוֹיכְטָן, דָּאָלֶט זִיךְ, אַוְיפֿ דַּעַמְּזָעְלְבִּיקָּן אַן דָּאָךְ עַפְּעַס גַּאֲר אוֹיפֿ אַ גַּעַטְעַס אַוְפָּן, אַן דָּא אַיְפָּן גְּרוֹיסָן פְּלָאָצָן אַיְזָוֹן זַי אַן עַלְגָּטָעַ, אַ נַּאֲקָעָט גַּעַדְעַסְעַן בַּיִּ דַיִּ פַּאֲרָמָאָכָּטָעַ טּוֹיעָרָן אַן שְׁטִיל גַּעַפְּלִיסְטָעַרְט אַבְרָהָם־אַיְצִיעַן אַיְפָּן אוֹיעָר:

— זַעַסְטוֹ, אַבְרָהָם־אַיְצִיעַ, אַיְזָק בֵּין אַ פְּרָאָסְטָעַ יְדַעַנָּעַ אַן דָּאָךְ פַּאֲרָמָאָג אַיְקָזְזָוִי פִּיל לִיכְטִיקָעַ גַּעַשְׁטָאָלָטָן, אַזְוִי פִּיל גַּעַסְעַס, ווֹאָס לִיכְטָן אַזְוִי אַיְבִּיקָּן אַיְן דִּין נִשְׁמָה. תָּאָקָע גַּאֲר גִּישְׁט אַיְבָּעָרְצָוְצִיְּלָן. יְעַנְעַס גַּעַנְטִיעַס זַעַנָּעַן דָּאָךְ נִישְׁט גַּעַדְעַסְעַן...

— יוֹעֵר זַעַע דָּעַן אַיְזָוֹן גַּעַשְׁטָאָרָבָן?!

— אַט וּוּרָא!

אברהם-איצ'ע האט אוינגעחויבן די אויגן און דערזען פלויזים אַ פינסטערע געשטאלט.
...אָן אלטע אָפֿגעלאָפֿט גַּעסיע, אַ יָּאָר פָּאָרְן טוּיט. דָּאַס פְּנִים אֵין אִיר אַגְּבָּלָאָזָן, דָּעַר גַּאנְצָעַר גַּוְּף עֲפָעַס צַעֲשׂוּמָעַן, פָּאָרְקִירְפֶּלֶט. קְוִים וּוֹאָס זַי אָטָעָמָט. קְרָאָנָק אָוֹן אַוְּיְגָעָרְעָט, שְׁרִיְּט זַי אַוְּיְף אַבְּרָהָם-אִיצְ'עָן, שְׁלָט אָן זַיְּדָט. אָוֹן אַט כְּפָט זַי פּוֹן טִיש אַ נָּאָסָן טַעַלְעָר אָוֹן וּוּאָרְפָּט אַבְּרָהָם-אִיצְ'עָן אַיְּן פְּנִים אַרְיִין. וַיְּלַךְ זַיְּךְ אַבְּרָהָם-אִיצְ'עָן אַוְּיְף אַ וּאָרְף טָן, האט אִיר אָבָּעָר פָּאָרְפֶּלֶט אָטָעָם, זַי בָּאָקוּמָט אַ שְׁוּוּרָן אַגְּפָגָל אַוְּן שְׁטִיקָט זַיְּךְ וַיְּהִי אַיְּן גַּסְּתָה...
— אָבָּעָר אַט דַּי גַּעֲסִיע אַיְּן דָּאַךְ טָקָע גַּעַשְׁטָאָרְבָּן?

פָּלִיסְטִירָט זַיְּאַס שְׁטִיל אַוְּיְפָן אַוְּיְעָר:
— גַּיְּין, אַבְּרָהָם-אִיצְ'עָן, אַוְּיְךְ אַט דַּי גַּעֲסִיע אַיְּן נָאָר אַוְּיְף אַיְּין זַיְּשׁ גַּעַשְׁטָאָרְבָּן, אַוְּיְךְ זַיְּ פָּאָרְמָאָגָט אַזְּוִי פִּיל לִיכְכָּע גַּעַשְׁטָאָלְטָן. טַו נָאָר אַ קּוֹק!

הָאָבָּן זַיְּךְ וּוּיְטָעָר פָּאָר אַבְּרָהָם-אִיצְ'עָן בָּאוּזָן גַּעַשְׁטָאָלְטָן פּוֹן "עֲנוּמָם" אַיְּבִּיקָן שִׁין דּוּרְכְּדוּרְגָּעָן.

...בַּיִּי אִים אַיְּן שְׁטוּב אַיְּן קְלִינְגָּעָס צְלָקָעָר לִיגָּט יַעֲקָלָעָא אַיְּן אַ שְׁוּוּרָן פְּיַבָּעָר. פָּאָרְגָּאָלָט אַיְּן גַּעַוּוֹן דָּעַר זַיְּקָטָאָר. שְׁבָעַט נָאָךְ הַאַלְבָּעָר נָאָכָט כָּאָפָּט זַיְּ אַוְּיְף אַבְּרָהָם-אִיצְ'עָן פּוֹן שְׁלָאָפְּ אַיְּן דָּעְרוֹעָט: דַּי אָלְטָעָט קְרָאָנָקָע גַּעֲסִיע האט זַיְּ נָאָר גַּאָר נִישְׁט אַוְּיְסְגָּעָטָן, זַיְּ שְׁטִיטָה אַגְּבָּוּגָן אַוְּיְף יַעֲקָלָעָט בְּעַטָּן אַיְּרָע אָלְטָע פְּלִיצְעָס טָוּעָן אַפְּיָלוּ נִישְׁט אַ צּוֹק. פָּאָרְקָוּוּעָטָט בַּיִּי אַבְּרָהָם-אִיצְ'עָן דָּאָס הָאָרֶץ פּוֹן אַ מָאָדָע וּוּאָרְעָמָעָן נִשְׁמָה-גַּעַפְּיל, אַיְּן עָר זַאְגָּט עֲפָעַס גַּאָר מִיט אַ וּוּיְכָר שְׁטִימָע: "גַּנְעַסְיָקָע, גַּעֲסִינְקָע, גַּיְּ שְׁוִין שְׁלָאָפְּן, גַּיְּ..."

איְּן שְׁוִין וּוּידָעָר אַמְּדָנוּ זַאָךְ: גַּעֲסִיע האט אִיצְ'ט וּוּיְּיָ טָעָר אַגְּגָעָהוּבָן פִּילְבָּטָן אַיְּן דַּי אַיְּגָעָנָע גַּעַשְׁטָאָלְטָן. בַּיִּי אַבְּרָהָם-אִיצְ'עָן האט אַגְּבָּאָט פָּאָרְכָּאָפָּט דָּעַר אָטָעָם. סִ'הְאָט אִים פְּלוֹזִים אַגְּגָעָהוּבָן פְּלָאָגָן אַמְּדָנוּר צּוֹוִיְּפָל. עֲפָעַס אַיְּזָאָר נִישְׁט אַלְיָזְקָאָר. טָקָע אַיְּן דָּעַם תּוֹר, אַיְּן דָּעַם סָמָע אַיְּגָעָוּיְגָעָקָטָן פִּינְגָּל וּוּאָקָלָט זַיְּ אַלְיָזְקָאָר. פִּילְטָע טַף אַיְּגָעָוּיְגָעָקָטָן

ニיך עפֿעַס אָ פְּאַרְצְּזִיְּבָעָרְטָן פְּלָאנְטָנָעָרָ, וּוֹאָס שְׁטִיקָט אִים אָוָן וּוֹאָס
ער קָאָן אָפְּבָעָר נִישְׁתָּאַרְזִיְּגָעְפִּינְגָּן. פָּוֹן צָעֵר אָוָן וּוִיְּטִיק וּוִיְּסִטְ
ער גָּאָר נִישְׁתָּוּ וּוּ זִיךְּ אַהֲנְגּוֹתָן. נָאָר אָט הָאָט עֶר זִיךְּ גַּעַזְ
נוּמָעָן אַיְן דִּי הָעָנָט אָוָן וּוִי מִיט אָזָאָל גַּעֲפָנוּגָן אָט דָעַם
פְּלָאנְטָנָעָר, טָאָקָע גָּאָר דִּי קָעְרָנְדִּיקָעָ פְּרָאָגָעָ. עֶר הָאָט וּוִילְד אָ
גַּעַשְׂרִיְּ גַּעַטְוָן :

— וּוּ זְשַׁע זְעַנְעַן דָעַן אָט דִי אָלָע לִיכְטִיקָע גַּעַטְיִיעַס ?
כְּוֹוִיל מַעַר נִישְׁתָּוּ זָעַן קִיְּין גַּעַשְׂטָאַלְטָן, רָעֵד פְּשָׁוּטָ דָבָרִים !

— הָאָסְטָן, אַבְּרָהָם-אַיְּצִיעָן, נִישְׁתָּוּ וּוֹאָס צָו שְׁרִיעָן. הָעָר נָאָר
צָו מִיט קָאָפְּ יְעָדָעָס וּוֹאָרט, וּוֹאָס לְיְוּוֹלְדִּיר אַיְּצִיט זָאָגָן. טָאָקָע
יְעָדָעָס וּוֹאָרט. דָאָס זְעַנְעַן מִיְּנוֹעַ לְעַצְּטָעַ רְיִיד. אָט דִי אָלָע
לִיכְטִיקָע גַּעַטְיִיעַס לִיְּבָטָן אַיְּבִּיק אַיְן דִּיְּן נִשְׁמָה, זַיְּ שְׁטָאַרְבָּן
נִשְׁתָּאָן, אָוָן וּוּרְרִים וּוִיְּסִין נִשְׁתָּאָמִיט וּוֹאָס מִיעָסָט זַיְּ. אָט וּיְ
גָּאָט (דוֹ הָעָרָסְטָן), וּוֹאָס הָאָט נִשְׁתָּאָקִין גַּוְּפָ אָוָן לְעַבְטָן אַיְן
יְעָדָעָר נִשְׁמָה, אַיְן יְעַדְוָן אָטָעָם. דוֹ בִּיסְטָמָקָנָא דָעַם אַיְּנָ-אַוְּנָ-
אַיְּנָצִיקָן, וּוֹאָס לְעַבְטָ אַיְּבִּיק. זְעַסְטוּ דָעַן נִשְׁתָּאָרָרָעָר
נָאָר, דּוֹקָאָ נָאָכָן טְוִיט וּוּוְרְטָ דָעַר מַעַנְטָשָׁ, טָאָקָע וּוִיְּ דָעַר
אַיְּנָ-אַיְּנָצִיקָעָר, אָן פְּלִיְּשָׁ אָוָן בִּינְגָרָ. דִי וּוּלְטָ אַיְן נִשְׁתָּאָ
קִיְּין הִיטָּל, נָאָר אָ גַּאֲלָדָעָנָעָ קְרוּיָן אַוְּרִיךְ דָעַם מַעַנְטָשָׁנָס קָאָפְּ,
אוֹן דִי טְוִיְּוָנָטָעָר גַּעַשְׂטָאַלְטָן פָּוֹן אָמְעַנְטָשָׁן לִיְּכָטָן, וּוִי אַיְּבִּיק
קָע בְּרִילְיָאָגָטָן אַוְּרִיךְ דָעַר גַּאֲלָדָעָנָעָ קְרוּיָן. הָעָר נָאָר, אַבְּרָהָם-אַיְּ
צִיעָן, וּוֹאָס אַיךְ זָאָגְדִּיר ! וּוִי דָעַר אַיְּנָ-אַוְּנָ-אַיְּנָצִיקָעָר, לְעַבְטָ דָעַר
מַעַנְטָשָׁ אַיְן טְוִיְּוָנָטָעָר גַּעַשְׂטָאַלְטָן אָוָן זְעַמְט זִיךְּ גָּאָר נִשְׁתָּאָ
בִּיְּ דִי לְעַצְּטָעַ רְיִיד הָאָט זִיךְּ גַּעַטְיִיעַ פְּנָגְעָבוֹגָן צָו
אַבְּרָהָם-אַיְּצִיעָן אָוָן אַרְיִינְגָעָפְּלִיסְטָעָרָט אִים אָיְן דָעַר סָאמָע
נִשְׁמָה אַרְיִין :

— נְעַמְט זִיךְּ גָּאָר נִשְׁתָּאָוִיס !
הָאָט אַבְּרָהָם-אַיְּצִיעָן גְּרוּיָס שְׁמָחָה אַזְּאָ גַּעַשְׂרִיְּ גַּעַטְוָן,
אוֹן דִי פְּאַרְמָאַכְּטָעַ טְוִיְּרָן הָאָבָן אָ צִיטָעָר גַּעַטְוָן. אַיְן עֶר אַיְן
אַיְן רְגָע אַוְּפָגְעָשָׁפְּרָוְגָּעָן אָוָן הָאָט זִיךְּ מִיט אַזְּאָ לִיכְטִיקָן אִים-
פָּעַט אָ וּוֹאָרָף גַּעַטְוָן אַוְּרִיךְ דִּי אַפְּגָעָשָׁלָאָסְעָנָעָ טְוִיְּרָן, אוֹ יְעָנָע
הָאָבָן מִיט אָ קְנָאָק אַוְּפָגְעָפְּרָאַלְטָן. עֶר הָאָט גַּעַנוּמָעָן גַּעַטְיִיעַן

פָּאָר דַּעַר הָאָנֵט אָוֹן אִין אַרְיָין מִת אִיר דָּוֶרֶךְ דַּי אַוִּיפְגַּעֲמָאָכְ—
טָע טַוִּירָן. דָּאָרֶט זַעַנְעָן גַּעַשְׁתָּאָנְעָן אָן אַ שַּׂעַור חַיוֹת, וּוֹאָס
הָאָבָּן זַיְק אִין גַּרְוִיס דָּרָךְ-אָרֶץ פָּאָר אַבְרָהָם-אַיְצָיעַן אַוִּיסְגָּעַד—
שְׁטְרָעַקְטַּן. הָאָט עַר גַּעַגְעָפַן אַ גַּעַשְׁרִיִּיְ—
— אָן טָעַנוֹת אָוֹן רַיְיךְ — פִּירְט אָוֹנוֹ בַּיְדָן גַּלְיָיךְ צָוֵם
אוּבְּעַרְשָׁתָן !

מִיהָאָט אַפְּיָלוֹ קַיְינַן וּוֹאָרֶט נִישְׁתַּגְעָרַדְט אָוֹן זַיְק גַּלְיָיךְ
גַּעַלְאָוֹט מִטְזַיְק לַוִּיפַּן. נִישְׁתַּמְלִיט, נִאָרְמַלִּיט, מִטְזַיְק יַעַד
דַּעַר רַגְעַן וּוֹעַרְט אַבְרָהָם-אַיְצָיעַן אַלְצַן מַעַר בַּאֲפְרִירִיט פָּוֹן דָּעַם
גַּוְף. אָוֹן אַט אַיז דַּעַר גַּוְף אִין גַּרְוִיס מַתְיקָות אַוִּיסְגַּעַגְעָן.
אַבְרָהָם-אַיְצָיעַן הָאָט מִטְזַיְק דַּעַר גַּעַצְעָר נִשְׁמָה דַּעַרְפִּילַט דָּעַם
אוּבְּעַרְשָׁתָן. הָאָט עַר אִין גַּרְוִיס שְׁמָחָה אַוִּיסְגַּעַשְׁטְרָעַקְט דַּי
הָעָנָת.

— אַיְינַן-אָוֹן-אַיְנְצִיקָּעַר אַיְבעָר אַלְעַן וּוֹעַלְטָן אָוֹן הִימְלָעָן !
אִין, אַבְרָהָם-אַיְצָיעַן דַּעַר קִירְוָשָׁנָעַר, הָאָפְּ קַיְיָהָן הָאָרְצָן
לִיבְ פַּאְקוּמָעָן. כְּהָאָפְּ דִּיקְ קִינְגְּמָאָכְ נִישְׁתַּפְּרָאָלָאָוֹט אָוֹן נִישְׁתַּגְעָרַדְט
אַיךְ בֵּין שַׁוְּדַדְיק, וּוֹאָס אַיךְ הָאָפְּ אַזְוִי פַּאֲרָבְלָאָנְדוּזָעָט. לְאָוֹן מִיךְ,
גַּעַטְסִיעַ, אַוִּיסְרָעַדְן, דָּאַ גַּיְיָעַן נִישְׁתַּגְעָרַדְט אָוֹן קִיְיָהָן חַנְיָותָה, אַוְרַף וּוֹאָס
חַאָסְטוֹן, אַיְינַן-אָוֹן-אַיְנְצִיקָּעַר, אַזְוִי פַּאֲרָבְלָאָנְטוּשָׁעָט דָּאָס וּוֹעַלְטַלְיָן,
אוֹז אַפְּרָאַסְטָעַר קִירְוָשָׁנָעַר קָאָן דָּאָס נִישְׁתַּגְעָרַדְט אָוֹן אַפְּיָלוֹ
יִשְׁעָיָה דַּעַר מַלְמָד מִטְזַיְק דָּעַם גַּרְאָפְן פִּינְגָּעָר קָאָן אִים נִישְׁתַּגְעָרַדְט
הָעָלָפָן. אַיךְ הָאָפְּ אַיְבעָר אִין יִסְוִרִים אָוֹן קַרְאָטָפְּ דַּעַרְפִּילַט דִּין
לִיבְן נִאָמָעָן אָוֹן בֵּין אַיְצָטָעַר גַּרְיִיט אַוְרַף אַלְצַן. כְּוֹעַל מַעַר
נִישְׁתַּגְעָרַדְט אַוִּיפְטָרָעַנָּעָן דַּי נִאָט פָּוֹן דַּעַר וּוֹעַלְטַל, זַאְל אַלְצַן בְּלִיבְן
אַוְרַף זַיְן אָרֶט. כְּבֵין זַיְיָ פְּרִיעָר אַיְיךְ, אַ קִירְוָשָׁנָעַר, כְּוֹעַל
גַּיְיָן פָּוֹן שְׁטָאָט צֹוֹ שְׁטָאָט אָוֹן וּוֹעַל אָוּמָעָות דַּעַרְצִיְּלָן דָּעַם
גַּרְוִיסָן וּוֹנְדָעָר. וּוֹי דַו, אַיְינַן-אָוֹן-אַיְנְצִיקָּעַר, לַעֲפָט דַּעַר מַעֲנָטָשָׁ
אָיִן טְוִיזְנָטָעַר גַּעַשְׁטָאַלְטָן אָוֹן נָעָמָט זַיְק גַּאֲרָ נִשְׁתַּגְעָר אִים. כְּבֵין
אַפְּבָעַר פָּאָרֶט אַפְּרָאַסְטָעַר קִירְוָשָׁנָעַר, אָוֹן דַו זַאְלָסָט זַיְק אַוְרַף
מִיר אַיְנְגָגָצָן נִישְׁתַּפְּרָאָלָאָזָן. מִין עַצְחָ אִין אַרְאָפְצָוּבָרָעָגָעָן
וּוֹאָס גִּיכָּעָר דָּעַם גַּנְּעַדְן אַוְרַף דַּעַר וּוֹעַלְטַל, זַאְל אַלְעָמָעָן לִיכְ
טִיק וּוֹעָרָן אִין דַי אַוְיָגָן, זַאְל אַלְעַן מִטְאָמָאָל דַּעַרְזָעָן דָּעַם

אייביך גרויסן ווונדרער. כ'האָב דיך לַיְב פֿון זָגְנֶץן האָצֶן אָז
עַד זִיכְר אֹמֶעַטּוּם — אֵין יָדֵן קָעָר, אֵין יָדֵן אָטָעָם. אַיְזְ-אָזְ-
איינְ-צְ-קָעָר! אַיְזְ-אָזְ-איינְ-צְ-קָעָר! ...
הָאָבָן מִת אַמְּאָל אַלְעָם הַימְלָעָן אֵין גְּרוּסָם שְׁמָחָה אַוְיפְּ-
גַּעֲרוֹדָעָרטּ, מִיהָאָטּ גַּעֲרָעָשָׂט אָז גַּעֲלִיאָרָמָטּ. פֿון אַלְעָם זִיטְן הָאָבָן
די הַימְלָעָן גַּעֲרָיְגָן אָז אַוְיסְ-גַּעֲרָוָפּּן:
— העָרָט נָאָר, העָרָט נָאָר — אַברָהָם-אַיצְיָע דָעָר קִירְוָ-
גָּעָר חָאָט זִיךְר מִת אָזְנוּ אַיְבָּרְגָּעְפָּעָטָן...
— אַברָהָם-אַיצְיָע דָעָר קִירְוָשָׁנָעָר!

אָז פְּלוֹצִים הָאָבָן פֿון טְוִינְגְּטוּרָעָר עַקְן אַנְגָּעוּהְוִיבָּן שְׁפִילְּן
אוּמְגָעוּוּיְנְלְעָכָעָרָלְמָר, אָז אַצְּאָל אָז אַצְּאָל אָז אַז אַז אַז אַז
אַמְּאָדָנָע זָאָךְ! מִיהָרָט נִישְׁתְּ דִי פְּרִילְּגָעָכָע קָוְלוֹתָ, וּוּלְלָכָע
הַילְּכָן אַבְּעָר אֵין דִי סָאָמָע טִפְעָנִישָׂן פֿון דָעָר נִשְׁמָה. אַברָהָם-
אַיצְיָע הָאָט אַנְגָּעוּנוּמָעָן גַּנְעָסִיעָן פָּאָר דָעָר הָאָנָט אָזְנוּ אָזְנוּ
גְּעוּהְוִיבָּן בִּיְדָע טָאנְצָן. אַיְזְ שְׁוִין וּוּתְיִתְעָר אַמְּאָדָנָע זָאָךְ. עָר
אַיְזְ, דָאָכְטָ זִיךְר, אוּסְגָּעְשְׁטָרָעָקָט אָז טָוָט זִיךְר נִשְׁתְּ קִין רִיר
— אָז דָאָךְ טָאנְצָן אַלְעָם זִינְגָּעָנָדָע אַלְעָם זִינְגָּעָנָדָע אַוְיפְּ-
שְׁטִיטִים. אַלְעָם שְׁטִילְלָעָר אָז גּוּאָלְדִיקָעָר וּוּרָטָ דָאָס שְׁפִילְּן, אַלְעָם
לִיכְטָמָע אָז בְּרָעְנְגְּנְדִּיקָעָר וּוּרָטָ דָעָר טָאנְצָן. דִי נִשְׁמָה גִּיט
אוּסָם אַלְעָם רְגָע אָז וּוּרָטָ גְּלִיְיךְ פֿון סְגִיִּי בָּאַשְׁאָפָן. אָז אַט
זָעָגָן זִיךְר מִת אַמְּאָל אַרְיָין אֵין דָעָר סָאָמָע אַגְּנוּוּיְנִיקְסְּטָרָעָר
שְׁטִילְקִיָּיטָ פֿון דָעָר נִשְׁמָה. אֵין דָעָר אַיְבִּיקָעָר שְׁטִילְקִיָּיטָ, וּוּאָסָט
לְעָבָט בָּאַהֲאלָלָן אֹמֶעַטּוּם אָז נֻעָמָט זִיךְר גָּאָר נִשְׁתְּ אָוִיסָם...
— נֻעָמָט זִיךְר גָּאָר נִשְׁתְּ אָוִיסָם...

ס'הָאָט שְׁוִין אַנְגָּעוּהְוִיבָּן גְּרוּיָעָן דָעָר טָאָגָ, וּוּן אַברָהָם-
אַיצְיָע הָאָט זִיךְר אַוְיפְּגָעְכָּאָטָפּ פֿון זִיךְר לְאָגְגָן שְׁלָאָפּ לְעָבָן דָעָר
טְרוּמָנָע. אַוְיפְּ דָעָר עָרָד אֵיז נָאָךְ גַּעֲלָעָן מִיטְן רָוּקָן אַרְיָיף
דָעָר „פְּסָאָלְטִירָ”, וּוּאָסָט בֵּי אִים גַּעֲלָטָן פֿון דִי הַעֲנָט אַרְיָיס-
גַּעֲפָאָלָן. עָר הָאָט זִיךְר גַּעֲפִילָט מָאָדָנוּ לִיְלָט אָז פְּרִישָׁ אָז
הָאָט זִיךְר פְּאָרְגָּאָפּ אַרְמוּגָעְקוּקָטָ. דִי טְרוּמָנָע, דָעָר שְׁלָעְכָּטָעָר

דית, דער פֿסָּאַלְטִיר, די ברענענדיקע לִיכְתָּן אָונְן דער גְּרוֹיסְעֶר אַיִינְזָאָמֵעֶר זָאָל — זעגַען פֿון "יעַנְעַם" אַיִיבִּין שִׁין דּוֹרְכְּגַעְדּוֹן-גַּעַן. אָינוּ אֲבָעָר דער פֿאַרְצִיבְּעַרְטָעָר פֿלְאַנְטָעָר נָאָךְ נִישְׁתָּאָנְנוּ-גַּאנְצָן פֿאַרְשָׂוּוֹנוֹן. עַפְּעַס אַ בָּאַחָלָטָן פֿינְטָעַלְעָ (פֿון אָט דעם פֿלְאַנְטָעָר) אָינוּ נָאָךְ גַּעֲבְּלִיבָּן שְׁטַעַקְנָן אַיְן זַיְן קִירְזָנְגָּרְשָׁן מוֹחַ אָונְן הָאָט נָאָךְ פֿון אַיִינְוּוּיִינִיךְ גַּעַרְיִיצְטָן זַיְן זְוִירִיךְ בְּלוֹטָן. עַר הָאָט זִיכְּנִידְקִיךְ אַוְיפְּגַעְהַוְיִיבָּן דעם פֿסָּאַלְטִיר אָונְן אַנְדְּרַגְּבָּלִיגְּט אַוְיְפָּן עַק טִישָׁן. אָונְן אָט אִיז עַר אַוְיפְּגַעְשְׁטָגְּגָעָן, עַפְּעַס אַ קְלִיעָר גַּעַטְוָן אָונְן בָּאַלְדָּה הָאָט עַר האַסְטִיק אַוְיסְגָּעָטָוָן דעם וּאַרְעָמָעָן וּוְינְטָעָר-זְשִׁילְעָט, וּאָס אַגְּסָטָאָסִיעָ אָט אִים נָאָךְ דער חַתְּנוֹה אַוְיפְּגַעְנִיִּים אָונְן וּוּאָס עַר הָאָט דִּי גַּאנְצָע צִיְּתָן גַּעַטְרָאָגָן. שְׁטִילָן אָונְן פֿאַרְגָּאָפָּט הָאָט עַר אַוְיטְגַעְשְׁפִּרְיִיט דעם בְּרִיטִין זְשִׁילְעָט אַוְיִף דער טְרוּמָנוֹג.

— דוּ לעַבְּסָט, אַנְאַסְטָאָסִיעָ, אִין מִין נְשָׁמָה. אֲבָעָר מִיר בִּידָע טָאָרָן נִשְׁתָּה פֿאַר דִּיר צִיְּתָן אַוְיפְּטָרָעָן דִּי נָאָט פֿון דִּער וּוּאָלָט. זָאָל יְעַדְעָר אַוְיִף זַיְן פְּאָגָן רְוּדָרָן אָונְן קָאָמָאָגָן-דָּעוּוֹן. אַ גּוֹטָן טָאָג, אַנְאַסְטָאָסִיעָ, אַ גּוֹטָן טָאָגָג...

עַר הָאָט גַּעֲבְּאָפָּט אַוְיִף זַיְן דעם פֿעלְעָן, אִיז אַרְוִוִּיס אַוְיְפָּן גָּאָס אָונְן זַיְךְ גַּעַלְאָזָט גַּיְינְ פֿאָרוּוּסִים. עַר וּוּיל גְּלִיְיךְ, די מִינְטוּט, פֿאַרְלָאָזָן דִּי שְׁטָאָט. הָאָט זַיְךְ אֲבָעָר פֿלוֹצִים פֿאַרְוָאָלָט צָוָם לְעַצְטָן מָאָל אַ קְוָק טָוָן אַוְיִף דעם קָאַלְטָן בִּימְתָּהָמְדָרָשׁ פֿון די נִיקָּאָלְאַיְיעָוָר. עַר אִיז גַּעַקְוּמוֹעָן אַוְיִף אַבְּדָרְעַיְוָסִיקְיָה גָּאָס אָונְן אִיז אַרְיִין אִין שְׁוֹלְ-חוּוִית. עַרְשָׁת אִיצְטָהָאָט עַר זַיְךְ דָּעָרָה-מָאָגָט, אָזְדִּי שְׁוֹל אִיז דָּאָן אַ גַּאנְצָע וּוּאָךְ אַפְּגַעְשְׁלִיאָסָן. (וּוּיל עַר אֲבָעָר צָוָם לְעַצְטָן מָאָל אַגְּרִיןְ די קְלִיאַמְקָעָ פֿון דִּער אַפְּגַעְשְׁפָּאָטָעָר טִיר). עַר אִיז אַרְוִיְּגַעְגַּגְגָּגָגָעָן אַוְיְפָּן צְוִוִּיטָן גָּאָרָן אָונְן אַ גַּעַם גַּעַשְׁוָן פֿאַר דִּער קְלִיאַמְקָעָ. הָאָט עַר פֿאַרְ-חִידְוָשָׁת דְּעַרְעָן, אָזְדִּי טִיר עַפְּנָט זַיְן. אַרְיִינְגְּגַעְקָוּמוֹעָן אִין שְׁוֹל, אִין עַר פֿון גְּרוּיס אַיְבְּעַרְאָצְשָׁוָג אַוְיְפָּן שְׁוּוּל שְׁטִינָן גַּעֲבְּלִיבָּן. די שְׁוֹל אִיז אִיצְטָ גּוֹט גַּעַהְיִצְטָ אָונְן וּוּאָרָעָם. בִּים טִישׁ לְעַבְּן דִּער הָרָבוּעָ וִיצְטָ יְשֻׁעָה דִּער מְלָמָד, אַגְּגָעְבּוּיָגָן אַוְיִף אַ סְּפָר. דִּער-זָעָן אַבְּרָהָם-אַיְצִיְעָן, הָאָט יְשֻׁעָה צּוּרְשָׁת אַ קְוָק גַּעַטְוָן פֿון

שרעך מיט דיאַלְיכָא. נאָר באַלְד אִין ער געקומען צו זיך
און זיינע בטַלְנִישַׁ-קְלוֹגָע אוּיגָן האָבָן טַרְוִיעָרִיךְ געקומט אֵין
אַ זַּיִט.

— וואָס טוֹט זיך עס מיט דיר, אַברָהָם-אַיצְיָע?
— פֿיהָאָבָן, רַ' יְשֻׁעָה, דָּרוֹכְגַּטְעַנְצָט אַקְרָאָהָאָד. אַיר
זַוִּיסְטָ דָּאָר, אָזֶן מַעַן לְאָזֶן זיך אַין אַקְרָאָהָאָד, קְוָמָת מַעַן
טַאֲנַצְנוֹדִיק אַוְיף דַּעַם אַיְגָעָנוּם אַרט צָוְרִיךְ, נַאָר אַ צַּעֲטָאַנְגַּטְעָדָר
אוֹן אַ צַּעֲהִיצְטָהָר, אַיר פֶּאָרְשְׁטִיטָה, דָּוֹרָךְ דַּעַם טוֹיט פָּוֹן מַיִּין
עַרְשָׁת וַיְיִבְּהָאָב אַיךְ מִיט קְרָאָמָּפְּ אַוְועַגְעַטְאַנְצָט צוֹ אָן
אַנְדָּעָר גָּאָט אוֹן דָּוֹרָךְ דַּעַם טוֹיט פָּוֹן מַיִּין צָוְוִיָּה גּוֹיָאִישׁ וַיְיִבְּ
בֵּין אַיךְ טַאֲנַצְנוֹדִיק וַיְיִמְטָר אַגְּגַעַםְעָן צוֹ דַעַם אַיְנָן-אוֹן-אַיְנָן
צְיִינָן. כְּבִין וַיְיִבְּרַעְדָּר אַפְּרָאַסְטָהָר יִּיד, אַ קִּרְזְוָנָהָר, נַאָר
שְׁטָאָרָק צַעֲטָאַנְצָט אָוֹן צַעֲפָלָאַקְעָרָט...

עַרְשָׁת אַיצְטָה האָט יְשֻׁעָה אוּיפְּגַעַהְיָהָבָן דִּי אוּיגָן אָוֹן פֶּאָרָ-
חִידְוָשָׁת דָּעוֹרָעָן דָּאָס אָוֹמָהִיְּלָעָן הַעַלְעָן פָּנִים פָּוֹן אַברָהָם-
אַיצְיָעָן. האָט עָר גְּלִיְּךְ פֶּאָרְשְׁטָאַנְצָעָן, אָזֶן דָּאָזֶן עַפְּעָס אָן אָוֹמָד
גּוֹוַיְיָנְלָעָכְעָן וְאָזֶן פָּאַגְּגַעַםְעָן. סְאַיְוָן אַיְם אַפְּיִינָן אַרְוִיְּגַעַםְעָן
אוּיפְּנָן מַוח דִּי מַעְשָׁה מִיטָּן פֶּאָרְבָּלָאַנְזָוָעָטָן פָּוֹן דַעַם בָּעַלְ-שָׁמֶס
צִיְּטָן.

— וואָס הַיִּסְטָה דָּאָס, אַברָהָם-אַיצְיָע, דָּעַרְצִיְּלָהָמִיר אַקְאָרְשָׁת
אַלְץ, וואָס מיט דִיר אַיז פֶּאַגְּגַעַםְעָן.
שְׁטִיל אָוֹן פֶּאַרְגָּאָפְּט האָט זיך אַברָהָם-אַיצְיָע גַּעַזְעָצָט אוּיפְּנָן
בָּאנְק אָוֹן דָּעַרְצִילָט אַלְץ, וואָס מיט אַיְם האָט פָּאַסְיָרָט, דָּעַרְ-
הַיִּפְּטָה אַין דָּעַר לְעַצְטָהָר נָאָלָט. יְשֻׁעָה אַיז שְׁטָאָרָק נַמְפָּעָל גַּעַ-
וּוֹאָרָן אָוֹן האָט זיך פֶּאַרְטָרָאָכָט. נַאָר אַט אַיז אַברָהָם-אַיצְיָע
פֶּאַרְקָאָכָט אוּיפְּגַעַשְׁפָּרוֹנוֹגָעָן.

— אַיר האָט מִיר, יְשֻׁעָה, נִישְׁתָּה וואָס צו זַאנָן. כְּבִין אַ
קִּרְזְוָנָהָר אָוֹן קָאָן עַס אַיְיךְ טָאָקָע נִישְׁתָּה דָּעַרְקָלָעָן.
טָאָרָךְ ט אַיר, פָּוֹן דַעַם גַּאנְצָן פָּלָאַנְטָהָר אַיז נַאָר עַפְּס אַ
פִּינְטָהָר גַּעַפְּלִיבָן שְׁטָעָקָן מִיר אַין מַוח אָזֶן לְאָזֶן מִיךְ
קְוָמָעָן צו זַיך. אַיר קָאָגָט מִיר אַוְיךְ אַיְצָט מִיט דַעַם גַּרְאָדָן
פִּינְגָּדָר נִישְׁתָּה הַעַלְפָן. אַבְּיַ אַיךְ וַיְיִסְטָה דַעַם גּוֹוִיסָן וּוֹנְדָעָר אָוֹן

האָפַ פָּוֹן גָּאנְצֵן הַאָרֶצֶן לִיבַּ דָּעַם אַיִּינְ-אָוֹן-אַיִּינְצִיקָּן. כִּגְיַי אִיצְטַ
וּוִיטְעַד וּוְאַנְדָּעָרָן אָוֹן רְוָדָעָרָן. אָוֹן אֲוֹבַד דָּעַר אַיִּינְ-אָוֹן-אַיִּינְצִיקָּן.
קָעָר וּוּשְׁטַ אַיִּינְגָּעַשְׁפָּאָרָט נִישְׁתַּחַט אַרְאָפְּרָעַנְגָּעָן גַּן-עַדְנְ-לִילְכָּט אֲוֹףַ
דָּעַר וּוּלְטַ, וּוּלְ אִיךְ אֲוֹיךְ אָט דָּעַם פִּינְטָלָאָלִין בַּיְקָומָעָן.
מִיר וּוּלְעַן נָאָךְ אַקָּרָשָׁת זָעָן. אָגָוּטָן טָאגָ, רַיְשָׁעָה, אָגָוּטָן
טָאגָ...).

איַן אַיִּין רְגֻעַ אַיְזָ אַבְּרָהָמַ-אַיִּצְעַ אַרְוִיסַ פָּוֹן שָׁוֹל אָוֹן
זִיךְ גַּעַלְאָזֶט וּוּיְתָעַר גַּיְן פְּאָרוֹסַ. אַוְיָפַן סּוֹפַ אַנְדָּרְעַיְוּסְקִי גַּאַסְ
הָאָט עָרַ זִיךְ גַּעַזְעַצְט אַוְיִי אַשְׁלִיטָן, וּוּאָסַ אַיְזָ גַּעַפְּאָרָן צָוָם
וּוְאַקְוָאָלַ. אָוֹן אַיְן אָוּ וּוּיְלָעַ אַרְוֹם אַיְזָ דָעַר שְׁלִיטָן אַרְוִיסַ פָּוֹן
שְׁטָאָט אַוְיָפַן גְּרוּיסַן שְׁלִיאָץַ צְנוּשִׁין בְּרִיטַעַ, וּוּיְתָעַר פְּעַלְדָּרָעַ.
סְאַיְזָ גַּעַוְוָעַן אָשְׁיְנָעַר וּוּינְטָעַרְדִּיקָעַר פְּרִימְאָרָגָן. דִּי לְוָסַט אַיְזָ
פְּרִישַׁ אַיְזָ קָלָאָר אָוֹן קוּוִיקַט דָּאָס הַאָרֶצֶן, וּוּ שְׁטָאָרָקָעַד וּוּיַּן.
אוּפַן הַיְמָל אַיְזָ דִּי זָוַן אַוְיִגְעַגְּאָנְגָעָן, אָוֹן אָמָאָדָגָעַ זָאָךְ,
סְחוּבִּיט אִיד גָּאָנִישְׁתַּאָן צָו אָרָן, וּוּאָסַ דִּי גָּאָנְצָעַ וּוּלְעַל אַיְזָ
אַזְוִיְּ פְּאָרְפְּרִוִּין אָוֹן פָּוֹן אַיְזָקָאָגָטָן שְׁנִי בְּאָדָעָקָט. זִי הָאָט,
פְּאָרָקָעַרְט, הָעַל בְּאַלְוִיכָּטָן אָוֹן הָאָט גַּעַבְּלִישְׁשָׁעַט אַיְן יְעַדָּן
שְׁנִיְיעַלָּעַ, אַיְן יְעַדָּן שְׁטִיקָל אַיְזָ. אֲוֹףַ דָּעַם גָּלָאָטָן שְׁלִיטַ-וּוּגַּן
טְרָאָגַט זִיךְ דָעַר שְׁלִיטָן, וּוּאָסַ וּוּבָעָרָה. אָוֹן אַפְּלָיו דִּי נָאָנְטָעַ
פְּאָרְשָׁנִיְּטַע בּוּמְעַר בְּלִשְׁתְּשָׁעַן אַנְטְּקָעָן דָעַר זָוַן אָוֹן טְרִינְקָעַן
לִיכְטַ אָנְ אַסְוַף אָוֹן אָנְ אַזְוִיְּפָהָעָר. סְגַעַמַּט זִיךְ גָּאָנִישְׁתַּ
אוֹיסַ.

— סְגַעַמַּט זִיךְ גָּאָנִישְׁתַּ אַוִּיסַ!